

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai Rajabhat University

ISSN 1686-7467 (Print)
ISSN 2651-141X (Online)

พินนศวรรษสาร

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

CMRU

CMRU

GANESHA JOURNAL

พินนศวรรษสาร

Vol. 21 No. 1 January - June 2025

พินนศวรรษสาร

วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ข้อมูลวารสาร

ชื่อวารสาร	(ภาษาไทย) พินนศวรรษสาร (ภาษาอังกฤษ) Ganesha Journal
ISSN	1686-7467 (Print)
ISSN	2651-141X (Online)
หน่วยงานเจ้าของวารสาร	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
บรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์
สถานที่ติดต่อ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300
โทรศัพท์	09-7970-4563
เว็บไซต์ของวารสาร	https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan

วัตถุประสงค์

พินนศวรรษสาร ตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัย (Research Article) และบทความวิชาการ (Academic Article) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในสาขาภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณกรรม และทฤษฎีวรรณกรรม รวมถึงการพัฒนาสังคม เพื่อก่อให้เกิดข้อค้นพบและประเด็นใหม่ในสาขาวิชานั้น ๆ และความก้าวหน้าทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

ขอบเขตการตีพิมพ์ของวารสาร

ภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณกรรมและทฤษฎีวรรณกรรม และการพัฒนาสังคม

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ชาติรี มณีโกศล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติศักดิ์ โชติเดชานรงค์

รักษาราชการแทนอธิการบดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

วารสารพินนศวรรษสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ได้ผ่านการพิจารณาและรับรองคุณภาพวารสารให้อยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index (TCI)

กลุ่มที่ 1 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

บรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิรินทร์นิชา ปัญจอรียะกุล

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

อาจารย์ ดร.ภักธนาภรณ์ ฉันทวีรัตน์โยธิน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

อาจารย์รจนกร แบ่งทิศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.มนัส สุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

ศาสตราจารย์ ดร.จรัส สุวรรณมาลา

มหาวิทยาลัยรังสิต ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วิชญาปกรณ์

มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิชา บำรุงรักษ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.นิตยา แก้วคัลลมา

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต

มหาวิทยาลัยบูรพา ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณนะ หนูหมื่น

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

รองศาสตราจารย์ ดร.สมนึก ปัญญาสิงห์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.สรบุศย์ รุ่งโรจน์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริณา จิตต์จรัส

มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์นราวัลย์ พูลพิพัฒน์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา กาวีระ

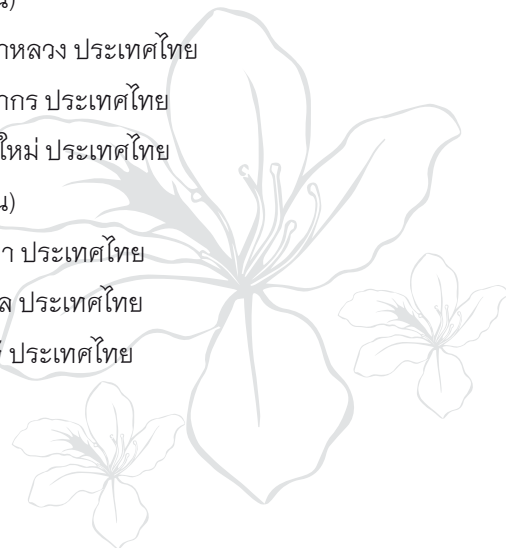
มหาวิทยาลัยพะเยา ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินา แสงเงิน

มหาวิทยาลัยมหิดล ประเทศไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล กาญจนวงศ์

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประเทศไทย

กำหนดออก

พืชนศาสตร์มีกำหนดออกเป็นราย 6 เดือน (2 ฉบับ/ปี) ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน)

ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม)

วิธีการส่งบทความ

ส่งต้นฉบับบทความในรูปแบบไฟล์เวิร์ด (Microsoft Word) ผ่านระบบจัดการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ThaiJo) ที่ Website: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan> พร้อมทั้งส่งแบบนำส่งบทความเพื่อตีพิมพ์หนังสือรับรองก่อนการตีพิมพ์ตามที่วารสารกำหนดและหลักฐานการโอนค่าธรรมเนียมการพิจารณาบทความทางอีเมล phikanatesan@gmail.com และส่งเอกสารฉบับจริงทางไปรษณีย์

หมายเหตุ นักศึกษาที่ส่งบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ จะต้องให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ลงนามรับรองในแบบฟอร์มนำส่งบทความเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่

ค่าธรรมเนียมในการพิจารณาบทความก่อนตีพิมพ์ในวารสาร

3,500 บาท / เรื่อง

โดยชำระค่าธรรมเนียมหลังจากบทความผ่านการพิจารณาเบื้องต้นจากกองบรรณาธิการวารสารก่อนส่งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความ

วิธีการชำระค่าธรรมเนียม

ชำระผ่านธนาคาร ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (กองทุนบัณฑิตวิทยาลัย) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เลขที่บัญชี 821-289065-5 ประเภทบัญชี ออมทรัพย์

นโยบาย

บทความที่นำมาตีพิมพ์ กองบรรณาธิการจะตรวจสอบเป็นขั้นแรก แล้วจัดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองบทความ (Peer Review) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ท่าน โดยใช้ระบบผู้ทรงคุณวุฒิไม่ทราบชื่อผู้นิพนธ์และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ (Double-blind Peer Review) จากหลากหลายสถาบัน และประเมินบทความตามเกณฑ์และแบบฟอร์มที่กำหนด ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาบทความประมาณ 90 วัน นับจากวันที่บทความได้แก้ไขตามคำแนะนำของกองบรรณาธิการก่อนที่จะส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Reviewer) พิจารณา ผู้นิพนธ์ต้องแก้ไขบทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และบทความอาจถูกตัดแปลง แก้ไขคำ ลำนวน และรูปแบบการนำเสนอตามที่กองบรรณาธิการเห็นสมควร ภายหลังจากการพิจารณาบทความเรียบร้อยแล้ว กองบรรณาธิการจะส่งหนังสือตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ให้แก่ผู้นิพนธ์บทความ บทความที่ผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าหนึ่งท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรตีพิมพ์เผยแพร่ กองบรรณาธิการจะแจ้งให้ผู้นิพนธ์บทความทราบแต่จะไม่ส่งต้นฉบับคืนและผู้นิพนธ์บทความจะไม่ได้รับเงินคืน ไม่ว่ากรณีใด ๆ ผลการพิจารณาจากกองบรรณาธิการถือเป็นสิ้นสุด

เนื้อหาของแต่ละบทความเป็นทัศนะของผู้นิพนธ์ ซึ่งกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

กองจัดการวารสาร

อาจารย์ ดร. ศรัณย์ จีนะเจริญ

นางวิไลภัคตร์ จริงไธสง

นางกษามาศ ยาสุมทร์

นายณัฐวัฒน์ ไรจนุฒิธรรม

นางสาวกมลรัตน์ เชื้อเสื่อน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประเทศไทย

Ganesha Journal

Vol. 21 No. 1 January – June 2025

Publisher

Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University

Consultants

Associate Professor Dr. Chatree Maneekosol

Acting President of Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Assistant Professor Dr. Kittisak Chotikadachanarong

Dean of Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University,
Thailand

Editor in Chief

Assistant Professor Dr. Kittipong Wongtip

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Assistant Editor

Associate Professor Sanit Sattayopat

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Assistant Professor Dr. Sirinnicha Puchaariyakun

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Dr. Phatthanawan Chanrattanayothin

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Miss Rojanakorn Baengthit

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Editorial Board

Emeritus Professor Dr. Manat Suwan

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Professor Dr. Charas Suwanmala

Rangsit University, Thailand

Associate Professor Dr. Kanchana Witchayapakorn

Naresuan University, Thailand

Associate Professor Dr. Cholticha Bamroongraks

Thammasat University, Thailand

Associate Professor Dr. Nittaya Kaewkallana

Thammasat University, Thailand

Associate Professor Dr. Pongsatean Luengalongkot

Burapha University, Thailand

Associate Professor Dr. Wanna Numun

Peince of Songkla University, Thailand

Associate Professor Dr. Somnuek Panyasing

Khon Kaen University, Thailand

Associate Professor Dr. Somsak Phuvipadawat

Chiang Mai University, Thailand, Retired

Associate Professor Dr. Sorabud Rungrojsuwan

Mae Fah Luang University, Thailand

Associate Professor Dr. Sirina Jitcharat

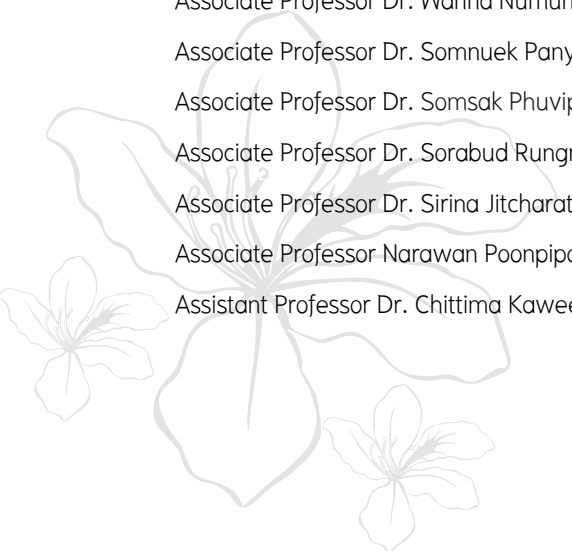
Silpakorn University, Thailand

Associate Professor Narawan Poonpipat

Chiang Mai University, Thailand (Retired)

Assistant Professor Dr. Chittima Kaweera

University of Phayao, Thailand

Assistant Professor Dr. Shutima Saeng-ngern
Assistant Professor Dr. Paisarn Kanchanawong

Mahidol University, Thailand, Retired
Maejo University, Thailand

Editorial Manager

Dr.Saran Cheenacharoen

Mrs. Wilaipug Jringthaisong

Mrs. Kachamat Yasamout

Mr. Natthawat Rojchanawutthitum

Ms. Kamonrat Chuesuanoi

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Journal Information

Name	(In Thai) พิษเนศวร์สาร (In English) Ganesha Journal
ISSN	1686-7467 (print)
ISSN	2651-141X (online)
Affiliation	Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University
Editor-in-chief	Assistant Professor Dr. Kittipong Wongtip
Contact	Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University 202 Chang Puak Rd., Chang Puak, Muang, Chiang Mai, 50300
Tel.	+669 7970 4563
Email:	phikanatesan@gmail.com
Website	https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan

Objective:

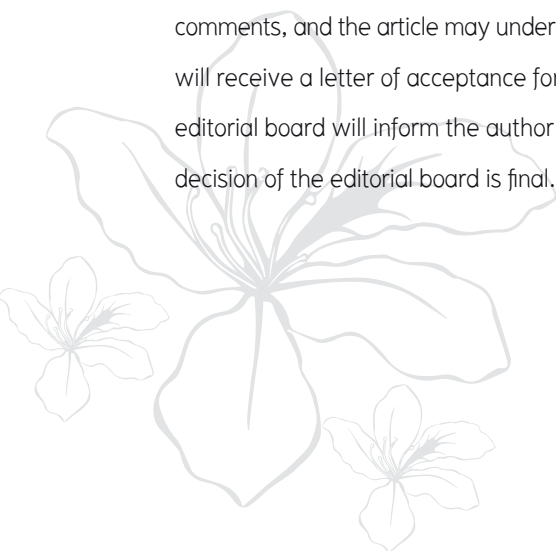
Ganesha Journal publishes research articles and academic articles in the fields of humanities and social sciences, specifically in language and linguistics, literature, and literary theory, as well as societal development. The goal is to generate discoveries and new perspectives within these academic disciplines, contributing to the advancement of knowledge and benefiting the country's development.

Journal Scope:

The journal covers the areas of language and linguistics, literature and literary theory, and societal development.

Publication Policy:

Submitted articles undergo initial screening by the editorial board, followed by a peer-review process involving three reviewers in the relevant field from various institutions. The double-blind peer-review process ensures anonymity for both authors and reviewers. The evaluation is based on predefined criteria and forms. The entire review process takes approximately 90 days from the date the article is edited according to the recommendations of the editorial team before the article is sent to reviewers for consideration. Authors are required to address reviewers' comments, and the article may undergo modifications as deemed appropriate by the editorial board. Accepted articles will receive a letter of acceptance for publication. If multiple reviewers find an article unsuitable for publication, the editorial board will inform the author without returning the original manuscript, and no refund will be provided. The decision of the editorial board is final.

Publication Schedule:

Ganesha Journal is issued biannually, with two editions per year. The first edition (January – June) is scheduled for release in the last week of June, while the second edition (July – December) is set to be released in the last week of December.

Submission Process:

Authors are required to submit their original manuscripts in Microsoft Word format through the electronic journal management system (ThaiJo) available at the website: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan>. Additionally, authors should submit the manuscript submission form, the certification of publication form, and evidence of payment of Article Processing Fees: via email to phikanatesan@gmail.com. The hard copy of the documents should be sent by postal mail.

Note for Students:

Students submitting research articles derived from theses or independent research must provide a signed certification from their thesis or research advisor using the submission form for article consideration.

Article Processing Fees:

The Article Processing Fees: for each article is 3,500 Thai Baht.

The payment is made after the article has been preliminarily reviewed by the journal. After that, the article will be reviewed by the experts.

Payment Method:

Payment should be made to the bank account of Chiang Mai Rajabhat University (Graduate School Fund) at Siam Commercial Bank, Chiang Mai Rajabhat University Branch, Account No. 821-289065-5, Savings Account.

Content Approval:

The content of each article represents the author's perspective, and the editorial board may not necessarily endorse it.

บทบรรณาธิการ

วารสารพิษเนศวร์สารฉบับนี้เป็นปีที่ 21 ฉบับที่ 1 ซึ่งได้รับการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) กลุ่มที่ 1 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รอบที่ 5 พ.ศ. 2568–2572 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2568 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2572 จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในสาขาภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณกรรมและทฤษฎีวรรณกรรม และการพัฒนาสังคม บทความบทความในวารสารได้รับการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Reviewer) ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากหลากหลายสถาบัน จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้เป็นบทความที่มีคุณภาพทางวิชาการและเป็นการรักษาคุณภาพมาตรฐานของวารสารสู่การเป็นวารสารที่อยู่ในระดับนานาชาติหรือระดับที่สูงขึ้นต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวารสารพิษเนศวร์สารฉบับนี้จะให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านทั้งด้านความรู้จากศาสตร์แขนงต่าง ๆ และด้านการต่อยอดองค์ความรู้ เพื่อนำให้เกิดประโยชน์ กองบรรณาธิการขอขอบคุณและขอเชิญชวนอาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจ ส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารพิษเนศวร์สารเพื่อร่วมกันสร้างสรรค์สังคมแห่งความรู้อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์
บรรณาธิการวารสารพิษเนศวร์สาร

สารบัญ

บทความวิชาการ

แนวทางการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร <i>ศศิมินตรา บุญรักษา และ อโนชา สุภาวกุล</i>	GJ-21-1-A01
การรักษาคำขวัญให้ “สถานการณ์ยังเป็นปกติ”: น้ำเสียง อากา และบาดแผลของตัวละครชายขอบในเรื่องสั้นของ สมุด ที่พรรณ <i>ภูริณัฐ พุกฤษเณรมิตร</i>	GJ-21-1-A02

บทความวิจัย

แบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรศิลป์ <i>HaoChen Yu และ สุภาวดี เพชรเกตุ</i>	GJ-21-1-R01
การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 <i>พงษ์พิพัฒน์ พันธุ์สุข, สมเกียรติ อินทสิงห์ และ ศักดา สวาทะนันท์</i>	GJ-21-1-R02
การพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet <i>กาว ถี ฮอง เวิน, เหวงวียน ธู ฮ่วย, วรุฒิ จำลองนาค และ วันทนีย์ นาชัยเงิน</i>	GJ-21-1-R03
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ไอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 <i>ธนาธิป แสงเงิน, สมเกียรติ อินทสิงห์ และ ศักดา สวาทะนันท์</i>	GJ-21-1-R04
การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี <i>ชยชนันท์ โพธิ์ทิพย์, อรพรรณ สุภาพ, ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ และ อโนชาว์ เพชรรัตน์</i>	GJ-21-1-R05
การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาระดับปริญญาตรี <i>ภูมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร และ กนกพร ศรีญาณลักษณ์</i>	GJ-21-1-R06

สารบัญ (ต่อ)

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทย ‘สุภาจิตสอนหญิง’ และวรรณกรรมเดือนหญิง ของจีน ‘女诫’ ดารุณี บุญครอง และ กรกฎ คำแหง	GJ-21-1-R07
การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์: กรณีศึกษาชนเผ่าลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พิชญพรพรรณ ศรีมูลเรือง	GJ-21-1-R08
การพัฒนาคลิปวิดีโอภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับใน โรงพยาบาล รัชนีวรรณ ประยงค์กุล และ โยนายาด ยะเดชา ภูรัมย์	GJ-21-1-R09
การศึกษาเชิงเปรียบเทียบโครงสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย มยุรี แคนตะ และ อัญชลี วงศ์วัฒนา	GJ-21-1-R10

แนวทางการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ
ของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรม
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร
GUIDELINES FOR APPLYING APPLICATIONS TO DEVELOP ENGLISH
COMMUNICATION SKILLS FOR TOURISM VOLUNTEERS IN THE CULTURAL
HERITAGE AREA OF SUKHOTHAI – SI SATCHANALAI – KAMPHAENG PHET

ศศิมินตรา บุญรักษา^{1*} และ อโนชา สุภาวกุล²
Sasimintra Bunraksa^{1*} and Anocha Suphawakun²

^{1,2}มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ, 17 ม.4 ต.แม่ทราย อ.ร้องกวาง จ.แพร่ 54140 ประเทศไทย

^{1,2}Maejo University-Phrae Campus, 17 Moo 4, Mae Sai Sub-district, Rong Kwang District, Phrae Province, 54140, Thailand

*Corresponding author E-mail: minicashie@hotmail.com

(Received: 17 Jan, 2024; Revised: 28 Apr, 2025; Accepted: 10 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

การเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน และมีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ บทความวิชาการฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด แนวทางในการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ 1. การจัดการอบรมพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้งานสมาร์ทโฟนเบื้องต้น 2. การสร้างบทเรียน 3. การสร้างระบบส่งเสริมการเรียนรู้ 4. การเพิ่มเติมส่วนที่เป็นอุปกรณ์สำหรับเว็บไซต์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ 5. การจัดการและปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะสมกับหลักสูตรการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว 6. การกำหนดส่วนประกอบและเวลาที่ตรงกันสำหรับการเรียนการสอน 7. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและการค้นคว้าข้อมูล 8. เครื่องมือสนับสนุน เช่น เทคโนโลยี เครือข่ายไร้สาย และซอฟต์แวร์ 9. หน่วยเก็บเนื้อหาของบทเรียน เช่น ส่วนของเนื้อหา บทเรียน แบบฝึกหัด เป็นต้น แนวทางดังกล่าวสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษแก่อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวโดยตรง และทักษะการใช้เทคโนโลยีจะเป็นพื้นฐานไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: การพัฒนาทักษะ, การสื่อสารภาษาอังกฤษ, อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว, แอปพลิเคชัน

ABSTRACT

Digital transformation is affecting many aspects of human life. It has long played a significant role in Thai education, especially English teaching. This academic article aims to present guidelines for applying applications to enhance English communication skills of tourism volunteers to maximize their knowledge. They include: 1. basics training and workshops of using smartphone, 2. lessons, 3. system learning, 4. addition of website tools to enhance English communication skills, 5. content management and adaptation for English communication skills development course for tourism volunteers, 6. teaching components and timing determination, 7. environmental improvement and data research, 8. support equipment such as wireless networks and software, and 9. storage unit for lesson content such as content sections, lessons, and exercises. These guidelines will help tourism volunteers concentrate on their studies, leading to an increase in their interest in English communication skills. These technologies will be the foundation for their future English communication, resulting in lifelong learning.

KEYWORDS: Skills Development, English Communication, Tourism Volunteers, Application

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่ที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ อีกทั้งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้างรายได้สู่ท้องถิ่น รวมถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ในปี พ.ศ. 2566 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยรวมทั้งสิ้น 25,468,963 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 322 จากปี พ.ศ. 2565 สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวคิดเป็นมูลค่าประมาณ 1.2 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 289 จากปี พ.ศ. 2565 และมีสัดส่วนพื้นที่ตัวร้อยละ 65 และร้อยละ 67 จากปี พ.ศ. 2562 ก่อนสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อีกทั้งในปี พ.ศ. 2567 พบว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 26.27 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2566 และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวน 1.67 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 34 เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2566 (Tourism Authority of Thailand, 2023) ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่อุดมไปด้วยป่าไม้และทิวทัศน์ทางธรรมชาติ รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ บรรยากาศ สภาพภูมิอากาศที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีแหล่งมรดกโลกที่ได้รับการขึ้นทะเบียน ประกอบด้วย 1) เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร 2) นครประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา 3) แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง 4) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวรและผืนป่าดงพญาเย็น-เขาใหญ่อ ซึ่งเป็นความภาคภูมิใจของประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมทั้งระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในศตวรรษที่ 21 และเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ โดยผ่านการใช้เทคโนโลยี ภาษาอังกฤษมีบทบาทสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เนื่องจากช่วยให้ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวสามารถจัดการ หรือรับมือกับสถานการณ์ส่วนใหญ่ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อกับองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติเมื่อมีเหตุจำเป็น

ดังนั้น บุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่มีความรู้ภาษาอังกฤษควบคู่กับความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีในระดับดี สามารถส่งเสริมให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าบุคลากรในท้องถิ่นที่เป็นอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ และมีความต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อที่จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษอธิบายข้อมูลต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น การบรรยาย การแนะนำสินค้า บริการ และการอธิบายข้อควรปฏิบัติต่างๆ ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในภาพรวมยังอยู่ในระดับควรปรับปรุง เนื่องจากยังขาดความรู้ และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการบริการด้านการท่องเที่ยว อาทิเช่น ไม่เข้าใจในสิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างชาติสื่อสารไม่สามารถพูดได้ตอบกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ทันที รวมถึงไม่สามารถสอบถามความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ตรงประเด็น (Suphawakul, 2019) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างเร่งด่วนในการเตรียมความพร้อมด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว หากกลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวมีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ดี จะสามารถช่วยประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชรให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลกได้ (Kangkhao & Louhapensang, 2017; Designated Areas for Sustainable Tourism Administration, 2020)

การจัดการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษโดยการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในยุคการศึกษาไทยแลนด์ 4.0 เนื่องจากเป็นวิธีจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากขึ้น และเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งด้านความแตกต่างในรายบุคคล (Individual Differences) ความแตกต่างด้านสติปัญญา (Multiple Intelligences) และความแตกต่างด้านการเรียนรู้ (Learning Styles) จากการศึกษาของ Bin-Hady, Al-Kadi, Hazaea, & Ali (2023) พบว่า

แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนสามารถใช้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ อีกทั้งยังสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้โดยมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างถูกต้อง และมีกิจกรรมที่ฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เป็นมิตรต่อผู้เรียน เป็นวิธีที่ให้ความสำคัญกับประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพื่อสร้างความสำเร็จทางการเรียนรู้รายบุคคลในระดับสูงสุด

เนื่องจากอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวประกอบด้วยวัยผู้ใหญ่ช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 60.10 และเยาวชน ดังนั้นการเรียนรู้ด้วยวิธีการดังกล่าวจึงมีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับกลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว เพราะให้ความสำคัญกับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม ความหลากหลาย และการไม่แบ่งแยก อีกทั้งช่วยยกระดับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษบนชีวิตวิถีใหม่ได้ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งเป็นที่นิยมในปัจจุบัน

จากความสำคัญของทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ และการจัดการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษ โดยการใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน ผู้เขียนจึงสนใจที่จะนำแอปพลิเคชันมาใช้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของกลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่มรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร โดยจะได้นำเสนอแนวทางในการนำแอปพลิเคชันมาใช้ในบทความนี้

เทคโนโลยีกับการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีทำให้ชีวิตความเป็นอยู่มีความสะดวกสบายมากขึ้น สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้ง่ายและรวดเร็ว เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีรูปแบบ และการใช้งานที่หลากหลาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้น สนใจ ใฝ่ใจศึกษาภาษาอังกฤษมากขึ้น เช่น บล็อก ทวิตเตอร์ เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และยูทูป การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้เทคโนโลยีสื่อดิจิทัลดังกล่าว จะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษ และสามารถนำทักษะการใช้เทคโนโลยีไปใช้ต่อยอด เพื่อค้นคว้าหาความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งให้ความสำคัญ

กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งประกอบด้วย 3R คือ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetic) และ 4C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) การสื่อสาร (Communication) การร่วมมือ (Collaboration) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยีทั้งทักษะการใช้ภาษา (Literacy) และการใช้เทคโนโลยี (ICT Literacy)

ซอฟต์แวร์ช่วยสอน (Instructional Software) ซอฟต์แวร์ช่วยสอนคือ ซอฟต์แวร์ที่นำเสนอวิธีการหรือเนื้อหาต่าง ๆ ในรูปแบบของภาพ เสียง คำถาม โดยสามารถโต้ตอบกับซอฟต์แวร์ได้ด้วยตนเอง โดยดำเนินการผ่านอินเทอร์เน็ตและการสื่อสาร (Internet and Communications) ที่ใช้ติดต่อสื่อสารผ่านสัญญาณเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ไปได้ทั่วโลก แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมักนำเสนอสื่อมัลติมีเดีย (Multimedia) ทั้งในรูปแบบของข้อความ (Text) ภาพนิ่ง (Image) ภาพเคลื่อนไหว (Animation) เสียง (Sound) หรือภาพวิดีโอ (Video) ซึ่งนำมาผสมผสานเข้าด้วยกันและสั่งการด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือ รวมทั้งการประมวลผลและการจัดการข้อมูล (Information Processing and Management) (Prayudi et al., 2021) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ช่วยในการประมวลผล บันทึก ติดตามผล แก้ไข การประเมินวัดผล และในปัจจุบันมีซอฟต์แวร์ประเภทอื่นอีกเป็นจำนวนมากที่สามารถทำงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้งานได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

เทคโนโลยีกับหลักสูตรการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร

การใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษ สามารถทำได้หลากหลายรูปแบบและควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวและบริบทการทำงาน ดังนั้นผู้สอนจึงควรพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านวัตถุประสงค์ สารการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษ นานาชาติที่สำคัญสำหรับการนำไปปรับใช้กับกลุ่มอาสาสมัคร ด้านการท่องเที่ยวคือ การปฏิบัติการใช้ภาษาอังกฤษ และหลักการนำไปใช้ในชั้นเรียน (Selvi, Galloway, & Rose, 2023) เนื่องจากในกลุ่มอาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป (Suphawakul, 2019) การให้ผู้สูงอายุมาเรียนรู้ภาษาอังกฤษอย่างจริงจังอาจทำให้เกิดความเบื่อหน่าย แต่หากมีการนำเทคโนโลยีที่น่าสนใจใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้การใช้ภาษาอังกฤษที่มีความซับซ้อนมีความง่ายขึ้นในการทำงานจริงได้ (Oliveira Jr. & Pasqualotti, 2024) สอดคล้องกับการศึกษาของ Klimova & Lukas (2021) ที่พบว่าแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษบนสมาร์ตโฟนมีบทบาทในการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ เนื่องจากช่วยพัฒนากระบวนการที่สมองใช้ในการรับข้อมูล และตัดสินใจ ทำให้จิตใจเบิกบาน ไม่เบื่อหน่ายกับชีวิต ลดความเครียด เพิ่มความมั่นใจในตนเอง ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคม นำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. มาตรฐานเทคโนโลยีการศึกษาที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้สอน มีดังต่อไปนี้ 1) ด้านพื้นฐานการทำงาน และแนวคิด ซึ่งอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวมีความเข้าใจในการทำงานพื้นฐานของเทคโนโลยี และสามารถใช้งานได้ในระดับพื้นฐานไปจนถึงชำนาญการ 2) ด้านสังคม จริยธรรม และความเป็นมนุษย์ โดยอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวมีความเข้าใจในความสัมพันธ์ของสังคม จริยธรรม และความเป็นมนุษย์ที่มีต่อเทคโนโลยี เช่น ผลดี และผลเสียของการใช้ ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อผลของการใช้งานเทคโนโลยีนั้น รวมทั้งต้องมีทัศนคติเชิงบวกเพื่อให้มีผลต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต การร่วมมือ ความเป็นส่วนตัว และการนำไปใช้จริง 3) ด้านเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะ และใช้เป็นสื่อในการประสานงาน หรือทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหา ตัดสินใจ และวางแผนสำหรับการปฏิบัติงานในชีวิตจริง

การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Software) มาช่วยในการเรียนการสอน และพัฒนาทักษะความรู้ ด้วยสื่อมัลติมีเดียที่ประกอบด้วยรูปภาพ บทบรรยาย

เสียงพูด และการนำเสนอที่สนุกและเร้าใจ จะทำให้การเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีความน่าสนใจมากขึ้น รวมไปถึงแบบฝึกหัดเพื่อให้สามารถทบทวนได้ด้วยตนเอง เป็นสื่อสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ รวมไปถึงการวัดประเมินผล (Topsakal & Topsakal, 2022) นอกจากนี้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แล้ว การใช้แอปพลิเคชันในชั้นพื้นฐาน และการปฏิบัติ นำไปสู่การสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ได้อย่างดี (Koraisi, 2023) เนื่องจากในปัจจุบันโทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟนสามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม การใช้แอปพลิเคชันนั้นควรมีแผนการสอนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ เช่น การใช้เสียงสังเคราะห์ เพื่อการรับรู้ระดับเสียง และสำเนียงที่ถูกต้องของภาษาอังกฤษ (Anggraini, 2022) การใช้คอมพิวเตอร์ในการอธิบายในส่วนเฉพาะที่ตนเองต้องการ การเพิ่มซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์เพื่อสร้างภาษาอังกฤษแนวใหม่ของตนเอง การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันจะช่วยสร้างแรงจูงใจเป็นอย่างมากให้กับการเรียนการสอนรวมถึงถึงความหลากหลายในแหล่งเรียนรู้ และความง่ายในการใช้ที่อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวสามารถเลือกใช้ในงานได้เอง ช่วยกระตุ้นความอยากที่จะเรียนรู้ นำไปสู่การสร้างสรรค์งานที่เกิดจากความรู้จักคุณค่าในประโยชน์ที่จะได้รับ และความสามารถของแอปพลิเคชัน รวมไปถึงการใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายต่อไป

แอปพลิเคชัน

แอปพลิเคชัน (Application) คือ โปรแกรมที่อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ที่ออกแบบมาสำหรับโมบาย (Mobile) แท็บเล็ต (Tablet) หรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ ซึ่งในแต่ละระบบปฏิบัติการจะมีผู้พัฒนาแอปพลิเคชันขึ้นมามากมายเพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน และในปัจจุบันสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตมีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์มากขึ้น และ Mobile Application คือ ส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้ใช้งานสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตเข้าถึงสื่อต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

ในบริบทของการสื่อสารภาษาอังกฤษ แอปพลิเคชันหมายถึง ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้จริง เมื่อต้องปฏิบัติงานจริง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวรของผู้เรียนอันเป็นผลมาจากการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ การฝึกฝน และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้รอบตัว เพื่อให้มีองค์ความรู้และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เพิ่มขึ้น ประเภทการใช้งานของแอปพลิเคชัน (Jie & Sunze, 2023) มีดังต่อไปนี้

1. แอปพลิเคชันเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ คือ ซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมได้สะดวกขึ้นหรือง่ายขึ้น ช่วยเสริมสร้างทักษะเดิมให้ดียิ่งขึ้น เช่น ช่วยให้อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวสามารถทำสิ่งที่เกินขีดจำกัดของตน เช่น การสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นต้น

2. แอปพลิเคชันเพื่อใช้เป็นสื่อกลาง คือ ซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่รับสัญญาณ ชุดคำสั่งหรือข้อมูลมาประมวลผล (Input) และส่งออกไปเป็นสัญญาณหรือสิ่งใหม่ที่แตกต่างจากเดิม (Output)

3. แอปพลิเคชันเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารภาษาอังกฤษ คือ ซอฟต์แวร์จำลองเสียงการสนทนาที่ผู้เรียนต้องการสื่อสารผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ โดยไม่ต้องใช้เครื่องมือการสื่อสารภาษาอังกฤษจริงแต่อย่างใด โดยลักษณะเด่นของแอปพลิเคชันคือ สามารถปรับเปลี่ยนการสื่อสารภาษาอังกฤษได้หลากหลายชนิด เช่น การใช้รูปภาพ สัญลักษณ์ เพลง เป็นต้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แอปพลิเคชัน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างชำนาญและคล่องแคล่ว นอกจากนี้ยังมีข้อดีหลายประการ ดังนี้

1. แอปพลิเคชันใช้งานง่าย และมีรูปแบบน่าสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น และแอปพลิเคชันส่วนใหญ่สามารถรองรับภาษาไทยได้

2. ผู้เรียนเลือกสามารถเลือกเรียนเนื้อหาบนแอปพลิเคชันได้ตามพื้นฐานความรู้ ความถนัดและความสนใจ ซึ่งเป็นการให้อิสระแก่ผู้เรียนในการควบคุมการเรียนของตน

3. ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียน หรือฝึกฝนซ้ำได้ เนื่องจากบทเรียนเป็นคลิปวิดีโอ จึงสามารถรับชมเพื่อทบทวนบทเรียนซ้ำได้

4. ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีหลายแอปพลิเคชันที่สามารถเข้าใช้งานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย

5. ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแอปพลิเคชันมีระบบที่ช่วยในการตรวจสอบการออกเสียง ทำให้ผู้เรียนสามารถนำผลสะท้อนกลับมาพัฒนาตัวเองได้

แต่อย่างไรก็ตาม การใช้แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษยังคงมีข้อจำกัด ดังนี้

1. หากผู้เรียนพึ่งพาแอปพลิเคชันมากเกินไป จะส่งผลให้ขาดการเรียนรู้ หรือการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษโดยวิธีการอื่น

2. ผู้เรียนอาจขาดปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน ผู้เรียนและบุคคลอื่น ๆ

3. การเรียนภาษาอังกฤษผ่านแอปพลิเคชันเพียงอย่างเดียว ไม่สามารถเติมเต็มในสิ่งที่ผู้เรียนเกิดความสงสัยได้ จึงต้องใช้แอปพลิเคชันควบคู่ไปกับการบรรยายของผู้สอน

จากความสำคัญ ข้อดี และข้อจำกัดของการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในบริบทของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร สามารถสรุปได้ว่าการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสม และมีประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้อิสระต่อผู้เรียนในการควบคุมการเรียนรู้อย่างของตนเอง และตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้การสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ควบคู่กับกระตุ้นให้ผู้เรียนฝึกฝน หรือใช้องค์ความรู้ในสถานการณ์จริง อีกทั้งต้องแนะนำวิธีการใช้งานแอปพลิเคชันที่เหมาะสม เพื่อป้องกันปัญหาผู้เรียนยึดติดกับการเรียนรู้โดยใช้แอปพลิเคชันเพียงอย่างเดียว ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนปิดกั้นการเรียนรู้ หรือฝึกฝนทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้วยวิธีการอื่น ๆ

การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการเรียนการสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ในปัจจุบัน แนวโน้มการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ความสำคัญกับ Mobile Assisted Language Learning (MALL) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนภาษาอังกฤษโดยประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะทางภาษาได้หลากหลาย เช่น การเรียนรู้คำศัพท์ที่จำเป็น ฝึกทำข้อสอบ ฝึกออกเสียง ฝึกทักษะการฟัง การอ่าน และการเขียน หัวใจสำคัญของการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ประสบความสำเร็จคือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Iwata et al., 2023) ผู้สอนควรใช้แอปพลิเคชันที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการ ความชอบ และรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม วิธีการดังกล่าวจะทำให้บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างสนุกสนาน ไม่ตึงเครียด และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้สอน และผู้เรียน ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่หลากหลายผ่านแอปพลิเคชันหลายรอบก่อนที่จะให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในสถานการณ์จริง วิธีการดังกล่าวช่วยลดความวิตกกังวลของผู้เรียนได้ เมื่อความกังวลลดลง ผู้เรียนจะสามารถสื่อสารได้ดีขึ้น (Seraj, Mahbub, & Klimova, 2025)

การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสามารถแบ่งได้เป็น 3 ระยะดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวางแผน และเตรียมความพร้อม

ผู้สอนเตรียมบทเรียน และติดตั้งแอปพลิเคชันตามเนื้อหาในหลักสูตรรวมถึง WhatsApp และแอปพลิเคชันบันทึกเสียง จากนั้นผู้สอนอธิบายการใช้งานของแอปพลิเคชันที่ใช้ประกอบการบรรยายในห้องเรียน และนอกสถานที่ให้ผู้เรียนฟัง ผู้สอนควรจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ แผนการดำเนินกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับใช้ในห้องเรียน และใช้นอกสถานที่ กิจกรรมดังกล่าวต้องมีความเหมาะสมและใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิตประจำวันมากที่สุด

ระยะที่ 2 การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันกับกิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผู้สอนใช้ WhatsApp และแอปพลิเคชันบันทึกเสียงในขณะจัดกิจกรรมตามแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งผู้เรียนสามารถบันทึกเสียง ฟังซ้ำ และตรวจสอบข้อผิดพลาดในการพูดของตนเอง รวมถึงให้ผู้เรียนทำภาระงานต่าง ๆ โดยใช้แอปพลิเคชัน ทั้งงานเดี่ยว งานกลุ่ม และงานคู่ วิธีดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้เรียนสื่อสารภาษาอังกฤษได้คล่องแคล่ว ถูกต้องมากขึ้น และสามารถแก้ไขปัญหาในการออกเสียงได้ ในระหว่างใช้งานแอปพลิเคชัน ผู้เรียนจะมีเวลาพอเหมาะสำหรับแก้ไขข้อบกพร่องในการพูดของตน เช่น การออกเสียงคำ หรือวลี

ระยะที่ 3 การประเมินผล

ผู้สอนประเมินความสามารถ และพัฒนาการทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้เรียน และให้ข้อมูลย้อนกลับรายบุคคลหรือรายกลุ่มเพื่อปรับปรุง

โดยสรุป การประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันเพื่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผู้สอนควรคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ความสนใจ และความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้สอนจัดรูปกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ

บทสรุป

จากความสำคัญของทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรยกระดับทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร เพื่อให้เกิดความชำนาญคล่องแคล่ว และมีศักยภาพในการสื่อสารภาษาอังกฤษมากขึ้นด้วยแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟนเพื่อตอบสนองการให้บริการการท่องเที่ยวบนวิถีวิถีใหม่

การพิจารณาความเหมาะสมของการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันในการเรียนการสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับกลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎี The Five W's and an H (Metruk, 2022)

ที่ประกอบด้วยคำถาม ดังนี้

1. Why use the technology? แอปพลิเคชันที่เลือกใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาการพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อการท่องเที่ยวหรือไม่

2. Who is the technology best for? แอปพลิเคชันที่ผู้สอนจะนำมาประยุกต์เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษนั้นมีความเหมาะสมกับบริบท ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป และมีคุณวุฒิในระดับประถมศึกษาหรือไม่

3. What is the technology best used for? แอปพลิเคชันที่เลือกใช้นั้นมีความเหมาะสมกว่าแอปพลิเคชันอื่น ๆ ในด้านของความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ทางภาษาที่เน้นพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวหรือไม่

4. Where should it be used? การที่ผู้สอนคำนึงถึงแอปพลิเคชันที่จะนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ว่ากิจกรรมลักษณะดังกล่าว ควรใช้แอปพลิเคชันแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

5. When should the technology be used? การที่ผู้สอนคำนึงถึงช่วงเวลาที่เหมาะสม ในการใช้แอปพลิเคชันในการสอนโดยเกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ช่วงต้น ช่วงกลาง หรือช่วงท้ายของการจัดการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง รวมไปถึงช่วงใดแอปพลิเคชันควรมีบทบาทในการสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการใช้ภาษามากขึ้นตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเรียนรู้

6. How should the technology be used? ผู้สอนควรใช้แอปพลิเคชันอย่างไรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว โดย Klimova (2023) ได้กล่าวถึงลักษณะของแอปพลิเคชันที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุในการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนี้ 1) มีการออกแบบที่เรียบง่าย 2) หลีกเลี่ยงเนื้อหาที่ซ้ำซ้อนและไม่เกี่ยวข้อง 3) มีคำแนะนำที่ชัดเจนในการใช้งานแอปพลิเคชัน 4) มีการนำทางที่ง่ายและสะดวกในแอปพลิเคชัน ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลและฟังก์ชันต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ และ 5) หลีกเลี่ยงการควบคุมที่ซับซ้อน

ดังนั้น แนวทางการประยุกต์ใช้แอปพลิเคชัน

เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่เหมาะสมกับบริบทของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร มีดังนี้

1. จัดการอบรมพื้นฐานเกี่ยวกับการใช้งานสมาร์ทโฟนเบื้องต้น รวมถึงการใช้งานแอปพลิเคชันต่าง ๆ อย่างง่ายให้แก่กลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้มีองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสามารถต่อยอดไปยังการใช้แอปพลิเคชันร่วมกับกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้

2. การสร้างบทเรียนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้แอปพลิเคชันสมาร์ทโฟนควรมุ่งเป้าไปที่การสื่อสารภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานสำหรับผู้ให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และความต้องการของกลุ่มอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ดังนั้นเนื้อหาและกิจกรรมต้องมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งเนื้อหาควรประกอบด้วยการใช้ภาษาอังกฤษอย่างง่ายเพื่อแนะนำแหล่งท่องเที่ยว แหล่งสินค้า อาหาร การใช้ภาษาอย่างง่ายในการกล่าวต้อนรับนักท่องเที่ยว การบอกทิศทาง ชื่อของ และการให้ข้อมูลทางโทรศัพท์ ระหว่างจัดการเรียนรู้ ควรให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ทักษะทางเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบ และสร้างสรรค์ชิ้นงานในรูปแบบวิดีโอการสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้สอนมีบทบาทในการอำนวยความสะดวก หรือให้คำแนะนำ

3. การสร้างระบบส่งเสริมการเรียนรู้ที่ใช้สื่อสารระหว่างผู้เรียนและผู้สอน เนื่องจากการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพคือ การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้โต้ตอบกับผู้สอนหรือกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ได้มากที่สุดเพราะการเรียนในลักษณะนี้ผู้สอนจะสามารถตอบสนองความต้องการ ปัญหา และคำถามต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ทันที เครื่องมือดังกล่าว ได้แก่ การสนทนา (Chat) ที่สามารถเก็บประวัติ (History) ของข้อมูลได้ การออกอากาศสด (Live Broadcast) และการทิ้งข้อความไว้บนเว็บบอร์ด (Web Board)

4. การเพิ่มเติมส่วนที่เป็นอุปกรณ์สำหรับเว็บไซต์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สามารถเชื่อมโยงโปรแกรมบนอุปกรณ์แบบไร้สายและต้องมีโปรแกรมสำหรับจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะ

5. การจัดการ และปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้เหมาะสมกับหลักสูตรการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยว ผ่านเว็บซึ่งเป็นส่วนที่ทำหน้าที่ในการจัดการเนื้อหา นำเสนอเนื้อหาและนำส่งข้อมูลข่าวสารสำหรับการเรียนการสอน

6. การกำหนดส่วนประกอบ และเวลาที่ตรงกัน สำหรับการเรียนการสอน เป็นส่วนของระบบที่ทำหน้าที่จัดองค์ประกอบต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ เช่น การแสดงภาพ การแสดงวิดีโอ การโหลดไฟล์เสียง โดยมุ่งให้จัดการเรียนการสอนได้ตามเวลาจริง

7. การปรับปรุงสภาพแวดล้อม และการค้นคว้า ข้อมูล และช่องทางการเข้าสู่ข้อมูล เช่น คำอธิบายบทเรียน คู่มือการใช้งาน การช่วยเหลือ และข้อมูลที่จำเป็นอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวในระหว่างการเรียนรู้ ควรเข้าถึงได้ง่าย ภาษาที่ใช้อธิบายไม่ซับซ้อน มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

8. เครื่องมือสนับสนุนต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยี เครือข่ายไร้สาย และซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่บริหาร และจัดการบทเรียน ระบบติดตามผล และประเมินผล ควรมีการใช้งานที่ง่าย และประมวผลได้แม่นยำ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน นำไปสู่การปรับปรุงทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษที่ดีขึ้น

9. หน่วยเก็บเนื้อหาของบทเรียน เช่น หน่วยการเรียนรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบ ต้องมีระบบบริหาร และจัดการบทเรียนผ่านระบบเครือข่ายไร้สาย และอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา จากที่กล่าวมา ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่พัฒนาจากแนวทางข้างต้น เพื่อให้การประยุกต์ใช้

แอปพลิเคชันในการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ผู้สอนควรมีความรู้ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษ จิตวิทยาการสอนและการใช้แอปพลิเคชันเป็นอย่างดี รวมไปถึงเทคโนโลยีอื่น เช่น อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะสามารถประยุกต์ใช้ให้เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยจะทำให้ความสามารถของแอปพลิเคชันพัฒนาขึ้นมาก โดยแนวทางการใช้ควรเน้นเนื้อหาที่ครอบคลุมการเรียนการสอนในระดับนานาชาติ และผู้ที่นำไปประยุกต์ใช้ควรพิจารณาบริบทของการเรียนการสอนที่แตกต่างร่วมด้วย

3. บทความนี้เป็นเพียงแนวทางเพื่อให้ผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ โดยสังเคราะห์จากข้อมูลในแหล่งต่าง ๆ แต่ควรพิจารณาการนำแนวทางนี้ไปทดลองใช้จริง เช่น ศึกษาพัฒนาการของอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวจากการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์จากการใช้ เป็นต้น

4. อาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุหรือมีพื้นฐานประสบการณ์ทางด้านภาษาอังกฤษน้อย ควรพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวในเขตมรดกโลกทางด้านวัฒนธรรมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชรเป็นแหล่งสื่อความหมายในรูปแบบของป้ายแผ่นประชาสัมพันธ์ โบรชัวร์ ที่เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเอื้อให้นักท่องเที่ยวสามารถเรียนรู้ เข้าใจได้ง่าย และควรมีการพัฒนาอาสาสมัครด้านการท่องเที่ยวรุ่นเยาว์ เพราะจะเป็นบุคลากรด้านการบริการท่องเที่ยวในรุ่นต่อไป

5. ควรมีการศึกษาแนวทางเพื่อนำไปประยุกต์ใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนการสื่อสารภาษาอังกฤษควรพิจารณาการนำแอปพลิเคชันหรือเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้กับสาขาอื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Anggraini, A. (2022). Improving students' pronunciation skills using ELSA speak application. *Journey*, 5(1), 135–141.
- Bin-Hady, W. R. A., Al-Kadi, A., Hazaea, A., & Ali, J. K. M. (2023). *Exploring the dimensions of ChatGPT in English language learning: A global perspective*. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/372549429_Exploring_the_Dimensions_of_ChatGPT_in_English_Language_Learning_A_Global_Perspective
- Designated Areas for Sustainable Tourism Administration. (2022). *Designated areas for sustainable tourism in the cultural heritage area of Sukothai – Si Satchanalai – Kamphaeng Phet*. Retrieved from https://www.dasta.or.th/uploads/file/202108/1627813126_dc2d4cce7114fbde824d.pdf [In Thai]
- Iwata, Y., Iwata, Y., Iida, H., Inamori, M., & Maeda, S. (2023). Using a smartphone application as a tool for English learning among medical staff and students in Japan. *Adv Med Educ Pract*, 167–182.
- Jie, Z. & Sunze, Y. (2023). Investigating pedagogical challenges of mobile technology to English teaching. *Interactive Learning Environments*, 31(5), 2767–2779.
- Kangkhao, S. & Louhapensang, C. (2017). Master plan development on creative tourism strategy for specialized monumental areas of Historical Districts–Sukhothai, Si Satchanalai, and Kamphaengphet. *Journal of Industrial Education*, 16(1), 50–57. [In Thai]
- Klimova, B. & Lukas S. (2021). A novel educational smartphone application for cognitively healthy seniors: A pilot study. *Procedia Computer Science*, 2(18), 750–756.
- Klimova, B. (2023). Mobile application for foreign language learning by cognitively unimpaired seniors. *Procedia Computer Science*, 218, 750–756.
- Koraishi, O. (2023). Teaching English in the age of AI: Embracing ChatGPT to optimize EFL materials and assessment. *Language Education and Technology*, 3(1), 55–72.
- Metruk, R. (2022). Smartphone English language learning challenges: A systematic literature review. *Sage Open*, 12(1), 21582440221079627.
- Oliveira Jr, E. R. & Pasqualotti, A. (2024). Educational process in E-learning activity for elderly people: A systematic review. *Interactive Learning Environments*, 32(7), 3501–3516.
- Prayudi, R. A., Hakiki, A. K., Putra, N. R. D., Anzka, T. O., & Ihsan, M. T. (2021). The use of technology in English teaching & learning process. *Jurnal Riset Dan Inovasi Pembelajaran*, 1(2), 102–111.
- Selvi, A. F., Galloway, N., & Rose, H. (2023). *Teaching English as an international language*. Cambridge University Press.
- Seraj, I., Mahbub, P., & Klimova, B. (2025). Smartphone apps-based teaching method to develop oral English communication skills at the tertiary level in an EFL context. *World Journal of English Language*, 15, 250–262.
- Suphawakul, A. (2019). *Strategies for developing local creative food products in the special area of Sukhothai Historical Park – Si Satchanalai and Kamphaeng Phet with the participation of the community*. Phrae: Maejo University Phrae Campus. [In Thai]
- Topsakal, O. & Topsakal, E. (2022). Framework for a foreign language teaching software for children utilizing AR, voicebots and ChatGPT (large language models). *The Journal of Cognitive Systems*, 7(2), 33–38.
- Tourism Authority of Thailand. (2023). *Annual Report 2023*. Retrieved from <https://www.tat.or.th/th/about-tat/annual-report>

กรณารักษาความเงียบให้ “สถานการณ์ยังเป็นปกติ”: น้ำเสียง อากา และบาดแผล
ของตัวละครชายขอบในเรื่องสั้นของ สมุด ที่ทรศน์

KEEP SILENCE TO “THE NORMAL SITUATION”: VOICES, SYMPTOMS,
AND WOUNDS OF MARGINAL CHARACTERS IN A SHORT STORIES
OF SAMUT TEETAS

ภูริณัฐ ฤกษ์เนรมิตร^{1*}

Purinat Phruekneramit^{1*}

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย 248 ม.1 ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170 ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University, 248 Moo 1 Salaya-Nakhonchaisi Rd., Salaya Sub-district, Putthamonthon District, Nakhon Pahom
Province, 73170 Thailand

*Corresponding author E-mail: hanma_bagi@hotmail.com

(Received: 27 Aug, 2024; Revised: 25 Jun, 2025; Accepted: 26 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางพฤติกรรมของตัวละครชายขอบในเรื่องสั้น “สถานการณ์ยังเป็นปกติ” นำเสนอด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า เรื่องสั้นนี้มีลักษณะของความเป็นวรรณกรรมศิลปะ คือ มีการสร้างโลกจินตนาการที่แสนอัปลักษณ์ น่ารังเกียจ เพื่อแสดงให้เห็นมุมมองของสังคมผ่านสายตาของคนชายขอบที่ประสบกับการหลงลืมอัตลักษณ์ ตัวละครจึงต้องดิ้นรนต่อสู้กับการถูกนิยามตัวตนใหม่จากอำนาจรัฐ ทั้งยังแสดงวิธีการรักษาความสงบเรียบร้อยของรัฐผ่านการสร้างความหิวโหยให้ประชากรเชื้อเพลิง สร้างความหวาดระแวงเพื่อปลุกฝังความกลัวในจิตใจ ลงโทษด้วยความเจ็บปวดเมื่อมีการแข็งขัน และลบตัวตนของผู้ต่อต้านออกไปจากเมือง ภาพแทนที่มีร่วมกันของผู้คนในเมืองจึงเป็นการโยนหาสังคมที่สามารถหลีกเลี่ยงความบิดเบี้ยว ลึกลับ และไร้ตัวตนของ ‘เมืองธรรมดา’ ซึ่งเป็นฉากของเรื่องสั้นทุกเรื่อง เพื่อตอกย้ำให้เห็นว่าสังคมที่ตัวละครปรารถนานั้นไม่มีจริง และความทุกข์ของตัวละครก็ยังคงเป็น “ความเงียบ” ของเมืองที่จะยังคงมีสถานการณ์เป็นปกติตลอดไป ทั้งยังชี้ชวนให้ผู้อ่านตั้งคำถามต่อ ‘เรื่องเล่า’ ต่าง ๆ ภายในเรื่องสั้น เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาแท้จริงของสังคม ไม่ใช่เพียง “สำเร็จความใคร่ทางศีลธรรม” ให้กับเรื่องเล่า

คำสำคัญ: ความเงียบ, สถานการณ์ยังเป็นปกติ, ตัวละครชายขอบ, อัตลักษณ์, วรรณกรรมศิลปะ

¹ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์

ABSTRACT

This academic article aimed to investigate the behavioral characteristics of marginalized characters in the short stories 'The Normal Situation'. Presented through descriptive analysis, the study revealed that these stories possessed the characteristics of dystopian literature. By constructing a grotesque and repulsive imaginary world, these stories exposed the societal perspective through the eyes of marginalized individuals who had been stripped of their identities. These characters were therefore forced to struggle against being redefined by state power. Moreover, the state's methods for maintaining order were illustrated through the imposition of hunger to enforce populace obedience, the cultivation of paranoia to instill fear, the infliction of pain as punishment for defiance, and the eradication of dissidents' identities from the urban landscape. The shared imagery among the city's inhabitants was that of a yearning for a society capable of escaping the distortion, despair, and erasure of self found in the "ordinary city," the setting of every short story. This longing, however, served to underscore the fact that the society the characters yearned for had never truly existed, and that their suffering would remain as the city's "silence"—a silence that preserved the illusion of normalcy indefinitely. Eventually, this paper encouraged readers to question the various "narratives" within the short stories, aimed to foster awareness of society's true problems rather than simply seeking "moral satisfaction" from the stories.

KEYWORDS: Silence, The Normal Situation, Marginal Characters, Identity, Dystopian Literature

บทนำ

วรรณกรรมเป็นจิตวิญญาณของมนุษย์ซึ่งสำแดงศักยภาพสูงสุดในการถ่ายทอดและตีความโลกรอบตัวเรา วรรณกรรมช่วยขยายขอบเขตของจิตใจและความรู้สึกอันละเอียดอ่อน จนมาถึงจุดที่เราสามารถจัดการกับความซับซ้อนต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ทำให้เราเป็นมนุษย์มากขึ้น (Sutherland, 2013) อำนาจของวรรณกรรมในฐานะเรื่องเล่าชนิดหนึ่ง จึงไม่เพียงสร้างผลกระทบทางอารมณ์เท่านั้น หากยังส่องสะท้อนให้เห็นถึงที่มาของเรื่องเล่าอันเป็นผลมาจากอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก รวมถึงความกังวลของผู้เล่าเรื่อง ที่มีต่อสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สถานการณ์ยังเป็นปกติ รวมถึงเรื่องสั้นของ สมุด ที่ทรศน์ (Teetas, 2019) ว่าด้วยเรื่องราวของตัวละครที่อาศัยอยู่ใน ‘เมืองธรรมดา’ ซึ่งเป็นฉากของเรื่องสั้นทุกเรื่องในเล่มนี้ โดยมีทั้งตัวละครที่ดำรงชีวิตอยู่ในเมือง ตัวละครที่พยายามหนีออกจากเมือง และตัวละครที่เฝ้าฝันถึงเมืองธรรมดาในฐานะที่เป็นเมืองในอุดมคติ ซึ่งทั้งหมดล้วนแต่ประสบกับโชคชะตาที่ไม่เป็นธรรมทั้งจากการกระทำของตัวเอง และได้รับผลกระทบจากกระบวนการ “รักษาความสงบ” ของรัฐที่เข้ามาจัดระเบียบสังคม

สิ่งที่เกิดขึ้นภายในเรื่องสั้นไม่ว่าจะเป็น โสเภณี ที่พยายามหาทางกลับเข้าไปในเมืองธรรมดา พนักงานชายที่ได้ตัวไปพักร้อนนอกเมืองธรรมดา หรือตากับหลาน ที่พยายามหลบหนีออกจากเมืองธรรมดาแต่ก็ไม่เคยสำเร็จสักครั้ง รวมถึงตัวละครอื่น ๆ ล้วนนำเสนอการสร้างรูปแบบเผด็จการเบ็ดเสร็จ (Totalitarianism) ที่ทำหน้าที่คอยควบคุมทุกอย่างที่เกิดขึ้น เพื่อสร้างเมืองที่จะยังคงสงบเรียบร้อยอยู่เสมอ สอดคล้องกับแนวคิด ดิสโทเปีย ทั้งในด้านการสร้างรูปแบบการเมืองการปกครอง ฉากหลังของเรื่อง รวมถึงแสดงให้เห็นชะตากรรมของตัวละครที่ติดต่อด้านระบบ

Dystopia มาจากภาษากรีก ประกอบด้วย “dys” แปลว่า “ยาก” หรือ “ไม่ดี” กับคำว่า “tópos” หมายถึง สถานที่ ความหมายโดยพหุของ Dystopia จึงหมายถึง “สถานที่เลวร้าย” ซึ่งไม่อาจหลีกเลี่ยงอีกหนึ่งคำที่มีความสัมพันธ์ในเชิงตรงกันข้ามกันนั่นคือ Utopia หมายถึง สังคมอุดมคติ ได้เลย หรือในอีกแง่หนึ่ง อาจพูดให้เข้าใจง่าย

ว่า Utopia หมายถึง “สถานที่ที่ดี” หรือ สถานที่อันดีงามที่ไม่มีอยู่จริง (Numpha, 2021)

Sutherland (2013) สรุปลักษณะสังคมแบบ ดิสโทเปีย (Dystopia) ในวรรณกรรมว่า 1. มักเกิดจากความกังวลต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่มีแนวโน้มว่าจะเกิดปัญหาใหญ่จากภัยคุกคามในอนาคต 2. เป็นการจำลองโลกอนาคตเพื่อทำนายความเป็นไปได้ที่เกิดจากภัยคุกคามในปัจจุบัน เช่น เผด็จการ เป็นต้น 3. ประชาชนส่วนใหญ่ มักคุ้นเคย และรู้สึกปกติกับวิถีชีวิตที่ตนดำเนินอยู่ และ 4. ตัวละครเอกมีความคิดขบถ หรืออาจเปลี่ยนใจมาขบถภายหลัง และจบด้วยตัวละครอยู่บนโลกดิสโทเปียอันนั้นไม่ได้ (อาจถูกทำลายตัวตน ถูกกำจัด หรือหลบหนีไปที่อื่น)

ที่ผ่านมา มีผู้ศึกษาแนวคิดดิสโทเปียในวรรณกรรมอยู่บ้าง เช่น สุทธิชัย บุญยะกาญจน (Punyakanjana, 1990) ศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์นัยยวิวิทยาศาสตร์อเมริกันแนวคิดดิสโทเปียในช่วงค.ศ. 1950 ถึง ค.ศ. 1972 ภัทรกร รักเรียน (Rukrian, 2016) ศึกษาเรื่อง ฮิโต-ดิสโทเปีย และฮิโต-ยูโทเปียในบันเทิงคดีแนววิทยาศาสตร์ของ คิม สแตนลีย์ โรบินสัน ภาณุมาศ อิศริยศไกร (Itsariyodkrai, 2013) ศึกษาเรื่อง เกมคือโลก โลกคือเกม: การช่วงชิงอำนาจในวรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยแนวคิดดิสโทเปียปราง ศรีอรุณ (Sriarun, 2017) ศึกษาเรื่อง มหานครดิสโทเปียในอาชญาวิทยานิยายญี่ปุ่นเรื่อง “ราตรี สีเลือด” วาทีณี ศิริชัย และธัญญา สังขพันธานนท์ (Sirichai and Sangkhanpanthanon, 2023) ศึกษาเรื่อง มโนทัศน์ยูโทเปียและดิสโทเปีย: ทวิลักษณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในวรรณคดีไทย และศิวกกร แกรุ่น, พัทธินันท์ จินนูน, และสมิทธิ์ชาติ พุมมา (Raekroon, Jeenoon, and Pumma, 2024) ศึกษาเรื่อง ดิสโทเปียแห่งรัฐเผด็จการ: กรณีศึกษานวนิยายไทย ร่วมสมัยทศวรรษที่ 2560 ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นถึงการศึกษาลักษณะของสังคมในวรรณกรรมที่ผิดเพี้ยนบิดเบือนอันเนื่องมาจากการปกครองหรือการจัดการของผู้ปกครองที่ใช้อำนาจในการเบียดบังรังแกผู้เห็นต่างจากกลุ่มของตนเอง สอดคล้องกับลักษณะของสังคมที่ปรากฏอยู่ในรวมเรื่องสั้น สถานการณ์ยังเป็นปกติ เล่มนี้ การศึกษาคั้งนี้จึงเป็นการศึกษาลักษณะทางพฤติกรรม

ของตัวละครชายชอบผ่านแนวคิดดิสโทเปีย (Dystopia) เพื่อแสดงให้เห็นพฤติกรรมของตัวละครที่ดิ้นรนต่อสู้กับสังคมที่ควบคุมบงการทุกอย่าง “อาการ” ของตัวละครแต่ละตัวที่ “ถูกทำให้เจียบ” ทั้งยังเป็นตัวอย่างที่ดีของการแสดงให้เห็นถึงความบิดเบี้ยวของสังคมที่เชิดชูบูชา “ความสงบ” ว่าเป็นความดีงาม ความมั่นคงยั่งยืน และพร้อมจะเผาทำลาย “ความโสมม” ที่จะเข้ามาบ่อนทำลายความสงบสุขดีงามของชาวเมือง โดยไม่ต้องสนใจว่าสิ่งเหล่านั้นจะเป็นขยะ แมลง หรือกระทั่งมนุษย์

การหลงลืม: อำนาจแห่งการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของผู้คนในเมืองธรรมดา

อัตลักษณ์ (Identity) เป็นเรื่องของการกำหนดตัวตนของมนุษย์ เป็นการให้นิยามเพื่อยืนยันว่าเราคือใคร ทั้งยังส่งสะท้อนไปถึงระดับสังคมเพื่อตอบว่าเราคือส่วนใดของสังคม ดังที่ พัทธนา กิติยาษา (Kitiarsa, 2003) กล่าวว่า อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการตั้งคำถามและการนิยามว่า “ตัวเราคือใคร” เพื่อการค้นหา ยืนยัน ทำทายหรือตรวจสอบความเป็นตัวตน และอัตลักษณ์ก็มีลักษณะที่เลื่อนไหล เปลี่ยนแปลงและทับซ้อนในตัว ด้านหนึ่งของอัตลักษณ์จึงให้ความรู้สึกถึงความเป็นพวกเดียวกัน และความเป็นคนอื่น

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (Charoensin-o-lam, 2002) อธิบายว่า ‘ความเป็นอื่น’ มีพื้นฐานมาจากการวิคิดการแบ่งแยกสิ่งต่าง ๆ เป็นคู่ตรงข้าม โดยเฉพาะการแบ่งแยกระหว่างเอกลักษณ์กับความแตกต่าง (Identity/Difference) หรือการแบ่งแยกตัวเรากับ ‘คนอื่น’ (Self/Other) การสร้างความเป็นอื่นจึงหมายถึง กระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อลดทอนคุณค่าของ ‘คนอื่น’ ให้แตกต่างหรือต่ำกว่าตัวเรา ความเป็นอื่นเป็นเทคนิคทางอำนาจที่ใช้เพื่อสถาปนาหรือเปิดพื้นที่ให้อำนาจเข้ามาจัดการกับสิ่งที่ถูกนิยามว่าเป็น ‘คนอื่น’ ไม่ว่าจะใช้อำนาจนั้นจะเป็นในด้านลบหรือด้านบวกก็ตาม

“สถานการณ์ยังเป็นปกติ” มีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของประชาชนผ่านการยึดเหนี่ยวนิยามให้คน “กลุ่มอื่น” ที่อาจเข้ามาสร้างความวุ่นวายใน ‘เมืองธรรมดา’ ประกอบด้วยการนิยามความเป็นคนพลัดถิ่นว่าเป็น

พวกสกปรก ล้าหลัง และการนิยามโสมมให้เป็นคนบาป ดังนี้

คนพลัดถิ่น : การลบเลือนตัวตนของมนุษย์

กลุ่มคนพลัดถิ่นในเมืองธรรมดาเป็นหนึ่งในกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบจากการพยายามประกอบสร้างอัตลักษณ์ใหม่จากผู้มีอำนาจของเมืองที่ต้องการให้ตัวละครคนพลัดถิ่นเหล่านั้นลืมเลือนตัวตน ความทรงจำ และกลายเป็นใครสักคนตามการนิยามของรัฐ ดังในเรื่องสั้น “จนกว่าเราจะพบอดีต” หนึ่งในเรื่องสั้นที่มีการยั่วล้อกับวรรณกรรมอมตะของไทย โดยให้ตัวละครโกเมต จากนวนิยายเรื่อง “จนกว่าเราจะพบกันอีก” ของศรีบูรพา ได้เขียนจดหมายถึงตัวเองในอนาคต ในวันที่สังคมพังทลายลงจากสงครามกวาดล้าง และตัวละครก็ไม่อาจจดจำอะไรเกี่ยวกับบ้านเกิดได้อีกต่อไป มีการใช้ความทรงจำในการแสดงให้เห็นการจดจำและลืมเลือนบ้านเกิดและผู้คนของตัวละครอยู่ตลอดทั้งเรื่อง ทั้งกลิ่นเครื่องเทศ กลิ่นเนื้อย่าง กลิ่นเหินน้ำมันหมู และกลิ่นอื่น ๆ มากมายที่ติดตัวเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

กลิ่นเนื้อและเครื่องเทศที่อบอวลอยู่ในลมหายใจของฉันทำให้ฉันต้องกลับบ้าน...แม่ฉันกลิ่นตัวแรงกว่านี้มากนัก เพราะแม่แทบไม่ได้ออกเดินทางไปที่อื่นไกลกว่าหมู่บ้านเลย เมื่อแม่อยู่บ้าน แม่ก็จะอยู่แต่ในครัว ทำกับข้าวให้ทุกคนกินตลอดเวลา

(Teetas, 2019)

กลิ่น เป็นประเด็นสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นความแตกต่าง ‘ฉัน’ บรรยายกลิ่นตัวโกเมตที่อาศัยอยู่ในเมืองอื่นว่ากลิ่นเหมือนผิวมะนาวและเหล้าหวาน ซึ่งดูจะมีความอ่อนนุ่มล้าลึก ขณะที่ตนเองมีกลิ่นเนื้อและเครื่องเทศติดตัวมา แต่ก็มีกลิ่นที่เข้มข้นน้อยกว่ากลิ่นจากเนื้อตัวแม่ จึงแสดงให้เห็นอัตลักษณ์ที่ไม่เข้มข้นเท่ากับของแม่ที่อาศัยอยู่ในเมืองธรรมดา

นอกจากนี้ พฤติกรรมของตัวละครอื่น ๆ ยังเป็นพฤติกรรมที่ดูน่าประหลาดเมื่อคนในครอบครัวปฏิบัติต่อกัน

สำเนียงอันห่มดำที่พ่อมักจะพูดเมื่ออยากให้
บรรยากาศเป็นทางการ แต่เมื่อพ่อยิ่งทำให้เป็น
ทางการเท่าไรก็มักจะพูดติดอ่างเท่านั้น จนประโยค
ที่แต่งไว้อย่างดีนั้นกลายเป็นน่าขัน แต่พ่อจะพูด
อย่างเป็นทางการไปเพื่ออะไรกัน...พอกล่าวินดี
กล่าวต้อนรับ แสดงความซาบซึ้งอย่างล้นเกิน
จนผิดปกติ

(Teetas, 2019)

การพบกันอีกครั้งระหว่างพ่อกับลูกท่ามกลาง
ญาติมิตรที่รายล้อมในบ้าน ยิ่งผลึกสถานะของฉันให้กลายเป็น
คนชายขอบของบ้านเกิด แม้ท่าทีประดักประเดิดของ
พ่อจะดูน่าขบขัน แต่การที่พ่อต้องพยายามเป็นทางการกับ
ลูกต่อหน้าญาติ ๆ ยิ่งตอกย้ำความสัมพันธ์ที่ไม่เหมือนเดิม
อีกต่อไป เช่นเดียวกับการที่ตัวละครเอกพยายามทำตัว
เป็นผู้มีอารยะกว่า คู่สนทนากับความเป็นทางการมากกว่า
“ดูเหมือนว่าเขาไม่คุ้นเคยกับบรรยากาศอันเป็นทางการ...
ฉันเห็นอาการเขาดังนั้นแล้วก็อยากลุกขึ้นไปปลอบเขา
จับมือเขา” (Teetas, 2019) และรู้จักมารยาทมากกว่า
“ดูเขาจะดีใจรึน้อย่างมาก หากเขาเป็นน้องฉัน ฉันคงลาก
เขามาดีลสักสองสามที...ต้องสั่งสอนถึงการเคารพบนอบ
ผู้ใหญ่กว่าซึ่งฉันได้ถูกอบรมมาเสียจนชินที่เมืองธรรมดา”
(Teetas, 2019) ทั้งหมดล้วนแสดงให้เห็นว่าฉัน “ตัดสินใจ”
ให้ผู้คนในบ้านเกิดอยู่ในสถานะที่ต่ำต้อยกว่าตน

การกลับมาของฉันจึงกลายเป็นความแปลกต่าง
สำหรับทุกคนรวมถึงตัวเอง เพราะไม่มี ‘กลิ่นตัว’ เหมือน
ผู้คนในต่างถิ่นที่จากมา เฉากเช่นที่มีกลิ่นตัวแปลกต่างจาก
ผู้คนในบ้านเกิด ที่กลายเป็นวิญญาณที่ไร้ตัวตนไปแล้ว
จากการกวาดล้างของรัฐ การพยายามรื้อฟื้นความทรง
จำจึงพบเพียงความแตกต่างทั้งกลิ่นและสถานะ (คน-ผี)
ฉันจึงกลายเป็นคนพลัดถิ่นแปลกหน้าทั้งถิ่นที่จากมาและ
ไม่กลิ่นกลายเป็นเนื้อเดียวกับถิ่นที่เคยอยู่ไปอีก ดังที่
ฉันรู้สึกไป “มองลึกลงไปในดวงตาของเขาแล้ว กลับทำให้
เห็นว่าเขายืนอยู่ตรงข้ามฉันอย่างเ็นชา” (Teetas, 2019)

กลิ่นจึงกลายเป็นสัญลักษณ์ของอัตลักษณ์
ของรากเหง้าของตัวละคร ที่ดูจะสามัญ ไร้การปรุงแต่ง
เป็นกลิ่นของชีวิตประจำวัน แตกต่างกับโกเมศที่ปรุง
แต่งกลิ่นมาเรียบร้อยแล้ว ‘ฉัน’ ที่บรรยายสิ่งต่าง ๆ นั้น

จึงเป็นเหมือนตัวตนที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปโดยละทิ้ง
ตัวตนเดิมเสีย การหลงลืมความทรงจำของตัวละครฉัน
จึงเป็นการยั่วล้ออุดมคติสูงส่งของโกเมศจากวรรณกรรม
ของศรีบูรพาที่เต็มไปด้วยอุดมคติและการเสนอทาง
แก้ปัญหาสังคมในลักษณะวรรณกรรมเพื่อชีวิต แต่ในเรื่อง
สั้นนี้กลับแสดงให้เห็นการสูญเสียตัวตนในฐานะมนุษย์
โกเมศก็ไม่สามารถจดจำญาติพี่น้องของตัวเองที่ตายไป
ท่ามกลางการกวาดล้างได้ จำไม่ได้ด้วยซ้ำว่าตนเอง
หนีไปจากหมู่บ้านมิใช่ไปเรียนหนังสือ เป็นการพยายามลืม
เลือนตัวตนเก่าก่อนเพื่อการไปสู่อารยะที่สูงกว่า เสแสร้ง
ว่าเป็นปัญญาชนโก้หรู จนกระทั่งทวนกลับมาสำนึกว่า
ตัวตนแท้จริงได้สูญหายไปแล้ว

อาการลืมเลือนของฉันจึงเป็นการแสดงอัตลักษณ์
ของตัวละครพลัดถิ่นที่ลืมเลือนทุกอย่างจนหมดสิ้นแล้ว
กระทั่งครอบครัวหรือตัวตนของตนเอง เสมือนว่าบ้าน
ที่ต้องการจะกลับไปนั้นไม่มีอยู่จริงอีกต่อไป เป็นเพียง
บ้านในความทรงจำจอมปลอมที่ไร้ซึ่งตัวตนทางกายภาพ

**โสภณี: การแบ่งความเป็นมนุษย์ด้วยระบบ
ศีลธรรม** ในเรื่องสั้น “คนของทะเล” แสดงภาพของโสภณี
ในเมืองนิงเจียวที่กำลังหาเงินค่าเลี้ยงดูลูกที่อยู่กับยาย
นอกกำแพงเมืองธรรมดา ซึ่งมีเพียงซากปรักหักพังและ
กลิ่นซากของความตาย อันเป็นผลพวงจากสงคราม
กวาดล้างเผ่าพันธุ์เพียงเพราะกลุ่มคนแบบเธอ “ถูกขึ้น
ทะเบียนแล้วว่าเป็นคนอีกพวกหนึ่ง” (Teetas, 2019)
ที่แตกต่างจากคนกลุ่มที่ “สกัดเอาความเป็นคนธรรมดา
แท้ที่อยู่เหนือกว่าทุกชนชั้น” (Teetas, 2019) และสามารถ
เข้าเมืองธรรมดาได้ด้วยวิธีการเดียว คือ “การขออนุญาต
จากคณะสงฆ์” (Teetas, 2019) เพื่อยืนยันว่าจิตใจของ
เธอนั้นดีงามบริสุทธิ์พอที่จะไม่ทำลายความดีงามของ
เมืองธรรมดา เพราะเมืองนี้มี “วัฒนธรรมและความเชื่อ
ก็อยู่ที่หลักศีลธรรมสูงสุดอันละเมิดมิได้” (Teetas, 2019)

เธอบอกยายว่าเป็นอาชีพที่ถูกกฎหมายใน
เมืองนิงเจียว และทำรายได้ได้มาก และถึงแม้
เธอจะเลิกทำอาชีพนี้เพื่อได้กลับมาเมืองธรรมดา
เธอก็ไม่อาจหางานที่ได้เงินเยอะเท่ากับการเป็น
โสภณี เธอยอมที่จะอยู่เมืองเท่านั้นเพื่อส่งเงินมา
ให้ยายเลี้ยงลูก

(Teetas, 2019)

การกีดกันคนกลุ่มหนึ่งให้หลีกเลี่ยงออกจากระบบสาธารณสุขปกติที่จำเป็น รวมถึงจำกัดปัจจัยพื้นฐานปล่อยให้ประชาชนต้องดิ้นรนหาทางเอาชีวิตรอดด้วยตนเอง คือการเพิกเฉยต่อความเป็นมนุษย์ของผู้คนอย่างจงใจและร้ายกาจ ข้ำร้ายยังมีระบบศีลธรรมมาดัดลिनความบริสุทธิ์หรือโสมมของมนุษย์ด้วยมุมมองของผู้มีอำนาจ เพื่อยกตัวเองขึ้นเป็นชนชั้นที่สูงกว่า นับเป็นการทำลายความเป็นมนุษย์ของคนหนึ่งไปจนสูญสิ้น ไม่รวมถึงการตายหรือการหายตัวที่เกิดขึ้นจนผู้คนชินชา หากยังเจอก็ให้เข้าใจเพียงว่ายังมีชีวิตอยู่ หากหายไปก็เข้าใจเสียว่าตายไปแล้ว ยิ่งตอกย้ำถึงการบังคับให้ผู้คนต้องจำยอมลืมนัดตนของตนเอง และยอมรับในสถานะที่รัฐบังคับให้เป็น รวมทั้งสะท้อนถึงสภาวะเปราะบางไร้ความมั่นคงในเมืองธรรมดา

นอกจากนี้ เรื่องสั้นนี้ยังมีการใช้เครื่องหมายวงเล็บในบางเรื่องราวที่ดูเหมือนจะซ้ำซ้อนกับเหตุการณ์ที่เป็นมาดังที่ปรากฏในเปิดเรื่องหน้า 75 ว่า “(เมื่อใกล้ครบกำหนดยี่สิบสี่ชั่วโมงเธอก็เตรียมออกเดินทางในเย็นวันนั้น...)” และปรากฏข้อความเดียวกันในหน้า 85 แต่ไม่มีวงเล็บแล้วหรือในหน้า 80 ว่า “(มีแต่ทะเลเท่านั้นที่เป็นพยานเป็นสิ่งเดียวที่รับรู้ได้...)” ก็ปรากฏอีกครั้งโดยไม่มีวงเล็บในหน้า 86 เป็นกลวิธีที่ผู้เขียนเรื่องสั้นต้องการนำเสนอการเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าของเหตุการณ์ เสียดสีระบบศีลธรรมของผู้คนที่ยังคงการันตีความเป็นคนดีที่อยู่เหนือผู้อื่นต่อไป ขณะที่คนอีกกลุ่มที่มีสถานะต่ำกว่า ก็ “เป็นเพียงจิ้งหะที่สม่าเสมอของทะเล” (Teetas, 2019) การอยู่หรือตายของบรรดาคนชายขอบก็เป็นเพียงคลื่นกระทบหาดไม่นานเรื่องราวและตัวตนก็จะจางหายไปพร้อมกับคลื่นระลอกใหม่ที่พัดเข้าชายฝั่ง

การพูดถึงคนชายขอบในรวมเรื่องสั้นนี้ อาจดูเหมือนจะ “เพื่อ” เกินไปสำหรับสังคมไทย ทั้งนี้เพราะการนำเอาเรื่องราวของคนชายขอบมาเป็นหนึ่งในตัวละครมักถูกผลิตซ้ำด้วยชุดความคิดใกล้เคียงกัน จึงอาจจะเกิดการตีความไปในเชิงเห็นใจและรู้สึกผิดในการกระทำและโคกนาฏกรรมของตัวละคร และเมื่อเรื่องแต่งถูกเสนอสู่ภายนอกบริบทของการอ่านแบบหรือสร้างกลายเป็นการนำเสนอภาพการถูกกระทำของเหยื่อจากระบบอาณานิคมในแบบเหมารวมที่เคยรับรู้มาก่อนหน้า ซึ่งนั่นไม่ได้นำไปสู่

ความเข้าใจสภาพความเป็นผู้ไร้เสียงของตัวละครในเรื่องอย่างแท้จริงเลย เพราะตัวละครผู้ไร้เสียงจะถูกตีความในฐานะที่เป็นวัตถุที่มองเห็นได้ทะลุปรุโปร่ง (Transparent) ด้วยแว่นความรู้ของพวกปัญญาชนนักอ่านที่ได้รับการศึกษาแบบตะวันตกสมัยใหม่ (Leksakul, 2014)

การหลงลืมของตัวละครในเรื่องสั้นจึงแสดงให้เห็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของเมืองธรรมดาผ่านสายตาของคนชายขอบและผู้พลัดถิ่นที่ไม่สามารถจดจำอัตลักษณ์ของตนเองได้อีกต่อไป รวมถึงความพยายามของรัฐที่มุ่งยึดเหนี่ยวนิยามตัวตนแก่คนชายขอบ ทั้งฐานะของคนพลัดถิ่นที่จดจำบ้านเกิดและความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับตนเองไม่ได้ และตัวตนของโสเภณีที่ไม่สามารถเข้าเมืองได้เพราะเป็นพวกบกพร่องในศีลธรรมที่ขัดแย้งกับประชากรเมืองที่ติงาม เหล่านี้ล้วนส่งสะท้อนถึง ‘มือที่มองไม่เห็น’ ที่เข้ามาจัดการควบคุมมนุษย์ไปจนถึงระบบความทรงจำ เมืองธรรมดาจึงเป็นพื้นที่แห่งความบิดเบี้ยวที่จะสวयงามในสายตาของประชากรเมืองอยู่เสมอ

การเปล่งเสียง: อาวุธของผู้อ่อนแอเพื่อต่อต้านการยึดเหนี่ยวนิยามความเป็นอื่นจากรัฐ

“อาวุธของผู้อ่อนแอ” (Weapons of the Weak) คือ อำนาจของผู้ด้อยอำนาจในสังคม ที่เกิดขึ้นภายใต้ระบอบอำนาจเผด็จการควบคุมกลไกรัฐและสังคมอย่างสูง จนทำให้การลุกฮือขึ้นต่อต้านในรูปแบบการชุมนุมใหญ่หรือการเดินขบวนประท้วงเป็นไปได้ยาก วิธีการของคนที่อยู่ใต้ถุนสังคมเช่นนี้คือการพยายามทวงคืนอำนาจที่มีอยู่เดิมให้กลับคืนมา โดย James C. Scott อธิบายว่า อาวุธของผู้อ่อนแอเป็นรูปแบบการต่อต้านในชีวิตประจำวันเพื่อต่อสู้กับคนที่ขูดรีดแรงงาน ภาษี อาหารและดอกเบียไปจากเธอและเขาที่อยู่ใต้อำนาจ ภายใต้โครงสร้างสังคมที่เหมือนเป็นปกตินั้น การต่อต้านนั้นจะซุกซ่อนอยู่ในฉากรหน้าสถานการณ์ที่เหมือนปกติ (Peerada, 2022) นอกจากนี้ อาวุธของผู้อ่อนแอยังสอดคล้องกับลักษณะของ “เรื่องเล่าหลังม่าน” (Hidden Transcript) ที่ซุกซ่อนอยู่ภายใต้สังคมที่ดูเหมือนจะเจียบบงบนั่น และมันทั้งยืนยัน ขัดแย้ง หรือปิดไปจากเรื่องเล่าสาธารณะ การโจมตีในเชิงสัญลักษณ์จึงถือเป็นหัวใจของอาวุธของผู้อ่อนแอ เพราะประเด็น

สำคัญของอำนาจ คือ การสร้างความชอบธรรมหรือสิทธิทางอำนาจที่มาจากการยอมรับของผู้ปกครอง ฉะนั้นแล้ว การปฏิเสธการยอมรับอำนาจ แม้ว่าจะทำภายใต้เรื่องเล่าหลังม่านก็สามารถลั่นคลอนอำนาจของผู้ปกครองที่เอารัดเอาเปรียบได้เช่นกัน (Peerada, 2022) วิธีการปลงเสียงของตัวละครในเรื่องสั้นจึงเป็นการแสดงออกผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการต่อต้านและการไม่โอ้อ่อนให้กับผู้มีอำนาจที่คอยกดทับชีวิตและจิตวิญญาณของพวกเขา ทั้งการต่อสู้กับวิญญาณผีบ้านผีเรือนเพื่อต่อต้านการเหยียดหยามค่านิยมความเชื่อและการกรีนกลายเป็นหนึ่งเดียวกับฝูงแมลงปีกแข็งเพื่อเรียกร้องสิทธิ์ความเป็นมนุษย์ ดังนี้

ผีบ้านผีเรือน: การปฏิเสธการถูกนิยามด้วยความเชื่อ ในเรื่องสั้น “ครอบครัวของมายา” เล่าผ่านมุมมองตัวละคร มายา คนพลัดถิ่นที่เข้ามาทำงานเป็นคนรับใช้ในเมืองธรรมดา เธอถูกวิญญาณผีบ้านผีเรือนข่มขู่และทำร้าย มาयरู้สึกหวาดกลัวมากจนมีอาการหลอนหวาดผวากับทุกสิ่ง จนกลายเป็นจุดอ่อนให้เจ้านายเอามาขู่เมื่อมายาทำงานไม่ได้ตั้งใจหรือออกไปข้างนอกโดยไม่ได้รับอนุญาต ในสายตาของเจ้านายที่มองมายังมายาจึงเป็นสายตาของชาวตะวันตกที่มองชาวตะวันออกอย่างทะลุปรุโปร่ง แล้วใช้ความเชื่อเรื่องผีบ้านผีเรือนมากดขี่ให้มายายอมตกอยู่ใต้อาณัติของตนเอง

นับแต่ครั้งนั้นที่มายาพบกับผีบรรพบุรุษของเจ้านาย และทำให้เจ้านายรู้จุดอ่อนของเธอ การที่มายาเถลไถลไปนอกบ้านโดยไม่บอกกล่าว หรือมีพฤติกรรมส่อพิรุณ ตลอดจนบางเวลาที่มายาเริ่มได้เถียงเหิมเกริม เจ้านายจะขู่ตะคอกว่าจะเรียกผียาทวดทุกครั้ง

(Teetas, 2019)

ในมุมมองของเจ้านายที่เป็นชาวตะวันตก ความเชื่อเรื่องผีสงของมายาเป็นความมึนงง ไร้สาระ ไร้เงา ไปจนถึงจุดอ่อนในการชักจูง บีบบังคับ อำนาจของเจ้านายจึงมากกว่าเรื่องในชีวิต แต่เป็นอำนาจความเชื่อที่ครอบงำชีวิต มายาจึงถูกบังคับให้เชื่อเชื่อฟังผ่านความเงิบที่มีต่อเจ้านาย

ผู้อ่านจะไม่สามารถทราบถึงตัวตนของมายาได้เลย นอกจากการเป็นคนใช้พลัดถิ่นจากประเทศฝั่งตะวันออก ไม่มีความปรารถนาหรืออารมณ์อื่นใด จนกระทั่งเธอได้พบกับแฟนหนุ่มชาวเรือที่มาจากที่เดียวกัน ผู้อ่านจึงรับรู้ถึงเบื้องลึกของความปรารถนาของมายาว่า เธอต้องการความรักครอบครัวจึงเป็นภาพแทนของความรักความอบอุ่นที่เธอไม่ได้สัมผัสมาเป็นเวลานาน

คนในครอบครัวเป็นสิ่งที่มายาคิดไปไม่ถึง อยู่ห่างไกลและไม่เข้าใจ ทว่าสะท้อนเข้าไปในความรูสึกอย่างไม่อาจหยั่งวัดได้

(Teetas, 2019)

คนรักมอมมีดลันที่พกดิตตัวเสมอให้แก่มายาไว้ใช้กันผีบ้านผีเรือน ก่อนที่คนรักจะหายตัวไปตลอดกาล แม้มายาจะออกตามหาเท่าไรก็ไม่เป็นผล มีดลันจึงเป็นสิ่งเดียวที่ยืนยันว่าเธอเคยมีสิ่งที่ใกล้เคียงที่สุดกับคำว่า ‘ครอบครัว’ จนกระทั่ง มายาได้เห็นรูปถ่ายครอบครัวของเจ้านาย เธอรู้สึกโหยหาครอบครัวที่ไม่มีความเป็นจริงได้สำหรับคนพลัดถิ่น จึงปรารถนาจะส่งรูปถ่ายนี้ให้เป็นของแทนใจเพื่อสื่อถึงสิ่งสำคัญเดียวในชีวิตของคนพลัดถิ่นแบบเธอ

รูปครอบครัวที่จะส่งไปให้คนที่เธอรัก มันคือหัวใจที่ออกมาเต้นอยู่ภายในอ้อมแขน หัวใจสีเงินรูปวงรีที่เต้นอยู่นอกร่างกาย การไปส่งของจึงมีความหมายและกลายเป็นภาระอันหนักอึ้งไม่ต่างจากแม่ที่อุ้มครรภ์ เหมือนนักบวชที่อุทิศตนในการจาริกแสวงบุญเพื่อไปรวมกับอาณาจักรพระเจ้าไม่กี่ปรมาตมน์ของพระพรหม คักดีสิทธิ์สูงส่งและอบอุ่นถึงขั้นนั้น

(Teetas, 2019)

แม้มายาจะไม่มีวันรู้เลยว่าสิ่งที่ส่งไปนั้นจะไปถึงมือใคร เพราะไม่มีข้อมูลของคนรักเลย ไม่แม้กระทั่งชื่อ รู้เพียงที่อยู่ทีไหนสักแห่งในเมืองทะเลตามที่เขาทิ้งกระดาษไว้ให้ รูปครอบครัวอันนั้นจึงเป็นทั้งประจักษ์พยานแห่งความรักและเป็นการแสดงถึงตัวตนของมายา เพราะเธอเชื่อว่าใครสักคนจะจดจำเธอ และมีใครให้เธอจดจำตลอดไป

มีดสั้นที่แฟนหนุ่มมอบให้จึงเป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อตัวตนของมนุษย์ เป็นการท้าทายกับอำนาจที่พยายามทำให้เธอสยบยอม

มายากำมีดสั้นที่เธอให้ไว้ด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายก็ปิดวางไว้บนอวัยวะเพศของเธอเอง มายามองไปรอบห้อง เมื่อได้กลิ่นดอกไม้เก่าแก่ มายาก็นั่งลงบนเตียงและร้องไห้ว่า “กูไม่กลัว กูไม่กลัว มึงหรือ” นั่นเป็นประโยคที่มายาท่องบ่นแทนบทสวดมนต์ตลอดทั้งคืน

(Teetas, 2019)

การเปล่งเสียงท้าทายของมายาขณะกำมีดสั้นจึงเป็นการแสดงอาการต่อต้านออกมาว่าตนเองก็สามารถลุกขึ้นมาตอบโต้ยาทวดที่เป็นสัญลักษณ์ของการกดทับทางความเชื่อแล้ว ในตอนท้าย เมื่อมายาถูกเจ้านายชู่ เธอจึงตอบว่า “มายาไม่กลัวยาทวดหรือคะพ่อ” (Teetas, 2019) เพราะอำนาจเหล่านั้นไม่สามารถปฏิเสธความปรารถนาของเธอได้อีกต่อไป

การต่อสู้ของมายาสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องเสียงที่หายไปของ เอ็ดเวิร์ด ซาอิด (Edward, As cited in Luekajornchai, 2022) ในเรื่อง “Orientalism” หรือ “บูรพาคติศึกษา” ที่เสนอว่า ความเป็นตะวันออกที่ถูกชาวตะวันตกศึกษานั้นเป็นทั้งศาสตร์และวิถีคิดทางปรัชญาที่แสดงให้เห็นอาการของความไม่สามารถของตะวันออกที่จะสะท้อนภาพ (Represent) ของตัวเอง เพราะไม่มีความสามารถหรือไม่มีเครื่องมือเครื่องมือ ที่จะเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเอง แต่ต้องอาศัยหรือต้องให้นักวิชาการชาวตะวันตกเป็นคนทำหน้าที่เป็นล่าม เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ การตอบโต้ของมายาจึงเป็นการเรียกคืนเสียงที่ถูกแย่งชิงไปเพื่ออำนาจในการนิยามตัวตนของตนเองได้อย่างอิสระ ไม่ตกเป็นภาพแทนของใครอีกต่อไป

แมลงปีกแข็ง: การต่อสู้กับการถูกนิยามตัวตนด้วยความเป็นมนุษย์ ในเรื่องสั้น “วันพักร้อนของพนักงานคนหนึ่ง” พนักงานชื่อ ที.เอ.ไอ. ห้าสองเจ็ด ได้รับตัวพักร้อนนอกเมือง ไปยัง “ดินแดนอันไกลซึ่งเขาเข้าใจว่าเป็นดินแดนที่เต็มไปด้วยความโสมมสารพัด” (Teetas, 2019) อันเป็นที่มาของพวกผู้อพยพ การออกเดินทาง

จึงเต็มไปด้วยอคติทางชาติพันธุ์ ผู้ที่เจริญแล้วอย่างเขาต้องออกเดินทางไปเมืองดิบเถื่อนและเต็มไปด้วยความล้าหลังไร้อารยะ ซึ่งอาจมอบประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้นเร้าใจให้พนักงานที่มีชีวิตซ้ำซากจำเจได้

เรื่องสั้นยั่วล้อแนวคิดแนวคิดบูรพาคตินิยม (Orientalism) ซึ่งว่าด้วยวาทกรรมที่ตะวันตกมีต่อตะวันออกทั้งในด้านการเมือง วัฒนธรรม ศิลธรรม ไปจนถึงสติปัญญาที่เหนือกว่าชาวตะวันออก ซึ่งสอดคล้องกับตัวเรื่องที่ว่าด้วยวิถีชีวิตที่เหนือกว่าของชาวเมืองธรรมดาที่มองว่าพวกอพยพและฝูงแมลงปีกแข็งที่ติดตามพวกเขา มา “มีจุดประสงค์เพื่อจะบ่อนทำลายบ้านเมืองอันเจริญสงบและสภาพจิตใจอันดีงามของชาวเมืองธรรมดาอย่างเขา” (Teetas, 2019)

นอกจากนี้ ยังมีการใช้ตัวละคร ซาอิด ซึ่งเป็นการล้อเลียน เอ็ดเวิร์ด ซาอิด (Edward Said) ผู้เสนอแนวคิดบูรพาคตินิยม (Orientalism) อีกทั้งยังพลิกกลับสถานะของความเป็นอื่น (Otherness) โดยการให้ซาอิดซึ่งเป็นตัวแทนของพวกคนพื้นเมืองจำพวกเดียวกับผู้อพยพในสายตาของ ที.เอ.ไอ. ห้าสองเจ็ด ตัวละครหลักของเรื่อง ซาอิดปฏิบัติกับเขาอย่างหยาบคาย เรียกเขาว่าผู้อพยพ ห้าสองเจ็ดจึงมองซาอิดว่าเป็น “คนพื้นเมืองสุดแสนจะเจ้าเล่ห์ หยาบกระด้าง และไม่รู้จักกาลเทศะ มีนิสัยป่าเถื่อนไร้อารยธรรม” (Teetas, 2019) มุมมองที่ห้าสองเจ็ดมีต่อซาอิดนั้นเต็มไปด้วยการมองลงมายังผู้ที่ดูยากกว่าเป็นกระบวนการกดขี่ทางความคิด เพราะความจริงแล้วซาอิดจะต้อง ‘มีมารยาท’ และ ‘มีกาลเทศะ’ ต่อผู้เหนือกว่าเช่นเขา

ซาอิด เป็นผู้เปล่งเสียงเพื่อแสดงอาการต่อต้านการถูกนิยามผ่านการพยายามปฏิเสธการ “พูดแทน” ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ “ผู้ไร้เสียง” ถูกปฏิบัติราวกับว่าเป็นวัตถุที่ไร้ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการของตนเอง โดยเฉพาะความต้องการในเชิงวัฒนธรรมหรือความเชื่อทางศาสนาที่ถูกตัดสินจากผู้มีอำนาจทางความรู้ว่าเป็นความป่าเถื่อนหรือเป็นความโหดร้ายของโลกอันไร้อารยะ (Leksakul, 2014) ผู้อพยพที่มีสถานะไม่ต่างจากแมลงปีกแข็งที่นำรังเกียจในสายตาของชาวเมืองธรรมดา จึงถูกทำให้กลายเป็นสิ่งที่ทั้งแปลกประหลาด (Strangeness) และมีความแตกต่าง (Difference) ไม่มีสิทธิ์ในการเปล่งเสียงเพื่อตัวเองได้เลย

สักครั้ง ซาฮิดได้แสดงให้เห็นว่า ทุกคนต่างเป็นผู้อพยพ เมื่อต้องพลัดจากถิ่นที่มาของตน

ในเวลานี้ การร่วมเพศอันดิบเถื่อนและรุนแรง ได้สลายอดีตไปพร้อมกับเชื้อมรณะประวัติศาสตร์ รากเหง้าของเขาเข้าไปใหม่ผ่านเรือนร่างของซาฮิด (Teetas, 2019)

ก่อนหน้านั้น ซาฮิดย้ำเตือนห้าสี่เจ็ดหลายครั้ง ว่าทั้งสองต่างเป็นมนุษย์เหมือนกัน “คุณไม่สังเกตเห็นว่า คุณก็ฟังภาษาพวกเรานอก” (Teetas, 2019) ซึ่งการเข้าใจ ภาษาเดียวกันนี้ สื่อถึงการเป็นชนกลุ่มเดียวกัน หรืออีกนัยหนึ่งคือการสื่อถึงความเป็นมนุษย์เหมือนกัน แต่เขากลับ โกรธเกรี้ยวจนแทบอยากฆ่าซาฮิดทิ้งเสีย เพราะไม่อาจ ยอมรับความจริงนี้ได้ จนกระทั่งภายหลังทั้งคู่ร่วมเพศกัน ซึ่งเป็นสัญญาณของการเข้าไปสัมผัสข้างในอย่างลึกซึ้ง ซึ่งการรวมเป็นหนึ่งเดียว และเป็นการเปลื้องเปลือยสัญชาตญาณดิบ ของมนุษย์ออกมาระหว่างมีเพศสัมพันธ์ เขาจึงตระหนัก ได้ว่าทั้งหมดเป็นเพียงการคืนความเป็นมนุษย์ให้แก่มนุษย์ ทุกคน ทุกคนล้วนเป็นมนุษย์และควรได้รับทุกอย่างเยี่ยง มนุษย์คนหนึ่ง มิใช่แมลงปึกแข็งน่ารังเกียจ

การเปล่งเสียงของตัวละครแสดงถึงการต่อสู้ ชัดขึ้นของคนชายขอบของเมืองเพื่อสลายการสร้างภาพ ความเป็นอื่น (The other) และการครอบงำเบียดขับ การแสดงออกทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความเชื่อ เป็นการต่อสู้ผ่านการเอาวิถีชีวิตและความเชื่อในชีวิตประจำ ออกมาแผ่กางหรือเปิดเผยความเป็นตัวตนที่แท้จริงที่ ไม่ถูกกดทับโดยอำนาจการนิยามของรัฐ ก้าวข้ามอคติ ทางชนชั้นและชาติพันธุ์ แล้วช่วงชิงความหมายของ ความเป็นมนุษย์กลับคือกลุ่มมนุษย์อย่างแท้จริง

ความเจ็บ: วิธีการจัดระเบียบสังคมของผู้มี อำนาจเพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

วาทกรรมความมั่นคง เป็นหนึ่งในวิธีการของผู้มี อำนาจในการสร้างความชอบธรรมให้แก่การจัดระเบียบ สังคมให้เป็นไปตามที่ตนเองต้องการ

กระบวนการประกอบสร้างความมั่นคงเริ่มจาก วัจนกรรม ผู้พูดมักอาศัยเรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์และ

กรอบทางวัฒนธรรมซึ่งมีอิทธิพลต่อความคิดทางสังคม ของผู้ฟังอยู่ก่อนแล้ว เรื่องเล่าเกี่ยวกับความมั่นคงจึงทรง พลังทางวัฒนธรรม และผูกโยงอยู่กับวาทกรรมชุดอื่น ๆ เสมอ นอกจากนี้ความน่าเชื่อถือของเรื่องเล่าความมั่นคงนี้ ยังมาจากสถานะทางอำนาจของผู้พูด ซึ่งโยงใยกับสถาบัน ที่ผูกขาดความรู้ว่าด้วยความมั่นคง ส่งผลให้ประเด็น ความมั่นคงนั้น ๆ ฟังแล้วน่าเชื่อถือ ดูเป็นเรื่องจริงโดย ไม่ต้องโต้เถียง กระบวนการนี้สิ้นสุดเมื่อผู้ฟังพยักหน้า ยอมรับพร้อม ๆ กัน ว่าเรากำลังเผชิญภัยคุกคาม ความมั่นคงดังที่ผู้พูดได้พูดไว้จริง ๆ และดังนั้นจึงจัดการ กับมัน ขณะที่อำนาจของวาทกรรมความมั่นคงทำให้ ความมั่นคง หรือภัยคุกคามของคนกลุ่มหนึ่งปรากฏเด่นชัด ขณะที่บดบังความมั่นคง หรือภัยคุกคามของคนกลุ่มอื่น โดยเฉพาะผู้ด้อยอำนาจในสังคม (Sombatpoonsiri, 2019) ความเจ็บเป็นส่วนหนึ่งของวาทกรรมความมั่นคง นัยหนึ่งของคำอาจสื่อถึงความสงบเรียบร้อยหรืออาจ หมายถึงความเปลี่ยวร้างว่างเปล่าที่สื่อถึงความผิดปกติ ได้เช่นเดียวกัน เช่นนั้น ความเจ็บจึงเกาะกุมบริบทใน การแสดงออกถึงความเจ็บลักษณะต่าง ๆ ซึ่งในบทความ นี้จะกล่าวถึงความเจ็บของสังคมที่ผู้คนถูกทำให้ “เจ็บ” ผ่านการสร้างเมืองที่เต็มไปด้วยภาพแทนของความสงบสุข และดีงาม ทั้งในด้านความสงบเรียบร้อย และความดีงาม ด้านศีลธรรมที่ถูกกำหนดขึ้นเป็นข้อปฏิบัติพื้นฐานของ ประชาชนในเมืองธรรมดา

“สถานการณ์ยังเป็นปกติ” นำเสนอวิธีการจัดการ สังคมผ่านการทำให้เจ็บ โดยการให้รัฐเข้าควบคุมมนุษย์ ทุกองคาพยพ ผู้มีอำนาจแทรกซึมเข้าไปจัดระเบียบตั้งแต่ เรื่องปากท้อง ความคิด การแสดงออก ไปจนถึงมาตรการ ขั้นเด็ดขาด คือ การทำให้ใครสักคนสูญหายไปจากเมือง ตลอดกาล ดังนั้น ความเจ็บจึงเป็นสิ่งเดียวที่ประชาชน ในเมืองธรรมดาได้รับอนุญาตให้แสดงอาการออกมาได้ ประชากรจำเป็นต้อง “เจ็บ” เพื่อเอาชีวิตรอดในทุกวัน โดยภายใต้ความเจ็บของเมืองธรรมดามีการจัดการด้วย วิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ความหิว : การฝึกให้เชื่อด้วยอาหาร ใน เรื่องสั้น “เรื่องชวนหัวเวลาหิว” กล่าวถึงกลุ่มนักโทษ ที่ถูกขังรวมกันใน ‘ค่ายเมืองธรรมดา’ โดยปล่อยให้ พวกเขาหิวจนเกิดภาพหลอนในหัว พวกนักโทษเรียก

อาการนี้ว่า “อาการเคี้ยวลิ้น” คืออาการหลอนที่เกิดจากความหิวโหยจนไม่อาจต้านทานไหว นักโทษจึงทำได้เพียงจินตนาการถึงอาหารและเคี้ยวลิ้นตัวเองประทังความหิว “อาการเคี้ยวลิ้นนี่เองที่ทำให้มองเห็นว่าพวกเราส่วนใหญ่มีอาหารกินไม่ขาดปาก เจ้าหน้าที่เลยไม่เคยให้อาหารเราตรงเวลา” (Teetas, 2019)

การทำโทษเนื่องจากทำผิดกฎที่ร้ายแรงอะไรก็ไม่เท่ากับที่มันปล่อยให้หิวขนาดกินขี้เยี่ยวของตัวเองได้ จะมีอะไรที่รุนแรงกว่าการปล่อยให้หิวตายไปเองอีกหรือ?

(Teetas, 2019)

อาการเคี้ยวลิ้นทำให้นักโทษมีสภาพไม่ต่างจากวัวควายที่เคี้ยวเอื้องอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่พวกเขา กำลังเคี้ยวสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง ลักษณะของอาการพิเศษของนักโทษในค่ายเมืองธรรมดาแสดงให้เห็นอำนาจของการทำให้เงิบที่ลึกลึกกว่าการบังคับ แต่เป็นการทำให้รู้สึกเหมือนอย่างที่เขาว่ากันว่า “ให้อาหาร” ต้องการให้เป็น และร้ายกาจยิ่งกว่าเมื่อเจ้าหน้าที่เปิดรายการอาหารให้นักโทษที่กำลังหิวโหยมากพอจะกินขี้เยี่ยวตัวเองได้ดู แสดงถึงอำนาจที่เข้าย่ำยีบิดเบือนความเป็นมนุษย์ลงลึกไปถึงขั้นระดับจิตใจ ทั้งหมดเพื่อให้ นักโทษเกิดภาพหลอนว่าตนเองกำลังหิว กำลังกิน และในที่สุดก็กำลังอิมโม่โดยที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องทำอะไรเลยนอกจากตะโกนใส่ นักโทษว่า “มึงหลอนมึงไม่ได้หิว” (Teetas, 2019) และ “นั่งเอาตีนขึ้นพาดบนโต๊ะกระดิกไปมาช่วยขบขามองไม่เห็นหน้า” (Teetas, 2019) ดังนั้น คำถามที่ว่าอะไรจะร้ายกาจกว่าการปล่อยให้หิวตาย คำตอบคือ การปล่อยให้คิดว่ากำลังอิม

ประเด็นสำคัญของเรื่องสั้นมุ่งเสียดสีสังคมที่พยายามสถาปนาภาพแทนของสังคมที่รุ่งเรืองดั่งงามให้ประชาชนเชื่อว่าเรื่องราวนั้นเป็นความจริง โดยผ่านการใช้อำนาจของผู้เล่า (เจ้าหน้าที่ผู้ถือริโมท สามารถบังคับนักโทษให้ดูสิ่งที่ต้องการ) ในการกล่อมเกลานักโทษเชื่อฟังหรือคล้อยตามจนคิดไปว่าตัวเองกำลังแค่เกิดอาการหลอน คิดหาอุบายคิดฟุ้งเพื่อ ทั้งที่ความจริงพวกเขาไม่ได้หิวเลยแม้แต่น้อย อาหารที่ผู้คนโหยหามากที่สุด จึงกลายเป็นกรงขायเหนียวรั้งผู้คนไม่ให้หลบหนีจากเมืองแห่งภาพ

แทนนี้ได้ คำพูดของตัวละครที่บอกว่า “ถ้ากูอิม กูจะไม่กลับไปอีกแล้ว” (Teetas, 2019) จึงไม่มีวันเป็นจริง หรืออาจพูดได้ว่า สำหรับนักโทษในเมืองธรรมดาทุกคน ความอิมเป็นเพียงภาพฝัน และอาการหิวก็เป็นแค่เรื่องชวนหัวเท่านั้น

นอกจากนี้ ตลอดทั้งเรื่องผู้อ่านจะเจอข้อความที่ย้ำเตือนถึงอำนาจของผู้เล่าผ่านข้อความที่บอกว่า “มึงยังไม่ได้รับอนุญาต” (Teetas, 2019) เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนกับนักโทษว่าสิ่งที่ตัวละครกำลังทำคือการฝ่าฝืนกฎคือความขบถต่ออำนาจที่บังคับให้เชื่อ แต่แล้วเมื่อถึงหน้าสุดท้ายของเรื่องสั้น ผู้เขียนกลับเยาะเย้ยจิตวิญญาณนักสู้ของตัวละครโดยการแสดงให้เห็นว่าตลอดทั้งเรื่องเป็นเพียงภาพหลอนจาก “อาการเคี้ยวลิ้น” ของตัวละครที่ทั้งตัวละครและผู้อ่าน “ได้รับอนุญาต” ให้ต้องคิดไปเช่นนั้น

ความหวาดระแวง: การปลุกฝังความกลัวในจิตใจ ในเรื่องสั้น “เรื่องที่เราไม่ได้” เล่าถึงการสนทนาของหนุ่มสาวคู่หนึ่งเกี่ยวกับบางสิ่งบางอย่างที่อนุมานว่าจะเป็นเรื่องอันตรายต่อทั้งสองคน ฝ่ายหญิงจึงแสดงความกังวลต่อเรื่องที่กำลังพูด

เรื่องสั้นเรื่องนี้มีการใช้กลวิธีการตัดสลับระหว่างบทสนทนาการบรรยายผ่านสายตาของตัวละคร จิตราตัวละครหญิงสาวในเรื่อง ซึ่งแม้จะดูเหมือนเป็นการสลับฉากที่แปลกประหลาด แต่หากสังเกตจะพบว่าการสลับจะเกิดขึ้นเมื่อตัวละครกำลังพูดถึงเรื่องสำคัญหรือกำลังจะเอ่ยให้ผู้อ่านรับรู้ถึงบางสิ่งเสมอ

“ฉันรู้อะไรอย่างหนึ่งแล้ว”

“แต่เธอไม่รู้”

“ลองให้ฉันเล่าก่อน”

“ว่ามา”

ทุกอย่างเข้าที่เข้าทางและปรับตัวเองให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น...

...แต่ไม่เกิดปฏิกิริยาอะไรเช่นเดียวกับ การประลองของสีในพืนที่มีด

“มีบางเรื่องที่ยังไม่เข้าใจนัก”

“ฉันเล่าเท่าที่เล่าได้”

(Teetas, 2019)

ตลอดทั้งเรื่องจะสลับฉากไปมาเช่นนี้ โดยที่ผู้อ่านจะไม่สามารถรู้ได้เลยว่าตัวละครกำลังหวาดกลัวสิ่งใด แต่ด้วยบรรยากาศของเรื่องท่ามกลางการพักผ่อนที่ควรจะผ่อนคลาย และพูดเรื่องทั่วไป ผู้เขียนกลับเว้นช่องว่างระหว่างเรื่องราวไว้ให้ผู้อ่านเสริมแต่งเอาตามใจชอบ สิ่งนี้ยิ่งสร้างความไม่น่าไว้วางใจมากขึ้นหลายเท่า เพราะผู้อ่านไม่สามารถรับรู้สารที่ดูเหมือนจะอันตรายกับชีวิตของพวกเขาได้เลย

“แต่ฉันยังคิดว่าเธอเล่าได้อีก”

“ได้แค่นี้”

“กลัวอะไร”

“กลัว”

“เขาไม่ได้อยู่ที่นี่”

“เขาอยู่ทุกที่”

(Teetas, 2019)

กลวิธีตัดสลับนี้สร้างความอึดอัด งุนงง และไม่เข้าใจให้แก่ผู้อ่านเป็นอย่างมาก ผู้อ่านจะตกอยู่ใต้อาการเดียวกับตัวละคร คือสัมผัสได้ถึงความแปลกประหลาดของบทสนทนา แต่ไม่อาจเข้าใจได้ว่าสิ่งนั้นคืออะไร รู้เพียงว่ามีอะไรบางอย่างที่ทำให้ตัวละครไม่สามารถพูดสิ่งที่ต้องการสื่อออกมาโดยตรงได้ หากแต่ต้องคอยระแวดระวังอยู่ตลอดเวลา

ทั้งนี้ พฤติกรรมของตัวละครแสดงให้เห็นถึงความกลัวที่ฝังรากหยั่งลึกลงไปจิตใจมนุษย์ ทำให้แม้ว่าตัวละครจะพยายามกล่อมให้พูดออกมามากแค่ไหน แต่คู่สนทนากลับไม่สามารถพูดอย่างตรงไปตรงมาได้ เพราะทุกพื้นที่ของเมืองธรรมดาไม่เคยมีเสรีภาพในการพูด การคิด และการกระทำ

“เรื่องที่เล่าไม่ได้” ชวนให้นึกถึงบรรยากาศเมืองโอชันเนีย ในวรรณกรรมคลาสสิกเรื่อง 1984 ของ จอร์จ ออร์เวลล์ ในแง่ของบรรยากาศที่อวลไปด้วยความไม่น่าไว้วางใจ โดยที่วรรณกรรมทั้งสองเรื่องนี้ล้วนพูดถึงเรื่องการกดขี่และลดทอนเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน ประชาชนทุกคนไม่มีสิทธิ์พูดในสิ่งที่รัฐห้ามพูด ไม่มีสิทธิ์คิดในสิ่งที่ห้ามคิด และจะต้องไม่รู้สึกละอะไรเมื่อถูกสั่งให้นั่งเงียบ

เหล่านี้ล้วนเป็นการทำลายมนุษย์ลงไปข้างใน สร้างความหวาดกลัวโดยการบ่มเพาะความหวาดระแวงต่อรัฐ เพื่อการทำให้ “เชื่อ” และ “เชื่อง” ได้ง่ายตายยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ฉากหลังของเรื่องสั้นยังพูดถึงแสงไฟนีออนสีเขียวและชมพูภายในร้านอาหาร ซึ่งเมื่อพิจารณาในแง่ของความหมายของสี สีเขียว มีนัยสื่อถึงความรู้สึกแปลกแยก ไม่ปลอดภัย ความชั่วร้าย และอันตราย เช่นเดียวกับที่สีเขียวกลายเป็นสัญลักษณ์ของยาพิษ สารเคมีอันตราย และแม่มดชั่วร้าย ส่วนสีชมพูที่แม้จะมีนัยในเชิงบวกเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีการใช้บางส่วนที่ใช้ในแง่ตรงกันข้าม คือ ใช้เพื่อสร้างความโหดร้ายท่ามกลางบรรยากาศที่แสนสดใส ทั้งสีเขียวและชมพูจากแสงไฟที่ปรากฏอยู่ทุกช่วงของการบรรยายฉากจึงสื่อถึงความไม่ปกติจากการจับจ้องของอะไรสักสิ่งเมื่อมีการพูดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเมืองธรรมดา

ความเจ็บปวด: การบังคับด้วยกำลัง ในเรื่องสั้น “รอยแผลจากเมืองธรรมดา” แสดงชะตากรรมของตากับหลานที่พยายามหลบหนีจากเมืองธรรมดาหลายต่อหลายครั้ง แต่ทุกครั้งก็จบลงด้วยการถูกจับไปลงโทษอย่างทารุณ

มันเกิดขึ้นทุกครั้งที่ได้กพยายามหนีออกจากบ้าน คราวก่อนเด็กก็โดนน้ำร้อนสาดขณะถูกขังอยู่ในกรงหมา และก่อนหน้านี้เด็กก็ถูกเขาใช้กรรไกรตัดตั้งหู

(Teetas, 2019)

เรื่องสั้นมีการพูดถึงบาดแผลไว้ตั้งแต่หน้าแรก โดยกล่าวถึงแผลของเด็กที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ “รอยแผลเก่าแต่ละครั้งยังไม่หายดี เด็กก็จะโดนเดิมรอยแผลใหม่เข้าไปอีกเช่นนี้เมื่อถูกจับได้” (Teetas, 2019) เพื่อแสดงให้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าวนเวียนไปไม่รู้จบ และที่ร้ายกาจยิ่งกว่า คือการที่ท้ายเรื่องเด็กชายก็โดนจับได้อีกครั้ง และถูกพาดด้วยเก้าอี้รวมถึงตบตีอย่างโหดร้าย ต่อหน้าพระประธานที่ตั้งอยู่บนโต๊ะหมู่บูชา แม้ว่าเด็กจะร้องขอชีวิตจากองค์พระแล้วก็ไม่มีสิ่งใดหยุดยั้งมือคู่นั้นได้เลย

นิพนธ์สาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ตาลูบแขนตัวเองด้วยความเคยชินทุกครั้งเมื่อภาพอดีตเหล่านั้นกลับมามี รวากับว่าแผลเป็นที่ขรุขระยังสดใหม่เหมือนเพิ่งเกิดขึ้น แผลที่แลบร้อนจากการถูกน้ำร้อนลวก แผลที่เกิดขึ้นจากเก้าอี้พาดเมื่อคิดจะป้องกันตัวเอง แผลที่เกิดจากกรรไกร แผลที่เกิดจากเหล็กร้อน แผลที่เกิดจากอะไรหลายอย่างในตัวตา เมื่อคิดจะหนีออกจากบ้านครั้งอายุเพียงสิบขวบนั้นเป็นแผลที่ได้มาจากเมืองธรรมดา

(Teetas, 2019)

รอยแผลของตากับหลานเป็นหลักฐานของการใช้ความรุนแรงเพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของเมือง และเพื่อรักษาภาพลักษณ์ที่ดีงามของสังคมให้คงอยู่เหมือนอย่างที่เป็นมา และหากกลุ่มคนได้ปกครองมีการตอบโต้ ผู้ดูแลก็ต้องจัดการด้วยความรุนแรงที่มากกว่าอยู่เสมอ รวากับว่าความรุนแรงเหล่านี้จะคงอยู่ตลอดไปตราบเท่าที่ผู้กุมอำนาจยังคงวนเวียนอยู่กับกลุ่มคนเดิม ๆ วนเวียนย่ำซ้ำ ตัวละครในเรื่องสั้นจึงเป็นผลลัพธ์ของการควบคุมความสงบเรียบร้อยด้วยความรุนแรงที่ส่งต่อรุ่นต่อรุ่นเพื่อไม่ให้หลบหนีไปไหน และอนุญาตแสดงออกได้เพียงอาการนิ่งเงียบเท่านั้น

ความสูญเสีย: การทำให้ไม่มีตัวตน ประเด็นนี้แตกต่างกับประเด็นการนิยามอัตลักษณ์ใหม่อย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ การที่รัฐทำให้บุคคลหนึ่งกลายเป็นไม่มีตัวตนนั้นมีใช่เพียงการลบเลือนอัตลักษณ์ แต่เป็นการทำให้ตัวตนของผู้ต่อต้านอำนาจรัฐต้องหายไปจากเมืองธรรมดาตลอดกาลดังในเรื่องสั้น “กลุ่มอาการของผู้มีปม” เป็นเรื่องเล่าจากปากของชายคนหนึ่งที่เขาถึงเหตุการณ์ประหลาดหลังกลับจากส่งพ่อขึ้นรถไฟแล้วหายตัวไปตลอดกาล เขาได้พบกับกลุ่มคนบ้านเรือน และสถานการณ์มากมายทั้งจากร้านอาหาร ศาสนสถาน ไนต์คลับ อาคารบ้านเรือน และบรรดาผู้คนทีคลาดล่าในเมืองแฝงด้วยบรรยากาศแห่งความไม่ปลอดภัย ไม่น่าไว้ใจ ผู้เขียนเรื่องสั้นจึงสร้างบรรยากาศที่น่าเคลือบแคลงให้ผู้อ่านรู้สึกระแวงระวังตลอดเวลา

แม่เคยเป็นอย่างนักศึกษาสองคนนี่ไม่ใช่หรือ
แม่ไม่เคยกลัวอะไรไม่ใช่หรือ แม่เคยมีอุดมการณ์
แบบนี้ไม่ใช่หรือ

อุดมการณ์ไม่ได้นำยกย่องไปเสียหมด

อุดมการณ์คืออะไรกันแม่

มันก็เหมือนกับเรือที่ลอยอยู่เหนือน้ำคร่ำ

(Teetas, 2019)

ตัวละครแม่ ถูกสร้างขึ้นเพื่อล้อเลียนตัวละครรัชนีจากนวนิยาย “ปีศาจ” โดยการให้เธอต้องมาเผชิญหน้ากับอำนาจกลุ่มใหม่ที่ยังคงหลอกหลอนผู้คนให้หลงเชื่ออยู่ตลอดอีกครั้ง รวากับว่าการต่อสู้ของสาย สี่มาไม่ได้เกิดประโยชน์อันใดเลย เพราะสังคมยังคงมีการจัดลำดับชนชั้นอยู่เหมือนเดิม เพียงแค่เปลี่ยนรูปแบบหรือชื่อเรียกเท่านั้น

ผมไม่เข้าใจหรอกว่าการพูดถึงพื้นที่ห่างไกล
และการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐเหล่านั้นจะทำให้
คนตายได้อย่างไร เด็กสาวสองคนไม่ใช่ปีศาจ
จากนรกที่ผมเพิ่งดูมาจากศาสนสถาน

(Teetas, 2019)

ความเปราะบางของเมืองธรรมดา ยิ่งเน้นย้ำความสำคัญของสิ่งที่เรียกว่าเสรีภาพได้ชัดเจนที่สุด ผู้คนในเมืองต้องตกอยู่ภายใต้การจ้องมองจากสายตาทิ่มมองไม่เห็นตัวตน อารมณ์ของผู้เห็นต่างจึงมิใช่เพียงแค่วาดระแวงอีกต่อไป หากแต่พวกเขาถูกปฏิบัติเยี่ยงปีศาจจากนรกที่เด็กชายได้ดูจากศาสนสถาน คือต้องกำจัดสิ่งชั่วร้ายออกจากเมืองแห่งความดั่งามนี้เสีย

การกำจัดตัวละครที่ล้อเลียนมาจากวรรณกรรมที่ยิ่งใหญ่อย่างเรื่องปีศาจ ของ เสณีย์ เสาวพงศ์ จึงเป็นการแสดงความวิตกกังวลของผู้เขียนที่มีต่อสังคมอย่างใหญ่หลวง ว่าแม้แต่ตัวละครที่เคยมีบทบาททางสังคมในวงกว้างก็ยังไม่สามารถเอาชีวิตรอดในยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไปสู่การไม่แสดงความรุนแรงในพื้นที่เบื้องหน้าสังคมได้ หากแต่ใช้การ “บังคับสูญหาย” เพื่อลบล้างตัวตนของมนุษย์คนหนึ่งไปเสีย เพื่อคืนอำนาจในการบริหารให้แก่รัฐ และ ‘คืนความสุข’ ให้ประชาชนพลเมือง

จะเห็นว่า เบื้องหลังความสงบเรียบร้อยของเมือง
ธรรมดา เต็มไปด้วยเรื่องราวที่สุดแสนเจ็บปวดทรมานของ
ผู้คนที่ไม่ถูกนับเป็นคนของเมือง หากแต่ต้องขับเคี่ยวเมือง
ให้ดำเนินไป คนชายขอบเหล่านี้จึงต้องเผชิญหน้ากับ
การไร้รัฐ-ไร้สัญญาติ-ไร้ตัวตนที่บีบบังคับให้พวกเขา ‘เงียบ’
จนตัวละครไม่อาจกดเก็บ ‘อาการ’ เผชิญกับความทุกข์
ทรมานจนไม่อาจเปล่งเสียงออกมาได้ หรือแม้จะพยายาม
เปล่งเสียงแล้วก็ยังไม่อาจก้าวข้ามเรื่องเล่าที่ถูกประกอบ
สร้างจากผู้มีอำนาจของเมืองได้อยู่ดี

สิ่งที่เกิดขึ้นในรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ คือ การที่เรื่อง
เล่าขนาดใหญ่ (Meta-narrative) หรือความเป็นสากล
(Universality) ได้แสดงบทบาทในการกำกับความนึกคิด
ของผู้คน เป็นตั้งชุดความรู้ที่ถูกสร้างและทำหน้าที่ราวกับ
ว่าเป็นผู้ควบคุมจักรวาล ภายใต้อำนาจของเรื่องเล่าขนาดใหญ่จึงมี
เรื่องเล่าเล็ก ๆ ที่ถูกเบียดบังให้หายไปจากสำนึกของผู้คน
ที่มีชีวิตอาศัยอยู่ภายใต้บริบททางความรู้นั้น ๆ กลายเป็น
“ผู้ไร้เสียง” (Leksakul, 2018) อันเป็นรากฐานมาจากวิธีคิด
แบบแนวคิดแบบเอกเทวนิยม (Monotheism) ที่ถูกทำให้เป็น
สากลและโลกวิสัยโดยถูกส่งออกผ่านการล่าอาณานิคม
(Wongyannava, 2019)

ผู้เขียนเรื่องสั้นตีความเมืองธรรมดาให้เป็นเมือง
ที่ไม่ใช่แค่เมืองที่ดำรงอยู่ในทางกายภาพ หรือมีขนาด
ความหนาแน่น ปริมาณ ผู้คน สถานที่เท่านั้น แต่ยังหมายถึง
เมืองที่อยู่ในความคิด อยู่ในจินตนาการของผู้คนและ
มีบทบาท/อำนาจต่อความคิดของผู้คนตลอดเวลาไม่ว่า
คนในเมืองธรรมดาจะไปอยู่ที่ไหน พรหมแดนของเมือง
ธรรมดานั้น ‘กินพื้นที่’ เข้าไปอยู่ในความคิดและจินตนาการ
ของผู้คนด้วย ดังนั้นมันจึงเป็นเมืองที่ ‘ติดตัว’ ผู้คนไปทุก ๆ ที่
(Srijan, 2020) ความอับลัทธิของเมืองธรรมดาจึงกลายเป็น
เพียงสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริงในเมืองที่ถูกจัดระเบียบสังคมให้
ปรากฏเพียงความสงบเรียบร้อยงดงาม ผู้คนที่อาศัยอยู่ใน
‘ฉากหน้า’ ของเมืองก็ไม่อาจรับรู้ความเป็นไปอีกมุมหนึ่ง
ของเมืองได้ เพราะทั้งหมดจะไหลขึ้นมาได้ก็ต่อเมื่อได้รับ
อนุญาตหรือผ่านการคัดกรองของผู้มีอำนาจแล้วเท่านั้น

ความน่าสนใจของวรรณกรรมเรื่องนี้ จึงเป็น
การฉายภาพของวาทกรรมเชิงอำนาจที่เข้ามากระทำควบคุม
สังคมและมนุษย์ ซึ่งเป็นลักษณะของวรรณกรรมประเภท
ดิสโทเปีย (Dystopia) ปรากฏอยู่ตลอดทั้งเรื่อง กล่าวคือ

วรรณกรรมเรื่องนี้แสดงให้เห็นการบริหารจัดการเมืองโดย
ผ่านการปลูกฝังความเชื่อค่านิยมเกี่ยวกับความสวยงาม
ของเมืองธรรมดา การแทรกแซงความทรงจำของประชาชน
ให้เกิดการหลงลืมตัวตน การจัดแจงสวัสดิการที่ไม่เพียง
พอต่อการบริโภคของประชาชน การลงโทษผู้ต่อต้าน
หรือผู้พยายามทำลายความสงบของเมือง และการลบ
เลือนตัวตนไปจากเมืองหากใครคิดจะรวมกลุ่มต่อต้าน
อำนาจรัฐหรือฝ่าฝืนฝายตรงข้าม ทั้งหมดคือกระบวนการ
การจัดการที่ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงออก
ถึงความต้องการของตนเอง อารมณ์สิ้นหวังจึงอวลอยู่
ทั่วเมือง เพราะผู้คนต่างมองไม่เห็นอนาคตของตนเอง
อีกต่อไป

สรุป

รวมเรื่องสั้น สถานการณ์ยังเป็นปกติ แสดงภาพ
เบื้องหลังของเมืองที่แสนสุขสงบให้เห็นว่า ได้เบลออีกมิต
นั้นกลับเต็มไปด้วยความอับลัทธิของเมืองที่ถูกซุกซ่อน
โดยนำเสนอผ่าน “อาการ” ของตัวละครกลุ่มต่าง ๆ ทั้ง
1) อาการหลงลืมของกลุ่มคนพลัดถิ่นที่ถูกประกอบสร้าง
อัตลักษณ์ขึ้นใหม่ให้กลายเป็นพวกหลงลืมตัวตน รังเกียจ
กระทั่งครอบครัวและตัวตนเก่าก่อน และกลุ่มโสเภณีที่ถูกนิยาม
ให้เป็นพวกบกพร่องทางศีลธรรมจนหลงลืมศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ 2) อาการต่อต้านของกลุ่มคนที่ปฏิเสธ
การถูกนิยามให้เป็นเพียงพวกล่าหลังไร้ความเจริญ ทั้งจาก
วิถีชีวิต ความเชื่อ และศักดิ์ศรีของมนุษย์ โดยใช้รากเหง้า
วิถีชีวิตและความเชื่อในชีวิตประจำวันในการนิยามตนเอง
และ 3) อาการทุกข์ทรมานของกลุ่มคนที่ตกอยู่ใต้อำนาจ
การจัดการของรัฐ ทั้งอาการหิว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของ
การควบคุมประชาชนให้มีสภาพไม่ต่างจากสัตว์เลี้ยง อาการ
หวาดระแวง ซึ่งรัฐปลูกฝังให้ประชาชนไม่กล้าแม้แต่จะคิด
ต่อต้านรัฐ อาการเจ็บปวด ที่รัฐใช้ลงโทษเมื่อประชาชน
คิดต่อต้าน และอาการจำยอมเนื่องจาก ถูก “บีบบังคับ
สูญหาย” เมื่อรัฐไม่สามารถควบคุมจัดการประชาชนที่เป็น
ความวุ่นวายของเมืองอันแสนสงบนี้ได้อีกต่อไป

ตัวละครจึงเป็นภาพแทนของความทุกข์ทรมาน
ของคนชายขอบที่ต้องดิ้นรนเอาชีวิตรอด มองไม่เห็น
อนาคต กลายเป็นคนไร้ราก-ไร้ตัวตน เป็นคนพลัดถิ่นที่
ไม่อาจจดจำสิ่งใดได้แม้กระทั่งตนเอง การบีบบังคับให้

ผู้คนที่ดำรงอยู่ภายใต้ตัวตนที่ถูกสร้างขึ้นโดยรัฐ ทั้งยังลงลึกไปถึงกระบวนการในการสร้างความสงบสุขเป็นปกติของเมือง ที่ผู้คนที่ปฏิบัติตามอย่างเลียงหลีกไม่ได้ วรรณกรรมมีการสร้างเมืองธรรมดาในลักษณะของ วรรณกรรมดิสโทเปีย (Dystopia) โดยการให้ผู้อ่านเข้าไปสัมผัสกับผลกระทบของการจัดการความสงบเรียบร้อยของเมืองผ่านสายตาของตัวละคร ที่แม้จะเต็มไปด้วย ความรุนแรงและความไม่ปกติสักเท่าไร น้ำเสียง อากา และร่องรอยบาดแผลจากการไม่เชื่อเชื่อของผู้คนใน ฉากหลังของเมืองก็ไม่สามารถส่งไปถึงผู้คนเบื้องหน้าของ สังคมได้ ราวกับว่าน้ำเสียงของพวกเขาสูญหายไปตลอดกาล

ความสำคัญของการสร้างฉากหลังที่ปรากฏอยู่ใน เรื่องสั้นทุกเรื่องในเล่มนี้ กลายเป็นจุดเด่นสำคัญ ของวรรณกรรมที่สร้างคำถามมากมายในใจของ ผู้อ่านตลอดทั้งเรื่อง ดังที่ คาลิล พิศสุวรรณ (Pitsuwan, 2021) กล่าวว่า ตัวละครต่าง ๆ ในเรื่องมีภาพของเมือง ธรรมดาแตกต่างกันออกไป ซึ่งเงื่อนไขที่สร้างมุมมอง อันแตกต่างจากกันอาจเป็นผลผลิตจากความต่างกันของ ฐานะ ชนชั้น ศาสนา เพศภาวะ หรือกระทั่งภูมิคุ้มกัน ต่อประวัติศาสตร์กระแสหลัก เมืองยังคงเป็นเมือง เมืองเดิม เพียงแต่ภายใต้ความหลากหลายของผู้คนใน เมือง ที่เมืองธรรมดาก็คล้ายจะผลิตสร้างความหมายของ เมืองที่สลับซับซ้อน และล้วนแตกต่างกันไป

อย่างไรก็ตาม หากเรามองไปถึงจุดมุ่งหมาย แท้จริงของวรรณกรรมแนวดิสโทเปีย ก็พบว่า แท้จริง แล้ววรรณกรรมประเภทนี้มีได้มุ่งผลิตซ้ำความรุนแรงของ สังคมเพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นการทำนายอนาคตเพื่อ กระตุ้นเตือนให้ผู้อ่านตระหนักถึงความเลวร้ายในอนาคต อันเป็นผลจากการปฏิบัติตัวอย่าง ‘ปกติ’ โดยที่ไม่ตระหนักถึง ผลพวงยิ่งใหญ่ที่จะตามมา รวมถึงเรื่องสั้นเล่มนี้ จึงทำหน้าที่ ในการฉายภาพแทนของสังคมหนึ่ง ๆ ผ่านมุมมองของ ผู้เขียนที่วิพากษ์วาทต่อสภาพการณ์สังคมปัจจุบันที่ผู้คน

พูดถึง ‘ความสงบสุข’ ‘ความดีงาม’ และ ‘สถานการณ์ ปกติ’ มากจนล้นเกิน โดยไม่พิจารณาองค์ประกอบที่นำไป สู่สังคมนั้น ๆ อย่างรอบคอบรอบด้าน

การพิจารณารวมเรื่องสั้นเล่มนี้จึงต้องเต็มไปด้วย การระมัดระวังอคติที่มีต่อกลุ่มคนที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง เพื่อมิให้เกิดการสร้างความหมายในเชิงของการกดทับ หรือเป็นหนึ่งในผู้แย้งซึ่งน้ำเสียงพูดของตัวละคร ต่าง ๆ ไปเหมือนอย่างที่ตัวละครประสบในวรรณกรรม ดังที่ นิศวรรฐิตะ ทองน้อย (Thongnoi, 2019) กล่าวถึงรวมเรื่อง สั้นเล่มนี้ว่า การอ่านรวมเรื่องสั้นชุดนี้ทำให้ผู้อ่าน สำรวจตัวเองไปด้วยว่า การอ่านของเรา นั้น ‘แปดเปื้อน’ ด้วยกรอบการรับรู้และชุดความคิดแบบใดบ้าง ทั้งนี้มีใช้ เพื่อมองหาการอ่านที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง แต่คือการยกย่อน กลับเพื่อชี้ให้เห็นว่าการอ่านที่บริสุทธิ์ผุดผ่องนั้นไม่มีอยู่จริง ดังนั้น การสร้างการตระหนักรู้ถึงอคติของมนุษย์ที่มีต่อ ภาพแทนของมนุษย์ที่ปรากฏในวรรณกรรมในมุมมอง ที่แปลกต่างจึงเป็นวิธีการที่น่าสนใจและควรพึงพิณจ อย่างระมัดระวังเป็นอย่างยิ่ง

จึงกล่าวได้ว่า การอ่านรวมเรื่องสั้นเล่มนี้ ชี้นำให้ผู้อ่านหันกลับมาทบทวนมุมมองและวิธีคิด ที่มีต่อผู้คนในสังคมที่มองเห็นในทุกวัน เพื่อหาคำตอบว่า เราเคยเบียดบังพื้นที่แห่งเสียงของใครไปผ่านการพยายาม นิยามพวกเขาให้กลายเป็นใครสักคนหรือไม่ และความ เข้าใจของเราที่มีต่อผู้คนและเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่รับรู้ มานั้นถูกประกอบสร้างขึ้นมาจากสิ่งใดบ้าง แล้วอคติของ เราแต่งเติมหรือตัดทอนสิ่งใดออกไป เพราะสิ่งนั้นสำคัญ กว่าความรู้สึกสะท้อนอารมณ์กับ ‘เรื่องราว’ ที่มีต่อผู้คนใน สังคม และเพื่อให้ผู้อ่านไกลห่างจากการ “สำเร็จความใคร่ ทางศีลธรรม” ที่เป็นเพียงการโคกเคड़ाสงสารเรื่องราว ที่ปั้นแต่งเลกสร้างขึ้น แต่กลับไม่กระดิกไหวกับความจริง ที่เกิดหลังม่านของสังคมเลย

เอกสารอ้างอิง

- Charoensin-o-larn, C. (2002). *Semiology structuralism post-structuralism and the study of political science*. Bangkok: Viphasa. [In Thai]
- Itsariyodkrai, P. (2013). *Game as worlds, the world as a game: Contesting power in contemporary young-adult dystopian literature*. (Master of Arts, Department of Comparative Literature, Chulalongkorn University). [In Thai]
- Leksakul, S. (2014). "The Subaltern" in the perspective of Gayatri Chakravorty Spivak. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(2), 1-19. [In Thai]
- Leksakul, S. (2018). *The Subaltern: Affirmations by Gayatri Chakravorty Spivak*. Bangkok: Illuminations Editions. [In Thai]
- Luekajornchai, T. (2022). *Spivak The Subaltern and Universality: Is Spivak's voice audible within the Thai context?*. Retrieved from <https://www.illuminationseditions.com/b/61> [In Thai]
- Kitiarsa, P. (2003). *Pop culture people: Thai identity in popular culture*. Bangkok: Princess Maha Chakri Sirindhorn Anthropology Centre (Public Organisation). [In Thai]
- Numphu, J. (2021). *Dystopia concept in a "Mise-en-scene" from The Handmaid's Tale TV series*. (Master of Fine Arts, Department of Art Theory Silpakorn University). [In Thai]
- Peerada. (2022). *Weapons of the weak: Methods of resistance against injustice power*. Retrieved from <https://pridi.or.th/th/content/2022/10/1304> [In Thai]
- Pitsuwan, K. (2021). *'The situation is controllable' 8 abnormal short stories that invite questions about the normal situation*. Retrieved from <https://adaymagazine.com/the-situation-is-controllable/> [In Thai]
- Punyakanjana, S. (1990). *An analytical study of American Dystopian science fiction from 1950 to 1972 A.D.* (Master of Arts, Division of Comparative Literature, Chulalongkorn University). [In Thai]
- Raekroon, S., Jeennoon, P., and Pumma, S. (2024). Dystopia of a totalitarian state: A case study of contemporary Thai Novels in the 2010s. *Journal of Liberal Arts, Ubon Ratchathani University*, 20(1), 159-185. [In Thai]
- Rukrian, P. (2016). *Eco-Dystopia and Eco-Utopia in Kim Stanley Robinson's science fiction*. (Doctor of Philosophy, Program in Literature and Comparative Literature, Chulalongkorn University). [In Thai]
- Sirichai, W. and Sangkhapanthanon, T. (2023). The concepts of Utopia and Dystopia: The duality of nature and environment in Thai literature. *Silpakorn University e-Journal (Social Sciences, Humanities, and Arts)*. 43(5), 44-55. [In Thai]
- Sriarun, P. (2017). Urban Dystopia in Japanese crime fiction Strawberry Night. *Journal of Language and Culture*. 37(1), 104 - 157. [In Thai]
- Srijan, A. (2020). *The situation is controllable' In the face of enduring ugliness*. Retrieved from <https://www.the101.world/the-situation-is-controllable/> [In Thai]
- Sombatpoonsiri, J. (2019). *The processing of 'securitization' construction: Ideas and case studies*. Retrieved from <https://www.the101.world/securitization/> [In Thai]

Sutherland, J. (2013). *A little history of literature*. Bangkok: Bookscape. [In Thai]

Teetas, S. (2019). *A normal situation*. Bangkok: Salmon. [In Thai]

Thongnoi, N. (2019). *The situation is under control: Diving into the ordinary city and normality (?)*. Retrieved from <https://themomentum.co/the-situation-is-under-control/> [In Thai]

Wongyannava, T. (2019). *On monotheism*. Bangkok: Sommadhi. [In Thai]

แบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ THE TALE TYPE IN A. CHAIWORASIN'S NOVELS

HaoChen Yu^{1*} และ สุภาวดี เพชรเกต²

HaoChen Yu^{1*} and Supawadee Petket²

^{1,2}มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

^{1,2}Chiangmai University, 239 Huay Kaew Rd., Suthep Subdistrict, Mueang District, Chiang Mai Province 50200 Thailand

*Corresponding author E-mail: yhc10092019@gmail.com

(Received: 28 Aug, 2024; Revised: 14 Jan, 2025; Accepted: 5 Mar, 2025)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ โดยจะประยุกต์ใช้แนวคิดแบบเรื่องของ สตีธ ธรอมป์สัน (Stith Thompson) มาศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ทั้งหมด 12 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า นวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ มีโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกันและจัดได้เป็น 2 แบบเรื่อง เมื่อวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับเหตุการณ์หลัก ผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ แบ่งได้เป็น 2 แบบเรื่อง คือ ความรักกับการแก้ไขปัญหาคือชีวิต กับ ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องความรักกับการแก้ไขปัญหาคือชีวิต แบ่งได้เป็น 2 แบบเรื่องย่อย แบบเรื่องย่อยที่ 1 คือ ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาคือชีวิต และแบบเรื่องย่อยที่ 2 คือ ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาคือชีวิต ส่วนแบบเรื่องความรักกับการออกเดินทาง แบ่งได้เป็น 3 แบบเรื่องย่อย แบบเรื่องย่อยที่ 1 คือ ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาคือชีวิต แบบเรื่องย่อยที่ 2 คือ ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา และแบบเรื่องย่อยที่ 3 คือ ความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค

คำสำคัญ: อ.ไชยวรศิลป์, นวนิยาย, แบบเรื่อง

¹ นักศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาล้านนาศึกษา (สหสาขาวิชา) คณะมนุษยศาสตร์

² อาจารย์ ดร. คณะมนุษยศาสตร์

ABSTRACT

This article aimed to study the tale type in A. Chaiworasin's collection of 12 novels, by applying Stith Thompson's tale type theory for studying the tales. The results showed that A. Chaiworasin's novels had similar storylines and could be divided into two types. When analyzing and arranging the main events of the protagonist, it was found that the tale type in A. Chaiworasin's Novels could be divided into two types: 1. Love and solving life's problems, and 2. Love and departure. The first type, love and solving life's problems, could be further divided into 2 subtypes: fulfilled love and solving life's problems, and unfulfilled love and solving life's problems. The second type, love and departure, could be divided into 3 subtypes: love and departure to solve life's problems, love and departure to learn Lanna local culture, and love and departure to adventure.

KEYWORDS: A. Chaiworasin, Novel, Tale Type

บทนำ

นวนิยายไทยที่ใช้ฉากและบรรยากาศของท้องถิ่น มีเป็นจำนวนมาก ท้องถิ่นที่น่าสนใจและดึงดูดใจผู้อ่านเป็นอย่างมาก คือ นวนิยายที่เล่าเรื่องราวของท้องถิ่นล้านนามีนักเขียนหลายคนเขียนเรื่องราวของล้านนาเป็นนวนิยายทั้งนักเขียนที่เป็นคนล้านนา เช่น มาลา คำจันทร์ พิบูลศักดิ์ ละครพล และที่ไม่ใช่คนล้านนา เช่น กฤษณา อโศกสิน และปิยะพร ศักดิ์เกษม เป็นต้น

อ.ไชยวรรคศิลป์ หรือ อ้นพันธ์ ไชยวรรคศิลป์ เป็นชาวล้านนาที่เขียนนวนิยายที่ถ่ายทอดเรื่องราวของชาวล้านนาเป็นจำนวนมาก เช่น แม่สายสะอื้น ริมฝั่ง แม่ระมิงค์ คุณนาย ฯลฯ ผลงานหลายเรื่องของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ถูกนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ นวนิยายที่โดดเด่นที่สุดของ อ.ไชยวรรคศิลป์ คือ แม่สายสะอื้น เนื่องจากเป็นนวนิยายที่ได้รับการประกาศให้เป็น 1 ใน 100 รายชื่อหนังสือดีที่คนไทยควรอ่านของสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย ซึ่งโครงการวิจัยเพื่อคัดเลือกและแนะนำหนังสือที่คนไทยน่าจะได้อ่านนี้มี วิทยากร เชียงกุล เป็นหัวหน้าโครงการ โดยได้เสนอรายงานในการสัมมนาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์) เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน พ.ศ. 2541 (Kledthai, 2000) นอกจากผลงานของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ที่ได้รับรางวัลแล้ว อ.ไชยวรรคศิลป์ ได้รับรางวัลศรีบูรพาจากสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ประจำปี พ.ศ. 2532 (Khamyod, 2009) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า อ.ไชยวรรคศิลป์ เป็นนักเขียนที่มีคุณค่าและมีผลงานเป็นที่ยอมรับ

ผลงานของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ได้รับความสนใจจากผู้อ่าน เนื่องจากจัดอยู่ในกลุ่มนวนิยายพาฝันและได้เล่าถึงความรักที่เกิดขึ้นระหว่างผู้หญิงล้านนากับผู้ชายภาคกลางหรือผู้ชายล้านนา มีนักวิชาการหลายคนสนใจศึกษานวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ได้แก่ สุนทร ค่ายอด (Khamyod, 2009) ศึกษาการสร้างภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือในนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ พบว่า อ.ไชยวรรคศิลป์ ได้นิยามความหมายใหม่และสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้แก่ผู้หญิงเหนือ และอัจฉริยา บุญเรือง (Boonruang, 2006) ศึกษาค่านิยมและความคาดหวังทางสังคมของท้องถิ่นภาคเหนือของไทยที่มีต่อผู้หญิงซึ่งสะท้อนในนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ พบว่า การจำลองภาพของตัวละครที่เป็น

ผู้หญิงในบทบาทต่าง ๆ ในนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ทำให้เกิดความคาดหวังในพฤติกรรมที่ต่างกัน และความคิดเห็นของนักประพันธ์ที่มีต่อความประพฤติของผู้หญิงเหนือก็จะสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมและความคาดหวังทางสังคมของท้องถิ่นภาคเหนือ นักวิชาการสองคนดังกล่าวได้ศึกษาผลงานของ อ.ไชยวรรคศิลป์ ในด้านภาพลักษณ์ผู้หญิง ความคาดหวังของท้องถิ่นที่มีต่อผู้หญิงเหนือ แต่ยังไม่มีการวิจัยเรื่องไหนศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์

แนวคิดแบบเรื่อง (Tale Type) ของ สติธ ธรรมป์สัน แต่เดิมเป็นแนวคิดที่ถูกใช้ในการศึกษาโครงเรื่องของนิทาน เช่น วัชรภรณ์ ดิษฐบ้าน (Ditthapan, 2002) เคยนำแนวคิดของ สติธ ธรรมป์สัน มาศึกษาแบบเรื่องนิทานสังข์ทอง แต่ต่อมานักวิชาการได้ประยุกต์ใช้แนวคิดแบบเรื่องมาศึกษาบันเทิงคดี โดยเฉพาะบันเทิงคดีที่มีโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกัน และจัดในกลุ่มเดียวกันได้ เช่น ภาณุวัฒน์ สกุลสืบ (Sakulsueb, 2006) เคยศึกษาแบบเรื่องในเรื่องสั้นแนวรักชุด ความรู้สึกดี...ที่เรียกว่ารัก เล่มที่ 1-8 ที่พิมพ์ครั้งแรกระหว่าง พ.ศ. 2544-2546 ภาณุพงษ์ อดิคมรัตน์ (Ong-amornrat, 2012) เคยศึกษาแบบเรื่องสัญญาปีศาจในนวนิยายเรื่อง The End Specialist ของ ดร.ว. มาการี ประภาพร มอญแสง (Monsaeng, 2015) เคยนำแนวคิดแบบเรื่องไปใช้ในการศึกษาแบบเรื่องและพฤติกรรมด้านมืดของตัวละครเอกในนวนิยายของ “ม.ล.ศรีฟ้า มหาวรรณ” และพิลาสิณี อินทร์พยุ่ง (Inpayung, 2016) เคยนำแนวคิดแบบเรื่องมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาแบบเรื่อง นวนิยายชุด “ลูกเบ็ดขี้เهر” ของสำนักพิมพ์แจ่มใส จำนวน 10 เล่ม

จากการศึกษาข้อมูลของนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ พบว่า นวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ มีโครงเรื่องคล้ายคลึงกัน กล่าวคือ ตัวละครเอกเกิดในครอบครัวที่แตกแยก มีฐานะยากจน ได้รับการดูถูกเหยียดหยาม แต่สามารถแก้ไขปัญหาชีวิตของตนเองได้ เมื่อนำวิธีศึกษาแบบเรื่องของ สติธ ธรรมป์สัน ซึ่งใช้ศึกษานิทานมาประยุกต์ใช้ในการศึกษานวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ พบว่า สามารถจัดกลุ่มลำดับเหตุการณ์ได้ในบทความนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการให้เห็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดแบบเรื่องของ

สตีธ ธรอมป์สัน เพื่อแสดงให้เห็นแบบเรื่องลักษณะเฉพาะของนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ โดยประยุกต์ใช้แนวคิดแบบเรื่องของ สตีธ ธรอมป์สัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดแบบเรื่องเป็นแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานิทานเป็นหลัก แนวคิดนี้มีนักคิดสำคัญได้แก่ สตีธ ธรอมป์สัน (Stith Thompson) ศิราพร ณ ถลาง (Nathalang, 2014, pp. 75-76) ได้กล่าวถึงแนวคิดแบบเรื่องของ สตีธ ธรอมป์สัน ไว้ว่า ในทางคติชนวิทยา มีศัพท์เฉพาะว่า แบบเรื่องนิทาน (Tale Type) ซึ่งหมายถึงโครงเรื่องของนิทานที่ทำให้นิทานแต่ละเรื่องมีลักษณะเฉพาะต่างจากนิทานเรื่องอื่น ๆ สตีธ ธรอมป์สัน ยังได้อธิบายว่าแบบเรื่องของนิทานนั้น ดำรงอยู่อย่างอิสระในลักษณะเรื่องเล่าที่สมบูรณ์ในตัวเอง และไม่จำเป็นต้องไปเกี่ยวข้องกับนิทานเรื่องอื่น ซึ่งนิทานเรื่องหนึ่งอาจประกอบด้วยอนุภาคแค่อนุภาคเดียว หรือหลายอนุภาคก็ได้ ส่วนมากนิทานเกี่ยวกับสัตว์ เรื่องตลก หรือเรื่องเล่าสั้น ๆ มักจะมีแค่ 1 อนุภาค แต่เทพนิยาย (เช่น ซินเดอเรลล่า สโนไวท์) เป็นนิทานประเภทที่มีหลายอนุภาคประกอบกัน นอกจากนี้ สตีธ ธรอมป์สัน ยังได้แปลคชนี้แบบเรื่อง ของ แอนดี อาร์น และเพิ่มเติมข้อมูลจากนิทานยุโรปได้ ยุโรปตะวันตก ยุโรปตะวันออก รวมถึงนิทานอินเดียเข้าไปด้วย คชนี้ดังกล่าวจะเรียงลำดับแบบเรื่องพร้อมชื่อนิทาน และในแต่ละแบบเรื่องก็จะระบุเหตุการณ์สำคัญ ที่ประกอบเป็นโครงเรื่องของนิทาน

แนวคิดแบบเรื่องดังกล่าวเกิดจากการศึกษาโครงเรื่องของนิทาน คือ ตัวละครในนิทานแต่ละเรื่อง จะเปลี่ยนได้เรื่อย ๆ แต่เหตุการณ์หลักจะเหมือนเดิมและไม่เปลี่ยนตามตัวละคร นอกจากนี้ เหตุการณ์ต่าง ๆ ในนิทานก็ได้เชื่อมโยงต่อกันและประกอบเป็นโครงเรื่องเฉพาะของนิทานแต่ละเรื่อง ซึ่งโครงเรื่องเฉพาะดังกล่าวก็ได้ทำให้นิทานแต่ละเรื่องมีลักษณะเฉพาะของตนเองและถูกเรียกว่าแบบเรื่องของนิทาน

การวิเคราะห์แบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ผู้วิจัยจะประยุกต์ใช้แนวคิดของ สตีธ ธรอมป์สัน โดย

กำหนดเหตุการณ์หลักให้เป็นลำดับโดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษแทนลำดับเหตุการณ์ของนวนิยายแต่ละเรื่อง และจัดนวนิยายที่มีโครงเรื่องและลำดับเหตุการณ์ที่เหมือนกันคล้ายคลึงกันให้อยู่ในแบบเดียวกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ที่รวบรวมจากนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ มีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ผู้วิจัยเลือกนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ทั้งหมด 12 เรื่อง โดยจะคัดเลือกและวิเคราะห์เหตุการณ์หลักในนวนิยาย

1. จากฟ้ามาดิน	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2498
2. ริมฝั่งแม่น้ำมิงค์	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2498
3. แม่สายสะอื้น	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2499
4. สองหล้า	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2504
5. จากปากฟ้า	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2509
6. คุณนาย	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
7. พุงทานตะวัน	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
8. เพลิงฟ้า	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
9. มนต์แม่ระมิงค์	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
10. ไม่นิ่งสวาท	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
11. เอื้องมานฟ้า	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2516
12. มนต์ชอชยังไม้สั้น	ตีพิมพ์ครั้งแรก 2523

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดแบบเรื่องของ สตีธ ธรอมป์สัน เป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยได้นำแนวคิดแบบเรื่องมาวิเคราะห์เหตุการณ์หลักในนวนิยายและจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ดังกล่าวเพื่อให้ได้แบบเรื่องที่ปรากฏในนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ทั้งหมด 12 เรื่อง ที่อยู่ในขอบเขตงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยในนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. อ่านตัวบทนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ทั้งหมด 12 เรื่อง
2. เก็บเหตุการณ์หลักในนวนิยายแต่ละเรื่อง

3. กำหนดตัวอักษรภาษาอังกฤษแทนค่าเหตุการณ์หลัก

4. นำเหตุการณ์หลักในนวนิยายแต่ละเรื่องมาเรียบเรียงเป็นแบบเรื่องของนวนิยาย

5. นำเสนอแบบเรื่องหลักและแบบเรื่องย่อยที่ได้จากการวิเคราะห์เหตุการณ์ของนวนิยายทั้ง 12 เรื่อง และแสดงรายละเอียดพฤติกรรมของตัวละครในแบบเรื่องแต่ละแบบเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์แบบเรื่องที่มีลักษณะเฉพาะของ อ.ไชยวรศิลป์

วิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์โครงเรื่องของนวนิยายแต่ละเรื่อง
2. นำแนวคิดแบบเรื่องมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกเหตุการณ์หลักในแต่ละเรื่อง
3. รวบรวมเหตุการณ์หลักในแต่ละเรื่องและจัดเรียงลำดับ

ผลการวิจัย

เมื่อศึกษาตัวบทนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ครบทั้งหมดแล้ว สามารถกำหนดเหตุการณ์หลักได้ทั้งหมด 12 เหตุการณ์ เริ่มลำดับจาก A-L และในเหตุการณ์หลักจะสามารถแบ่งรายละเอียดที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจะระบุชื่อของนวนิยายคู่กับเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

A. มีชีวิตร้อน ตัวละครเอกส่วนใหญ่จะมีภูมิหลังที่ค่อนข้างร้อน ตัวละครเอกอาจจะเกิดในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ หรือตัวละครเอกออกหักและเกิดแผลในใจ รวมถึงตัวละครเอกประสบปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำให้ตัวละครเอกอยู่ในสังคมเดิมไม่ได้ ฯลฯ ซึ่งจะนำไปสู่ผลกระทบที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างตัวละครเอกกับสังคม มีพฤติกรรมย่อย 5 แบบ คือ

- A.1 เกิดในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ (ริมฝั่งแม่ระมิงค์ เพลิงฟ้า ส่องหล้า)
- A.2 ออกหักและต้องการรักษาแผลใจ (จากฟากฟ้า)
- A.3 ประสบความยากลำบากในชีวิต (จากฟ้ามาดิน ท่งทานตะวัน)
- A.4 ฐานะทางสังคมด้อยกว่าพระเอก (คุณนาย)
- A.5 บิดาหรือมารดาเสียชีวิต (เอื้องมาน้ำ ไม่ลั่นสวาท แม่สายสะอื่น)

B. ประสบปัญหา ตัวละครเอกประสบปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภูมิหลังโดยอาจจะถูกรังแกเหยียดหยาม มีความจำเป็นต้องไปที่อื่น หรือถูกบังคับทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยไม่สมัครใจ ฯลฯ มีพฤติกรรมย่อย 4 แบบ คือ

- B.1 ตัวละครเอกต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก (ริมฝั่งแม่ระมิงค์ ส่องหล้า แม่สายสะอื่น)
- B.2 ตัวละครเอกถูกบังคับให้แต่งงาน (จากฟ้ามาดิน)
- B.3 ตัวละครเอกโดนดูถูกเหยียดหยาม (คุณนาย เพลิงฟ้า)
- B.4 ตัวละครเอกต้องจัดการเรื่องพินัยกรรม (ไม่ลั่นสวาท)

C. ออกเดินทาง ตัวละครเอกออกเดินทางด้วยเหตุผลบางอย่างที่ได้จากผลกระทบที่เกิดจากการมีภูมิหลังที่ค่อนข้างร้อน นวนิยายบางเรื่องเปิดเรื่องด้วยการออกเดินทางของตัวละครเอก มีพฤติกรรมย่อย 3 แบบ คือ

- C.1 ตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนา (ท่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ จากฟากฟ้า มนต์ชอว์ยังไม่ลั่น)
- C.2 ตัวละครเอกออกเดินทางไปแสวงโชค (เพลิงฟ้า)
- C.3 ตัวละครเอกเดินทางมาที่กรุงเทพฯ (ไม่ลั่นสวาท เอื้องมาน้ำ)
- C.4 ตัวละครเอกเดินทางระหว่างล้านนาและกรุงเทพฯ (ส่องหล้า)

D. แก้ไขปัญหา เมื่อตัวละครเอกประสบปัญหาจากภูมิหลังที่ค่อนข้างร้อน ตัวละครเอกจึงจะค้นหาวิธีการเพื่อจัดการกับปัญหาของชีวิต มีพฤติกรรมย่อย 5 แบบ คือ

- D.1 ตัวละครเอกเรียนหนังสือและสืบหาตัวฆาตกร (เอื้องมาน้ำ)
- D.2 ตัวละครเอกเลือกทำงานที่จังหวัดใกล้บ้าน (ริมฝั่งแม่ระมิงค์)
- D.3 ตัวละครเอกตัดสินใจขายทรัพย์สิน (จากฟ้ามาดิน)

ฉบับเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

D.4 ตัวละครเอกพยายามปรับตัว

(คุณนาย)

E. ได้รับความสนใจ ตัวละครเอกได้รับความสนใจจากตัวละครเพศตรงข้าม เหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นในทุกเรื่อง เนื่องจากนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ เป็นนวนิยายพาฝัน

(ทุ่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ จากปากฟ้า มนต์ซอยังไม่สิ้น เพลงฟ้า ไม่สิ้นสวาท เอื้องม่านฟ้า ส่องหล้า ริมฝั่งแม่ระมิงค์ จากฟ้ามาดิน คุณนาย แม่สายสะอื่น)

F. ได้รับความช่วยเหลือ ตัวละครเอกจะได้รับความช่วยเหลือจากตัวประกอบที่เป็นผู้ช่วยทั้งชายและหญิงในระหว่างการแก้ปัญหาของชีวิต หรือหลังจากได้ออกเดินทางไปที่อื่น มีพฤติกรรมย่อย 4 แบบ คือ

F.1 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวล้านนา

(ทุ่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ จากปากฟ้า มนต์ซอยังไม่สิ้น)

F.2 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวกรุงเทพฯ

(เพลงฟ้า)

F.3 ได้รับความช่วยเหลือจากเพศตรงข้าม

(ริมฝั่งแม่ระมิงค์ จากฟ้ามาดิน ไม่สิ้นสวาท แม่สายสะอื่น ส่องหล้า คุณนาย เพลงฟ้า)

F.4 ได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนเพศเดียวกัน

(เอื้องม่านฟ้า)

G. ถูกนอกใจ ตัวละครเอกหญิงถูกนอกใจหลังจากได้รู้จักพระเอกที่หลายใจ หรือไม่ซื่อสัตย์

(แม่สายสะอื่น คุณนาย)

H. เข้าใจผิด

ตัวละครเอกชายกับตัวละครเอกหญิงเกิดการเข้าใจผิดในระหว่างการทำความรู้จักการอยู่ด้วยกัน เช่น ตัวละครเอกหญิงเข้าใจผิดว่าตัวละครเอกชายยังรักแฟนเก่า

(เอื้องม่านฟ้า จากฟ้ามาดิน ริมฝั่งแม่ระมิงค์ ไม่สิ้นสวาท ทุ่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ จากปากฟ้า มนต์ซอยังไม่สิ้น)

I. ปรับความเข้าใจ ตัวละครเอกชายและตัวละครเอกหญิงได้ปรับความเข้าใจกันหลังจากได้เกิดความเข้าใจผิดกัน

(เอื้องม่านฟ้า จากฟ้ามาดิน ริมฝั่งแม่ระมิงค์ ไม่สิ้นสวาท ทุ่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ จากปากฟ้า)

J. ครองคู่ ตัวละครเอกชายกับตัวละครเอกหญิงได้ครองคู่กัน

(เอื้องม่านฟ้า จากฟ้ามาดิน ริมฝั่งแม่ระมิงค์ ไม่สิ้นสวาท ทุ่งทานตะวัน มนต์แม่ระมิงค์ เพลงฟ้า จากปากฟ้า ส่องหล้า)

K. การสืบสวน ตัวละครเอกชายหรือตัวละครเอกหญิงมีส่วนร่วมในการสืบสวนเรื่องบางเรื่องที่เกิดขึ้นระหว่างการแก้ปัญหาของชีวิต หรือหลังจากได้เดินทางไปที่ยื่น

(ริมฝั่งแม่ระมิงค์ เอื้องม่านฟ้า)

L. ไม่สมหวังในความรัก ตัวละครเอกไม่สมหวังในความรักเนื่องด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบในชีวิต มีพฤติกรรมย่อย 3 แบบ คือ

L.1 สูญเสียคนรัก

(แม่สายสะอื่น)

L.2 ไม่ต้องการความรัก

(คุณนาย)

L.3 แต่งงานกับคนที่ไม่ได้รัก

(มนต์ซอยังไม่สิ้น)

จากการจำแนกลำดับเหตุการณ์หลักดังกล่าวในนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์โครงเรื่องในนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ทั้งหมด 12 เรื่อง ออกมาได้ดังนี้ คือ 1) แบบเรื่องความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต และ 2) แบบเรื่องความรักกับการออกเดินทาง

1. ความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต

แบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต แบ่งได้เป็น 2 แบบเรื่องย่อย คือ 1) ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต และ 2) ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต

1.1 ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต

ตารางที่ 1 ลำดับเหตุการณ์หลักของแบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย	
	จากฟ้ามาดิน	ริมฝั่งแม่ระมิงค์
A. มีชีวิตรันทต	√	√
B. ประสบปัญหา	√	√
D. แก้ไขปัญหา		√
E. ได้รับความสนใจ	√	√
F. ได้รับความช่วยเหลือ	√	√
D. แก้ไขปัญหา	√	
H. เข้าใจผิด	√	√
I. ปรับความเข้าใจ	√	√
J. ครองคู่	√	√

จากฟ้ามาดิน $A_3 \rightarrow B_2 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow D_3 \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

ริมฝั่งแม่ระมิงค์ $A_1 \rightarrow B_1 \rightarrow D_2 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต มีการเรียงลำดับเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ $A \rightarrow B \rightarrow (D) \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow (D) \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

แบบเรื่องความรักกับการแก้ไขปัญหาชีวิต แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาชีวิต ปรากฏเป็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ จำนวน 2 เรื่อง คือ ริมฝั่งแม่ระมิงค์ และ จากฟ้ามาดิน แบบเรื่องย่อนี้ จะมีเหตุการณ์ คือ A. มีชีวิตรันทต B. ประสบปัญหา D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความสนใจ F. ได้รับความช่วยเหลือ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ กล่าวคือ เริ่มต้นเรื่องจากเหตุการณ์ A. มีชีวิตรันทต หลังจากนั้นจะเกิดเหตุการณ์ B. ประสบปัญหา ต่อจากนั้นอาจ

จะมีการเกิดเหตุการณ์ D. แก้ไขปัญหา ต่อจากนั้นจะตามด้วยเหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจ และเหตุการณ์ F. ได้รับความช่วยเหลือ หลังจากนั้นอาจเกิดเหตุการณ์ D. แก้ไขปัญหา ต่อจากนั้นจะปรากฏเหตุการณ์ H. เข้าใจผิดกับเหตุการณ์ I. ปรับความเข้าใจ และจะสิ้นสุดในเหตุการณ์ J. ครองคู่ ใน ทั้ง 2 เรื่อง

ผู้วิจัยจะแสดงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง จากฟ้ามาดิน เป็นตัวอย่างของแบบเรื่องที่ 1 แบบเรื่องย่อที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 2 ลำดับเหตุการณ์หลักในนวนิยายเรื่อง จากฟ้ามาดิน

ลำดับเหตุการณ์หลัก เรื่อง จากฟ้ามาดิน	เนื้อเรื่องนวนิยาย เรื่อง จากฟ้ามาดิน
A. มีชีวิตแรันทด A.3 ประสบความยากลำบากในชีวิต	ทิพย์สุดาเกิดในยุคที่เจ้าล้านนากำลังเสื่อมโทรม เธอมีความจำเป็น ต้องทำหลาย ๆ เรื่องโดยที่เธอไม่ได้สมัครใจ เพื่อจะได้พยุงฐานะของ ทางบ้านไว้
B. ประสบปัญหา B.2 ตัวละครเอกถูกบังคับให้แต่งงาน	ทิพย์สุดาถูกทางบ้านบังคับให้ไปแต่งงานกับพ่อเลี้ยงและถูกบังคับ ให้ไปรู้จักกับเจ้าคนอื่นเพื่อจะได้ช่วยพยุงฐานะของทางบ้านไว้
E. ได้รับความสนใจ	ทิพย์สุดาได้รับความสนใจจากคนที่ เป็นเจ้าและพ่อเลี้ยง ซึ่งเป็นคน ที่มีฐานะมั่งคั่งทางสังคม นอกเหนือจากนี้เธอยังได้รับความสนใจ จากไกรที่เป็นพระเอกโดยที่เธอเองก็ไม่วู้ตัว
F. ได้รับความช่วยเหลือ F.3 ได้รับความช่วยเหลือจากเพศตรงข้าม	ทิพย์สุดาได้รับความช่วยเหลือจากไกรหลายต่อหลายครั้งโดยที่ เธอรู้บ้างไม่รู้บ้าง
D. แก้ไขปัญหา D.3 ตัวละครเอกตัดสินใจขายทรัพย์สิน	ทิพย์สุดาปฏิเสธที่จะแต่งงานกับพ่อเลี้ยง เธอตัดสินใจขายเตียงเพื่อ ชำระหนี้สินที่ตกทอดจากเจ้าพ่อและออกมาทำมาหากินด้วยตัวเอง
H. เข้าใจผิด	ทิพย์สุดาเข้าใจผิดว่าไกรมีอะไรกับผู้หญิงคนอื่น หลังจากที่เธอได้ยิน คำใส่ร้ายป้ายสีจากคนที่มีเจตนาที่จะบงการร้ายตระกูลเวียงแก้ว
I. ปรับความเข้าใจ	ทิพย์สุดาได้รับคำอธิบายจากนางเปรมจิตที่เป็นคน ที่เธอคิดว่าเป็น คนรักของไกรตอนที่นางขึ้นมาเที่ยวที่เชียงใหม่ ส่วนไกรก็ได้สารภาพ รักกับทิพย์สุดา
J. ครองคู่	ในที่สุด ทิพย์สุดาและไกรได้เป็นคู่รักกัน ทิพย์สุดาสัญญากับไกรว่าเธอ จะรอคอยไกรจนถึงวันที่ไกรสำเร็จการศึกษาและกลับมาจากต่างประเทศ

1.2 ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต

ตารางที่ 3 ลำดับเหตุการณ์หลักของแบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต แบบเรื่องย่อยที่ 2 ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย	
	แม่สายสะอื่น	คุณนาย
A. มีชีวิตแรันทด	✓	✓
B. ประสบปัญหา	✓	✓
D. แก้ไขปัญหา		✓
E. ได้รับความสนใจ	✓	✓
F. ได้รับความช่วยเหลือ	✓	✓
G. ถูกนอกใจ	✓	✓
L. ไม่สมหวังในความรัก	✓	✓

แม่สายสะอื่น $A_5 \rightarrow B_1 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow G \rightarrow L$

คุณนาย $A_4 \rightarrow B_3 \rightarrow D_4 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow G \rightarrow L$

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต แบบเรื่องย่อยที่ 2 ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต มีการเรียงลำดับดังต่อไปนี้ $A \rightarrow B \rightarrow (D) \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow G \rightarrow L$

แบบเรื่องความรักกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิต แบบเรื่องย่อยที่ 2 ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาวีชีวิตปรากฏเป็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ จำนวน 2 เรื่อง คือ แม่สายสะอื่น และ คุณนาย แบบเรื่องนี้จะมีเหตุการณ์ คือ A. มีชีวิตรันทด B. ประสบปัญหา D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความสนใจ F. ได้รับความช่วยเหลือ G. ถูกนอกใจ และ L. ไม่สมหวังในความรัก กล่าวคือ เริ่มต้นเรื่องจากเหตุการณ์ A. มีชีวิต

รันทด หลังจากนั้นจะเกิดเหตุการณ์ B. ประสบปัญหา ต่อจากนั้นอาจจะมีการเกิดเหตุการณ์ D. แก้ไขปัญหา และ หลังจากนั้นจะเกิดเหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจ ตามด้วย F. ได้รับความช่วยเหลือ และ G. ถูกนอกใจ ตามลำดับ และ จะสิ้นสุดที่เหตุการณ์ L. ไม่สมหวังในความรักในทั้ง 2 เรื่อง ผู้วิจัยจะแสดงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง แม่สายสะอื่น เป็นตัวอย่างของแบบเรื่องที่ 1 แบบเรื่องย่อยที่ 2 ดังนี้

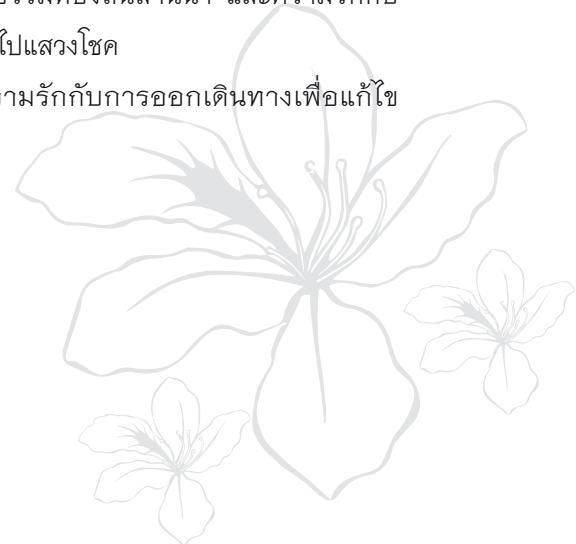
ตารางที่ 4 ลำดับเหตุการณ์หลักในนวนิยายเรื่อง แม่สายสะอื่น

ลำดับเหตุการณ์หลัก เรื่อง แม่สายสะอื่น	เนื้อเรื่องนวนิยาย เรื่อง แม่สายสะอื่น
A. มีชีวิตรันทด A.5 บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	นันทาวดีเสียแม่ไปตั้งแต่เธอยังเป็นเด็ก
B. ประสบปัญหา B.1 ตัวละครเอกต้องใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก	นันทาวดีต้องใช้ชีวิตอย่างแร่ร้อนกับพ่อในแถบชายแดนไทย และสุดท้ายพ่อได้พาเธอลงหลักปักฐานที่แม่สายซึ่งเป็นเมืองชายแดนที่ด้อยพัฒนาในสมัยนั้น
E. ได้รับความสนใจ	นันทาวดีได้รับความสนใจจากรัศที่เดินทางจากกรุงเทพฯ มาทำงานในโรงเรียน และเธอก็ยังได้รับความสนใจจากโก่ทุนที่เป็นครูประจำของโรงเรียนอีกด้วย
F. ได้รับความช่วยเหลือ F.3 ได้รับความช่วยเหลือจากเพศตรงข้าม	นันทาวดีได้รับความช่วยเหลือจากที่โก่ทุนมาโดยตลอด ทั้งเรื่องการสร้างโรงเรียนใหม่และปลอบใจนันทาวดีในยามที่เธอรู้สึกทุกข์ใจกับเรื่องความรัก
G. ถูกนอกใจ	นันทาวดีถูกรัศนอกใจ เขาทำให้หน้าซอที่เป็นน้องสาวของนันทาวดีต้องนอกจากนี้เขายังได้ขโมยเงินของโรงเรียนและทำให้แผนการที่จะสร้างโรงเรียนใหม่พังสลายลง
L. ไม่สมหวังในความรัก L.1 สูญเสียคนรัก	นันทาวดีรู้สึกผิดหวังต่อโลกและหนีออกจากบ้านหลังจากที่เธอโดนรัศนอกใจอีกทั้งพ่อของเธอก็เสียชีวิตเพราะดื่มเหล้ามากเกินไป ในที่สุดนันทาวดีเสียชีวิตในตอนที่เธอกำลังลุยข้ามแม่น้ำเพื่อไปซื้อยาให้เด็กชาวเขาที่ป่วยหนัก

2. ความรักกับการออกเดินทาง
แบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบ่งได้เป็น 3 แบบเรื่องย่อย คือ ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาวีชีวิต ความรักกับการออกเดินทาง

เพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา และความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค

2.1 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาวีชีวิต

แบบเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ตารางที่ 5 ลำดับเหตุการณ์หลักของแบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิต

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย				
	จากปากฟ้า	ทุ่งทานตะวัน	ไม้ล้มสวาท	เอื้องมานฟ้า	ส่องหล้า
C. ออกเดินทาง	√	√	√	√	√
A. มีชีวิตรั้นทต	√	√	√	√	√
B. ประสบปัญหา			√		√
K. ลีบสวน				√	
E. ได้รับความสนใจ					√
F. ได้รับความช่วยเหลือ	√	√	√	√	√
E. ได้รับความสนใจ	√	√	√	√	
H. เข้าใจผิด	√	√	√	√	
I. ปรับความเข้าใจ	√	√	√	√	
J. ครองคู่	√	√	√	√	√

จากฟ้ามาดิน $C_1 \rightarrow A_2 \rightarrow F_1 \rightarrow E \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

ทุ่งทานตะวัน $C_1 \rightarrow A_3 \rightarrow F_1 \rightarrow E \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

ไม้ล้มสวาท $C_3 \rightarrow A_5 \rightarrow B_4 \rightarrow F_3 \rightarrow E \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

เอื้องมานฟ้า $C_3 \rightarrow A_5 \rightarrow K \rightarrow F_4 \rightarrow E \rightarrow H \rightarrow I \rightarrow J$

ส่องหล้า $C_4 \rightarrow A_1 \rightarrow B_1 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow J$

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิต มีการเรียงลำดับดังต่อไปนี้ $C \rightarrow A \rightarrow (B/K/E) \rightarrow F \rightarrow (E \rightarrow H \rightarrow I) \rightarrow J$

แบบเรื่องความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 1 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิตปรากฏเป็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ จำนวน 5 เรื่อง คือ จากปากฟ้า ทุ่งทานตะวัน ไม้ล้มสวาท เอื้องมานฟ้า และส่องหล้า แบบเรื่องนี้จะมีเหตุการณ์ คือ C. ออกเดินทาง A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา K. ลีบสวน E. ได้รับความสนใจ F. ได้รับความช่วยเหลือ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ และ J. ครองคู่ กล่าวคือเริ่มต้นเรื่องจากเหตุการณ์ C. ออกเดินทาง หลังจากนั้นจะเกิดเหตุการณ์

A. มีชีวิตรั้นทต ต่อจะนั้นอาจจะมีการเกิดเหตุการณ์ B. ประสบปัญหา K. ลีบสวน หรือ E. ได้รับความสนใจ หลังจากนั้นจะนำไปสู่เหตุการณ์ F. ได้รับความช่วยเหลือ และอาจจะตามด้วยเหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ และสิ้นสุดที่เหตุการณ์ J. ครองคู่ ในทุก ๆ เรื่อง

ผู้วิจัยจะแสดงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง จากปากฟ้า เป็นตัวอย่างของแบบเรื่องที่ 2 แบบเรื่องย่อที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 6 ลำดับเหตุการณ์หลักในนวนิยายเรื่อง จากฟากฟ้า

ลำดับเหตุการณ์หลัก เรื่อง จากฟากฟ้า	เนื้อเรื่องนวนิยาย เรื่อง จากฟากฟ้า
C. ออกเดินทาง C.1 ตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนา	ชลทิศที่เป็นตัวละครเอกเดินทางมาที่เชียงใหม่
A. มีชีวิตแร้นทิด A.2 ออกหักและต้องการรักษาแผลใจ	ชลทิศขึ้นมาที่เชียงใหม่ก็เพราะเขาต้องการแรงบันดาลใจในการประพันธ์ และรักษาแผลในใจที่เกิดจากการออกหัก
F. ได้รับความช่วยเหลือ F.1 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวล้านนา	ชลทิศได้รับความช่วยเหลือจากนิคมที่เป็นเพื่อนสมัยมหาวิทยาลัย นิคมให้ชลทิศไปพักที่บ้าน นอกจากนี้นิคมยังพาชลทิศไปเที่ยวในท้องถิ่น และพาไปรู้จักคนในท้องถิ่นด้วย
E. ได้รับความสนใจ	ชลทิศได้รับความสนใจจากสาวนครพิงค์หลายคนรวมถึงอรอุษา ที่เป็นนางเอกด้วย
H. เข้าใจผิด	ชลทิศถูกอรอุษาเข้าใจผิดว่าชอบผู้หญิงคนอื่นเนื่องด้วยอรอุษาเห็น มีผู้หญิงหลายคนไปส่งชลทิศที่สถานีรถไฟ นอกจากนี้เธอยังเห็น ชลทิศอยู่กับบัทมาและสุนทรีที่ร้านอาหารและหน้าบ้านของเพื่อน ส่วนชลทิศก็เข้าใจผิดว่าอรอุษาไม่มีใจให้เขา
I. ปรับความเข้าใจ	ชลทิศได้พยายามปรับความเข้าใจกับอรอุษามาหลายครั้งว่าเขาไม่มีใจให้คนอื่น ในที่สุดอรอุษาก็เข้าใจว่าชลทิศมีใจให้เธอเพียงคนเดียว
J. ครองคู่	ชลทิศกับอรอุษาได้เป็นคู่รักกันที่สุดในที่สุด

2.2 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้

วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา

ตารางที่ 7 ลำดับเหตุการณ์หลักของแบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อยที่ 2 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย	
	มนต์ชอຍังไม้สั่น	มนต์แม่ระมิงค์
C. ออกเดินทาง	✓	✓
F. ได้รับความช่วยเหลือ	✓	✓
K. สืบสวน		✓
E. ได้รับความสนใจ	✓	✓
H. เข้าใจผิด	✓	✓
I. ปรับความเข้าใจ		✓
J. ครองคู่		✓
L. ไม่สมหวังในความรัก	✓	

มนต์ชอຍังไม้สั่น C₁->F₁->E->H->L

มนต์แม่ระมิงค์ C₁->F₁->K->E->H->I->J

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อยที่ 2 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา มีการเรียงลำดับดังต่อไปนี้ C->F->(K)>E->H->(I) ->(J/L)

แบบทศวรรษสาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

แบบเรื่องความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 2 ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา ปรากฏเป็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ จำนวน 2 เรื่อง คือ มนต์ชอຍยังไม่สิ้น และมนต์แม่ระมิงค์ แบบเรื่องนี้จะมีเหตุการณ์ คือ C. ออกเดินทาง F. ได้รับความช่วยเหลือ K. สืบสวน E. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ L. ไม่สมหวังในความรัก กล่าวคือ เริ่มต้นเรื่องจากเหตุการณ์ C. ออกเดินทาง และนำไปสู่เหตุการณ์

F. ได้รับความช่วยเหลือ ต่อจากนั้นอาจเกิดเหตุการณ์ K. สืบสวน และหลังจากนั้นจะนำไปสู่เหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจ เรียงต่อด้วยเหตุการณ์ H. เข้าใจผิด ต่อจากนั้นอาจจะปรากฏเหตุการณ์ I. ปรับความเข้าใจ และสิ้นสุดที่เหตุการณ์ J. ครองคู่ หรือ L. ไม่สมหวังในความรัก ผู้วิจัยจะแสดงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง มนต์ชอຍยังไม่สิ้น เป็นตัวอย่างของแบบเรื่องที่ 2 แบบเรื่องย่อที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 8 ลำดับเหตุการณ์หลักในนวนิยายเรื่อง มนต์ชอຍยังไม่สิ้น

ลำดับเหตุการณ์หลัก เรื่อง มนต์ชอຍยังไม่สิ้น	เนื้อเรื่องนวนิยาย เรื่อง มนต์ชอຍยังไม่สิ้น
C. ออกเดินทาง C.1 ตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนา	ศิริที่เป็นตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนาเพราะหลงใหลในวัฒนธรรมท้องถิ่น
F. ได้รับความช่วยเหลือ F.1 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวล้านนา	ศิริได้รับความช่วยเหลือจากสองเมืองที่เป็นเพื่อนในสมัยมัธยม สองเมืองรับหน้าที่พาศิริไปรู้จักกับคนในท้องถิ่นและช่วยศิริในเรื่องการเดินทางอีกด้วย
E. ได้รับความสนใจ	ศิริได้รับความสนใจจากทั้งดวงดารา กับสร้อยดาว เนื่องจากเขาเป็นชายหนุ่มที่หน้าตาดี สุภาพ และมีการศึกษา
H. เข้าใจผิด	ศิริทำให้ดวงดาราเกิดอาการหึงหวงหลังจากที่เธอได้สังเกตเห็นว่า ศิริมีใจให้สร้อยดาว ดวงดารายพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อแย่งชิง ศิริเพื่อเป็นการแก้แค้นสร้อยดาว ซึ่งได้ทำให้สร้อยดาวเข้าใจผิดว่าศิริไม่มีใจให้เธอ
L. ไม่สมหวังในความรัก L.3 แต่งงานกับคนที่ไม่ได้รัก	ศิริปฏิเสธที่จะคบหากับดวงดาราตามที่เธอร้องขอ แต่ดวงดารา กลับบอกศิริว่าเธอจะไปแก้แค้นสร้อยดาวถ้าศิริทิ้งเธอไปหา สร้อยดาว ในที่สุดศิริยอมเสียสละแต่งงานกับดวงดารา เพื่อจะให้สร้อยดาวใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

2.3 ความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค

ตารางที่ 9 ลำดับเหตุการณ์หลักของแบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 3 ความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย
	เพลิงฟ้า
A. มีชีวิตรั้นทด	✓
B. ประสบปัญหา	✓
C. ออกเดินทาง	✓
F. ได้รับความช่วยเหลือ	✓
E. ได้รับความสนใจ	✓
F. ได้รับความช่วยเหลือ	✓

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ลำดับเหตุการณ์	รายชื่อนวนิยาย
	เพลงฟ้า
J. ครองคู่	✓

เพลงฟ้า $A_1 \rightarrow B_3 \rightarrow C_2 \rightarrow F_2 \rightarrow E \rightarrow F_3 \rightarrow J$

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า แบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 3 ความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค มีการเรียงลำดับดังต่อไปนี้ $A \rightarrow B \rightarrow C \rightarrow F \rightarrow E \rightarrow F \rightarrow J$

แบบเรื่องความรักกับการออกเดินทาง แบบเรื่องย่อที่ 3 ความรักกับการออกเดินทางไปแสวงโชค ปรากฏเป็นแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ จำนวน 1 เรื่องคือ เพลงฟ้า แบบเรื่องนี้จะมีเหตุการณ์ คือ A. มีชีวิตรั้นท B. ประสบปัญหา C. ออกเดินทาง F. ได้รับความช่วยเหลือ E. ได้รับความสนใจ และ J. ครองคู่ กล่าวคือ เริ่มต้นเรื่องจากเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นท ตามด้วยเหตุการณ์

B. ประสบปัญหา ต่อจากนั้นจะเกิดเหตุการณ์ C. ออกเดินทางและนำไปสู่เหตุการณ์ F. ได้รับความช่วยเหลือ และเหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจ ต่อจากนั้นเหตุการณ์ F. จะเกิดซ้ำ 1 ครั้ง และสิ้นสุดที่เหตุการณ์ J. ครองคู่

ผู้วิจัยจะแสดงโครงเรื่องของนวนิยายเรื่อง เพลงฟ้า เป็นตัวอย่างของแบบเรื่องที่ 2 แบบเรื่องย่อที่ 3 ดังนี้

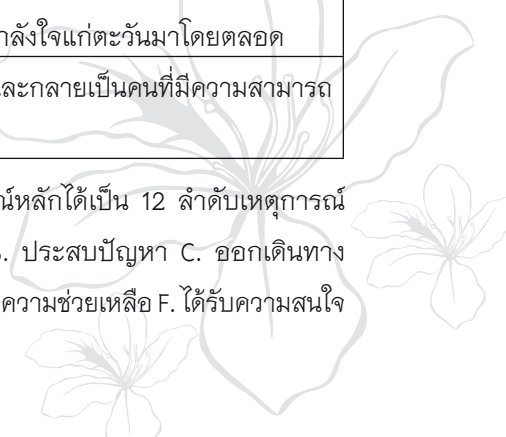
ตารางที่ 10 ลำดับเหตุการณ์หลักในนวนิยายเรื่อง เพลงฟ้า

ลำดับเหตุการณ์หลัก เรื่อง เพลงฟ้า	เนื้อเรื่องนวนิยาย เรื่อง เพลงฟ้า
A. มีชีวิตรั้นท A.1 เกิดในครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์	ตะวันเติบโตภายใต้การดูแลของคุณตา เขาไม่รู้ว่าพ่อกับแม่เป็นใคร
B. ประสบปัญหา B.3 ตัวละครเอกโดนดูถูกเหยียดหยาม	ตะวันโดนน้องสาวและแม่ของทัศนารถที่เป็นเพื่อนสนิทของเขาดูถูกเหยียดหยาม
C. ออกเดินทาง C.2 ตัวละครเอกออกเดินทางไปแสวงโชค	ตะวันทะเลาะกับแม่ของทัศนารถ เพราะเขาโดนตำว่าเป็นคนฐานะต่ำ นอกจากนี้เขายังทนคำพูดของคุณตาที่ว่าเขาว่าเกิดเป็นลูกของคนอ่อนแอไม่ไหว ดังนั้นเขาจึงหนีออกจากบ้านไปแสวงโชค
F. ได้รับความช่วยเหลือ F.2 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวกรุงเทพฯ	ตะวันได้รับความช่วยเหลือจากไอ้คำที่เป็นเพื่อนสมัยเรียนของเขา ไอ้คำให้ตะวันไปพักที่บ้านและช่วยหางานให้ตะวันทำ
E. ได้รับความสนใจจากเพศตรงข้าม	ตะวันได้รับความสนใจจากชัตติยา ประครอง อัญชลี และพัชราหลังจากที่ตะวันได้ออกไปแสวงโชคตามที่ต่าง ๆ
F. ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ช่วย F.3 ได้รับความช่วยเหลือจากเพศตรงข้าม	ตะวันได้รับการดูแลจากประครองในช่วงเวลาที่เขาป่วยติดเตียง อัญชลีช่วยชีวิตของตะวันตอนที่ตะวันถูกรถชนและหมดสติไป พัชราหางานให้ตะวันทำและช่วยตะวันสืบหาเอกสารที่ตะวันต้องการ ส่วนชัตติยาช่วยตะวันในเรื่องการส่งข่าวและให้กำลังใจแก่ตะวันมาโดยตลอด
J. ครองคู่	ตะวันประสบความสำเร็จในเรื่องราวและกลายเป็นคนที่มีความสามารถในที่สุดตะวันได้หมั้นกับชัตติยา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์พบว่า แบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์ สามารถ

จำแนกลำดับเหตุการณ์หลักได้เป็น 12 ลำดับเหตุการณ์ คือ A. มีชีวิตรั้นท B. ประสบปัญหา C. ออกเดินทาง D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ

G. ถูกรักใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่
K. สืบสวน และ L. ไม่สมหวังในความรัก

เมื่อวิเคราะห์และจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ แล้ว ผู้วิจัยพบว่าแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ แบ่งได้เป็น 2 แบบเรื่อง คือ

แบบเรื่องที่ 1 ความรักกับการแก้ไขปัญหาคีวีต ในแบบเรื่องนี้ ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ G. ถูกรักใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ และ L. ไม่สมหวังในความรัก แบบเรื่องที่ 1 แบ่งได้เป็น 2 แบบเรื่องย่อย แบบเรื่องย่อยที่ 1 คือ ความรักที่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาคีวีต พบทั้งหมด 2 เรื่อง คือ ริมฝั่งแม่ระมิงค์ และจากฟ้ามาดิน ในแบบเรื่องย่อยนี้ ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ และ J. ครองคู่ แบบเรื่องย่อยที่ 2 คือ ความรักที่ไม่สมหวังกับการแก้ไขปัญหาคีวีต พบทั้งหมด 2 เรื่อง คือ แม่สายสะอื่น และคุณนาย ในแบบเรื่องย่อยนี้ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา D. แก้ไขปัญหา E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ G. ถูกรักใจ และ L. ไม่สมหวังในความรัก

ส่วนแบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการออกเดินทาง ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา C. ออกเดินทาง E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ K. สืบสวน และ L. ไม่สมหวังในความรัก แบบเรื่องที่ 2 แบ่งได้เป็น 3 แบบเรื่องย่อย แบบเรื่องย่อยที่ 1 คือ ความรักกับการออกเดินทางเพื่อแก้ไขปัญหาคีวีต พบทั้งหมด 5 เรื่อง คือ จากฟ้ามาดิน ท่งทานตะวัน ไม่สิ้นสวาท เอื้องมานฟ้า และส่องหล้า ในแบบเรื่องย่อยนี้ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา C. ออกเดินทาง E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ และ K. สืบสวน แบบเรื่องย่อยที่ 2 คือ ความรักกับการออกเดินทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นล้านนา พบทั้งหมด 2 เรื่อง คือ มนต์ชอຍังไม่สิ้น และมนต์แม่ระมิงค์ ในแบบเรื่องย่อยนี้ปรากฏเหตุการณ์ C. ออกเดินทาง E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ H. เข้าใจผิด I. ปรับความเข้าใจ J. ครองคู่ K. สืบสวน และ L. ไม่สมหวัง

ในความรัก ส่วนแบบเรื่องย่อยที่ 3 ความรักกับการออกเดินทาง ไปแสวงโชคพบเพียงแค่เรื่องเดียว คือ เพลิงฟ้า ในแบบเรื่องย่อยนี้ปรากฏเหตุการณ์ A. มีชีวิตรั้นทต B. ประสบปัญหา C. ออกเดินทาง E. ได้รับความช่วยเหลือ F. ได้รับความสนใจ และ J. ครองคู่

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มองเห็นว่าแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ มีลักษณะเฉพาะของตน กล่าวคือ ในแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ จะปรากฏเหตุการณ์ E. ได้รับความสนใจในทุก ๆ เรื่อง กล่าวคือตัวละครเอกในนวนิยาย จะได้รับความสนใจจากตัวละครเพศตรงข้ามตลอด แสดงให้เห็นว่านวนิยายของ อ.ไชยวรศิลป์ เป็นนวนิยายประเภทพาฝันที่ได้เล่าถึงความรักที่เกิดขึ้นระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย นอกเหนือจากนี้ สถานที่ที่ปรากฏในแบบเรื่องที่ 2 ความรักกับการเดินทางมักจะเป็นล้านนากรุงเทพฯ ในแบบเรื่องดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า อ.ไชยวรศิลป์ ได้พยายามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ล้านนา เช่น เป็นเมืองที่สงบ เป็นเมืองอุดมสมบูรณ์ ในขณะที่ภาพลักษณ์ของกรุงเทพฯ ถูกสร้างขึ้นเป็นที่ดูววยและอันตราย ความแตกต่างระหว่างภาพลักษณ์ล้านนากรุงเทพฯ ที่ถูกสร้างไว้ในนวนิยาย แสดงให้เห็นว่า อ.ไชยวรศิลป์ ได้เชิดชูล้านนา และต่อต้านการเชื่อมโยงอำนาจเข้าสู่รัฐส่วนกลาง ซึ่งสอดคล้องกับบทความวิจัยของ สุนทร คำยอด และสมพงษ์ วิทย์ศักดิ์พันธ์ุ (Khamyod and Wittayasakpan, 2016) ว่า อ.ไชยวรศิลป์ ได้พยายามหาตำแหน่งแห่งที่ให้กับล้านนาในนวนิยาย และแสดงถึงความเหนือกว่าของล้านนาโดยให้ส่วนกลางเป็นรอง

ผู้วิจัยยังได้สังเกตว่า เหตุการณ์ C.1 ตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนา จะปรากฏคู่กับเหตุการณ์ F.1 ได้รับความช่วยเหลือจากชาวล้านนา ซึ่งนวนิยาย ทั้ง 4 เรื่องที่ปรากฏเหตุการณ์ C.1 ตัวละครเอกเดินทางมาที่ล้านนา ล้วนได้เล่าถึงตัวละครเอกที่เป็นชายกรุงเทพฯ ได้เดินทางมาที่ล้านนาด้วยเหตุผลต่าง ๆ หลังจากที่ได้ตัวละครเอกได้มาถึงล้านนาแล้ว ตัวละครเอกก็จะได้รับความช่วยเหลือจากผู้ชายล้านนาที่เป็นเพื่อนของตน เหตุการณ์ดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่า นอกจาก อ.ไชยวรศิลป์ ได้สร้างภาพลักษณ์

ใหม่ให้แก่ผู้หญิงเหนือตามที่ปรากฏในงานวิจัยของ
สุนทร คำยอด (Khamyod, 2009) แล้ว อ.ไชยวรรคศิลป์
ยังได้พยายามสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้ชายล้านนา
อีกด้วย ส่วนเหตุการณ์ G. ถูกรอกใจ ที่ปรากฏในนวนิยาย
เรื่อง คุณนาย กับเรื่อง แม่สายสะอื้น ได้แสดงให้เห็นว่า
อ.ไชยวรรคศิลป์ ได้สร้างภาพลักษณ์ด้านลบให้แก่ผู้ชาย
กรุงเทพฯ เพราะทั้ง 2 เรื่องนี้ตัวละครผู้ชายกรุงเทพฯ
ได้นอกใจตัวละครเอกที่เป็นผู้หญิง ซึ่ง อ.ไชยวรรคศิลป์
ได้สร้างภาพลักษณ์ผู้ชายเจ้าชู้ให้กับตัวละครผู้ชายกรุงเทพฯ
เพื่อตอบโต้กับภาพลักษณ์ผู้หญิงเหนือใจง่ายที่ถูกสร้างมา
ในสมัยนั้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า นวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์
ได้นำเสนอภาพลักษณ์ด้านลบของกรุงเทพฯ และ
คนกรุงเทพฯ ในขณะเดียวกัน อ.ไชยวรรคศิลป์ ก็ได้นำเสนอ
ภาพลักษณ์ที่ดีของล้านนาและคนล้านนา ซึ่งภาพลักษณ์
ทั้งหมดดังกล่าวจะมองเห็นได้จากแบบเรื่องนวนิยายของ

อ.ไชยวรรคศิลป์ ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ อ.ไชยวรรคศิลป์
และวิธีการนำแนวคิดแบบเรื่องของ สติธ ธรรม์สัน ที่ถูกใช้
ในการศึกษานิทานมาศึกษานวนิยายจะทำให้เกิดประโยชน์
แก่ผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาแบบเรื่องของวรรณกรรม
ประเภทอื่น เช่น เรื่องสั้น บทละคร เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

นอกจากการศึกษาแบบเรื่องนวนิยายของ
อ.ไชยวรรคศิลป์ แล้ว ผู้ที่สนใจศึกษานวนิยายที่ประพันธ์โดย
นักเขียนล้านนา สามารถศึกษาแบบเรื่องของนักเขียนผู้อื่นได้
เช่นกัน เช่น ศึกษาแบบเรื่องในนวนิยายของ มาลา คำจันทร์

เอกสารอ้างอิง

- Boonruang, A. (2006). *Northern Thai social attitude and moral expectation on women as reflected in a or chaiworasin's selected novels*. (Independent study, Bachelor of Education Program in English, Graduate School, Chaingmai University). [In Thai]
- Ditthapan, W. (2002). *The Sang Thong tale type: Its popularity and reproduction*. (Doctoral Degree Thesis, Thai Language, Graduate School, Chulalongkorn University.) [In Thai]
- Inpayung, P. (2016). *Jamsai publishing's ugly duckling novel series : The types tale and women's beauty concept in Thai society*. (Master Degree Thesis, Thai Language, Graduate School, Silpakorn University). [In Thai]
- Khamyod, S. (2009). *The construction of Northern Thai women images in A.Chaiworasin's novels*. (Master Degree Thesis, Thai Language, Graduate School, Chaingmai University). [In Thai]
- Khamyod, S. & Wittayasakpan, S. (2016). Lannaism ideology in literature of Northern Thai writers. *Journal of Liberal Arts, Maejo University*, 4(2), 52–61. [In Thai]
- Kledthai. (2000). Publisher's note. in *Mae Sai sob* (pp. 2). Bangkok: Kledthai Publishers. [In Thai]
- Monsaeng, P. (2015). *Types and negative behavior of main characters in the novels written by M.L.Srifa Mahawan*. (Master Degree Thesis, Thai Language, Graduate School, Chaing Mai Rajabhat University). [In Thai]
- Nathalang, S. (2014). *Folkloristics: Methodologies for analyzing myths and folktales*. (3rd ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Publishers. [In Thai]
- Ong-amornrat, P. (2012). Tale type of devil's contract in the end specialist by Drew Magary. In *The 9th Kasetsart University Kamphaeng Saen National Conference* (pp. 766–770). December 6–7, 2012. Bangkok: Kasetsart University Pubilshers. [In Thai]
- Sakulsueb, P. (2006). *Story patterns and identities of major characters from short love story series of "Kwam rue suek dee tee reak wa ruk"*. (Master Degree Thesis, Thai Language, Graduate School, Naresuan University). [In Thai]

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบ
ของอัลเบอร์ต้าเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

DEVELOPMENT OF LEARNING UNIT INTEGRATING ARTIFICIAL INTELLIGENCE
WITH ALBERTA'S INQUIRY MODEL TO ENHANCE READING AND MEDIA
LITERACIES OF GRADE 6 STUDENTS

พงษ์พิพัฒน์ พันธุ์สุข^{1*}, สมเกียรติ อินทสิงห์² และ ศักดา สวาทยานันท์³
Pongpipat Pansuk^{1*}, Somkiart Intasingh² and Sakda Swathanan³

^{1,2,3}มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 239 ถนนห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

^{1,2,3}Chiang Mai University, 239, Huay Kaew Road, Suthep Sub-district, Muang District, Chiang Mai Province, 50200 Thailand

*Corresponding author E-mail: pongpipat_pansuk@cmu.ac.th

(Received: 6 Nov, 2024; Revised: 24 Feb, 2025; Accepted: 5 Mar, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า 2. ศึกษาความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3. ศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยระยะแรกเป็นการวิจัยเพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเหมาะสมของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่สองเป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนปริมณรรอยแยลส์ วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 44 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน และแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และค่าสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า 1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า ประกอบด้วย 1.1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 1.2 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 1.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.4 ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 1.5 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 1.6 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18) 2. ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 21.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.21) คิดเป็นร้อยละ 87.20 สูงกว่าเกณฑ์

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ย 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.34) คิดเป็นร้อยละ 87.40 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

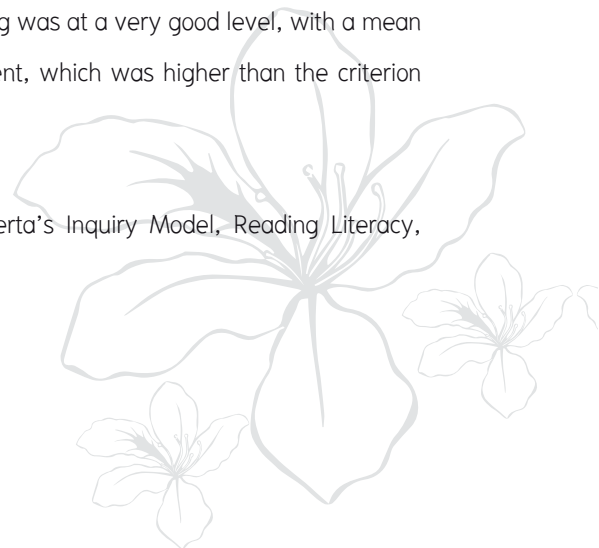
คำสำคัญ: การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้, ปัญญาประดิษฐ์, รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า, ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน, การรู้เท่าทันสื่อ

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1. develop a learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model to enhance the reading and media literacies of Grade 6 students, 2. study the reading literacy of Grade 6 students, and 3. study the media literacy for Grade 6 students. The first phase was a study to examine the quality and suitability of a learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model. The population and samples used in the research consisted of 7 experts in integrated learning unit development. The instruments used in the research were a learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model, and a quality assessment form of a learning unit. Data were analyzed using arithmetic means, and standard deviations. The second phase was a study to examine the reading literacy and media literacy of Grade 6 students after learning from the learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model. Samples used in the research consisted of 44 Grade 6/2 students from The Prince Royal's College School, Chiang Mai Province. They were chosen by cluster random sampling. The instruments used in the research were a learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model, a reading literacy assessment form, and a media literacy assessment form. Data were analyzed using arithmetic means, standard deviations, percentages, and t-test.

The results revealed the following: 1. The learning unit integrating artificial intelligence with Alberta's Inquiry Model to enhance the reading and media literacies of Grade 6 students consisted of the following components: 1.1 the name of the learning unit, 1.2 the structure of the learning unit, 1.3 learning activities, 1.4 artificial intelligence used in learning management, 1.5 learning measurement and evaluation, and 1.6 a learning management plan. Overall, the propriety level in the quality of the learning unit was at the highest level, with a mean of 4.57 and a standard deviation of 0.18 2. Students' reading literacy after studying with the learning unit integrating was at a very good level, with a mean of 21.80 and a standard deviation of 0.21. This represented 87.20 percent, which was higher than the criterion set of 80 percent at the .01 level of confidence. Finally, 3. Students' media literacy after studying with the learning unit integrating was at a very good level, with a mean of 4.37 and a standard deviation of 0.34. This represented 87.40 percent, which was higher than the criterion set of 80 percent at the .01 level of confidence.

KEYWORDS: Development of Learning Unit, Artificial Intelligence, Alberta's Inquiry Model, Reading Literacy, Media Literacy

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการด้านต่าง ๆ ของโลกในปัจจุบัน ทั้งการเปลี่ยนแปลงความรู้และเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดที่นำไปสู่การเป็นสังคมดิจิทัลอย่างรวดเร็วและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจที่กระทบวิถีชีวิตของผู้คนอย่างไม่หยุดยั้ง แต่ทว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษากลับไม่สะท้อนถึงศักยภาพของนักเรียนที่สามารถออกไปสู่สังคมและโลกของการทำงานในอนาคตได้อย่างชัดเจน โดยผลการประเมินสมรรถนะนักเรียนตามมาตรฐานสากล (Program for International Student Assessment: PISA) ซึ่งเป็นเครื่องมือชี้วัดคุณภาพการศึกษาและสามารถเปรียบเทียบศักยภาพในการแข่งขันของเยาวชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละประเทศด้านการอ่าน (Reading Literacy) ของนักเรียนไทยครั้งล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2565 (PISA 2022) พบว่า คะแนนเฉลี่ยของเด็กไทยต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับผลการทดสอบครั้งก่อน ๆ และยิ่งด้อยกว่านักเรียนจากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว (กลุ่มประเทศ OECD) และนักเรียนจากประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน และผลสอบของนักเรียนไทยอยู่ในลำดับที่ 64 จากทั้งหมด 81 ประเทศ (British Broadcasting Corporation Thailand, 2023) สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานนานาชาติ

ความฉลาดรู้ด้านการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับการพัฒนาคนไทยให้มีความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้มีคะแนนเฉลี่ยสูงมากขึ้น และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับประเด็นของ PISA ที่ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนที่ไม่ใช่เน้นเพื่อการสอบผ่าน แต่จะต้องเน้นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อจะประเมินว่า นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพในการอ่านของตนและสามารถใช้การอ่านให้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ นอกจากความฉลาดรู้ด้านการอ่านแล้ว การรู้เท่าทันสื่อก็เป็นอีกสมรรถนะหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนไทยมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล สามารถคิดวิเคราะห์ วิพากษ์ ทำความเข้าใจ ตีความเนื้อหา และประเมินสารในรูปแบบต่าง ๆ ภายใต้บริบทที่หลากหลายได้ (Child and Youth Media Institute, 2020)

เนื่องจากปัจจุบันการอ่านไม่ได้มีเฉพาะในรูปแบบสิ่งพิมพ์ แต่ยังมีกรอ่านในรูปแบบของสื่อดิจิทัล ทำให้แต่ละวันมีข้อความสื่อสารปริมาณมากและหลากหลายรูปแบบ และการอ่านที่ดีควรมาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ (The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology, 2023)

จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนในรายวิชาภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปริมัสรอยแยลส์วิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ อ่านจับใจความไม่ถูกต้องตามหลักการ ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ส่งผลต่อการอ่านตีความ และทำให้อ่านแล้วไม่เข้าใจ เกิดอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ได้แก่ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การประเมินค่าต่อไป นอกจากนี้นักเรียนมักจะใช้สื่อไม่เหมาะสมและขาดการใช้วิจารณญาณ ซึ่งสาเหตุอาจเกิดจากรูปแบบการสอนและการจัดลำดับเนื้อหาที่ยังไม่น่าสนใจเท่าที่ควร เน้นการบรรยาย ให้นักเรียนเรียนรู้จากหนังสือหรือแบบฝึกเพียงอย่างเดียว ขาดการใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อไม่มากเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยส่งเสริมทักษะและความสามารถดังกล่าว ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบที่เป็นการพัฒนาให้นักเรียนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถค้นคว้าหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ (Dechakupt & Yindeesuk, 2014; Kaemane, 2023) การจัดการเรียนรู้แบบการสืบสอบ (Inquiry-based Learning) นั้นมีหลากหลายรูปแบบและมีขั้นตอนที่แตกต่างกัน หนึ่งในรูปแบบการสอนแบบสืบสอบที่เน้นให้ความสำคัญกับการค้นคว้าหาข้อมูล และช่วยส่งเสริมความสามารถของนักเรียนในการสำรวจตรวจสอบด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ คือ รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตา (Alberta's Inquiry Model)

รูปแบบการสอนนี้เผยแพร่ในปี ค.ศ. 2004 โดยอัลเบอร์ตา หน่วยงานจากสาขาทรัพยากรการเรียนรู้และการสอน กระทรวงศึกษาธิการประจำมลรัฐอัลเบอร์ตา ประเทศ แคนาดา (Alberta, 2004) รูปแบบดังกล่าวมีลักษณะคล้าย กับรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบสอบทั่วไป แต่มีลักษณะ สำคัญที่แตกต่างกันตรงที่รูปแบบนี้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้โดยการตั้งคำถาม สืบรวจตรวจสอบ และ สร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการวางแผน (Planning Phase) 2) ขั้นตอนการทบทวน (Retrieving Phase) 3) ขั้นตอนกระบวนการ (Processing Phase) 4) ขั้นตอนการสร้าง (Creating Phase) 5) ขั้นตอนการแลกเปลี่ยน (Sharing Phase) และ 6) ขั้นตอนประเมินผล (Evaluating Phase) ในแต่ละขั้นตอนจะเน้นการสะท้อนกระบวนการทำงาน (Reflecting on the Process) เข้ากับทุกขั้นตอน ในรูปแบบการสืบสอบ ช่วยให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยง การเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน และช่วย ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยการสืบค้นข้อมูล จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ได้ลงมือปฏิบัติตามที่ได้ออกแบบไว้ (Satthaphong & Eakwannang, 2020) นอกจากนี้ครูต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบ และวิธีการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่พัฒนา ขึ้นอย่างต่อเนื่อง ครูผู้สอนสามารถนำเทคโนโลยีมา ใช้จัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถใช้เทคโนโลยี ได้มีประโยชน์ เทคโนโลยีที่กำลังเป็นที่นิยมและมีอิทธิพล อย่างมากในปัจจุบัน คือ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่เข้ามามีบทบาท ในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือที่ดีที่ครูผู้สอนสามารถ นำมาใช้จัดการเรียนการสอน ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้การประมวลผลภาษาธรรมชาติของปัญญาประดิษฐ์ ที่เน้นการตีความและความเข้าใจภาษาธรรมชาติที่มนุษย์ สร้างขึ้น โดยใช้วิธีการเรียนรู้เพื่อวิเคราะห์ ตีความ และ สร้างข้อความ เพื่อทำความเข้าใจเจตนาหรือความรู้สึก ของผู้ใช้ (Office of the Education Council, 2023) ตัวอย่าง การนำไปใช้ เช่น แอปพลิเคชัน ChatGPT ที่ถูกพัฒนาขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสื่อสาร ได้ตอบ สอบถาม และ เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็วผ่าน

แชทบอท (Chatbot) และสามารถพัฒนาความสามารถ ในการอ่านได้หลายด้าน เช่น การสร้างคำถาม (Question Generation) การจำแนกข้อความ (Text Classification) และ การสรุปความ (Text Summarization) และแอปพลิเคชัน Canva ที่ใช้นำเสนอและจัดกระทำข้อมูล

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ (Learning Unit) ถือเป็นการจัดทำหลักสูตรในระดับการเรียนการสอน ที่สำคัญ เป็นหัวใจของการจัดประสบการณ์การเรียน การสอนที่จะเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตร สถานศึกษาที่ได้กำหนด (Inthasingh, 2022) ในการพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ที่หลากหลายทั้งในด้านความรู้และทักษะโดยการนำเนื้อหา ที่มีความสัมพันธ์กันมาเชื่อมโยงในการดำเนินกิจกรรม การเรียนรู้เพื่อเป็นประโยชน์และลดความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ดังนั้นในการส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้ เท่าทันสื่อ หากนำมาบูรณาการเข้าด้วยกันแล้ว นักเรียน จะสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมี ความหมาย นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจถึงการเชื่อมโยง สัมพันธ์ความรู้จากสิ่งที่เรียนกับชีวิตจริงและบูรณาการ ความรู้กับการปฏิบัติ (Jessadawit, 2016)

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การใช้วิธีการและกลยุทธ์ที่หลากหลายในการสร้าง องค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะ การค้นคว้าและการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งเป็นพื้นฐานของ ความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่ออย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะ มีการวางแผนและ ประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการนำความรู้ไปใช้ ในสถานการณ์จริง รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตา จะช่วยให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีโอกาสได้พัฒนา ความคิด ได้ศึกษาค้นคว้า แสวงหา และสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเอง ช่วยส่งเสริมความรู้ ทักษะ ความสามารถที่สำคัญ และจำเป็น ร่วมกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยมาช่วยจัดการเรียนการสอน จะทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับมาตรฐานระดับสากลและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคพลิกผันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

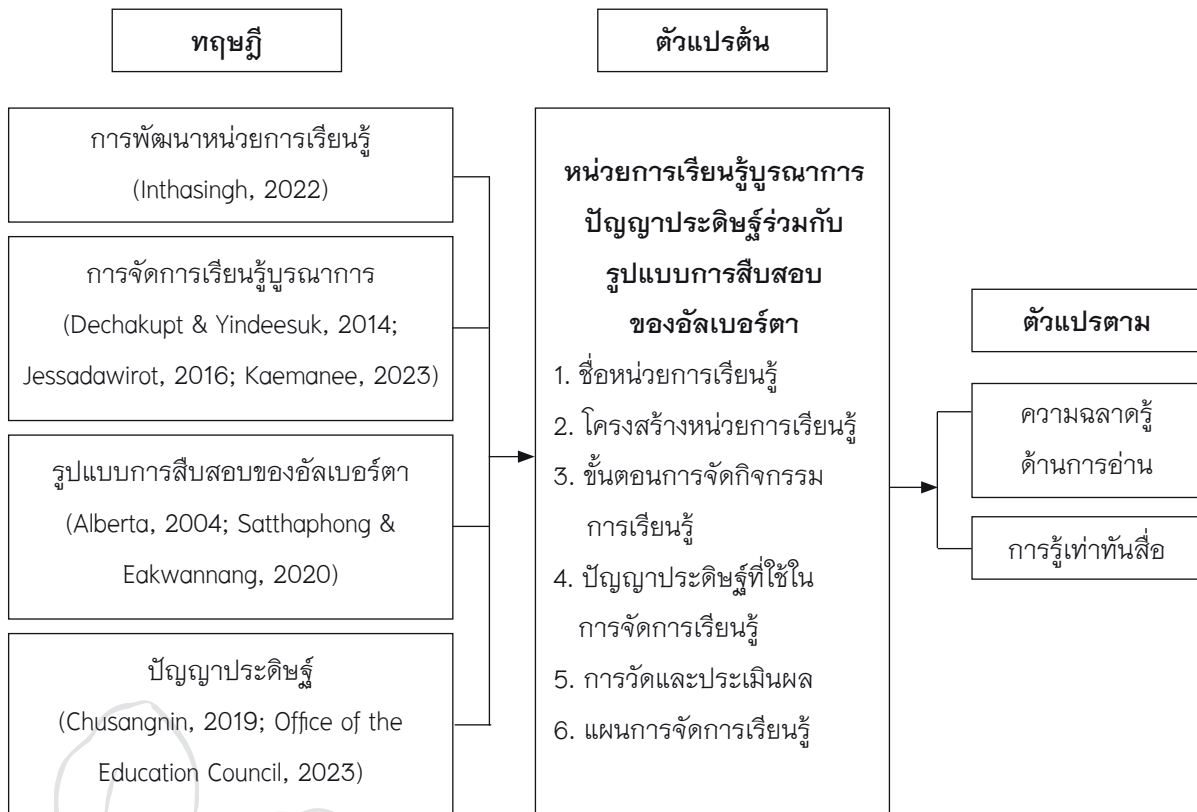
1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. เพื่อศึกษาความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

3. เพื่อศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าแล้ววัดและประเมินผลความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดเฉพาะหลังการทดลอง (One-Group Posttest Only Design) ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

ประชากร

ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 7 คน สำหรับประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า
2. แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า
 - 1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ รูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า ปัญญาประดิษฐ์ ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ PISA 2018 (IPST, 2023) และการรู้เท่าทันสื่อ (Child and Youth Media Institute, 2020) และศึกษาข้อมูลบริบทที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและสถานศึกษา
 - 1.2 ออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า โดยมีองค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 6) แผนการจัด

การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ หน่วยละ 4 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วางแผนปัญหา (Planning)

ขั้นตอนที่ 2 สืบหาบททวน (Retrieving)

ขั้นตอนที่ 3 ริเริ่มกระบวนการ (Processing)

ขั้นตอนที่ 4 สร้างสรรค์งานด้วยปัญญาประดิษฐ์ (Creating)

ขั้นตอนที่ 5 คิดแบ่งปันความรู้ (Sharing)

ขั้นตอนที่ 6 รวมพลังสู่การประเมิน (Evaluating)

ทั้งนี้จะมีการสะท้อนกระบวนการทำงานในทุกขั้นตอนของรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

1.3 นำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ออกแบบเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.4 นำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินคุณภาพโดยใช้แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.5 นำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม

1.6 จัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า

2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ การประเมินหน่วยการเรียนรู้ และแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้

2.2 ออกแบบรายการประเมินองค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เพื่อใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมินในประเด็นความเหมาะสมขององค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดังนี้

ขีปนาวุธสาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

5 หมายถึง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
เหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
เหมาะสมมาก

3 หมายถึง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
เหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
เหมาะสมน้อย

1 หมายถึง องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้
เหมาะสมน้อยที่สุด

และส่วนคำถามปลายเปิดที่เป็นข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติม

2.3 นำแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้เสนอต่อ
อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม
ของรายการประเมิน และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ
ของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.4 จัดทำแบบประเมินหน่วยการเรียนรู้
บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบ
ของอัลเบอร์ตาดับสมบุรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญา
ประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตา
จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้

2. ประเมินการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้จาก
แบบประเมินหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
และการสอน จำนวน 7 คน

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อแปลผล เสนอ
ข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยายเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญา
ประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตา
เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อ
ในส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้
การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยกำหนด
เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยดังนี้ (Srisaard, 2013)

4.50 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้ เท่าทันสื่อ

ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนปรีนส์รอยแยลส์วิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่ โดยนักเรียนในแต่ละกลุ่มมีความสามารถ
คล้ายกัน จำนวน 525 คน สำหรับทดลองใช้หน่วยการเรียนรู้
บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบ
ของอัลเบอร์ตา

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2
ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนปรีนส์รอยแยลส์วิทยาลัย
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 44 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง
แบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียน
เป็นหน่วยสุ่ม (Cluster) จำนวน 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
2. แบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
 - 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
กับความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
 - 1.2 สร้างแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้าน
การอ่าน โดยผู้วิจัยพัฒนาจากกรอบการประเมิน
ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของ PISA 2018 (IPST, 2023)
ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับจากแบบวัดของ Bureau of Academic
Affairs and Educational Standards (2015) มีลักษณะเป็น
แบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
แบบเลือกตอบเชิงซ้อน จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน และ
แบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวมจำนวน
20 ข้อ 25 คะแนน

1.3 นำแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบถึงความเหมาะสมของแบบทดสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้น

1.4 นำแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านจำนวน 30 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.57-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้ จำนวน 25 ข้อ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้ จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถาม 25 ข้อที่ผ่านเพื่อนำไปใช้

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านไปใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.87

1.7 นำแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

1.8 จัดทำแบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อ

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสื่อ

2.2 ออกแบบรายการประเมินการรู้เท่าทันสื่อที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและปรับจากตัวบ่งชี้การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองของเด็กประถมศึกษา (Child and Youth Media Institute, 2020) และแนวคิดรูปแบบการรู้เท่าทันสื่อ (Biggins, 2020) จำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ ใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด สำหรับครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินในแต่ละรายการ ดังนี้

5 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง นักเรียนมีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2.3 นำแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อที่ออกแบบเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของแบบรายการประเมินเพื่อปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้น

2.4 นำแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อจำนวน 25 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.57-1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้ จำนวน 20 ข้อ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้ จำนวน 5 ข้อ โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อคำถาม 20 ข้อที่ผ่านเพื่อนำไปใช้

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อไปใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) เท่ากับ 0.79

2.7 นำแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

2.8 จัดทำแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านและแบบประเมินการรู้เท่าทันสื่อที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยทำการประเมินภายหลังจากการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ จำนวน 20 ชั่วโมง

2. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อแปลผล
เสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและบรรยายเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัย
ใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติ
ทดสอบ t-test จากนั้นนำค่าร้อยละมาเทียบกับเกณฑ์
ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น โดยมีเกณฑ์การแปลผลจาก
ค่าร้อยละ (Ministry of Education, 2010) ดังนี้

ร้อยละ 80 – 100 หมายถึง มีความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านอยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 70 – 79 หมายถึง มีความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านอยู่ในระดับดี

ร้อยละ 60 – 69 หมายถึง มีความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านอยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 50 – 59 หมายถึง มีความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านอยู่ในระดับพอใช้

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีความฉลาดรู้ด้าน
การอ่านอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

สำหรับเกณฑ์ผ่านการประเมิน คือ ร้อยละ 80

2. การประเมินการรู้เท่าทันสื่อ ผู้วิจัยใช้การหา
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบ t-test
จากนั้นนำค่าร้อยละมาเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น
โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากค่าร้อยละ (Ministry of
Education, 2010) ดังนี้

ร้อยละ 80 – 100 หมายถึง มีการรู้เท่าทันสื่อ
อยู่ในระดับดีมาก

ร้อยละ 70 – 79 หมายถึง มีการรู้เท่าทันสื่อ
อยู่ในระดับดี

ร้อยละ 60 – 69 หมายถึง มีการรู้เท่าทันสื่อ
อยู่ในระดับปานกลาง

ร้อยละ 50 – 59 หมายถึง มีการรู้เท่าทันสื่อ
อยู่ในระดับพอใช้

ต่ำกว่าร้อยละ 50 หมายถึง มีการรู้เท่าทันสื่อ
อยู่ในระดับต้องปรับปรุง

สำหรับเกณฑ์ผ่านการประเมิน คือ ร้อยละ 80

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ
ปัญหาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัล
เบอร์ตาที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการ
รู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ผลการออกแบบหน่วยการเรียนรู้
และผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้

1.1 ผลการออกแบบหน่วยการเรียนรู้
บูรณาการปัญหาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบ
ของอัลเบอร์ตา โดยใช้แนวทางจัดทำหน่วยการเรียนรู้
เริ่มจากการกำหนดประเด็นปัญหาสำคัญหรือสิ่งที่นักเรียน
สนใจ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่

1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น
5 หน่วยการเรียนรู้ย่อย ได้แก่ หน่วยที่ 1 อาหารไทยรสเลิศ
หน่วยที่ 2 เปิดม่านภาพยนตร์ หน่วยที่ 3 งามน่าылด้วย
แฟชั่น หน่วยที่ 4 ป้องกันตนให้ปลอดภัย และหน่วยที่ 5
เทศกาลไทยก้าวไกลสู่สากล

2) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็น
หัวข้อ มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่
นำมาบูรณาการ ผลการเรียนรู้ รวมทั้งจำนวนชั่วโมงที่ใช้

3) ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยอิงตาม
ขั้นตอนของ Alberta (2004) บูรณาการร่วมกับการใช้
ปัญหาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่

3.1) วางแผนปัญหา (Planning) ครู
กระตุ้นความสนใจนักเรียนด้วยปัญหาหรือสถานการณ์
ที่น่าสนใจเพื่อให้นักเรียนอ่านและเลือกคำถามที่ใช้ใน
การวางแผนการสืบสอบโดยใช้ปัญหาประดิษฐ์เป็น
เครื่องมือช่วยในการอ่านและการตั้งคำถาม

3.2) สันทนาทบทวน (Retrieving)
ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อ่านและคิดทบทวนข้อมูล
ที่นักเรียนมีอยู่ และส่วนที่ควรค้นหาเพิ่มเติมตามประเด็น
ที่สนใจศึกษาโดยใช้ปัญหาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือช่วยใน
การค้นหาข้อมูล

3.3) ริเริ่มกระบวนการ (Processing)
นักเรียนอ่านและทบทวนข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นลงมือสำรวจ
ตรวจสอบตามแผนการสืบสอบโดยใช้ปัญหาประดิษฐ์เป็น
เครื่องมือช่วยในรวบรวมข้อมูล

3.4) สร้างสรรค์งานด้วยปัญญาประดิษฐ์ (Creating) นักเรียนอ่านเพื่อสรุปประเด็นสำคัญและจัดกระทำกับข้อมูลพร้อมทั้งสรุปข้อความรู้ด้วยภาษาของตนเองเพื่อเตรียมการนำเสนอโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือช่วยในการอ่านเพื่อสรุปประเด็นสำคัญและจัดกระทำข้อมูล

3.5) คิดแบ่งปันความรู้ (Sharing) นักเรียนนำเสนอความรู้ที่ค้นพบจากการอ่าน และใช้หลักฐานที่ได้จากการสืบสอบด้วยตนเองมาสนับสนุนข้อความรู้โดยใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือช่วยในการนำเสนอข้อมูล

3.6) รวมพลังสู่การประเมิน (Evaluating) นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานและกระบวนการทำงานจากการอ่านของตนเองเพื่อสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามและใช้เวลาในการทำความเข้าใจเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการทำงานของนักเรียนเพื่อพิจารณากระบวนการการสืบสอบและแลกเปลี่ยนความคิดโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือช่วยในการประเมินผล

4) ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบิร์ตตา ได้แก่ ChatGPT และ Canva

5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้วางแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยการประเมินจากชิ้นงานของนักเรียน มีครูผู้สอนและนักเรียนเป็นผู้ประเมินชิ้นงาน และการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนโดยวิธีการสังเกตพฤติกรรมระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชั่วโมง ในส่วนของการวัดและประเมินผลหลังเรียนแบ่งเป็นการทดสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น และการประเมินการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

6) แผนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบิร์ตตา ประกอบด้วย 10 แผน โดยมีรายละเอียดลักษณะจุดเน้นทั้งความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อ

1.2 ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบิร์ตตาเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน ประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสม ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตา (N = 7)

องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้	ระดับคุณภาพ		
	μ	σ	แปลผล
1. ชื่อหน่วยการเรียนรู้	4.57	0.13	มากที่สุด
1.1 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ที่น่าสนใจ	4.71	0.20	มากที่สุด
1.2 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ชัดเจน	4.57	0.24	มากที่สุด
1.3 ชื่อหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	4.43	0.53	มาก
2. โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้	4.61	0.42	มากที่สุด
2.1 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้สัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.71	0.20	มากที่สุด
2.2 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์	4.71	0.20	มากที่สุด
2.3 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้สอดคล้องกับระยะเวลาจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
2.4 โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นของผู้เรียน	4.57	0.24	มากที่สุด
3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.43	0.16	มาก
3.1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
3.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตา	4.43	0.24	มาก
3.3 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง	4.57	0.24	มากที่สุด
3.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อ	4.29	0.49	มาก
4. ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.48	0.20	มาก
4.1 เครื่องมือและวิธีการนำปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ระบุไว้ชัดเจน	4.57	0.24	มากที่สุด
4.2 ชนิดของปัญญาประดิษฐ์เหมาะสมกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
4.3 ลักษณะของปัญญาประดิษฐ์ช่วยส่งเสริมแผนการจัดการเรียนรู้	4.43	0.53	มาก
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.67	0.11	มากที่สุด
5.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์	4.43	0.53	มาก
5.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เน้นการประเมินตามสภาพจริงทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน	4.86	0.12	มากที่สุด
5.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระบุเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดไว้ชัดเจน	4.71	0.20	มากที่สุด
6. แผนการจัดการเรียนรู้	4.68	0.05	มากที่สุด
6.1 แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบถูกต้องและครบถ้วน	4.71	0.20	มากที่สุด
6.2 แผนการจัดการเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A)	4.71	0.20	มากที่สุด
6.3 แผนการจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.24	มากที่สุด
6.4 แผนการจัดการเรียนรู้มีการกำหนดชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.71	0.20	มากที่สุด
ภาพรวม	4.57	0.18	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมมีคุณภาพด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.18)

2. ผลการศึกษาความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตา ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียน (n = 44)

องค์ประกอบของ ความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน	คะแนน เต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	แปลผล	df	t-test	Sig
1. การรู้ตำแหน่งข้อสนเทศ ในบทอ่าน	7	6.55	0.25	93.57	ดีมาก	43	10.92	.000**
2. การมีความเข้าใจใน บทอ่าน	8	7.25	0.47	90.62	ดีมาก	43	9.42	.000**
3. การประเมินและสะท้อน ความคิดเห็นต่อบทอ่าน	10	8.14	0.59	81.40	ดีมาก	43	1.18	.000**
รวม		21.80	0.21	87.20	ดีมาก	43	10.43	.000**

**p<.01

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ

0.21 คิดเป็นร้อยละ 87.20 ซึ่งมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับดีมาก

3. ผลการศึกษาการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตา ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาระดับการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน (n = 44)

องค์ประกอบของ การรู้เท่าทันสื่อ	คะแนน เต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ	แปลผล	df	t-test	Sig
1. การเข้าถึงสื่อ	5	4.69	0.33	93.80	ดีมาก	43	10.10	.000**
2. การวิเคราะห์สื่อ	5	4.21	0.29	84.20	ดีมาก	43	10.93	.000**
3. การประเมินสื่อ	5	4.06	0.28	81.20	ดีมาก	43	9.76	.000**
4. การสร้างสรรค์สื่อ	5	4.52	0.52	90.40	ดีมาก	43	10.26	.000**
รวม		4.37	0.34	87.40	ดีมาก	43	10.26	.000**

**p<.01

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 คิดเป็นร้อยละ 87.40 ซึ่งมีการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก

สรุปผลการวิจัย

1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้อิงกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 6) แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินคุณภาพหน่วยการจัดการเรียนรู้โดยรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.18 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 คิดเป็นร้อยละ 87.20 ซึ่งมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับดีมาก

3. การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 คิดเป็นร้อยละ 87.40 ซึ่งมีการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบ

ของอัลเบอร์ตตาเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยขออภิปรายดังนี้

1.1 ผลการออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตาเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาพัฒนาเป็นหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตตา จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ และได้สังเคราะห์องค์ประกอบของหน่วยการเรียนรู้จากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้วิจัยที่ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อหน่วยการเรียนรู้ 2) โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนรู้อิงกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ปัญญาประดิษฐ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ 6) แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา การศึกษามาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของรายวิชา ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับปัญญาประดิษฐ์ วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อคัดเลือกประเด็นสำคัญที่มีความเหมาะสมกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การบูรณาการความรู้ที่มีความเกี่ยวข้องข้องในรายวิชาภาษาไทยทั้งความฉลาดรู้ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อ รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการภายในหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนศึกษาแนวทางการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วิจัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล (Wongyai & Patpol, 2019) ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึก ผู้สอนนำองค์ความรู้มาบูรณาการร่วมกัน แล้วจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ท้าทายความสามารถของนักเรียน เกิดองค์ความรู้ที่เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความหมายและกระตือรือร้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บูรณาการองค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ในแผนให้กลมกลืน และเชื่อมโยง

กับชีวิตจริง สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างลุ่มลึกในสาระที่นำมาบูรณาการร่วมกัน มีกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน และสามารถพัฒนา ผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และนำแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการลงสู่การปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้ใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry-based Learning) ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์ เป้าหมายและสร้างคำถามที่จะทำได้ข้อมูลที่ต้องการ ได้ฝึกการสรุป อภิปราย และสังเคราะห์ข้อมูลจากการโต้แย้งทางวิชาการและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้เรียนยังสนุกกับการเรียน และประเด็นที่ผู้เรียนสนใจเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดความผูกพันและความพึงพอใจในการเรียนรู้ อีกทั้งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสอนแบบสืบสอบของ Alberta (2004) ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ในการแสวงหาความรู้ด้วยการสืบค้นข้อมูลจากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามที่นักเรียนได้วางแผนไว้รวมทั้งช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความเพียรพยายาม เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตนเองเป็นผู้ออกแบบไว้ นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้แสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ และเรียนรู้ที่จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย สอดคล้องกับตฤณ หงส์ใส (Hongesai, 2019) ที่ระบุว่า กระบวนการเรียนรู้แบบสืบสอบทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การคิด เพราะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น การตอบคำถาม ทำให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลในกิจกรรมต่าง ๆ โดยการลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนมีความคิดแตกฉาน ซึ่งนำไปสู่ความคิดที่เป็นกระบวนการ เมื่อนักเรียนเกิดองค์ความรู้โดยกระบวนการ การเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วช่วยทำให้ผู้เรียนรู้จักคิด และสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง จากนั้นเชื่อมโยงข้อมูลความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยฝึกตามขั้นตอนกระบวนการสืบสอบ

1.2 ผลการประเมินคุณภาพของหน่วย การเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบ การสืบสอบของอัลเบอร์ต้าเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่านและการรู้เท่าทันสื่อสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการตรวจสอบคุณภาพจาก ผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า หน่วยการเรียนรู้มีคุณภาพ ด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดอาจ เนื่องจากว่า ผู้วิจัยได้พัฒนาและออกแบบหน่วย การเรียนรู้ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับนักเรียนและยุคสมัย ในปัจจุบัน และศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของหน่วยการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยผู้วิจัยได้ ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างละเอียดเพื่อให้ เข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์ในการจัดทำ คำอธิบายรายวิชา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่น่าสนใจ กระทัดรัด ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับ ผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาที่นำมาบูรณาการและ วัตถุประสงค์ของวิชา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ลำดับเนื้อหาอย่างชัดเจน เข้าใจง่าย มีความยากง่าย ของเนื้อหาเหมาะสมตามระดับชั้นของนักเรียน และ จัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย และการประเมินผลการเรียนรู้อย่างละเอียดใน ทุกขั้นตอนจึงเป็นการเชื่อมโยงกับจุดประสงค์ของวิชา สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย สุตรเลข และดวงจันทร์ เดียววิไล (Sootlek & Deawwilai, 2020) ที่ได้พัฒนา หลักสูตรเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียน มีความสนใจในการศึกษาบทอ่าน สามารถนำกระบวนการหรือความรู้ที่ได้ไปใช้พัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง ได้อย่างถูกต้องซึ่งบทอ่านเป็นเรื่องใกล้ตัวผู้เรียน และมีอยู่ในท้องถิ่นของตนเอง เมื่อนักเรียนมีความคุ้นเคย และได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมจริง จึงทำให้ผู้เรียน มีแรงจูงใจในการแสวงหาความรู้ภายในบทอ่านมากขึ้น โดยครูเป็นผู้ใช้คำถามกระตุ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ กระบวนการคิดในการสร้างผลงานหรือแสดงแนวคิด ที่นำไปใช้ อีกทั้งในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำ ปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

โดยใช้ตัวอย่างของปัญญาประดิษฐ์ที่กำลังเป็นที่นิยมใช้อย่าง ChatGPT และ Canva ในการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และวัยของผู้เรียน สอดคล้องกับ ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล (Chusangnin, 2019) ที่กล่าวถึงเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนการสอนเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งช่วยผู้สอนในการจัดการเรียนรู้และนักเรียนในการเรียนรู้เพื่อต่อยอดองค์ความรู้ของตนเองให้หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งช่วยเก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล และช่วยในการตอบคำถาม อีกทั้งยังสอดคล้องกับ แศตริยา แสงใส (Saengsai, 2023) ที่กล่าวถึงปัญญาประดิษฐ์ได้เข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกและส่งเสริมด้านการศึกษาในการสร้างรูปแบบการเรียนรู้ด้วยฟังก์ชันการทำงานที่หลากหลาย ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและผู้สอนให้สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ยังสามารถปรับให้เข้ากับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถใช้เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของครูและยังสามารถใช้เพื่อพัฒนาวิธีการสอนใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. จากผลการวิจัยความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 21.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.21 คิดเป็นร้อยละ 87.20 ซึ่งมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านอยู่ในระดับดีมาก เนื่องจากหน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น มีการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการอ่านอย่างเต็มความสามารถเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน รวมทั้งผู้วิจัยได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับการสืบสอบของอัลเบอร์ตา โดยอาศัยจุดเน้นทั้ง 3 ประการ ประการแรก คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความคิดในการตั้งคำถามเพื่อค้นหาคำตอบจากบทอ่านและนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการเขียน เช่น การสรุปความ หรือผังกราฟิก เพราะช่วยให้ผู้เรียน

จัดลำดับความคิดได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการรู้ตำแหน่งข้อสนเทศในบทอ่าน ประการที่สอง คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการตีความ โดยเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์เพื่อค้นความหมายของคำศัพท์จากบริบทของเนื้อหาที่อ่าน ทำให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและเกิดความเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านยิ่งขึ้น สอดคล้องกับองค์ประกอบด้านการมีความเข้าใจในบทอ่าน และประการที่สาม คือ การสะท้อนคิดข้อมูลจากสิ่งที่อ่าน โดยผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนการเรียนรู้และตรวจสอบข้อมูลจากสิ่งที่อ่านเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ความคิดและการให้เหตุผลของผู้เรียนตามองค์ประกอบด้านการประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน สอดคล้องกับ สง่า วงศ์ไชย (Wongchai, 2020) พบว่ากลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากการผสมผสานจุดเน้น มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านได้ตรงตามสมรรถนะความฉลาดรู้การอ่านตามเป้าหมายของ PISA ได้กำหนดไว้ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดขั้นสูง และการทำงานร่วมกัน อันเป็นสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างครบถ้วนที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนต้องรู้และปฏิบัติได้อีกด้วย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศีกษา เบญจกุล และศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย (Benjakul & Vanichwatanavorachai, 2023) ที่ได้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความฉลาดรู้ด้านการอ่านจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่บูรณาการผสานพลังให้ผู้เรียนสามารถใช้การอ่านพัฒนาการคิด ผู้อ่านสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่จากฐานความรู้และประสบการณ์เดิม มุ่งส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ได้จากการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติบนฐานประสบการณ์ที่มีการตรวจสอบ ทบทวน ความคิด และสะท้อนคิดร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการสืบสอบของ Alberta (2004) ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้จัดการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนผ่านการตั้งคำถามศึกษาค้นคว้าที่เป็นความสามารถในการตรวจสอบองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ และมุ่งเน้นที่การสะท้อนกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยง

การรู้คิดของนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนรู้และประเมินกระบวนการรู้คิดของตนเอง และคิดทบทวนถึงความเหมาะสมของขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมตามการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะเป็นผู้อ่านที่รู้เรื่องการอ่านตระหนักรู้ และมีทักษะในการใช้กลยุทธ์การอ่านให้อ่านได้บรรลุสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

3. จากผลการวิจัย การรู้เท่าทันสื่อของนักเรียนหลังจากเรียนด้วยหน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ตาโดยรวมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 คิดเป็นร้อยละ 87.40 ซึ่งมีการรู้เท่าทันสื่ออยู่ในระดับดีมาก อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้บูรณาการสาระสำคัญของการรู้เท่าทันสื่อไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ และคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน ของการรู้เท่าทันสื่อจึงทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เหมาะสมต่อการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมการเรียนรู้อันเกิดจากการลงมือปฏิบัติ สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น และจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรครั้งนี้มีผลต่อการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อของนักเรียน สังเกตได้จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนมีพัฒนาการทางความคิด กล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น นอกจากนี้จากการสังเกตและสอบถามผู้เรียนในชั้นเรียน พบว่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทำให้ได้ใช้การตัดสินใจในการรับสื่อก่อนที่จะเชื่อและไม่เชื่อ รู้จักตั้งคำถามกับสื่อ ไม่ถูกสื่อครอบงำ รู้วิธีที่สื่อใช้ในการโน้มน้าวใจ รู้จักคิดวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารจากการรายงานข่าวต่าง ๆ หรือข้อมูลที่ได้พบเห็น รวมไปถึงการโฆษณาชวนเชื่อ รู้ทันกลยุทธ์ วิธีการโฆษณาที่เกินจริง สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นวิเคราะห์ ตีความ และประเมินสื่อได้ ไม่หลงเชื่อสื่อง่าย ๆ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเลือกรับสื่อและเผยแพร่ให้คนรอบข้างได้ และจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวเน้นให้นักเรียนได้ตระหนักถึงผลกระทบของสื่อที่มีต่อบุคคลและสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ Potter (2005) ที่เสนอว่า การปลูกฝัง

ให้นักเรียนรู้เท่าทันสื่อมากขึ้นจะต้องให้ผู้รับสื่อรู้จักเลือกใช้สื่อที่เป็นประโยชน์ เพิ่มความหลากหลายในการเลือกรับ และใช้สื่อซึ่งความหลากหลายจะทำให้นักเรียนได้ขยายประสบการณ์ที่มีกับเนื้อหาของสื่อ และควรมีการกำหนดเป้าหมายหรือวางแผนโดยตั้งเป้าหมายของตนเองมากกว่าที่จะให้สื่อมากำหนดหรือครอบงำ สอดคล้องกับ ชัชฎา อัครศรีวร นากาโอะ และกฤษณัท แสนทวี (Nagaoka & Santawee, 2019) ที่กล่าวว่า การรู้เท่าทันสื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างพลังอำนาจในการบริโภคสื่ออย่างชาญฉลาดของผู้บริโภคสื่อ ดังนั้นการที่บุคคลในสังคมจะสามารถรู้เท่าทันสื่อได้ย่อมต้องอาศัยทักษะในการเข้าถึง ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการประเมินเนื้อหาสาระ ทักษะการสร้างสรรค์ และทักษะการมีส่วนร่วมรวม ทั้งยังต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยสภาพแวดล้อมที่ล้วนส่งผลต่อการรู้เท่าทันสื่อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านในองค์ประกอบด้านการประเมินและสะท้อนความคิดเห็นต่อบทอ่าน หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ มีผลการประเมินน้อยกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ (ร้อยละ 81.40) ดังนั้นผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด ตีความ และขยายผลไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ฝึกให้นักเรียนได้รู้ปัญหา วิธีแก้ไข ปัญหา บนพื้นฐานของข้อมูลต่าง ๆ โดยนำมาวิเคราะห์พิจารณาความน่าเชื่อถือก่อนการตัดสินใจ ให้นักเรียนฝึกการตั้งและตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผลรองรับเสมอ จากนั้นตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2. จากผลการประเมินการรู้เท่าทันสื่อในองค์ประกอบด้านการประเมินสื่อ หลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ มีผลการประเมินน้อยกว่าองค์ประกอบด้านอื่น ๆ (ร้อยละ 81.20) ดังนั้นผู้สอนควรส่งเสริมการฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อประเมินสื่อ เมื่อนักเรียน

อ่านแล้วครูอาจใช้คำถามฝึกการคิดและหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลภายหลังจากนักเรียนอ่านสถานการณ์หรือฝึกการคิดจากสื่อต่าง ๆ

3. เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้หลากหลาย ผู้สอนจึงควรคำนึงถึงเวลาในการทำกิจกรรม หากนักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมในช่วงเวลานั้น ๆ ได้ ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนสถานการณ์ได้ตามความเหมาะสม เช่น ควรเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจวิธีการใช้งานแอปพลิเคชันหรือทักษะในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ล่วงหน้าเพื่อให้ครูสามารถควบคุมระยะเวลาในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความยืดหยุ่นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความต้องการของนักเรียน

4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการปัญญาประดิษฐ์ร่วมกับรูปแบบการสืบสอบของอัลเบอร์ต้า ผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าถึง วิเคราะห์ข้อมูล และทำงานร่วมกับการใช้ปัญญาประดิษฐ์ เพื่อให้สามารถนำเครื่องมือและเทคนิคใหม่ ๆ ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา รวมทั้งส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างนักเรียนในการทำงานกลุ่มและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านในองค์ประกอบของการสะท้อน

และการประเมินซึ่งจะช่วยให้ความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีความสมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านการอ่านส่วนที่เป็น การสะท้อนและการประเมินมีผลต่ำกว่าองค์ประกอบในด้านอื่น ๆ ดังนั้น จึงควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือสถานการณ์ที่เน้นให้นักเรียนได้ตรวจสอบความคิด การให้คำตอบ หรือชิ้นงานของตนให้มีความสมบูรณ์ เช่น การให้นักเรียนตรวจสอบชิ้นงานก่อนส่งให้ครูตรวจ โดยจัดทำแบบตรวจสอบรายการว่านักเรียนจัดทำครบตามองค์ประกอบในคำชี้แจงหรือไม่ และนำแบบตรวจสอบส่งพร้อมชิ้นงานจะช่วยนักเรียนได้ย้อนกลับมาตรวจสอบและพบข้อบกพร่องที่สามารถปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้งานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาการประเมินการรู้เท่าทันสื่อ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริงที่ใช้วิธีการอย่างหลากหลาย สามารถวัดประเมินได้อย่างครอบคลุม ทั้งทักษะ ความสามารถ และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสถานการณ์ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการรู้เท่าทันสื่อส่วนที่เป็นการประเมินสื่อ มีผลต่ำกว่าองค์ประกอบในด้านอื่น ๆ อีกทั้งการวิจัยครั้งนี้ให้ครูผู้สอนเป็นผู้ประเมินฝ่ายเดียว อาจขาดข้อมูลรายละเอียดบางประการ ดังนั้นการประเมินควรมีผู้ประเมินหลายฝ่าย ใช้เครื่องมือและเทคนิคการประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบประเมิน แบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Alberta, L. (2004). *Focus on inquiry: A teacher's guide to implementing inquiry-based learning*. Edmonton: Alberta Learning and Teaching Resources Branch.
- Benjakul, S. & Vanichwatanavorachai, S. (2023). The development of the enrichment curriculum to enhance reading literacy for the student teachers in the Thai language program. *Panyapiwat Journal*, 15(3), 242–252. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/262977> [in Thai]
- Biggins, O. (2020). Media and Information Literacy. *Suthiparithat Journal*, 26(80), 147–162. Retrieved from <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUSuthiparithatJournal/article/view/245654>
- British Broadcasting Corporation Thailand [BBC Thai]. (2023). *Singaporean children rank 1st in the latest PISA exam, While Thai students face a crisis with the lowest scores in 20 years across all skills*. Retrieved from <https://www.bbc.com/thai/articles/c6prx0em6d6o> [in Thai]
- Bureau of Academic Affairs and Educational Standards. (2015). *Training program for enhancing student quality to prepare for international assessments (PISA) "Reading Literacy"*. Retrieved from http://www.dusitaram.ac.th/download/pisa_training/2_Reading/2-1_7.pdf [in Thai]
- Child and Youth Media Institute. (2020). *The indicators of individual media, information, and digital literacy to promote democratic citizenship*. [in Thai]
- Chusangnin, C. (2019). *Artificial intelligence for learning*. Retrieved from <https://www.scimath.org/article-technology/item/10110-ai-10110> [in Thai]
- Dechakupt, P. & Yindeesuk, P. (2014). *Teach how to write an integrated plan based on child-centered approach*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Hongsai, T. (2019). Promoting critical thinking of early childhood children by using inquiry. *Journal of Education Studies*, 47(2), 83–102. Retrieved from <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/196045>
- Inthasingh, S. (2022). *Educational institution curriculum management*. Lampang: Kumnum Publishing. [in Thai]
- Jessadawiro, S. (2016). *Development of school curriculum*. Bangkok: Ramkhamhaeng University. [in Thai]
- Kaemane, T. (2023). *Science of teaching knowledge for effective learning process management*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Ministry of Education. (2010). *Guidelines for learning assessment and evaluation based on the basic education core curriculum B.E. 2551*. Retrieved from <https://sgs.bopp-obec.info/> [in Thai]
- Nagaoka, C. A. & Santawee, K. (2019). The Factors Influencing Information and Digital Media Literacy of Youth in Bangkok. *The Journal of Social Communication Innovation*, 7(1), 55–64. Retrieved from <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jcosci/article/view/199856>
- Office of the Education Council [OEC]. (2023). *The study project on the application of artificial intelligence for developing reading skills of elementary school students*. Retrieved from <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/2008-file.pdf> [in Thai]
- Potter, W. J. (2005). *Media literacy* (3rd ed.). California: Sage.
- Saengsai, K. (2023). Artificial intelligence and educational development. *Journal of Applied Education*, 1(3), 49–60. Retrieved from <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JAE/article/view/264> [in Thai]

- Satthaphong, T. & Eakwannang, W. (2020). A development of reading literacy ability in accordance with the PISA test using by reading apprenticeship approach of lower secondary school students. *Journal of Education Khon Kaen University*, 43(1), 85–98. [in Thai]
- Sootlek, K. & Deawwilai D. (2020). The development of curriculum to the development of curriculum to enhance Thai reading literacy for grade 6 students. *ARU Research Journal Humanities and Social Sciences*, 7(3), 33–40. Retrieved from <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-arj/article/view/240682> [in Thai]
- Srisaard, B. (2013). *Basic research* (9th ed.). Bangkok: Suveeriyasarn. [in Thai]
- The Institute for the Promotion of Teaching Science and Technology [IPST]. (2023). *About PISA*. Retrieved from <https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/> [in Thai]
- Wongchai, S. (2020). Learning management strategies for enhancing the reading literacy. *Journal of Graduate School*, 17(79), 1–10. [in Thai]
- Wongyai, W. & Patpol, M. (2019). *Creative integration*. Bangkok: Innovative Leaders Center of Curriculum and Learning. [in Thai]

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทย
ระดับอุดมศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet*
DEVELOPING VIETNAMESE SPEAKING SKILLS FOR COMMUNICATION
OF THAI UNDERGRADUATE STUDENTS USING THE ACTIVE LEARNING
MANAGEMENT IN COLLABORATION WITH THE PADLET PLATFORM

กาว ถิ ฮอง เวิน¹, เหงวียน ถู ฮว่าย², วรวิทย์ จำลองนาค^{3**} และ วันทนีย์ นาชัยเงิน⁴
Cao Thi Hong Van¹, Nguyen Thu Hoai², Worawoot Jumlongnark^{3**} and Wantanee Nachaingern⁴

^{1, 2, 3, 4}มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 41 หมู่ 20 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150 ประเทศไทย
^{1, 2, 3, 4}Maharakham University, 41 Moo 20, Khamriang Sub-district, Kantharawichai District, Maharakham Province, 44150 Thailand

** Corresponding author Email: worawoot.j@msu.ac.th

(Received: 24 Sep, 2024; Revised: 14 Jan, 2025; Accepted: 11 Mar, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนกับหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร 2 กลุ่ม จำนวน 194 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา 62 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากโดยใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา ทั้งหมด 8 แผน 2) แบบฝึกหัดระหว่างเรียน 8 ชุด 3) แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Paired Samples *t*-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา มีค่าเท่ากับ 81.88/76.18 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2) ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.68 และหลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 30.47 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียนพบว่า ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้

* คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม / สัญญาเลขที่ 013/2567

^{1, 2, 4} อาจารย์หลักสูตรภาษาและวัฒนธรรมอาเซียน (เวียดนาม) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการเมืองการปกครอง วิทยาลัยการเมืองการปกครอง

บทบรรณสาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

เชิงรุกร่วมกับ Padlet สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาไทย ระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.50$)

คำสำคัญ: การพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร, การจัดการเรียนรู้เชิงรุก, Padlet

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) determine the efficiency of Active Learning plans integrated with Padlet for developing Vietnamese speaking skills of Thai undergraduate students according to the 75/75 criterion, 2) compare Vietnamese speaking skills of Thai undergraduate students before and after using Active Learning with Padlet, and 3) study Thai undergraduate students' satisfaction towards Active Learning with Padlet. The population consisted of 194 Thai undergraduate students enrolled in Vietnamese for Communication course in 2 sections during the first semester of Academic year 2024. The sample group, selected through simple cluster sampling by drawing lots using class sections as sampling units, comprised 62 Thai undergraduate students. The research instruments were: 1) eight Active Learning lesson plans integrated with Padlet, 2) eight sets of learning exercises, 3) Vietnamese speaking skills test, and 4) a satisfaction questionnaire on Active Learning with Padlet. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and paired samples t-test.

The findings revealed that: 1) the efficiency of Active Learning plans integrated with Padlet was 81.88/76.18, which met the established 75/75 criterion, 2) the mean score of students' Vietnamese speaking skills before learning was 16.68 and after learning was 30.47. The comparison showed that the post-learning speaking skills were significantly higher than pre-learning at .05, and 3) the overall satisfaction of Thai undergraduate students towards Active Learning with Padlet was at the highest level ($\bar{X} = 4.68, S.D. = 0.50$).

KEYWORDS: Vietnamese Speaking Skills for Communication, Active Learning, Padlet

บทนำ

การพูดเป็นหนึ่งในทักษะที่ทำนายที่สุดสำหรับผู้เรียนภาษาที่สอง เนื่องจากผู้เรียนจะต้องมีคลังคำศัพท์ที่มากพอ ความคล่องแคล่ว และความมั่นใจในการโต้ตอบสื่อสาร นอกจากนี้ ผู้เรียนมักจะต้องผ่านกระบวนการป้อนข้อมูลภาษา (Input) เป็นเวลานานพอสมควรจึงจะสามารถเริ่มพูดออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Loewen, 2024) ปัญหาดังกล่าวพบได้ทั่วไปในการเรียนการสอนภาษาเวียดนามในฐานะภาษาที่สองสำหรับผู้เรียนไทย โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาเวียดนามในการสื่อสารเพื่อการทำงาน

ในบริบทของประเทศไทยนั้น ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา จำนวนคนที่ต้องการเรียนภาษาเวียดนามเป็นภาษาที่สองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยได้รับแรงหนุนจากความต้องการของการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมระหว่างเวียดนามและไทย ซึ่งส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนภาษาเวียดนามเริ่มได้รับความสนใจมากขึ้น (Nguyen, 2024) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ทักษะการพูดภาษาเวียดนามถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับการสื่อสารในบริบทเหล่านี้ การศึกษาของ Thao, Arunwong, & Onyon (2022) พบว่าผู้เรียนชาวไทยส่วนใหญ่ยังประสบปัญหาในการพูดสื่อสารภาษาเวียดนาม โดยเฉพาะในสถานการณ์จริง แม้ว่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2562-ปัจจุบัน) จะมีความพยายามในการพัฒนาวิธีการสอนทักษะการพูดภาษาเวียดนาม ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการพูด 5 เรื่อง จากทั้งหมด 8 เรื่อง (ข้อมูลจาก Google Scholar และ ERIC) ตัวอย่างเช่น มนัสวี เวชกามา และปริญ ทนันชัยบุตร (Wetchakama & Tanunchaitutra, 2023) ใช้แนวทาง 3Ps (การนำเสนอ การฝึกฝน และการผลิต) เพื่อเพิ่มความสามารถในการพูดภาษาเวียดนามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในทำนองเดียวกัน Nguyen, Pichayakul, & Klangphahol (2021) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ Total Physical Response (TPR) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาเวียดนามของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ก่อนกับหลังใช้วิธีนี้ ในขณะที่ Thao et al. (2022) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่รวมทฤษฎีการประมวลผล

ข้อมูลเพื่อเพิ่มความสามารถในการฟังและการพูดภาษาเวียดนามสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ผลของงานวิจัยเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า มีความจำเป็นในการพัฒนาวัตกรรมการสอนที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนไทยที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

นอกจากนี้ งานวิจัยดังกล่าวยังมีข้อจำกัดหลายอย่างที่ต้องการการศึกษาเพิ่มเติมในอนาคต เช่น การขาดแคลนงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการพูดของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นระดับที่ควรได้รับความสนใจ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้จะเป็นแหล่งทรัพยากรหลักในการทำงานร่วมกันระหว่างไทยกับเวียดนาม อีกทั้งยังไม่มีงานวิจัยชิ้นใดที่ศึกษาเรื่องทักษะการพูดภาษาเวียดนามที่มีการบูรณาการเทคโนโลยีเข้าไปด้วย ซึ่งถือเป็นข้อบกพร่องที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อพิจารณาจากความสำคัญของโลกในยุคปัจจุบันที่กำลังก้าวกระโดดในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และอีกหนึ่งช่องว่างที่หลาย ๆ งานวิจัยยังคงมองข้าม คือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการทำให้ทักษะการพูดสามารถพัฒนาถึงขั้นคล่องแคล่ว เช่น แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Motivation) การลดความวิตกกังวล (Reducing Anxiety) ความปรารถนาในการสื่อสาร (Willingness to Communication) ฯลฯ ซึ่งแง่มุมเหล่านี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการพูดแบบองค์รวม

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและช่องว่างที่กล่าวมาข้างต้น การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาเวียดนามของผู้เรียนไทย โดยเฉพาะผู้เรียนระดับอุดมศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก Bonwell & Eison (1991) ได้นำเสนอแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งถือเป็นผลงานชิ้นสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อวงการการศึกษา ซึ่งมีหลักการสำคัญว่า การมุ่งเน้นการเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนการสอนลักษณะนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการได้รับความรู้มากกว่าผลลัพธ์เพียงอย่างเดียว โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น สร้างบรรยากาศ

การเรียนรู้ที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (Rachman, 2021) สำหรับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาที่สองนั้น งานวิจัยของ Pajrini & Mubaidillah (2022) ชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุกช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน น่าสนใจ และท้าทาย ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและฝึกฝนการพูดมากขึ้น อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการพูดผ่านการตั้งคำถาม การอธิบาย และการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน

ในยุคปัจจุบัน เมื่อเทคโนโลยีและ AI เข้ามา มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาที่สองอย่างเห็นได้ชัดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เกมเพื่อความสนุกสนาน เครื่องขายสังคมนาออนไลน์ที่เพิ่มโอกาสในการฝึกฝนและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือแอปพลิเคชันที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบอิสระและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้น ในขณะที่การเรียนรู้เชิงรุกเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับวิธีการเหล่านี้อาจยิ่งเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้แพลตฟอร์มอย่าง Padlet เป็นหนึ่งในแพลตฟอร์มที่ถูกจัดอยู่ในอันดับที่ 25 ของ Top 100 Tools for Learning 2023 (Hart, 2024) ซึ่งมีการออกแบบที่น่าสนใจ ดึงดูด และใช้งานง่าย โดยผู้สอนสามารถสร้างกระดานเสมือน (Virtual Board) เพื่อจัดการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งการอัปโหลดสื่อการสอน เอกสารประกอบการเรียน และแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รูปภาพ เสียง วิดีโอ เอกสาร ข้อความ และลิงก์ นอกจากนี้ Padlet ยังสามารถใช้เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน โดยเฉพาะในการพัฒนาทักษะการพูด ผู้สอนสามารถให้ผู้เรียนอัปโหลดวิดีโอการพูดของตนเองลงใน Padlet เพื่อแบ่งปันกับเพื่อนร่วมชั้น จากนั้นทั้งผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นสามารถให้ความคิดเห็นสะท้อนกลับ (Corrective Feedback) ผ่านการแสดงความคิดเห็นใต้โพสต์ได้ทันที อีกทั้งผู้เรียนยังสามารถย้อนกลับมาดูวิดีโอการพูดเพื่อทบทวนและประเมินการพูดของตนเองได้ตลอดเวลา ผลการศึกษาของ Syahrizal & Rahayu (2020) Lara Zambrano & López López (2023)

Indratama, Sukmaningrum, & Akbariah (2023) และ Ta, Nguyen, & Nguyen (2023) แสดงให้เห็นว่า การใช้ Padlet ในลักษณะดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสในการฝึกพูดมากขึ้น ได้รับข้อเสนอแนะที่หลากหลาย และสามารถพัฒนาการพูดของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและกระตือรือร้นในการฝึกพูดมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น จากการพิจารณาศักยภาพของการเรียนรู้เชิงรุกและประโยชน์ของ Padlet ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ที่จะช่วยส่งเสริมทักษะการพูดภาษาเวียดนามของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการเติมเต็มช่องว่างของวงการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเวียดนามในฐานะภาษาต่างประเทศในประเทศไทยอีกด้วย

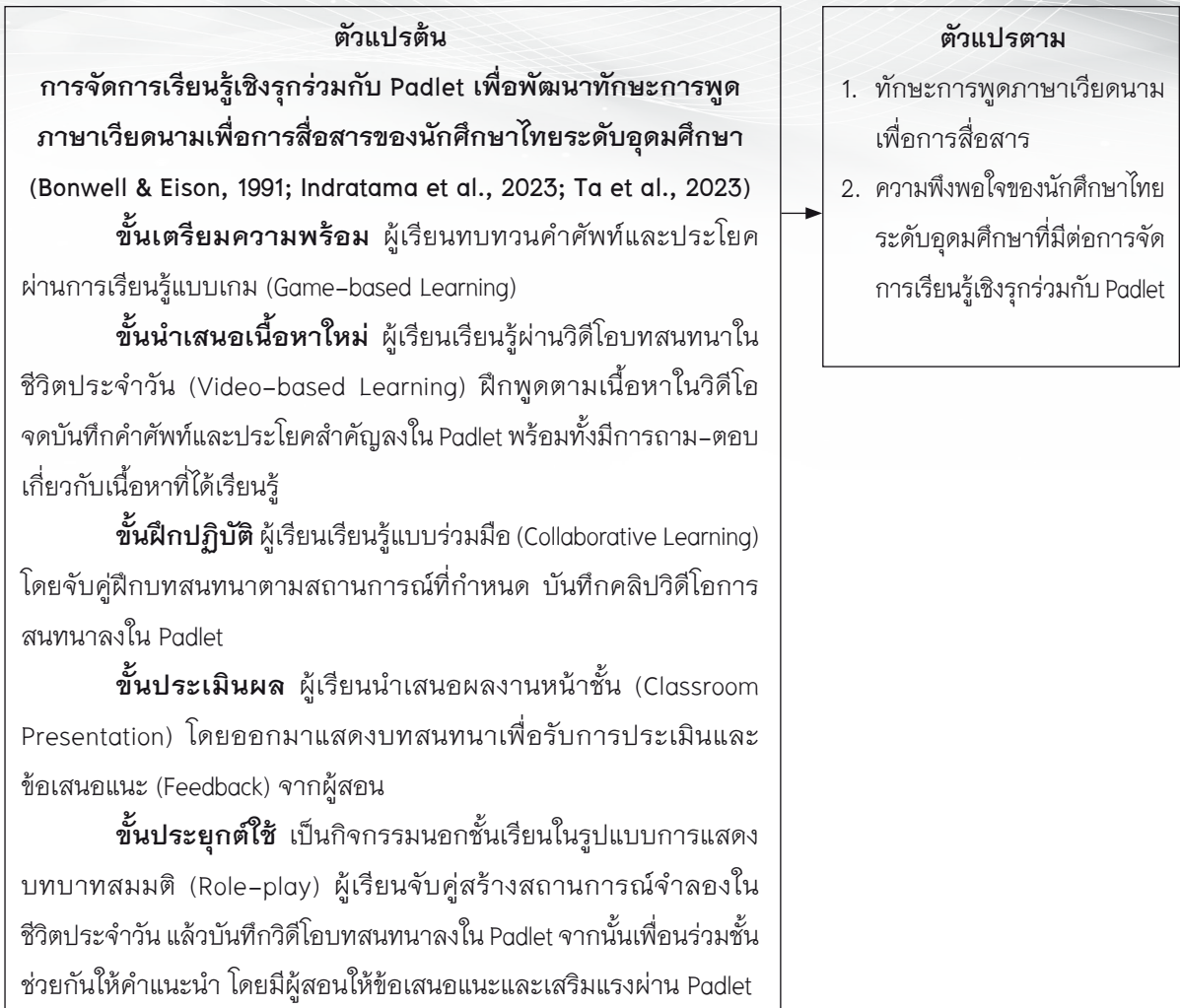
วัตถุประสงค์การวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนกับหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และใช้เทคโนโลยีอย่าง Padlet เพื่อนำไปพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากร

ประชากรของการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป ภาคเรียนที่ 1/2567 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 194 คน

กลุ่มตัวอย่าง

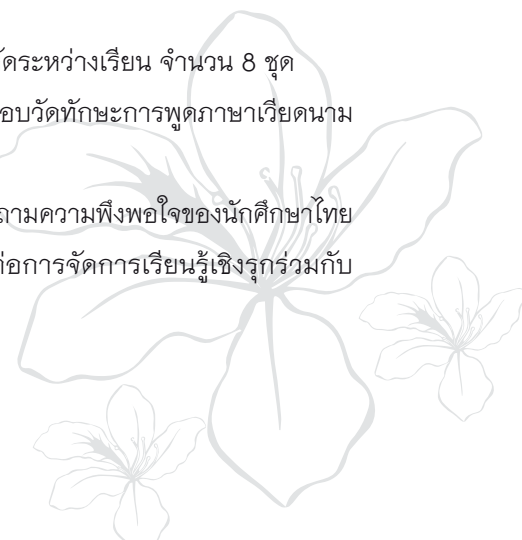
กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร ภาคเรียนที่ 1/2567 สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 62 คน โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายซึ่งใช้กลุ่มเรียนเป็นหน่วยการสุ่มด้วยวิธีจับสลาก (จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ถ้าประชากรหลักร้อยละ ใช้ร้อยละ 15-30 ของประชากร

ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ร้อยละ 30 ของประชากรทั้งหมดเนื่องจากเป็นการวิจัยเชิงทดลอง)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ซึ่งมีทั้งหมด 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ประกอบด้วยเนื้อหาของบทเรียน 4 บท (บทที่ 3 การแนะนำตัว บทที่ 4 การบอกเวลา และกิจกรรมประจำวัน บทที่ 5 ไปจ่ายตลาด และบทที่ 6 ไปร้านอาหาร)
2. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน จำนวน 8 ชุด
3. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร 1 ชุด
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet

ฉบับเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมดเป็น 16 ชั่วโมง ซึ่งได้แก่ แผนที่ 1 การทักทาย แผนที่ 2 คุณเป็นคนประเทศไหน (บทที่ 3 การแนะนำตัว) แผนที่ 3 วันนี้คือวันอะไร แผนที่ 4 ปกติคุณรับประทานอาหารเช้าตอนกี่โมง (บทที่ 4 การบอกเวลาและกิจวัตรประจำวัน) แผนที่ 5 ไปตลาดไปทางไหนคะ แผนที่ 6 เนื้อหมู 1 กิโลกรัมราคาเท่าไร (บทที่ 5 ไปจ่ายตลาด) แผนที่ 7 สิ่งอะไรดีคะ และแผนที่ 8 อาหารเวียดนาม (บทที่ 6 ไปร้านอาหาร)

1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา ไปเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประกอบด้วย ด้านภาษาเวียดนาม 1 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบและประเมินคุณภาพโดยรวม โดยใช้

แบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) (Srisaard, 2002) ซึ่งมีทั้งหมด 20 ข้อคำถาม เพื่อประเมินใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสอดคล้องของแผนกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ 2) ด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านความเหมาะสมของสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ (Padlet) 4) ด้านความเหมาะสมของการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ผลการประเมินค่าความเหมาะสมของทั้ง 8 แผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.55 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 4.00 (แผนที่ 3 และแผนที่ 6) ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

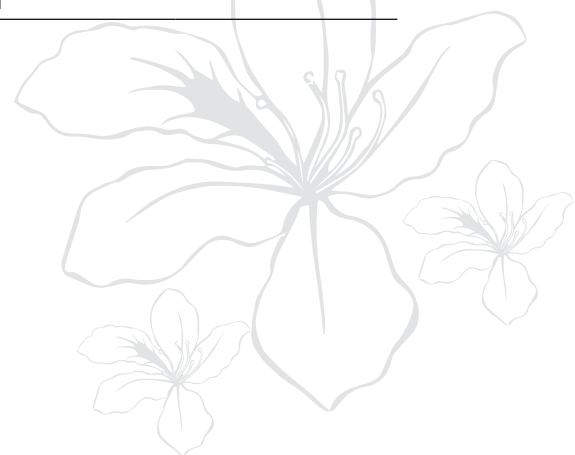
1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาหลัง Try Out ไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การแนะนำตัวในภาษาเวียดนาม		จำนวน 2 ชั่วโมง
สาระสำคัญ การเรียนรู้คำศัพท์และประโยคพื้นฐานที่ใช้แนะนำตัวในภาษาเวียดนาม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามบริบทวัฒนธรรมเวียดนาม		
ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง		
1. ผู้เรียนสามารถบอกความหมายคำศัพท์และประโยคพื้นฐานที่ใช้ในการทักทาย		
2. ผู้เรียนสามารถโต้ตอบและสนทนาในสถานการณ์แนะนำตัวเป็นภาษาเวียดนามได้		
3. ผู้เรียนสามารถอธิบายลักษณะสำคัญของบริบทวัฒนธรรมในการทักทายของชาวเวียดนาม		
ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนการสอน
ขั้นเตรียมความพร้อม (10 นาที)	1. ผู้เรียนเตรียมความพร้อมของตนเองโดยการทบทวนคำศัพท์และประโยคสนทนาผ่านเกมออนไลน์	- เกมจับคู่คำศัพท์ออนไลน์
ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ (20 นาที)	1. ผู้เรียนดูวิดีโอตัวอย่างบทสนทนาการแนะนำตัวภาษาเวียดนาม (2 นาที) ที่ถูกโพสต์ลงใน Padlet ก่อนหน้านั้น หลังจากนั้นผู้สอนอธิบายคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ปรากฏในวิดีโอ 2. ผู้เรียนฝึกออกเสียงตามคำแนะนำของผู้สอน 3. ผู้สอนให้ผู้เรียนจับบันทึกคำศัพท์และประโยคสำคัญลงใน Padlet ตามรายชื่อของตัวเองพร้อมยกตัวอย่างประโยค 4. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมการทักทายของชาวเวียดนาม	- วิดีโอบทสนทนาผ่านลิงค์ Youtube - ใบความรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ - Padlet
ขั้นฝึกปฏิบัติ (30 นาที)	1. ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เพื่อฝึกบทสนทนาตามสถานการณ์การแนะนำตัว โดยอธิบายวิธีการทำงานและเกณฑ์การประเมิน 2. ผู้เรียนจับคู่ตามความสมัครใจและร่วมกันวางแผนและเขียนบทสนทนา 3. ผู้สอนเดินสังเกตและให้คำแนะนำเพิ่มเติม 4. ให้ผู้เรียนฝึกซ้อมและบันทึกวิดีโอเพื่ออัปโหลดวิดีโอลงใน Padlet 5. ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะผ่าน Padlet	- Padlet
ขั้นประเมินผล	1. ผู้เรียนออกมานำเสนอบทสนทนาเป็นรายกลุ่ม โดยมีผู้สอนและผู้ช่วยสอนประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมทั้งด้านการออกเสียง ความถูกต้องด้านไวยากรณ์ และการใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม	- วงล้อสุ่มกลุ่ม - เกณฑ์ประเมิน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนการสอน
ขั้นประยุกต์ใช้	<p>1. มอบหมายงานให้ผู้เรียนฝึกสนทนาเพิ่มเติมนอกชั่วโมงเรียนโดยให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับคู่ของตนในการสร้างสถานการณ์จำลองการตกทายในชีวิตประจำวัน จากนั้นบันทึกวิดีโอความยาว 2-3 นาที และอัปโหลดลง Padlet ภายใน 1 สัปดาห์</p> <p>2. ผู้เรียนจะต้องรับชมและแสดงความคิดเห็นต่อผลงานของเพื่อนอย่างน้อย 3 คู่ ผ่าน Padlet พร้อมให้ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์</p> <p>3. ผู้สอนจะให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะการสื่อสารและการแสดงออกตามวัฒนธรรมอย่างเหมาะสมในบริบทต่าง ๆ</p>	- Padlet
2. แบบฝึกหัดระหว่างเรียน จำนวน 8 ชุด	ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน จำนวน 8 ชุด เพื่อวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การออกเสียงคำศัพท์ 2) การใช้ไวยากรณ์ 3) การใช้คำศัพท์ และ 4) ความคล่องแคล่วในการพูด ซึ่งแบบฝึกหัดทั้ง 8 ชุด เป็นส่วนหนึ่งของงานที่นักศึกษาได้รับมอบหมายและฝึกทำผ่าน Padlet โดยมีขั้นตอนดังนี้	2.4 นำแบบฝึกหัดที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วหลังการ Try Out ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
2.1 สร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 8 ชุด โดยศึกษาจากเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ให้สอดคล้องกับรายวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร	2.1 สร้างแบบฝึกหัดระหว่างเรียน 8 ชุด โดยศึกษาจากเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ให้สอดคล้องกับรายวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร	3. แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร
2.2 นำเสนอแบบฝึกหัดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประกอบด้วย ด้านภาษาเวียดนาม 1 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างชุดแบบฝึกหัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) (Fouzul Kareema & Bt Zubairi, 2021) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00	2.2 นำเสนอแบบฝึกหัดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประกอบด้วย ด้านภาษาเวียดนาม 1 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างชุดแบบฝึกหัดกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) (Fouzul Kareema & Bt Zubairi, 2021) ซึ่งได้ค่าเฉลี่ย IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00	3.1 ศึกษาหลักสูตรของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566) กลุ่มทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ประกอบด้วยกลุ่มภาษาและการสื่อสารโดยมีวิชาภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร (Communicative Vietnamese) เป็นหนึ่งรายวิชาในนั้น
2.3 ทดลองใช้ (Try Out) แบบฝึกหัดระหว่างเรียนที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิกับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ผลดังนี้ ชุดที่ 1 เท่ากับ 0.76 ชุดที่ 2 เท่ากับ 0.74 ชุดที่ 3 เท่ากับ 0.82 ชุดที่ 4 เท่ากับ 0.75 ชุดที่ 5 เท่ากับ 0.84 ชุดที่ 6 เท่ากับ 0.78 ชุดที่ 7 เท่ากับ 0.82 และ ชุดที่ 8 เท่ากับ 0.80	2.3 ทดลองใช้ (Try Out) แบบฝึกหัดระหว่างเรียนที่ปรับปรุงแล้วตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิกับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ผลดังนี้ ชุดที่ 1 เท่ากับ 0.76 ชุดที่ 2 เท่ากับ 0.74 ชุดที่ 3 เท่ากับ 0.82 ชุดที่ 4 เท่ากับ 0.75 ชุดที่ 5 เท่ากับ 0.84 ชุดที่ 6 เท่ากับ 0.78 ชุดที่ 7 เท่ากับ 0.82 และ ชุดที่ 8 เท่ากับ 0.80	3.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับการสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
		3.3 วิเคราะห์เนื้อหา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา (CLOs) และผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับบทเรียน (LLOs) ซึ่งได้แก่ บทที่ 3 การแนะนำตัว บทที่ 4 การบอกเวลาและกิจวัตรประจำวัน บทที่ 5 ไปจ่ายตลาด และบทที่ 6 ไปร้านอาหาร
		3.4 สร้างแบบทดสอบอัตนัยวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร จำนวน 1 ชุด ที่เป็นรูปแบบการสอบปากเปล่า (Oral Test) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ให้ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับตัวเองเป็นรายบุคคล ซึ่งมีทั้งหมด 10 ข้อคำถาม (20 คะแนน) และส่วนที่ 2 ให้ผู้เรียนเลือกหัวข้อการสนทนาโดยการจับสลากสถานการณ์จำลอง 1 สถานการณ์ แล้วสนทนากับเพื่อนตามบทบาทสมมติ (20 คะแนน) รวมทั้งหมด 40 คะแนน สำหรับเกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยได้ใช้แบบ Rubric Score โดยพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบ

ซึ่งได้แก่ 1) การออกเสียงที่ถูกต้อง 2) ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง 3) การใช้คำศัพท์ที่ถูกต้องและเหมาะสม และ 4) ความคล่องแคล่วในการพูด

3.5 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ด้านภาษาเวียดนาม 1 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC) (Fouzul Kareema & Bt Zubairi, 2021) ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ เท่ากับ 1.00

3.6 นำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้เรียนจำนวน 40 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-rater Reliability) โดยใช้ผู้ประเมิน 2 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำสาขาภาษาเวียดนาม ผู้วิจัยได้มีการอบรมผู้ประเมินเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร หลังจากนั้นให้ผู้ประเมินทั้ง 2 คน ประเมินผู้เรียน 40 คน และบันทึกคะแนนของผู้ประเมินทั้งสองคน จากนั้นนำคะแนนของผู้ประเมินทั้งสองมาวิเคราะห์ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในกลุ่ม (Intraclass Correlation Coefficient: ICC) ซึ่งผลการวิเคราะห์ได้ค่า ICC เท่ากับ 0.96 แสดงถึงความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินที่อยู่ในระดับสูง

4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร เพื่อใช้เป็นกรอบในการสร้างคำถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (Srisaard, 2002) จำนวน 20 ข้อคำถาม

ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) บทบาทของผู้สอน 3) ด้านการใช้ Padlet ในการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ และ 5) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ

4.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ประกอบด้วย ด้านภาษาเวียดนาม 1 คน ด้านหลักสูตรและการสอน 1 คน และด้านการวัดและประเมินผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Item-objective Congruence) พบว่าค่า IOC มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.67-1.00

4.2 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มผู้เรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ α เท่ากับ 0.79

4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังการทดลอง (One Group Pretest-posttest Design) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาไทยกลุ่มตัวอย่างเพื่อชี้แจงและอธิบายรายละเอียดของโครงการวิจัย พร้อมทั้งแจกเอกสารคำอธิบายโครงการวิจัยเพื่อขอความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัยจากผู้เรียน

2. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามของกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร จำนวน 1 ชุด ในรูปแบบการสอบปากเปล่า (Oral test) ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้เรียนตอบคำถามเกี่ยวกับตนเอง เป็นรายบุคคล จำนวน 10 ข้อ (20 คะแนน)

ส่วนที่ 2 ผู้เรียนเลือกหัวข้อการสนทนาโดยการจับสลากสถานการณ์จำลอง 1 สถานการณ์แล้วสนทนากับเพื่อนตามบทบาทสมมติ (20 คะแนน) รวมทั้งหมด 40 คะแนน ใช้เวลา 15 นาทีต่อคน

3. ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง ในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567

4. หลังการทดลอง ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับก่อนการจัดการเรียนรู้ ใช้เวลา 15 นาทีต่อคน

5. ให้ผู้เรียนตอบแบบสอบถามที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร

6. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกคะแนนสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามก่อนการทดลอง คะแนนแบบฝึกหัดระหว่างการจัดการเรียนรู้ คะแนนสอบวัดทักษะการพูดภาษาเวียดนามหลังการทดลอง และผลการประเมินความพึงพอใจ มาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทางสถิติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ตามเกณฑ์ 75/75 โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนก่อนและหลังการทดลอง โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบ Paired Sample t-test

3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เกณฑ์การประเมินทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร (คะแนนเต็ม 40 คะแนน) แบ่งเป็น

32-40 คะแนน หมายถึง ดีมาก

24-31 คะแนน หมายถึง ดี

16-23 คะแนน หมายถึง พอใช้

10-15 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุง

0-9 คะแนน หมายถึง ต้องปรับปรุงอย่างยิ่ง

2. เกณฑ์การให้คะแนนวัดระดับความพึงพอใจการแปลผลของช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ 75/75 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ 75/75

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	\bar{x}	S.D.	ร้อยละ
กระบวนการ (E ₁)	80	65.50	1.01	81.88
ผลลัพธ์ (E ₂)	40	30.47	4.24	76.18

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet (E₁/E₂) = 81.88/76.18

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E₁) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.88 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E₂) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 30.47 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 76.18 แสดงให้เห็นว่า ผลของการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามของนักศึกษาไทย

ระดับอุดมศึกษา มีประสิทธิภาพ E₁/E₂ เท่ากับ 81.88/76.18 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนกับหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet

การทดสอบ	จำนวนผู้เรียน	คะแนนเต็ม	\bar{x}	ร้อยละ	S.D.	ผลต่างค่าเฉลี่ย	t	p
ก่อนเรียน	62	40	16.68	41.12	6.73	13.79	13.528*	0.000
หลังเรียน	62	40	30.47	76.18	4.24			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.68 คะแนน และ 30.47 คะแนน ตามลำดับ มีผลต่างเท่ากับ 13.79 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนกับหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร ดังแสดงในตารางที่ 4

แบบควอร์ซาส ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ซึ่งรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
1.1 เนื้อหามีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของรายวิชา	4.71	0.46	มากที่สุด
1.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและน่าสนใจ	4.65	0.52	มากที่สุด
1.3 กิจกรรมในชั้นเรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.68	0.50	มากที่สุด
1.4 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารดีขึ้น	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.70	0.48	มากที่สุด
2. ด้านบทบาทของผู้สอน			
2.1 ผู้สอนมีการเตรียมการสอนที่ดี	4.82	0.37	มากที่สุด
2.2 ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้	4.74	0.48	มากที่สุด
2.3 ผู้สอนให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสม	4.82	0.37	มากที่สุด
2.4 ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	4.70	0.50	มากที่สุด
รวม	4.78	0.53	มากที่สุด
3. ด้านการใช้ Padlet ในการจัดการเรียนรู้			
3.1 Padlet ช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจมากขึ้น	4.53	0.60	มากที่สุด
3.2 Padlet ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทำได้สะดวกขึ้น	4.60	0.56	มากที่สุด
3.3 Padlet สามารถเข้าถึงง่าย ไม่ยุ่งยาก และใช้งานสะดวก	4.76	0.50	มากที่สุด
3.4 Padlet ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการสะท้อนกลับจากผู้สอนได้เร็วขึ้น	4.71	0.52	มากที่สุด
รวม	4.65	0.52	มากที่สุด
4. ด้านการประเมินผลการเรียนรู้			
4.1 วิธีการประเมินผลมีความหลากหลายและเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.63	0.56	มากที่สุด
4.2 การประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาบทเรียนและติดตามความก้าวหน้าในการเรียนเป็นอย่างดี	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.67	0.50	มากที่สุด
5. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้			
5.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน	4.59	0.53	มากที่สุด
5.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยเพิ่มความมั่นใจในการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียน	4.58	0.56	มากที่สุด
5.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม	4.73	0.49	มากที่สุด
5.4 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักทำงานกับผู้อื่น	4.53	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
5.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.60	0.53	มากที่สุด
5.6 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและมีความสุข	4.76	0.50	มากที่สุด
รวม	4.63	0.46	มากที่สุด
เฉลี่ยรวมทั้งหมด	4.68	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, $S.D. = 0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยด้านที่มีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านบทบาทของผู้สอน ($\bar{x} = 4.78$, $S.D. = 0.53$) รองลงมา คือ ด้านเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.70$, $S.D. = 0.48$) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.67$, $S.D. = 0.50$) ด้านการใช้ Padlet ในการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.65$, $S.D. = 0.52$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.63$, $S.D. = 0.46$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายการผู้เรียนความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สำหรับด้านเนื้อหาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา และกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารดีขึ้น ($\bar{x} = 4.71$, $S.D. = 0.46$) ในด้านบทบาทของผู้สอน รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ 2 รายการ คือ ผู้สอนมีการเตรียมการสอนที่ดี และผู้สอนให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนอย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 4.82$, $S.D. = 0.37$) สำหรับด้านการใช้ Padlet ในการเรียนการสอน รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด คือ Padlet สามารถเข้าถึงง่าย ไม่ยุ่งยาก และใช้งานสะดวก ($\bar{x} = 4.76$, $S.D. = 0.50$) ส่วนในด้านการประเมินผลการเรียนรู้ รายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ได้แก่ การประเมินผลช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเนื้อหาบทเรียนและติดตามความก้าวหน้าในการเรียนเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 4.71$, $S.D. = 0.46$) และรายการที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลายและมีความสุข ($\bar{x} = 4.76$, $S.D. = 0.43$)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษามีค่าเท่ากับ 81.88/76.18 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้
2. ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาก่อนการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.68 และหลังการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 30.47 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียนพบว่า ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.68$, $S.D. = 0.50$)

การอภิปรายผลการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษาโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet เพื่อพัฒนาทักษะการพูด

ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษามีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 81.88/76.18 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75 ที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งทำให้การจัดการเรียนรู้มีขั้นตอนที่ชัดเจน มีกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา ผลลัพธ์ที่คาดหวังของรายวิชา และผู้เรียน โดยในแต่ละขั้นตอนนั้น ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูดภาษาเวียดนาม โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับคนอื่น ดังที่ Fukushima (2021) ได้สรุปไว้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เหงวียน ฐ ส่วย และธนดล ภูสิริฤทธิ์ (Hoci & Phusirit, 2023) ที่ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถการอ่านภาษาเวียดนามเพื่อความเข้าใจของนิสิตไทย พบว่าผลการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับช่องทางการเรียนรู้ออนไลน์มีประสิทธิภาพ 80/80 เป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้การนำเทคโนโลยีอย่างแพลตฟอร์ม Padlet มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ซึ่งเป็นพื้นที่สำหรับฝึกฝนทักษะการพูดภาษาเวียดนามจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับการสะท้อนความคิดเห็นพร้อมแบ่งปันประสบการณ์ฝึกการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hikmah et al. (2022) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษโดยใช้ Podcast และ Padlet ผลการวิจัยทำให้เห็นว่า นักเรียนจากกลุ่มทดลองที่ใช้ Padlet และ Podcast มีคะแนนการพูดและการเขียนสูงกว่านักเรียนจากกลุ่มควบคุม

2. ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษามีคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 16.68 และคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 30.47 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียนพบว่า ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้

เชิงรุกร่วมกับ Padlet ช่วยทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทุกขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ทำงานกลุ่มกับเพื่อนร่วมชั้น ได้ลงมือฝึกปฏิบัติจริง และได้รับความคิดเห็นสะท้อนกลับอย่างต่อเนื่องจากทั้งผู้สอนและเพื่อน ๆ ซึ่งทั้งหมดนี้ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความกล้าในการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ Azizi, Namaziandost, & Ashkani (2022) ที่ศึกษาผลของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ต่อทักษะการพูดและความเต็มใจในการสื่อสารของผู้เรียนภาษาอังกฤษ (Willingness to Communicate) ในบริบทของประเทศอิหร่าน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาทักษะการพูดและความเต็มใจในการสื่อสารของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกยังสร้างแรงจูงใจและการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนอีกด้วย การใช้ Padlet เพื่อเป็นพื้นที่ฝึกพูดภาษาเวียดนามพร้อมแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียน ยังสร้างบรรยากาศที่ผ่อนคลาย สนุกสนานสำหรับผู้เรียน ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ช่วยให้ทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ta et al. (2023) ที่ได้ศึกษาการใช้ Padlet ในการสอนทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาสาขาธุรกิจ จำนวน 93 คน ในมหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนาม พบว่า นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการใช้ Padlet ในการเรียนการสอน ส่วนในด้านของผลลัพธ์การเรียนรู้ จากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิภาพของการใช้ Padlet ในการเรียนทักษะการพูดนั้น ร้อยละ 80 ของนักศึกษากล่าวว่า ทักษะการพูดของพวกเขาดีขึ้น ร้อยละ 70 รู้สึกมั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น และร้อยละ 90 รู้ว่าควรพัฒนาทักษะของตนเองอย่างไรและในด้านใด รวมทั้งรู้สึกกระตือรือร้นมากขึ้นในการฝึกฝนทักษะการพูดของตนเอง นอกจากนั้น การเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอังกฤษของผู้เรียนระหว่างสัปดาห์ที่ 8 กับสัปดาห์ที่ 2 ทำให้เห็นว่า การฝึกปฏิบัติใน Padlet ช่วยให้คะแนนการพูดโดยรวมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญภายในสัปดาห์ที่ 8

3. ความพึงพอใจของนักศึกษาไทยระดับอุดมศึกษา ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในระดับความพึงพอใจในแต่ละด้าน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือและสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ผ่อนคลาย เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ไม่กลัวที่จะพูดผิด และได้รับการสะท้อนกลับเชิงบวก ซึ่งเป็นปัจจัยอันสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนภาษาที่สอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Alqasa & Afaneh (2022) ที่ศึกษาผลกระทบของกลยุทธ์การเรียนรู้เชิงรุกต่อความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาธุรกิจในการเรียนรู้ออนไลน์ จำนวน 213 คน ผ่านแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้เชิงรุกมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความพึงพอใจของนักศึกษา และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fukushima (2021) ซึ่งศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการทดลองจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาการอ่านภาษาญี่ปุ่นขั้นสูง ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนรู้เชิงรุกช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ทักษะที่หลากหลาย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการนำการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ไปใช้กับการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารหรือทักษะอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ผู้สอนควรศึกษาขั้นตอนอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำความเข้าใจวิธีใช้งานของ Padlet อย่างคล่องแคล่ว เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. สำหรับการสอนทักษะภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้สอนสามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet ไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน โดยควรออกแบบกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในทุกขั้นตอน และสามารถใช้ Padlet เป็นพื้นที่สำหรับผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการพูดนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและได้ฝึกปฏิบัติจริง พร้อมทั้งจัดให้มีการสะท้อนความคิดเห็นทั้งจากผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นผ่าน Padlet อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นใจและแรงจูงใจในการพูดภาษาเวียดนามให้กับผู้เรียน

4. ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อันปลอดภัยและผ่อนคลาย โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำที่สร้างสรรค์ และส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าพูดภาษาเวียดนามโดยไม่กลัวความผิดพลาด ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

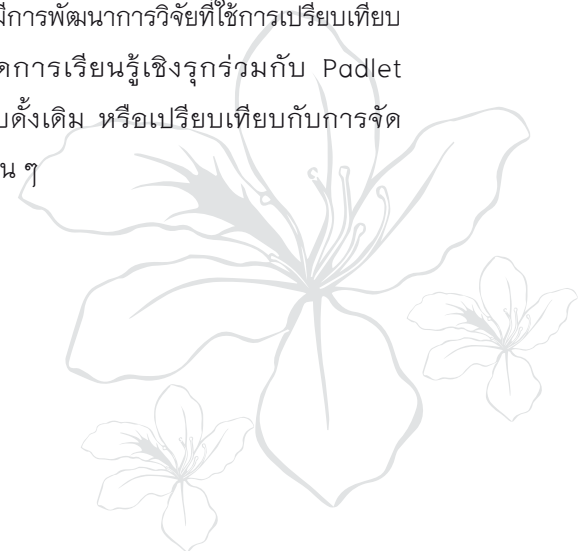
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร เช่น แรงจูงใจ แบบการจัดการเรียนรู้ ฯลฯ

2. งานวิจัยควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับเทคโนโลยีประเภทอื่น ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร เช่น AI AR หรือ Application ที่ทันสมัย

3. ควรพิจารณางานวิจัยไปปรับใช้เพื่อพัฒนาทักษะอื่น ๆ ของภาษาเวียดนามรวมทั้งภาษาอื่นด้วย เช่น การฟัง การอ่าน และการเขียน โดยการใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet

4. ควรมีการพัฒนาการวิจัยที่ใช้การเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกร่วมกับ Padlet และวิธีสอนแบบดั้งเดิม หรือเปรียบเทียบกับวิธีการเรียนรู้แบบอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- Alqasa, K. M. A. & Afaneh, J. A. A. (2022). Active learning techniques and student satisfaction: Role of classroom environment. *Eurasian Journal of Educational Research*, 98, 85–100. DOI: 10.14689/ejer.2022.98.06
- Azizi, Z., Namaziandost, E., & Ashkani, P. (2022). Active learning as an approach to fostering EFL learners' speaking skills and willingness to communicate: A mixed-methods inquiry. *Issues in Language Teaching*, 11(2), 93–128. DOI: 10.22054/ilt.2023.70542.744
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Report No. 1. Washington, D.C.: The George Washington University, School of Education and Human Development.
- Fouzul Kareema, M. I. & Bt Zubairi, A. M. (2021). Item objective congruence analysis for multidimensional items content validation of a reading test in Sri Lankan University. *English Language Teaching*, 15(1), 106–117. <https://doi.org/10.5539/elt.v15n1p106>
- Fukushima, Y. (2021). The Implementation of active learning in an advanced Japanese reading class. *Journal of Studies in the Field of Humanities*, 28(2), 311–357. [In Thai]
- Hart, J. (2024, September 2). *Top 100 tools for learning 2024*. Retrieved from <https://toptools4learning.com/>
- Hikmah, H., Azmi, U., & Nugroho, W. (2022). Podcast and Padlet and its' effectiveness in ELT class for Pesantren students. *Ethical Lingua: Journal of Language Teaching and Literature*, 9(1), 190–196. <https://doi.org/10.30605/25409190.361>
- Hoi, N. T. & Phusirit, T. (2023). The development of active learning and online tools for supporting Vietnamese comprehensive reading ability of Mahasarakham University students. *Journal of Education, Mahasarakham University*, 17(3), 1–16. [In Thai]
- Indratama, F., Sukmaningrum, R., & Akbariah, B. Y. (2023). Improving students' speaking skill through the use of Dubbing and Padlet. *Seminar Nasional Pendidikan Profesi Guru, Universitas PGRI Semarang*, 678–686. <https://conference.upgris.ac.id/index.php/psnppg/article/view/5165>
- Lara Zambrano, J. B. & López López, J. E. (2023). Improving linguistic and communicative competences using the online tool Padlet at eighth grade of general basic education. *Revista Científica Arbitrada Multidisciplinaria Pentaciencias*, 5(4), 611–622. <https://doi.org/10.59169/pentaciencias.v5i4.703>
- Loewen, S. & Sato, M. (2024). *A practical guide to second language teaching and learning*. Cambridge University Press.
- Nguyen, T. C. (2024). A construction of Vietnamese graded reading texts for Thai learners of Vietnamese as a foreign language. *The Journal of Research and Academics*, 7(6), 229–246. [In Thai]
- Nguyen, T. T. T., Pichayakul, T., & Klangphahol, K. (2021). The development of Vietnamese listening and speaking ability by using total physical response method for grade 1 students Satit School of Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage. *Muban Chombueng Rajabhat University Research Journal (Humanities and Social Science)*, 9(2), 1–15. [In Thai]
- Pajrini, A. & Mubaidillah. (2022). Enhancing students' speaking skill through Active Learning strategy: A classroom action research. *NUR EL-ISLAM: Jurnal Pendidikan dan Sosial Keagamaan*, 9(2), 37–54.

- Rachman, R. F. (2021). Enhancing students' English language skills through active learning at an Islamic University. *ELE Reviews: English Language Education Reviews*, 1(2), 99–109. <https://doi.org/10.22515/ele-reviews.v1i2.4368>
- Srisaard, B. (2002). *Introduction to research*. (7th ed.). Bangkok: Suweeriyasan. [In Thai]
- Syahrizal, T. & Rahayu, S. (2020). PADLET for English speaking activity: a case study of pros and cons on ICT. *Indonesian EFL Journal*, 6(2), 149–156. <https://doi.org/10.25134/iefj.v6i2.3383>
- Ta, T. B. L., Nguyen, T. V. K., & Nguyen, T. H. (2023). Application of Padlet.com to improve assessment as learning in speaking classes: An action research in Vietnam. *AsiaCALL Online Journal*, 14(1), 1–17. <https://doi.org/10.54855/acoj.231411>
- Thao, T. T. B., Arunwong, R., & Onyon, N. (2022). The development of an instructional model by integrating information processing theory and situated based learning to enhance Vietnamese listening and speaking communicative competencies for undergraduate students. *Journal of MCU Nakhondhat*, 9(9), 184–200. [In Thai]
- Wetchakama, M. & Tanunchabuttra, P. (2023). The development of Vietnamese language supplementary courses in daily life for improvement of speaking ability using the 3Ps approach to language teaching for grade 9 students. *Journal for Developing the Social and Community*, 10(1), 727–742. [In Thai]

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริม
สมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

USING THE OK5R TECHNIQUE WITH METAVERSE LEARNING PROVISION
TO ENHANCE COMMUNICATION, AND TEAMWORK AND COLLABORATION
COMPETENCIES IN THAI SUBJECT FOR GRADE 8 STUDENTS

ธนาธิป แสงเงิน^{1*}, สมเกียรติ อินทสิงห์² และ ศักดา สวาทะนันท์³
Thanatip Sangngern^{1*}, Somkiart Intasingh² and Sakda Swathanan³

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 239 ถนนห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

^{1, 2, 3}Chiang Mai University, 239, Huay Kaew Rd., Suthep Sub-district, Muang District, Chiang Mai Province, 50200 Thailand

*Corresponding author E-mail: Thanatip_s@cmu.ac.th

(Received: 5 Dec, 2024; Revised: 11 Apr, 2025; Accepted: 24 Apr, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากจัดการเรียนรู้ 3) ศึกษาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างและหลังจากจัดการเรียนรู้ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคลองมะเกลือ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส จำนวน 10 แผน รวม 20 ชั่วโมง 2) แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ 3) แบบประเมินสมรรถนะการสื่อสาร 4) แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละพัฒนาการ ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 10 แผน รวม 20 ชั่วโมง มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สมรรถนะการสื่อสารของนักเรียนก่อนจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 51.6 จัดอยู่ในระดับสามารถ และหลังจัดการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 74.7 จัดอยู่ในระดับสามารถ ซึ่งมีร้อยละพัฒนาการเท่ากับ 47.8 จัดอยู่ในระดับพัฒนาการปานกลาง 3) สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 62.5 จัดอยู่ในระดับสามารถ ครั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 70.1 จัดอยู่ในระดับสามารถ และหลังจัดการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 81.1 จัดอยู่ในระดับเหนือ

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์

ความคาดหวัง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.69)

คำสำคัญ: เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์, เมตาเวิร์ส, สมรรถนะการสื่อสาร, สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม, ภาษาไทย, มัธยมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) create and evaluate the quality of learning management plans using the OK5R technique with the Metaverse Learning Provision to enhance communication, and teamwork and collaboration competencies in Thai Subject for Grade 8 Students, 2) compare the communication competence of Grade 8 students before and after learning, 3) study the teamwork and collaboration competence of Grade 8 students during and after learning, and 4) study the students' satisfaction with the learning management using the OK5R technique with Metaverse Learning Provision in Thai language subject. The research population consisted of 5 experts in curriculum and Thai language teaching, and 19 Grade 8 students from WatKlongMaklua School, Phrom Phiram District, Phitsanulok Province, during the second semester of the 2023 academic year. The research instruments included: 1) Thai language learning management plans using the OK5R technique Metaverse Learning Provision, consisting of 10 plans covering 20 hours, 2) learning management assessment form, 3) a communication competence assessment form, 4) a teamwork and collaboration competence assessment form, and 5) a satisfaction questionnaire. Data were analyzed by means, standard deviations, development percentages.

The results revealed the following: 1) Thai language learning management plans consisted of 10 plans covering 20 hours, with a quality rating of very good. 2) Communication competence of students before the learning process was 51.6%, rated as "capable." After learning, it increased to 74.7%, with a development percentage of 47.8%, rated as "moderate development." 3) Teamwork and collaboration competence of students during the learning process using was 62.5% in the first round, rated as "capable," and 70.1% in the second round, still rated as "capable." After learning, it rose to 81.1%, rated as "beyond expectations," showing an increasing trend. And 4) students' satisfaction with the learning management was at a high level, with an average score of 4.31 and a standard deviation of 0.69.

KEYWORDS: OK5R Technique, Metaverse, Communication Competence, Teamwork and Collaboration Competence, Thai Language, Secondary Education

บทนำ

ในโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อวงการการศึกษา คือเกิดภาวะถดถอยในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การขาดทักษะการรับ – ส่งสาร รวมถึงการสื่อสารที่ไม่คำนึงถึงผลกระทบทางจิตใจต่อผู้อื่น อีกทั้งพบพฤติกรรมแยกตัว ขาดการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ไม่สามารถเลือกสมาชิกหรือกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม ขาดภาวะผู้นำ และการแบ่งงานไม่เป็นระบบ ซึ่งเป็นผลกระทบต่อสมรรถนะที่สำคัญจำเป็นของนักเรียนที่ควรพัฒนาถดถอยลงไปด้วย (Thaipost, 2022) ดังนั้นเพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน Mahel (2021) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักเรียนที่สำคัญซึ่งควรมี ได้แก่ สมรรถนะการสื่อสารและสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม นอกจากนี้การแก้ไขปัญหาควรต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย (Thaipost, 2022) ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ผู้สอนและนักเรียนได้กลับมาอยู่ในสภาพวิถีนวัตกรรมทางการศึกษา

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น การจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระวิชาภาษาไทยยุคใหม่จึงควรบูรณาการเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาในการเรียนรู้พัฒนาสมรรถนะการสื่อสารและสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม เพื่อให้ให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถจัดระบบการทำงานทั้งของตนเองและร่วมกับผู้อื่นได้ เทคโนโลยีที่มีบทบาทสำคัญในปัจจุบันคือ เมตาเวิร์ส (Metaverse) ซึ่งเป็นโลกเสมือนจริงที่ผสมผสานเทคโนโลยีเข้ากับสิ่งแวดล้อมจำลองให้ผู้คนสามารถมีปฏิสัมพันธ์ ทำกิจกรรม และเรียนรู้ร่วมกันผ่านอวตาร (Avatar) ในรูปแบบ 3 มิติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรกช ชันธบุญ (Kantaboon, 2022) ที่ศึกษาการสื่อสารผ่านเมตาเวิร์สในการเรียนการสอนนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ช่วยให้นักศึกษาเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนผ่านห้องเรียนเสมือนจริง ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนและประชุมในโลกเสมือน ขณะที่นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหา ถามคำถาม และทำงานร่วมกัน และสอดคล้องกับ สมเกียรติ

วุฒิชัยธรรมาภิวัฒน์ (Wuthithamapiwat, 2022) ที่ทำวิจัยเรื่องการจัดการศึกษาวรรณคดีไทยโดยการใช้เมตาเวิร์สที่ให้นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาวิวัฒนาการของวรรณคดีตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาวรรณคดีเอกของไทยทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ความเป็นมาเนื้อหา คุณค่าทางสังคม และวรรณศิลป์ผ่านการใช้เมตาเวิร์สพบว่า เมตาเวิร์สช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึงบรรยากาศ จำลองสถานที่เสมือนจริง และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนที่สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ เช่นเดียวกับ Jeon (2021) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการใช้เมตาเวิร์สเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาบูรณาการที่ใช้เมตาเวิร์สในการแก้ไขปัญหาด้านการสื่อสารหลังจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งนักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ในห้องเรียนเสมือนจริง

นอกจากนี้ ปิยวรรณ บุญฤทธิ์ (Boonrit, 2018) ได้กล่าวว่า เทคนิคแบบ โอ เค ไฟว์ อาร์ มีวิธีการอ่าน 7 ขั้นตอน ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้รวดเร็ว จดจำได้ดี และสามารถทบทวนเรื่องทีอ่านนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงพัฒนาทักษะการทำงานรวมกลุ่มเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ของกลุ่มที่ทำงานร่วมกัน ส่งผลต่อการส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสาร สอดคล้องกับ จินตนา แปบติบ (Paepdip, 2022) ที่ศึกษาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนแบบ โอ เค ไฟว์ อาร์ พบว่า การสอนแบบ โอ เค ไฟว์ อาร์ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการจับใจความสำคัญ การแปลความ การตีความ และการขยายความ ทำให้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ ได้ด้วยความเข้าใจ สามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ต่อยอดผสมผสานความรู้บูรณาการทั้งด้านการอ่าน การเขียน และการพูด ที่เป็นทักษะการสื่อสารได้อย่างลงตัว

จากการศึกษาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจในการนำเทคนิคโอ เค ไฟว์ อาร์ บูรณาการร่วมกับเมตาเวิร์ส เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีม เพราะเชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้นักเรียนมีสมรรถนะการสื่อสารและการรวม

พลังการทำงานเป็นทีมที่ดีขึ้น โดยมุ่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและการสื่อสารให้ถูกต้อง สามารถพัฒนาไปสู่การมีสมรรถนะการสื่อสารได้ดี และสามารถพัฒนาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมที่นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันในกลุ่มหรือทีม โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน และใช้ความสามารถของสมาชิกในทีมเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ดี รวมถึงเทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจ สนุกในการเรียนรู้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ เมตาเวิร์ส เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

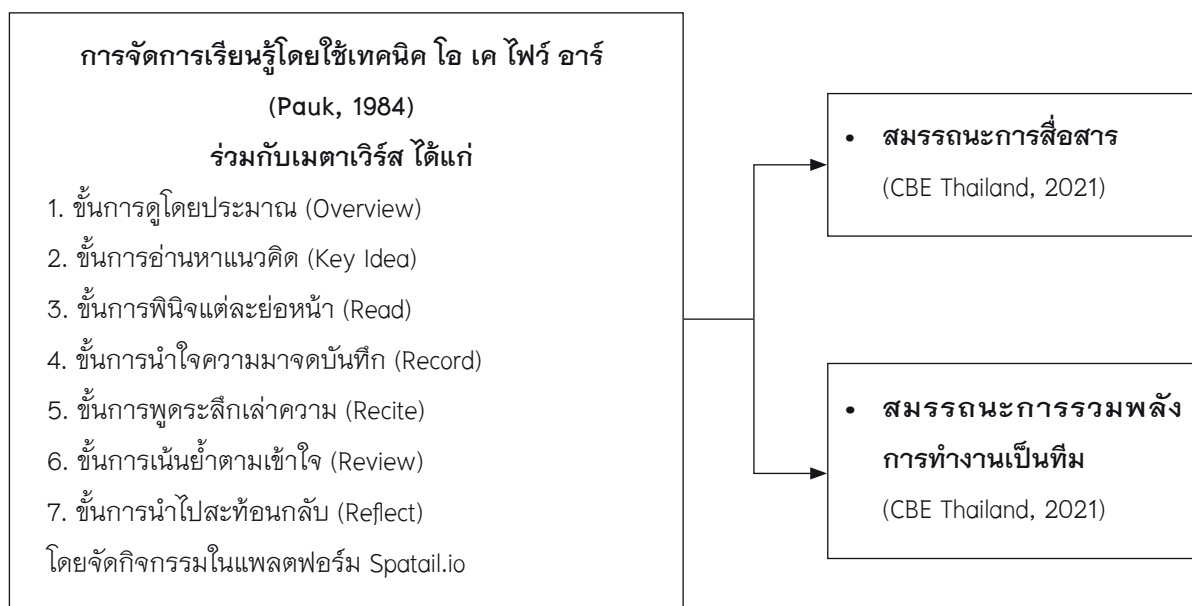
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากจัดการเรียนรู้

3. เพื่อศึกษาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างและหลังจากจัดการเรียนรู้

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ทั้ง 7 ขั้นตอน บูรณาการร่วมกับเมตาเวิร์ส โดยใช้แพลตฟอร์ม Spatail.io ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ประกอบด้วย

1. กลุ่มเป้าหมายสำหรับประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 5 คน

2. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนวัดคลองมะเกลือ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 19 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้มีดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิคโอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับ

ฉบับเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

เมตาเวิร์ส จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 20 ชั่วโมง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1 แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย ประเมินในประเด็นความถูกต้องและความเหมาะสมขององค์ประกอบแผนการเรียนรู้

2.2 แบบประเมินสมรรถนะการสื่อสาร มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ โดยสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารที่นักเรียนแสดงออก

2.3 แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ โดยสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันเป็นทีมของนักเรียนในชั้นเรียน

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ พิจารณาในประเด็นความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส

1.1 ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคโอ เค ไฟว์ อาร์ และ เมตาเวิร์ส จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551

1.3 ศึกษาสมรรถนะการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล แล้วแบ่งเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาที่จะดำเนินการจัดการเรียนรู้

1.4 สรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์

1.5 เลือกและวิเคราะห์การใช้โปรแกรมเมตาเวิร์สที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้

1.6 สังเคราะห์และเลือกแพลตฟอร์มเมตาเวิร์สที่สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์

1.7 เลือกและวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้สำหรับจัดเนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการทดลองในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ในวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

1.8 เลือกขอบเขตมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด

1.9 ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส จำนวน 10 แผน เป็นเวลา 20 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีเมตาเวิร์ส ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น ประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 ดูโดยประมาณ (O : Overview)

ชั้นที่ 2 อ่านหาแนวคิด (K : Key Idea)

ชั้นที่ 3 พินิจแต่ละย่อหน้า (R : Read)

ชั้นที่ 4 นำใจความมาจดบันทึก (R : Record)

ชั้นที่ 5 พูกระลึกเล่าความ (R : Recite)

ชั้นที่ 6 เน้นย้ำตามเข้าใจ (R : Review)

ชั้นที่ 7 นำไปสะท้อนกลับ (R : Reflect)

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ในส่วนนำ ขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส มีค่าเฉลี่ย 4.67 ระดับคุณภาพด้านความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดคลองมะเกลือ ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1.12 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องอีกครั้ง ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำฉบับสมบูรณ์

2. แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ วิธีการ และรูปแบบการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำมากำหนดกรอบในการสร้างแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สตามกรอบการสร้างแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ คือ ส่วนนำ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ทางการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยเป็นแบบมาตรฐานค่า 5 ระดับ

2.3 นำแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดทำฉบับสมบูรณ์

3. แบบประเมินสมรรถนะการสื่อสาร

3.1 ศึกษาเอกสารและแนวทางการสร้างแบบประเมินจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 จัดทำรายละเอียดในแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสาร แบ่งการประเมินเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) การรับสารอย่างมีสติและถอยรหัสน์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ 2) การรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง และ 3) การเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร โดยเป็นแบบมาตรฐานค่า 4 ระดับ พร้อมกำหนดเกณฑ์การแปลผลการประเมินสมรรถนะการสื่อสารจากค่าเฉลี่ยคะแนน

3.3 นำแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสารเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และองค์ประกอบของรายการ

ประเมิน และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 นำแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนภาษาไทย จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมินและนิยามของสมรรถนะการสื่อสาร ซึ่งพิจารณาผลของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Objective and Item Congruence : IOC) พบว่า มีค่า IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 ถือว่า สามารถนำไปใช้งานได้ แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะในบางประการ

3.5 นำแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสม และความครบถ้วนอีกครั้ง

3.6 นำแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสารที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องตามสภาพปัญหาที่ค้นพบขณะทำการเก็บข้อมูล แล้วจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

4. แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม

4.1 ศึกษาเอกสารและแนวทางการสร้างแบบประเมินจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 จัดทำแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ คือ 1) การเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ 2) กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง และ 3) การสร้างความสัมพันธ์ และจัดการความขัดแย้ง โดยเป็นแบบมาตรฐานค่า 4 ระดับ พร้อมกำหนดเกณฑ์การแปลผล

4.4 นำแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษา และองค์ประกอบของรายการประเมิน และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.6 นำแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมิน และนิยามของสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม ซึ่งพิจารณาผลของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Objective and Item Congruence : IOC) พบว่า มีค่า IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 ถือว่าสามารถนำไปใช้งานได้ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะบางประการ

4.7 นำแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความครบถ้วนอีกครั้ง

4.8 นำแบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องตามสภาพปัญหาที่พบขณะทำการเก็บข้อมูล แล้วจัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

5. แบบสอบถามความพึงพอใจ

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจเพื่อหาคอบแนวคิด และขอช่วยในการวัดความพึงพอใจให้ครอบคลุมด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

5.2 ออกแบบรายการสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ไอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สทั้งหมด 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ด้านบทบาทผู้สอน 3) ด้านบทบาทนักเรียน 4) ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้ และ 5) ด้านการวัดและการประเมินผล รวมจำนวน 40 ข้อ โดยแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความพึงพอใจของนักเรียนใน 5 ด้าน และ 3) ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

5.3 กำหนดเกณฑ์การแปลระดับความพึงพอใจจากค่าเฉลี่ย

5.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ของเนื้อหา การใช้ภาษา และองค์ประกอบของรายการประเมิน

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องและเหมาะสม

5.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รวมทั้งความสอดคล้องของเกณฑ์การประเมิน ซึ่งพิจารณาผลของการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่า IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.60 – 1.00 ถือว่า สามารถนำไปใช้งานได้ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะบางประการ

5.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และความครบถ้วนอีกครั้ง

5.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 1 ห้องเรียน เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องตามสภาพปัญหาที่พบขณะทำการเก็บข้อมูล แล้วจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตจากสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดคลองมะเกลือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 19 คน

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยประเมินสมรรถนะการสื่อสารก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแบบประเมินสมรรถนะการสื่อสารโดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน ในวันที่ 11 มกราคม 2567 จากนั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค ไอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลัง

การทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียน เรียนรู้ จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 19 คน โดยใช้แผนจัดการ มีรายละเอียดในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ดังตารางที่ 1
ตารางที่ 1 กำหนดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส

แผนการจัดการเรียนรู้	วัน เดือน ปี	จำนวนชั่วโมง
1) โฆษณาเพลินพิศ	17 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
2) พิษิตเรื่องราว	18 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
3) อ่านข่าวการเมือง	19 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
4) ชำเลียงเหตุการณ์	22 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
5) ตำนานนันทก	23 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
6) หยิบยกประเพณี	25 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
7) สารคดีน่ารู้	26 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
8) เล่าสู่กันฟัง	29 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
9) ยับยั้งการกลั่นแกล้ง	30 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง
10) พลังแห่งการกระทำ	31 มกราคม 2567	2 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น ประกอบด้วย
 ขั้นที่ 1 ดูโดยประมาณ (O : Overview) : โดยอ่านบทอ่านอย่างคร่าว ๆ ในหน้าจอนำเสนอโปรแกรมเมตาเวิร์ส
 ขั้นที่ 2 อ่านหาแนวคิด (K : Key Idea) : อ่านหาคำสำคัญ (Key Words) ในบทอ่านที่ปรากฏบนหน้าจอนำเสนอโปรแกรมเมตาเวิร์ส
 ขั้นที่ 3 พินิจแต่ละย่อหน้า (R : Read) : อ่านแต่ละย่อหน้าเพื่อหาใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความ
 ขั้นที่ 4 นำใจความมาจดบันทึก (R : Record) : นำใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความ เขียนลงในแพลตฟอร์ม Note ในโปรแกรมเมตาเวิร์ส
 ขั้นที่ 5 พุดระลึกเล่าความ (R : Recite) : พุดเล่าเรื่องจากที่จดบันทึกไว้ โดยไม่ดูบทอ่านในแพลตฟอร์ม Note
 ขั้นที่ 6 เน้นย้ำตามเข้าใจ (R : Review) : ทบทวนใจความสำคัญโดยดูจากที่จดบันทึกไว้ในแพลตฟอร์ม Note เพื่อให้เข้าใจเรื่องทั้งหมดอีกครั้งหนึ่ง
 และขั้นที่ 7 นำไปสะท้อนกลับ (R : Reflect) : เข้ากลุ่มในห้องประชุมเมตาเวิร์สที่สร้างขึ้น โดยนักเรียนแบ่งหน้าที่ของแต่ละคนตามความเหมาะสมเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้จดบันทึก และผู้เข้าร่วม แล้วให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นในประเด็นสำคัญของเรื่อง แล้ว

หาข้อสรุปของเนื้อหา จากนั้นจัดทำงานนำเสนอของกลุ่ม โดยแบ่งงานตามความสามารถของแต่ละบุคคล

3. ประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม ระหว่างจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินในวันที่ 24 มกราคม 2567

4. เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส โดยมีผู้วิจัยคอยสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสมรรถนะการสื่อสาร และสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม

5. ประเมินสมรรถนะการสื่อสารและสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม และสอบถามความพึงพอใจเมื่อใช้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทย ครบ 10 แผน โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการสื่อสาร แบบประเมินสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม โดยผู้วิจัยเป็นผู้ประเมิน และแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประเมิน ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2567

ฉบับเศรษฐศาส ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดการแปลความหมายของข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (Srisa-ard, 2013) ดังนี้

4.51-5.00 มีคุณภาพด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 มีคุณภาพด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 มีคุณภาพด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 มีคุณภาพด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 มีคุณภาพด้านความถูกต้องและด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการสื่อสารของนักเรียนโดยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละพัฒนาการของ ศิริชัย กาญจนาวาสี (Kanjana-wasee, 2009) โดยอิงจากระดับผลการประเมินสมรรถนะตามค่าร้อยละ ดังนี้

75 - 100 เห็นถึงความคาดหวัง

50 - 74.99 สามารถ

25 - 49.99 กำลังพัฒนา

0 - 24.99 เริ่มต้น

สูตรค่าคะแนนร้อยละพัฒนาการ

$$S = \frac{100(Y-X)}{F-X}$$

S แทน คะแนนเพิ่มสัมพัทธ์

F แทน คะแนนเต็มของการวัดทั้งครั้งแรกและครั้งหลัง

X แทน คะแนนการวัดครั้งแรก

Y แทน คะแนนการวัดครั้งหลัง

และอิงตามระดับร้อยละพัฒนาการ ดังนี้

76 - 100 ดีมาก

51 - 75 ดี

25 - 50 ปานกลาง

1 - 24 น้อย

0 ไม่มีพัฒนาการ

3. การวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนโดยการเปรียบเทียบคะแนนระหว่างและหลังจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยอิงจากระดับผลการประเมินสมรรถนะตามค่าร้อยละเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะการสื่อสาร

4. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนโดยประเมินหลังจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยอิงจากระดับผลการประเมินตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 - 5.00 ความพึงพอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 ความพึงพอใจมาก

2.51 - 3.50 ความพึงพอใจปานกลาง

1.51 - 2.50 ความพึงพอใจน้อย

1.00 - 1.50 ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. ผลการสร้างและประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังตารางที่ 2 และ 3

ตารางที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟร์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ลำดับแผน/เรื่อง	สาระสำคัญ	เนื้อหาสาระ	เวลา
แผนที่ 1 เรื่อง โฆษณาเพลินพิศ	- โฆษณา เป็นการนำเสนอต่อ สาธารณชน (Public Presentation) บอกข่าวสาร สินค้าแก่คนจำนวนมาก ไม่เจาะจงเฉพาะตัวหรือกลุ่มข่าวสาร ต้องมีความเป็นสากล เข้าใจได้ทั่วไป	สื่อ ““ลาซาต้า” ฆ่าตัวเอง โฆษณาแซะ สถาบัน บูลลี่คนป่วย...”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 2 เรื่อง พิชิต เรื่องราว	- เรื่องราว คือเรื่องที่เกิดขึ้นใน ชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป	- เรื่องราว “พักการเรียน ม.2 บูลลี่ เพื่อน-สาदन้าเผยหนักสุดเทหน้าแดง รดข้าว ก๊วนมือตบรับเสียใจ” - เรื่องราว “บูลลี่ : ประสบการณ์ที่ เลวร้ายในห้องเรียนของคนข้ามเพศ”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 3 เรื่อง อ่านข่าวการเมือง	- ข่าว คือ คำบอกเล่าเรื่องราวซึ่งโดย ปรกติมักเป็นเรื่องเกิดใหม่หรือเป็น ที่สนใจ คำบอกกล่าว คำเล่าลือ	- เพลง “ล้างบาง” - ข่าว “พรรคก้าวไกล กับปัญหา การคุกคามทางเพศของ สส.”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 4 เรื่อง ชำเลื่องเหตุการณ์	- บันทึกเหตุการณ์ คือ เอกสารที่ระบุ ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ในอนาคตตามลำดับเวลา มีการกล่าว ถึงเหตุการณ์สำคัญและเหตุการณ์ใน ท้องถิ่นเท่า ๆ กันตามทัศนะของ ผู้บันทึก	- คลิปวีดิทัศน์ “เปิดคำตอ สุดท้ายใจ “แอนโทเนีย โพซิ่ว” บนเวที Miss Universe 2023 HotSocial” - บทความ “เพราะการ ‘บูลลี่’ ไม่ใช่แค่ เรื่องเด็ก ๆ”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 5 เรื่อง ตำนานนนทก	- นนทก คือ ยักษ์ในวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ มีหน้าที่คอยล้างเท้า เหล่าเทวดา นางฟ้าที่จะไปขึ้น เข้าเฝ้าพระอิศวร	- เพลง “หนุมานเผลอลงกา” - บทความ “กำเนิด “ทศกัณฐ์” : เมื่ออำนาจถูกใช้ในทางที่ผิด”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 6 เรื่อง หยาบยกประเพณี	- ประเพณี คือสิ่งที่ดั่งงามที่กระทำ สืบทอดต่อกันมาจากรุ่นสู่รุ่น	- คลิปวีดิทัศน์ “แข่งเรือกระทะ สุดมัน สีสันแข่งขันเรือยาวประเพณี จ.พิษณุโลก” - บทความ ““เรือยาว” ลมหายใจของ ชนรุ่นหลังสู่การแข่งขันระดับนานาชาติ”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 7 เรื่อง สารคดีน่ารู้	- สารคดี คือ เรื่องราวที่น่าสนใจ บันทึกเหตุการณ์ และสถานการณ์ ที่มีประโยชน์ เพื่อนำมาศึกษาเรียนรู้	- สารคดี “สารคดีคนไร้บ้าน” - สารคดี “ดร. บาบาสาเฮบ อัมเบตการ์ จัดทาลผู้เปลี่ยนโฉมหน้าอินเดีย”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 8 เรื่อง เล่าสู่กันฟัง	- เรื่องราว คือเรื่องที่เกิดขึ้นใน ชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ซึ่งจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป	- ข่าว “คุณรู้สิก็อยากรู้กับการ BULLY ในโรงเรียน The MATTER”	2 ชั่วโมง

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับแผน/เรื่อง	สาระสำคัญ	เนื้อหาสาระ	เวลา
แผนที่ 9 เรื่อง ยับยั้งการกลั่นแกล้ง	- การกลั่นแกล้ง เป็นภัยทางสังคมที่ อยู่รอบตัวเรา และสามารถเกิดขึ้นได้ กับทุกคน	- คลิปวีดิทัศน์ “#อย่าหาว่าน้ำสอน คลิปนี้แต่ทุกคนที่โดน “รังแก”” - บทความ “6 แนวทาง Stop Bullying หยุดการกลั่นแกล้ง ยุติความรุนแรงใน สังคม”	2 ชั่วโมง
แผนที่ 10 เรื่อง พลังแห่งการกระทำ	- การทำความดี คือการปฏิบัติตนให้ เป็นที่พึงพอใจ รวมถึงไม่ส่งผลกระทบต่อ ในเชิงลบต่อตนเอง คนอื่น และสังคม	- บันทึกเหตุการณ์ “รวม 5 บุคคลกรรม ตามสนอง EP.33” - บทความ “‘รักตัวเอง’ สุขจริงหรือ แต่ปลอบใจ แล้วแค่นั้นถึงกลายเป็น หลงตัวเอง”	2 ชั่วโมง

ตารางที่ 3 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 10 แผน (N = 5)

รายการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้	ผลการประเมิน		
	μ	σ	แปลผล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง โฆษณาเพลินพิศ	4.64	0.39	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พิชิตเรื่องราว	4.66	0.36	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อ่านข่าวการเมือง	4.64	0.43	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง ชำเลียงเหตุการณ์	4.65	0.34	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ตำนานนนทก	4.62	0.37	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง หยิบยกประเพณี	4.73	0.29	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง สารคดีน่ารู้	4.62	0.41	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง เล่าสู่กันฟัง	4.72	0.31	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 เรื่อง ยับยั้งการกลั่นแกล้ง	4.73	0.29	มากที่สุด
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 เรื่อง พลังแห่งการกระทำ	4.71	0.29	มากที่สุด
รวม	4.67	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า แผนการจัดการ
การเรียนรู้ที่ 1-10 โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย = 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.35)

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟร์ ออร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส (N = 19)

สมรรถนะการสื่อสาร	คะแนนเต็ม		ก่อนเรียน		หลังเรียน		ร้อยละ		แปดผลระดับพัฒนาการ	
	เต็ม	μ	σ	ร้อยละ	แปดผล	μ	σ	ร้อยละ	แปดผล	พัฒนาการ
1. ด้านการรับสารอย่างมีสติและถอดรหัสเพื่อให้เกิดความเข้าใจ	10	4.52	0.64	45.2	กำลังพัฒนา	7.11	1.16	71.1	สามารถ	ปานกลาง
2. ด้านการรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและความเคารพในความคิดเห็นและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	10	5.72	1.22	57.2	สามารถ	7.87	1.22	78.7	เหนือความคาดหวัง	ปานกลาง
3. ด้านการเลือกใช้กลวิธีการสื่อสารอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของบตอสังคมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร	10	5.25	0.87	52.5	สามารถ	7.43	1.04	74.3	สามารถ	ปานกลาง
โดยรวม	30	15.49	0.91	51.63	สามารถ	22.41	1.14	74.7	สามารถ	47.8

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างและหลังจากจัดการเรียนรู้ (N = 19)

สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีม	คะแนนเต็ม		ระหว่างเรียน (1)		ระหว่างเรียน (2)		ร้อยละ		แปดผล		แนวโน้ม			
	μ	σ	ร้อยละ	แปดผล	μ	σ	ร้อยละ	แปดผล	μ	σ	ร้อยละ	แปดผล		
1. ด้านการเป็นสมาชิกที่ดีและมีภาวะผู้นำ	10	5.99	1.21	59.9	สามารถ	6.71	1.04	67.1	สามารถ	7.84	0.83	78.4	เหนือความคาดหวัง	เพิ่มขึ้น
2. ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง	10	6.15	1.38	61.5	สามารถ	7.25	1.25	72.5	สามารถ	8.05	1.21	80.5	เหนือความคาดหวัง	เพิ่มขึ้น
3. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง	10	6.60	1.25	66.0	สามารถ	7.06	1.21	70.6	สามารถ	8.44	1.04	84.4	เหนือความคาดหวัง	เพิ่มขึ้น
โดยรวม	30	18.74	1.28	62.5	สามารถ	21.02	1.17	70.1	สามารถ	24.33	1.03	81.1	เหนือความคาดหวัง	เพิ่มขึ้น

ພົບແຕວຣ໌ສາສ ປີທີ່ 21 ວັນທີ່ 1 ເດືອນມັງກອນ - ມິຖຸນາຍນ 2568

2. ຜົນການເບື້ອຍເທິຍບສມຣຸຖະນະການສົ່ງສາຣຂອງນັກເຮືອນຣະດັບຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ກ່ອນແລະຫລັງຈາກຈັດການເຮືອນຮູ້ໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກ ໂອ ເຄ ໂຟວ໌ ອາຣ໌ ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ດັງຕາຣາງທີ່ 4

ຈາກຕາຣາງທີ່ 4 ແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ນັກເຮືອນຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ມີຕະແນມເຈລິຍສມຣຸຖະນະການສົ່ງສາຣກ່ອນເຮືອນຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 51.63 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດຫລັງຈາກຈັດການເຮືອນຮູ້ໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກ ໂອ ເຄ ໂຟວ໌ ອາຣ໌ ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ມີສມຣຸຖະນະການສົ່ງສາຣຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 74.7 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ໂດຍມີຮ້ອຍລະພັດມາການເທົ່າກັບ 47.8 ແສດງວ່າມີພັດມາການຣະດັບປານກລາງ

3. ຜົນການຕິກຣາສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມຂອງນັກເຮືອນຣະດັບຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ດັງຕາຣາງທີ່ 5

ຕາຣາງທີ່ 6 ຜົນການຕິກຣາສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມຂອງນັກເຮືອນຣະດັບຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ (N = 19)

ອັງກິດປະກອບດ້ານຄວາມພິ່ງພອໃຈ	ຣະດັບຄວາມພິ່ງພອໃຈ		
	μ	σ	ແປລຜລ
1. ດ້ານການຈັດຕິກຣາຣມການເຮືອນຮູ້	4.25	0.75	ມາກ
2. ດ້ານບທບາທຜູ້ສອນ	4.68	0.49	ມາກທີ່ສຸດ
3. ດ້ານບທບາທນັກເຮືອນ	4.14	0.74	ມາກ
4. ດ້ານສົ່ງ/ແຫລ່ງເຮືອນຮູ້	4.35	0.70	ມາກ
5. ດ້ານການວັດແລະການປະເມີນຜລ	4.13	0.75	ມາກ
ໂດຍຮ່ວມ	4.31	0.69	ມາກ

ຈາກຕາຣາງທີ່ 6 ແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຫລັງຈັດການເຮືອນຮູ້ໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກ ໂອ ເຄ ໂຟວ໌ ອາຣ໌ ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສໃນວິຊາພາສາໄທ ນັກເຮືອນມີຄວາມພິ່ງພອໃຈໃນຣະດັບມາກ (ຄ່າເຈລິຍ = 4.31 ແລະສ່ວນເບິ່ງເບນມາຕຣຸຖານ = 0.69)

ສຣຸບຜົນການວິຈັຍ

1. ພຸນການຈັດຕິກຣາຣມການເຮືອນຮູ້ວິຊາພາສາໄທທີ່ໃຊ້ເຕັກນິກ ໂອ ເຄ ໂຟວ໌ ອາຣ໌ ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສເພື່ອສ່ເສຣິມສມຣຸຖະນະການສົ່ງສາຣແລະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມໃນວິຊາພາສາໄທສຳລັບນັກເຮືອນຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ທີ່ສ້າງຂຶ້ນມີທັງຫມົດ 10 ພຸນ ຮ່ວມ 20 ຂັ້ວໂມງ ຊຶ່ງມີຄຸນຄ່າພອໃຈໃນຣະດັບມາກທີ່ສຸດ

ຈາກຕາຣາງທີ່ 5 ແສດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ນັກເຮືອນຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ມີຕະແນມເຈລິຍສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ມີແນວໂນ້ນເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍຜົນການປະເມີນຣັງທີ່ 1 ນັກເຮືອນມີສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມ ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 62.5 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ຣັງທີ່ 2 ນັກເຮືອນມີສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມ ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 70.1 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ແລະຫລັງເຮືອນນັກເຮືອນ ມີສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມ ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 81.1 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບເຫນືອຄວາມຄາດຫວັງ

4. ຜົນການຕິກຣາສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມຂອງນັກເຮືອນຣະດັບຂັ້ນມັຖຍມຕິກຣາປີທີ່ 2 ຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ດັງຕາຣາງທີ່ 6

2. ສມຣຸຖະນະການສົ່ງສາຣຂອງນັກເຮືອນກ່ອນຈັດການເຮືອນຮູ້ໂດຍໃຊ້ເຕັກນິກ ໂອ ເຄ ໂຟວ໌ ອາຣ໌ ຮ່ວມກັບ ເມຕາເວີຣ໌ສ ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 51.6 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ແລະຫລັງຈັດການເຮືອນຮູ້ ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 74.7 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ຊຶ່ງມີຮ້ອຍລະພັດມາການເທົ່າກັບ 47.8 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບພັດມາການປານກລາງ

3. ສມຣຸຖະນະການຮ່ວມພັດງການເປັນທີມຂອງນັກເຮືອນຮ່ວມກັບເມຕາເວີຣ໌ສ ຣັງທີ່ 1 ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 62.5 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ຣັງທີ່ 2 ຄິດເປັນຮ້ອຍລະ 70.1 ຈັດຢູ່ໃນຣະດັບສາມາຣດ ແລະຫລັງຈັດການເຮືອນຮູ້ຄິດ

เป็นร้อยละ 81.1 จัดอยู่ในระดับเหนือความคาดหวัง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สในวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.69)

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการสร้างและประเมินแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการรวมพลังการทำงานเป็นทีมในวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีทั้งหมด 10 แผนการจัดการเรียนรู้ รวม 20 ชั่วโมง ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.35) อาจเนื่องจากการออกแบบแผนได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางและแนวทางการจัดการเรียนรู้สมรรถนะเชิงรุก โดยเน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และเจตคติแบบองค์รวม สอดคล้องกับสมเกียรติ อินทสิงห์ (Intasingh, 2020) กล่าวว่า การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ควรเริ่มจากการศึกษาคำอธิบายและโครงสร้างรายวิชา โดยคำนึงถึงผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา และจำนวนชั่วโมงในแต่ละหน่วย จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระย่อย พร้อมออกแบบแผนการเรียนรู้ตามขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาทรัพยากร การกำหนดแนวทางการสอน การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล โดยแผนการเรียนรู้ควรเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง พร้อมทั้งออกแบบให้สอดคล้องกับพฤติกรรมและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน เช่นเดียวกับ กุณิศา จิตรชญาวิช (Chitchayanawit, 2019) ที่กล่าว

ถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีว่า ต้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ และบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้ และการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์ส ซึ่งได้ทำการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด อาจมาจากเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ตั้งแต่การทำความเข้าใจเนื้อหาไปจนถึงการสะท้อนผลการเรียนรู้ ร่วมกับการใช้เมตาเวิร์สผ่านแพลตฟอร์ม Spatial.io เพื่อสร้างห้องเรียนเสมือนจริงและจำลองสถานการณ์เสริมประสบการณ์การเรียนรู้ มีความน่าสนใจ นอกจากนี้ยังคัดสรรเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการกลั่นแกล้ง (Bully) เพื่อสร้างความตระหนักและฝึกแก้ปัญหา รวมถึงเนื้อหาและสื่อการเรียนรู้ได้รับการออกแบบให้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน พร้อมการวัดผลหลากหลายรูปแบบ ส่งผลให้แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงที่สุดตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

2. สมรรถนะการสื่อสารหลังจากจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ที่ผลพัฒนาการในระดับปานกลาง มีค่าร้อยละพัฒนาการเฉลี่ย 47.8 อาจเนื่องจากเทคนิคนี้ช่วยให้เข้าใจแนวคิดจากสิ่งที่อ่านได้รวดเร็ว จดจำได้ดี และถอดรหัสเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคนี้มี 7 ขั้นตอนสำคัญ เช่น ดูโดยประมาณ (Overview) เพื่อหาประเด็นหลักและรอง และการอ่านหาแนวคิด (Key Idea) ซึ่งช่วยพัฒนาสมรรถนะการรับสารอย่างมีสติ ส่งผลต่อด้านการรับสารและถอดรหัสเพื่อความเข้าใจ และเนื่องจากขั้นตอนนำใจความมาจดบันทึก (Record) พุดระลึกเล่าความ (Recite) เน้นย้ำตามเข้าใจ (Review) และนำไปสะท้อนกลับ (Reflect) ในเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ช่วยให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ ทบทวนความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น พร้อมรับฟังมุมมองที่แตกต่าง ซึ่งส่งเสริมการสื่อสารที่เคารพความคิดเห็นและ

วัฒนธรรมต่าง ๆ ส่งผลต่อการรับส่งสารบนพื้นฐานความเข้าใจและเคารพความแตกต่าง และชั้นนำไปสะท้อนกลับ (Reflect) ช่วยนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีความรับผิดชอบ ใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมโดยรวม หลังการเรียนรู้ครบ 10 แผน นักเรียนสามารถรับรู้ ตีความ แสดงความคิดเห็น และสื่อสารด้วยภาษาไทยผ่านวรรณกรรมและสื่อหลากหลายประเภทได้อย่างมีประสิทธิภาพและรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับวัชร มารุ่งเรือง (Marungrueng, 2019) ระบุว่า การสื่อสารเป็นกระบวนการที่นำไปสู่ความสำเร็จ ทุกคนมีบทบาทเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยทำหน้าที่พิจารณาเลือกตัวสาร วิธีการส่งสารที่เหมาะสม และการรับสารที่ถูกต้อง ตรงกันกับผู้ส่งสาร ดังนั้นการพัฒนาการสื่อสารต้องเริ่มจากพัฒนาปัจเจกบุคคล

3. สมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับเหนือความคาดหวัง ที่ระดับสมรรถนะเฉลี่ย 81.1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อาจมาจากด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ เทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม เช่น การแบ่งบทบาทหน้าที่ การสะท้อนผลการทำงาน (Reflect) และการร่วมกันสร้างองค์ความรู้ มีการเลือกหัวหน้าทีมเพื่อแบ่งหน้าที่ และส่งเสริมความรับผิดชอบในบทบาทของแต่ละคน ส่วนด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ มีการทำกิจกรรมเน้นการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ การกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน และขั้นตอนการดำเนินงาน และสมาชิกทีมร่วมกันแบ่งหน้าที่ตามความถนัด พร้อมสนับสนุนและช่วยเหลือกันเมื่อเกิดปัญหา และด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง ใช้กระบวนการ Reflect เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกทีมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ไขความขัดแย้งอย่างเป็นระบบผ่านการสื่อสารในเมตาเวิร์ส นักเรียนมีทัศนคติเชิงบวก สร้างความไว้วางใจ เคารพความคิดเห็นที่แตกต่าง และสามารถปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ อนุวัฒน์ คล้ายนคร (Klaynakom,

2023) ระบุว่าการทำงานเป็นทีมมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การรับรู้ปัญหาและกำหนดเป้าหมาย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนปฏิบัติการ การดำเนินงานตามแผน และการประเมินผลลัพธ์จากการดำเนินงาน เช่นเดียวกับ วรรณกมล ฉันทประเดิม (Chanpradern, 2023) ได้ระบุว่า การทำงานเป็นทีมช่วยให้เกิดความสำเร็จของงาน จะต้องอาศัยความมีปฏิสัมพันธ์ของเพื่อนมนุษย์ โดยใช้ศักยภาพที่โดดเด่นของแต่ละบุคคลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความสามัคคี การยอมรับในความแตกต่าง เพื่อลดความขัดแย้งภายในองค์กร ทำให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ซึ่งทำให้การทำงานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจอย่างสูงต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค โอ เค ไฟว์ อาร์ ร่วมกับเมตาเวิร์สในวิชาภาษาไทย โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจที่ระดับ 4.31 อยู่ในระดับความพึงพอใจมาก อาจเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีเมตาเวิร์สเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ทำให้การเรียนรู้สนุกสนานและน่าสนใจ ส่วนด้านบทบาทผู้สอน อาจมาจากผู้สอนทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ช่วยแก้ปัญหา และให้คำปรึกษา เพื่อให้การเรียนรู้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านบทบาทนักเรียน เน้นการมีส่วนร่วม การทำงานเป็นทีม และการเรียนรู้ด้วยตนเอง เสริมสร้างความรับผิดชอบและความมั่นใจในตนเอง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ มีการใช้สื่อหลากหลายและเหมาะสมกับนักเรียน ช่วยสร้างความตื่นตัวและเพลิดเพลิน และด้านการวัดและประเมินผล ผู้วิจัยใช้วิธีประเมินหลากหลาย เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินตนเองและพัฒนาทักษะอย่างรอบด้าน สอดคล้องกับ ณัฐวุฒิ ศรีระษา (Srirasa, 2021) ได้กล่าวว่า การใช้สื่อที่แตกต่างจากหนังสือทั่วไป ทำให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม นักเรียนจึงมีความรู้สึกตื่นตัว เกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่าย และรู้สึกเพลิดเพลิน เช่นเดียวกับ กนกศักดิ์ ขุมโมกข์ (Khummok, 2023) กล่าวว่า การเรียนรู้จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ได้ปฏิบัติและตอบสนองความต้องการของนักเรียน ดังนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึง

องค์ประกอบที่จะช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนให้กับนักเรียน เพื่อนำไปสู่แรงจูงใจและความสำเร็จต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำเทคโนโลยีเมตาเวิร์สมาบูรณาการร่วมด้วย ผู้ออกแบบควรเลือกเครื่องมือในการสร้างห้องเรียนเสมือนจริง และศึกษาฟังก์ชันการทำงานของเครื่องมือที่ผู้สอนได้เลือกมา เพื่อให้เกิดความสะดวกต่อการจัดการเรียนรู้และบูรณาการเนื้อหา หรือสื่อของรายวิชาให้เข้ากับเครื่องมือที่ใช้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการนำเทคโนโลยีเมตาเวิร์สไปใช้ในด้านอื่น ๆ เช่น การจัดนิทรรศการ การจำลองสถานการณ์ การจำลองพื้นที่เสมือนจริง รวมไปถึงการเรียนในด้านภาษาที่นักเรียนสามารถเรียนภาษาได้อย่างสมจริง เสมือนได้สื่อสารกับเจ้าของภาษาด้วยตัวเอง เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ในทุกๆ รายวิชา

2. ควรมีการกำหนดเนื้อหาในประเด็นที่หลากหลาย เพื่อให้ได้บริบทในการอ่านหรือการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และควรหลีกเลี่ยงเนื้อหาที่อาจจะเป็นการชี้นำทางความคิดและเสี่ยงต่อการโจมตีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3. ควรมีการศึกษาสมรรถนะการสื่อสารโดยใช้วิธีการ/รูปแบบการสอนโดยใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) อาทิ ChatGPT, Gemini, Dreambox ai หรือ Smartsparrow เป็นต้น ด้วยเทคโนโลยีที่ยกตัวอย่างมาข้างต้น เป็นเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ และช่วยในด้านการสื่อสาร ผ่านการพูดคุย สืบค้น การตั้งคำถาม และการหาคำตอบอย่างอัจฉริยะ

4. ควรมีการศึกษาสมรรถนะการรวมพลังการทำงานเป็นทีมโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมสมัยที่ทันสมัย อาทิ บอร์ดเกมออนไลน์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Boonrit, P. (2018). *The effects of using the OK5R reading teaching method together with Phatthalung Folk Tales on reading comprehension ability of Prathom sukka 3 students at Tessaban Wat Nang Lat School in Phatthalung Province.* (Master's Thesis, Education, Sukhothai Thammathirat Open University). [In Thai]
- CBE Thailand. (2021). *6 core competencies.* Retrieved from <https://cbethailand.com/> [In Thai]
- Chanpradern, W. (2023). *A study of the correlation between the competence of educational institution administrators with teamwork in educational institutions under the Office of Non-formal Education Promotion and Informal Education in Lampang Province.* (Master's Thesis, Education, University of Phayao). [In Thai]
- Chitchayanawit, K. (2019). *Learning management.* Bangkok: Chulalongkorn University. [In Thai]
- Intasingh, S. (2020). *School curriculum administration.* Chiang Mai: Printing Unit, Faculty of Science, Chiang Mai University. [In Thai]
- Jeon, J. (2021). A study on education utilizing metaverse for effective communication in a convergence subject. *International Journal of Internet, Broadcasting and Communication*, 13(4), 129–134.
- Kanjanawasee, S. (2009). *Classical test theory.* (6th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Kantaboon, K. (2022). Communication model on metaverse for education at communication arts under Sukhothai Thammathirat Open University. *Journal of Humanities & Social Sciences*, 20(3), 123–144. [In Thai]
- Khummok, K. (2023). *The effects of cooperative learning management using Jigsaw Puzzle Technique together with QR Code on learning achievement and satisfaction toward learning in health and physical education of grade 5 students.* (Master's Thesis, Education, Nakhon Sawan Rajabhat University). [In Thai]

- Klaynakorn, A. (2023). *Teamwork that affects the work efficiency of employees at Inoac Tokai Thailand co., Ltd.* (Master's Thesis, Public and Private Management, North Bangkok University). [In Thai]
- Mahel, T. A. (2021). *Leadership competencies for the volatile, uncertain complex and ambiguous (VUCA) environment: Challenges to higher education.* Retrieved from <https://www.neliti.com/publications/379585/leadership-competencies-for-the-volatile-uncertain-complex-and-ambiguous-vuca-en>
- Marungrueng, W. (2019). Developing effective communication by human development. *Buddhist Psychology Journal*, 4(2), 73–83. [In Thai]
- Paepdip, C. (2022). Enhancing reading comprehension of Mathayomsuksa 1's students of Choomchon Banmaetaoklangmittraphap 26 Mae Sot district Tak province. *Journal of Humanities and Social Sciences University of Phayao*, 10(1), 45–60. [In Thai]
- Pauk, W. (1984). *How to study in college.* New York: Houghton Mifflin.
- Srirasa, N. (2021). *Learning management of inquiry-based learning (5e) with electronic book on learning achievement and satisfaction of upper secondary school students.* (Master's Thesis, Education, Burapha University). [In Thai]
- Srisa-ard, B. (2013). *Preliminary research.* (9th ed.). Bangkok: Suweeriyasarn. [In Thai]
- Thaipost. (2022). *The Permanent Secretary of the Ministry of Education points out that the world is entering the BANI World era, which encompasses all forms of turmoil, directly impacting education. He has provided policies to cope with and address the decline in learning.* Retrieved from <https://www.thaipost.net/education-news/255668/> [In Thai]
- Wuthithamapiwat, S. (2022). Management of Thai literature studies using metaverse. *Journal of Dhammasuksa Research*, 5(2), 282–303. [In Thai]

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน
ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ERROR ANALYSIS OF CHINESE SENTENCE WRITING OF SECOND-YEAR CHINESE
PROGRAM STUDENTS AT SURATTHANI RAJABHAT UNIVERSITY

ชยชนม์ โพธิ์ทิพย์^{1*}, อรพรรณ สุวภาพ², ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์³ และ อโนชาวี เพชรรัตน์⁴
Chayachon Photip^{1*}, Oraphan Suvaphap², Sirirat Choophan Atthaphonphiphat³ and Anochao Phetcharatt⁴

^{1,3,4}มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี 272 หมู่ 9 ถ. สุราษฎร์-นาสาร อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84100 ประเทศไทย
²มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 46 หมู่ 3 อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150 ประเทศไทย
^{1,3,4}Suratthani Rajabhat University 272, Moo.9, Surat-Nasan Road, Meuang District, Suratthani Province, 84100 Thailand
²Muban Chombueng Rajabhat University 46, Moo.3, Chombueng District, Ratchaburi Province, 70150 Thailand

*Corresponding author E-mail: Chayachonphotip@gmail.com

(Received: 18 Aug, 2024; Revised: 22 Mar, 2025; Accepted: 10 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ชั้นปีที่ 2 จำนวน 34 คน เก็บข้อมูลจากแบบทดสอบหลังเรียนผ่านการเขียนเรียงความของนักศึกษาในหัวข้อครอบครัวของฉัน โดยกำหนดให้นักศึกษาเขียนคนละ 20 ประโยค รวมทั้งสิ้น 680 ประโยค มีขอบเขตการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน 3 ประการ ได้แก่ คำลักษณนาม คำบุพบท และคำบอกระดับ โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางภาษา

ผลการศึกษาพบข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน จำนวน 158 ประโยค จากประโยคที่กลุ่มตัวอย่างเขียนทั้งหมด 680 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 23.24 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนที่พบจำแนกได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม จำนวน 64 ประโยค 2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท จำนวน 83 ประโยค และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ จำนวน 11 ประโยค

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียน, การถ่ายโอนทางภาษา, ทักษะการเขียน, ไวยากรณ์จีน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

² อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

⁴ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The primary aims of this research were to analyze the errors in the writing of Chinese sentences by second-year Chinese major students, Academic Year 2024, Faculty of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University. The purposive sampling technique was employed to select 34 second-year students enrolled in the Chinese Program at Suratthani Rajabhat University. The data were gathered through the administration of a post-test in which each student was instructed to compose a 20-sentence essay on the topic of “My Family”, resulting in a total of 680 sentences. The analytic framework utilized to examine the errors in Chinese sentence writing consisted of three distinct components: classifiers, prepositions, and adverbs of degree, drawing upon the language error analysis approach.

The findings revealed 158 sentences that contained errors out of 680 sentences composed by the sample students, accounting for 23.24%. These identified errors could be classified into three components: 1. classifiers, which constituted 64 sentences, 2. prepositions, which constituted 83 sentences, and 3. adverbs of degree, which constituted 11 sentences.

KEYWORDS: Error Analysis in Writing, Language Transfer, Writing Skill, Chinese Grammar

บทนำ

สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีได้สรุปผลการศึกษาและจำนวนตกออกของนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2566 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 พบว่า มีนักศึกษาตกออก จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 24.48 ซึ่งเป็นอัตราการออกกลางคันที่สูงและมีจำนวนมากที่สุดในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (Chinese Major Self Assessment Report, 2024) จากการสอบถามนักศึกษาที่ตกออก ผู้วิจัยสรุปสาเหตุการตกออกของผู้เรียนได้ 2 ประการ คือ 1. นักศึกษาไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียนเพราะภาษาจีนยากเกินไป และ 2. นักศึกษาขาดทุนการศึกษาในการเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนจึงตั้งข้อสังเกตในประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับประเด็น “ไม่เข้าใจเนื้อหาบทเรียนเพราะภาษาจีนยากเกินไป” ซึ่งเมื่อย้อนกลับมาดูโครงสร้างหลักสูตรของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่า หลักสูตรภาษาจีนเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาจีนพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็น “รายวิชาการระบบเสียง” “รายวิชาการคำ” “รายวิชาโครงสร้างไวยากรณ์จีนเบื้องต้น” “รายวิชาภาษาจีน 1-2” รวมไปถึง “รายวิชาการฟัง-พูดเบื้องต้น”

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่เกิดสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เริ่มคลี่คลาย นักศึกษาได้กลับมาเรียนในชั้นเรียนตามปกติ โดยในชั้นปีที่ 2 นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีน 3 เป็นรายวิชาบังคับ ซึ่งเรียนเกี่ยวกับคำศัพท์ รูปประโยค บทสนทนา เป็นต้น ระหว่างผู้วิจัยดำเนินการสอนพบว่า ความรู้และทักษะภาษาจีนในบางประเด็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ต้องได้รับการพัฒนาซึ่งหมายความว่าผู้เรียนขาดสมรรถนะและความรู้ที่จะนำไปต่อยอดในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น จากผลการวิเคราะห์แบบประเมินหลังเรียนการเขียนในหัวข้อ 《我的家庭》 (ครอบครัวของฉัน) ในรายวิชาภาษาจีน 3 พบว่า นักศึกษายังขาดสมรรถนะและทักษะด้านการเขียนประโยคภาษาจีน และไม่สามารถนำความรู้และทักษะเดิมมาประยุกต์ใช้กับการเขียนในรายวิชาภาษาจีน 3 ได้ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงด้านการเขียนที่มีไวยากรณ์ภาษาจีนเข้ามาเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น

1. คำลักษณนาม 2. คำบุพบท และ 3. คำบอกระดับ ซึ่ง 3 คำนี้ผู้เรียนได้เรียนไปแล้วในรายวิชา “โครงสร้างภาษาจีนเบื้องต้น” ทั้งนี้ ปัญหาการใช้คำดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นของงานวิจัยในครั้งนี้ และเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไขอย่างเร่งด่วนก่อนที่จะถึงนักศึกษาต้องศึกษาต่อในชั้นปีที่สูงขึ้น

งานวิจัยในอดีตที่ศึกษาด้านการเขียนภาษาจีน ได้แก่ ภูมิรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร (Piramlertamorn, 2012) ได้ศึกษาเกี่ยวกับข้อผิดพลาดในการเขียนตัวอักษรจีนของนิสิตวิชาเอกภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา Lin (2013) Jiang (2019) Sun (2015) ได้วิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของนักเรียนไทยในกระบวนการเขียนอักษรจีนที่มีผลวิจัยด้านข้อผิดพลาดของนักเรียนไทย ภากร นพฤทธิ์ และคนอื่น ๆ (Noparit et al., 2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเขียนภาษาจีนของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา และนริศ วตินานนท์ และสุกัญญา วตินานนท์ (Wasinanon, & Wasinanon, 2019) ที่ได้ศึกษาปัญหาการเขียนอักษรจีนผิดที่พบบ่อยของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นส่วนใหญ่เป็นประเด็นการวิจัยข้อผิดพลาดด้านคำศัพท์ ด้านรูปลักษณณ์ตัวอักษร และด้านการเขียนตัวอักษรจีนด้านต่าง ๆ เช่น การเขียนเกี่ยวกับข้อผิดพลาดลำดับขีด (笔顺) และการเขียนเกี่ยวกับข้อผิดพลาดที่เกี่ยวข้องกับการเขียนส่วนนำโครงสร้างตัวอักษร (部首) ทั้งนี้งานวิจัยนี้สนใจศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างการเขียนภาษาจีนโดยเน้นเจาะจงไวยากรณ์ภาษาจีนในประโยค ได้แก่ คำลักษณนาม คำบุพบท และคำบอกระดับ เพื่อพัฒนาการเรียนรวมไปถึงพัฒนาการใช้ไวยากรณ์ภาษาจีนให้ถูกต้อง

ประเด็นสุดท้าย ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนโดย Slinker (1972) ได้เสนอข้อผิดพลาดที่เกิดจากระบบทางภาษาศาสตร์จิตวิทยาที่ผู้เรียนพัฒนาขึ้นมาสำหรับการเรียนภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ โดยข้อผิดพลาดที่ผู้เรียนพัฒนาขึ้นมาระหว่างการเรียนเรียกว่า กระบวนการทางภาษาศาสตร์จิตวิทยา สามารถแบ่งได้ 5 กระบวนการ

ได้แก่ 1. การถ่ายโอนทางภาษา (Language Transfer) 2. การถ่ายโอนจากการเรียน (Transfer of Training) 3. กลวิธีการเรียนภาษาที่สอง (Strategies of Second Language Learning) 4. กลวิธีสื่อสารภาษาที่สอง (Strategies of Second Language Communication) และ 5. การสรุปเกินการ (Overgeneralization) นอกจากนี้ Richards (1974) ได้จัดประเภทของข้อผิดพลาดไว้ 3 ประเภทคือ 1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ (Interlingual Errors) 2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากความซับซ้อนของระบบโครงสร้างในภาษาที่สอง (Intralingual Errors) และ 3. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ (Developmental Errors) รวมถึง ศิริรัตน์ ชูพันธ์ อรรถพลพิพัฒน์ (Atthaphonphiphat, 2015) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับข้อผิดพลาดทางภาษาจากการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเขียนเรียงความภาษาอังกฤษของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีที่มีประสบการณ์ทางภาษาอังกฤษต่างกัน

จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปข้อผิดพลาดทางภาษาของผู้เรียนว่าอาจเกิดจากโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างกันระหว่างภาษา ซึ่งผู้วิจัยเชื่อมโยงข้อผิดพลาดของผู้เรียนไปสู่ทฤษฎีการถ่ายโอนทางภาษาเชิงบวก (Positive Transfer) รวมถึงการถ่ายโอนทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer) นอกจากนี้อาจเกิดจากข้อผิดพลาดภายในภาษาจีน ซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากการใช้ภาษาเป้าหมายผิด หรือเนื่องมาจากความซับซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่สอง ซึ่งไม่ได้เกิดจากการถ่ายโอนทางภาษา

ภาพรวมในงานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยด้านภาษาศาสตร์ภาษาจีนประยุกต์ ซึ่งจะเชื่อมโยงระหว่าง “ภาษาจีน” และ “การจัดการเรียนการสอน” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการนำเสนอเพียงสภาพทั่วไปของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนที่มีการใช้คำลักษณนาม (量词) คำบุพบท (介词) และ คำบอกระดับ (程度副词) โดยไม่รวมถึงข้อผิดพลาดด้านการเขียนอื่น ๆ เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การเลือกใช้คำ การเขียนตัวอักษรจีน รวมถึงข้อผิดพลาดด้านทักษะการฟังหรือทักษะการพูด โดยผู้วิจัยหวังว่าจะนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้มาเป็นฐานสำคัญในการพัฒนาต่อยอดการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมถึงแก้ไขข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนที่เชื่อมโยงกับไวยากรณ์ภาษาจีนให้แก่ผู้เรียนได้อย่างตรงประเด็น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งกรอบแนวคิดออกเป็น 3 ประเด็นดังนี้ ประเด็นที่ 1 รวบรวมข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำข้อมูลมาจำแนกข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน ผู้วิจัยแบ่งข้อผิดพลาดเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词) 2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词) และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词)

ประเด็นที่ 2 วิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน โดยใช้ทฤษฎีข้อผิดพลาดของ Richard (1974) แบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากอิทธิพลของภาษาแม่ (Negative Transfer) 2. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากความซับซ้อนของระบบโครงสร้างในภาษาที่สอง (Intralingual Errors)

ประเด็นที่ 3 เสนอแนะแนวทางการจัดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน ซึ่งข้อเสนอแนะเกิดจากประเด็นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยรูปแบบผสมวิธี (Mixed Methods) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีจำนวน 34 คน ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีน 3 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2567

ขอบเขตเนื้อหา

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยโดยการใช้หัวข้อ 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” ซึ่งเป็นหัวข้อที่ผู้วิจัยใช้ในการประเมินผลการสอนหลังเรียนบทเรียนที่ 13 เรื่อง 《美丽的家》 “ครอบครัวที่งดงามของฉัน” จากหนังสือ 《体验汉语写作教程》 (中级 1) ทั้งนี้ เพื่อให้เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ความสามารถของนักศึกษายิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ปรับเปลี่ยนจากหัวข้อ 《美丽的家》 “ครอบครัวที่งดงามของฉัน” เป็น 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” โดยกำหนดให้นักศึกษาเขียนเรียงความดังกล่าวในระยะเวลา 1 ชั่วโมง 30 นาที และกำหนดให้เขียนเรียงความทั้งหมดจำนวน 20 ประโยค

2. ขอบเขตการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน 3 ประเด็น ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม 《量词》 2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词) และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词) เท่านั้น

เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการและทฤษฎีข้อผิดพลาด รวมถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

2. ออกแบบและสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยกำหนดใช้แบบทดสอบหัวข้อ 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” ซึ่งเป็นหัวข้อที่ผู้วิจัยใช้สำหรับประเมินผลหลังเรียนบทเรียนที่ 13 เรื่อง 《美丽的家》 จากหนังสือ 《体验汉语写作教程》 (中级1) ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีการปรับเปลี่ยนจากหัวข้อ 《美丽的家》 “ครอบครัวที่งดงามของฉัน” เป็น 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน”

3. นำเครื่องมือวิจัยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ภาษาจีน และศาสตร์การสอนภาษาจีนสำหรับชาวต่างชาติ รวมทั้งสิ้น จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเครื่องมือวิจัย

4. เครื่องมือวิจัยแบบทดสอบหัวข้อ 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” ที่ได้รับการตรวจสอบความเหมาะสมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.46)

5. นำเครื่องมือวิจัยที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งวิธีการเก็บข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของนักศึกษา ดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผ่านระบบ Google Form

2. เรียงความในหัวข้อ 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีน 3 จำนวน 34 คน โดยผู้วิจัยให้นักศึกษาเขียนเรียงความในชั้นเรียน กำหนดให้นักศึกษาแต่งประโยค จำนวน 20 ประโยค โดยนักศึกษามีอิสระในการเขียนแต่จำเป็นต้องอยู่ในขอบเขตของหัวข้อดังกล่าว ซึ่งผลจากการเขียนผู้วิจัยได้รับรวบรวมข้อมูลประโยคทั้งสิ้น จำนวน 680 ประโยค ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ได้ผ่านการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยมีรหัสโครงการ 108/2567 และเอกสารรับรองเลขที่ SRU-EC 2024/125

ฉบับเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของนักศึกษาเพศ อายุ รวมถึงพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยหลังจากรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีการเปรียบเทียบทางภาษา และทฤษฎีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ข้อผิดพลาด หลังจากรวบรวมข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนมีข้อผิดพลาดตามโครงสร้างไวยากรณ์ 3 ด้าน ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词) 2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียน

คำบุพบท (介词) และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียน คำลักษณนาม (量词) สำหรับจำนวนข้อผิดพลาดทั้ง 3 ประเด็นนั้นผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบของคำร้อยละ และนำข้อมูลดังกล่าวมาเสนอในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผลการวิจัยออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน

ผู้วิจัยแบ่งข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานีเป็น 3 ด้าน สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิจัยข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน

ประเด็นคำถาม	ข้อผิดพลาด (ประโยค)	ร้อยละ
1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ 程度副词	11	1.61
2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท 介词	83	12.21
3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม 量词	64	9.41
สรุป	158	23.23

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เกี่ยวกับข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน โดยการรวบรวมข้อมูลด้านการเขียนไวยากรณ์ภาษาจีนเรื่อง 《我的家庭》 “ครอบครัวของฉัน” ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ทั้งหมด จำนวน 680 ประโยค พบว่า มีข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน จำนวน 158 ประโยค แบ่งเป็น 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ จำนวน 11 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.61

2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท จำนวน 83 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 12.21 และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม จำนวน 64 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 9.41

2. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนเกี่ยวกับการศึกษาและวิเคราะห์ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนแต่ละด้าน ดังนี้

2.1 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词)

ตัวอย่างที่	ภาษาจีนที่ถูกต้อง	ภาษาจีนที่นักศึกษาเขียน	ความหมายในภาษาไทย
1	我爸爸最高。	我爸爸高最。	พ่อฉันสูงที่สุด
2	我家的猫很漂亮。	我家的猫漂亮很。	แมวบ้านฉันสวยมาก
3	我家有很多鸡。	我家有鸡多很。	บ้านของฉันมีไก่เยอะมาก
4	妈妈最喜欢吃水果。	妈妈喜欢吃水果最	แม่ชอบกินผลไม้ที่สุด

จากตารางที่ 2 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคที่มีคำบอกระดับ (程度副词) พบว่า นักศึกษาใช้โครงสร้างหรือรูปประโยคทางภาษาจีนโดยการลอกเลียนแบบจากภาษาแม่ จึงสอดคล้องกับทฤษฎีของ Corder (1967) และ Richards (1974) เกี่ยวกับทฤษฎีเรื่องการถ่ายโอนทางภาษา (Language Transfer) ซึ่งข้อผิดพลาดในกรณีนี้เกิดจากการถ่ายโอนรูปแบบการเขียนภาษาจากภาษาแม่สู่ภาษาที่ 2 ทำให้ผู้เรียนเกิดการค้นชิน และไม่ระมัดระวังในการใช้ภาษาทำให้เกิดการใช้ผิดพลาดขึ้น ซึ่งเมื่อสังเกตโครงสร้างทางภาษาของภาษาไทยที่มีคำบอกระดับอยู่ในประโยคจะพบว่าอยู่ในรูปแบบ “ประธาน+คำคุณศัพท์หรือคำกริยาบอกรสภาพจิตใจ (心理动词)+กรรม+คำบอกระดับ” แต่โครงสร้างทางภาษาของภาษาจีนที่มีคำบอกระดับอยู่ในประโยคจะอยู่ในรูปแบบ “ประธาน+

คำบอกระดับ+คำคุณศัพท์หรือคำกริยาบอกรสภาพจิตใจ (心理动词)+กรรม” ดังนั้น ตัวอย่างที่ 1 ประโยคของนักศึกษา 我爸爸+高+最 ควรแก้ไขเป็น 我爸爸+最+高 ตัวอย่างที่ 2 ประโยคของนักศึกษา 我家的猫+漂亮+很 ควรแก้ไขเป็น 我家的猫+很+漂亮 ตัวอย่างที่ 3 ประโยคของนักศึกษา 我家+有+鸡+多+很 ควรแก้ไขเป็น 我家+有+很+多+鸡 ตัวอย่างที่ 4 กล่าวถึงรูปโครงสร้างภาษาจีนที่เป็นรูปประโยคซับซ้อน ในรูปแบบ “ประธาน+คำบอกระดับหรือคำกริยาบอกรสภาพจิตใจ (心理动词)+กรรม” ทั้งนี้ ประโยคของนักศึกษา 妈妈+喜欢+吃+水果+最 ควรแก้ไขเป็น 妈妈+最+喜欢+吃+水果 เป็นต้น

2.2 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词)

ตัวอย่างที่	ภาษาจีนที่ถูกต้อง	ภาษาจีนที่นักศึกษาเขียน	ความหมายในภาษาไทย
1	我跟妹妹去学校。	我去大学跟妹妹。	ฉันไปมหาวิทยาลัยกับน้องสาว
2	我妈妈在学校工作。	我妈妈工作在学校。	แม่ของฉันทำงานที่โรงเรียน
3	我们在食堂吃饭。	我们吃饭在食堂。	พวกเรากินข้าวที่โรงอาหาร
4	姐姐跟我回家。	姐姐回家跟我。	พี่สาวกลับบ้านกับฉัน

จากตารางที่ 3 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词) พบว่า นักศึกษาลอกเลียนโครงสร้างภาษาจีนจากโครงสร้างภาษาแม่ ซึ่งเป็นกรณีเดียวกันกับการเขียนคำบอกระดับ (程度副词) ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างภาษาไทยจะอยู่ในรูปแบบ “ประธาน 1+กริยา+ประธาน 2 / (กรรม 1)+คำบุพบท+กรรม 2” ส่วนโครงสร้างภาษาจีนจะอยู่ในรูปแบบ “ประธาน 1+คำบุพบท+ประธาน 2 / (กรรม 1)+กริยา+กรรม 2” ดังนั้น ตัวอย่างที่ 1 ประโยคของนักศึกษา 我+去+大学+跟+妹妹 ควรแก้ไขเป็น

我+跟+妹妹+去+学校。 ตัวอย่างที่ 2 ประโยคของนักศึกษา 我妈妈+工作+在+学校 ควรแก้ไขเป็น 我妈妈+在+学校+工作 ตัวอย่างที่ 3 ประโยคของนักศึกษา 我们+吃+饭+在+食堂 ควรแก้ไขเป็น 我们+在+食堂+吃+饭 และตัวอย่างที่ 4 ประโยคของนักศึกษา 姐姐+回+家+跟+我 ควรแก้ไขเป็น 姐姐+跟+我+回+家 เป็นต้น

2.3 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词)

ตัวอย่างที่	ภาษาจีนที่ถูกต้อง	ภาษาจีนที่นักศึกษาเขียน	ความหมายในภาษาไทย
1	每天我喝一瓶牛奶。	每天我喝一个牛奶。	ทุกวันฉันดื่มหนึ่งขวดนม (ทุกวันฉันดื่มนมหนึ่งขวด)
2	妈妈在一所学校工作。	妈妈在一个学校工作。	แม่ที่หนึ่งแห่งโรงเรียนทำงาน (แม่ของฉันทำงานที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง)
3	我家有三条狗。	我家有狗三条。	บ้านฉันมีสุนัขสามตัว
4	我养两条鱼。	我养鱼两条。	ฉันเลี้ยงปลาสองตัว

จากตารางที่ 4 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词) ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า

1. ข้อผิดพลาดอาจเกิดจากการที่นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับการเข้าคู่คำลักษณนามกับประธาน หรือกรรมของประโยค โดยเมื่อนำมาใช้จึงขาดการตระหนักถึงการเข้าคู่คำลักษณนามที่ถูกต้องจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดขึ้น ดังตัวอย่าง 1 ประโยคของนักศึกษา 每天我喝一个牛奶。 ควรแก้จากคำว่า 一个 (หนึ่งอัน/ชิ้น) เป็น 一瓶 (หนึ่งขวด) ซึ่ง คำว่า “瓶” แสดงถึงลักษณนามของ “ขวด” ดังนั้นควรแก้ไขประโยคเป็น 每天我喝一瓶牛奶。 ตัวอย่างที่ 2 ประโยคนักศึกษา 我妈妈在一个学校工作。 ควรแก้จากคำว่า 一个 (หนึ่งอัน / ชิ้น) เป็น 一所 (หนึ่งแห่ง) ซึ่งคำว่า “所” แสดงถึงลักษณนามของโรงเรียน ดังนั้นควรแก้ไขประโยคให้ถูกต้องเป็น 我妈妈在一所学校工作。 เป็นต้น

2. ข้อผิดพลาดอาจเกิดจากการลอกเลียนโครงสร้างภาษาไทยและใช้ในโครงสร้างภาษาจีน กล่าวคือ เมื่อวิเคราะห์โครงสร้างประโยคภาษาจีนที่นักศึกษาเขียนโดยละเอียด ผู้วิจัยพบว่านักศึกษาเขียนประโยคภาษาจีนที่กำหนดให้โดยใช้โครงสร้างประโยคภาษาไทยอยู่ในรูปแบบ “ประธาน+กริยา+กรรม+จำนวนตัวเลข+คำลักษณนาม” ทั้งนี้ โครงสร้างภาษาจีนที่ถูกต้องคือ “ประธาน+กริยา+จำนวนตัวเลข+คำลักษณนาม+กรรม” ทั้งนี้ จากตัวอย่างที่ 3 ประโยคของนักศึกษา 我家+有+狗+三+条。 ควรแก้ไขเป็น 我家+有+三+条+狗。 และ ตัวอย่างที่ 4 ประโยคของนักศึกษา 我+养+鱼+两+条。 ควรแก้ไขเป็น 我+养+两+条+鱼。 เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีน จำนวน 158 ประโยค จากประโยคที่กลุ่มตัวอย่างเขียนทั้งหมด 680 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 23.24 ข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนที่พบจำแนกได้เป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ จำนวน 11 ประโยค 2. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม จำนวน 64 ประโยค และ 3. ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท จำนวน 83 ประโยค จากการวิเคราะห์ปัญหาด้านการเขียนประโยคภาษาจีนของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาภาษาจีน ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยสรุปสาเหตุข้อผิดพลาดได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer) โดยเฉพาะในกรณีของข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบอกระดับ (程度副词) ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词) และ ข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำบุพบท (介词) ซึ่งทั้ง 3 คำนี้มีโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างจากภาษาไทย จึงเป็นไปได้ที่นักศึกษาเขียนประโยคภาษาจีนที่เกิดจากการถ่ายโอนโครงสร้างทางภาษาจากภาษาแม่สู่ภาษาที่สอง

2. ข้อผิดพลาดภายในซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากการใช้ภาษาเป้าหมายผิด หรือเนื่องมาจากความซับซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่สอง โดยในกรณีนี้เกิดขึ้นในข้อผิดพลาดด้านการเขียนคำลักษณนาม (量词) ที่นักศึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับการเข้าคู่คำลักษณนามกับประธานหรือกรรมของประโยค หรือกล่าวคือ

ความซับซ้อนเชิงภาษาที่ยากเกินความรู้ของนักศึกษา โดยเมื่อนักศึกษานำคำลักษณนาม (量词) มาใช้จึงขาดการตระหนักถึงการเข้าคู่คำลักษณนามที่ถูกต้อง จึงทำให้เกิดข้อผิดพลาด

การอภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนมาอภิปรายเพื่อเชื่อมโยงไปสู่วิธีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในชั้นเรียน ได้แก่

1. ประเด็น “ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer)” เนื่องจากความแตกต่างทางโครงสร้างทางภาษา นักศึกษาจึงเขียนประโยคภาษาจีนที่เกิดจากการถ่ายโอนโครงสร้างทางภาษาจากภาษาแม่สู่ภาษาที่สอง โดยในประเด็นนี้ ผู้วิจัยเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนคือ “ผู้สอนควรสร้างความตระหนักด้านข้อแตกต่างทางไวยากรณ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนแก่ผู้เรียนแม่ภาษาไทยและภาษาจีนจะมีโครงสร้างประโยคเหมือนกันคือ “ประธาน+กริยา+กรรม” แต่ในภาษาจีนจะมีคำบางคำที่มีรูปแบบโครงสร้างทางภาษาแตกต่างจากภาษาไทย” เช่น คำบอกระดับ (程度副词) คำบุพบท (介词) และคำลักษณนาม (量词) ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนควรสร้างความตระหนักในเรื่องความแตกต่างทางภาษา โดยเริ่มจากการแจกแจงโครงสร้างทางภาษาไทยและภาษาจีนแก่นักศึกษาอย่างละเอียด เพื่อให้ นักศึกษาตระหนักถึงความแตกต่าง เมื่อนักศึกษาเริ่มตระหนักในความแตกต่างของโครงสร้างทางภาษาแล้ว ผู้สอนอาจทดลองให้นักศึกษาสร้างประโยคภาษาจีนแบบง่าย ๆ เพื่อกระตุ้นการรับรู้ด้านภาษาของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุพิชญา ชัยโชติรานันท์ (Chaichotiranant, 2015) ที่ว่า “ควรเน้นคำให้นักศึกษาเข้าใจถึงลักษณะเด่นที่แตกต่างและเหมือนกันระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน เพื่อลดข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์และอิทธิพลจากภาษาไทย” และนพพล จันทร์กระจ่างแจ้ง (Jankrajangjaeng, 2019) ซึ่งได้เสนอวิธีการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนว่า “ผู้สอนควรอธิบายให้ผู้เรียนเห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่ให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจถึงความแตกต่างอย่างชัดเจน” นอกจากนี้

ยังสอดคล้องกับ เกรียงไกร กองเส็ง (Kongseng, 2016) ได้กล่าวว่า “ผู้เรียนจะต้องมีความเข้าใจในหลักและกฎเกณฑ์ของภาษาต่างประเทศที่ตนเรียนอย่างถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเรียนรู้ภาษานั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้ภาษา”

จากการอภิปรายผู้วิจัยสรุปประเด็น “ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer)” ดังนี้ ผู้สอนควรเน้นย้ำ แสดงข้อแตกต่างด้านไวยากรณ์หลักการและกฎเกณฑ์ระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน โดยผู้สอนต้องกระตุ้นให้นักศึกษาตระหนักและระมัดระวังการเขียนประโยคภาษาจีน รวมถึงหมั่นฝึกฝนให้นักศึกษานำความรู้ข้อแตกต่างด้านไวยากรณ์ ไปประยุกต์ใช้ในการเขียนประโยคภาษาจีนให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อลดข้อผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ประเด็น “ข้อผิดพลาดภายในซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากความซับซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่สอง (Intralingual Errors)” ผู้วิจัยเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนคือ ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกเขียนประโยคภาษาจีนที่มีการใช้ไวยากรณ์จีนบ่อย ๆ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้ โดยผู้สอนต้องตระหนักเสมอว่า การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นควรสร้างนิสัยรักการเขียนและฝึกปฏิบัติการเขียนภาษาจีนที่มีการใช้ไวยากรณ์บ่อย ๆ เพราะภาษาจีนคือภาษารูปภาพหรืออักษรภาพ นักศึกษาจำเป็นต้องจดจำตัวอักษร คำศัพท์ และรูปประโยคให้ได้ จึงจะสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การที่ผู้สอนกระตุ้นให้นักศึกษารักการเขียน จึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดข้อผิดพลาดด้านการเขียนประโยคภาษาจีนที่มีไวยากรณ์จีนในประโยคได้ นอกจากนี้ จะเป็นจุดเริ่มต้นที่นักศึกษาสามารถเชื่อมโยงสู่ทักษะอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับ Lu (2013) ที่ได้สนับสนุนให้การเรียนไวยากรณ์ภาษาจีน มิใช่เรียนเพื่อท่องจำจากกฎเกณฑ์เพียงอย่างเดียว แต่ควรเรียนเพื่อให้สามารถใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อีกทั้งผู้สอนพึงตระหนักอยู่เสมอว่าการเรียนการสอนไวยากรณ์ภาษาจีนให้ได้ผลดี ควรเน้น

การเรียนรู้เชิงปฏิบัติให้มาก เพื่อช่วยให้นักศึกษามีบทบาทในชั้นเรียน และในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ควรเพิ่มโอกาสให้นักศึกษาได้ทดลองนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันด้วย นอกจากนี้ ศศิธร นูริตมนต์ (Nuritamon, 2021) ได้เสนอว่า “ผู้เรียนควรหมั่นสืบค้น แสวงหาเรียนรู้และจดจำ คำศัพท์ภาษาจีนเป็นประจำ จากหนังสือเรียนหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ที่ตนสนใจ เพื่อเพิ่มพูนให้มีคลังความรู้ด้านคำศัพท์เยอะมากขึ้นและสามารถนำคำศัพท์ที่ได้เรียนรู้และเข้าใจแล้วมาเขียนเป็นรูปประโยคภาษาจีนได้ฝึกฝนการแต่งประโยคภาษาจีนอยู่เป็นประจำ” รวมถึง ปาริษา รักเกื้อ และรัฐพร ศิริพันธ์ (Rakkuea and Siriphan, 2021) กล่าวว่า “ผู้สอนควรพัฒนาและหาวิธีการสอนใหม่ ๆ หรือวิธีการสอนที่หลากหลายขึ้น รวมถึงพัฒนาสื่อการสอน ที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อให้นักศึกษาเกิดความสนุกสนานในการเรียนและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน”

จากการอภิปรายผู้วิจัยสรุปประเด็น ข้อผิดพลาดภายในซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากการความซ้ำซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่สอง (Intralingual Errors)” ดังนี้ ผู้สอนควรฝึกฝนและกระตุ้นให้นักศึกษาฝึกเขียนประโยคภาษาจีนที่มีการใช้ไวยากรณ์จีนบ่อย ๆ รวมถึงการมอบหมายให้นักศึกษาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะความรู้ด้านการเขียนประโยคภาษาจีน และความรู้จากการเพิ่มพูนคลังคำศัพท์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่แสวงหาไปปรับใช้ได้อย่างถูกต้อง เพื่อลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากความซ้ำซ้อนของภาษาที่สอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

อาจารย์หรือผู้สอนภาษาจีนสามารถนำผลสรุปด้านประเด็นข้อผิดพลาด 2 ประเด็น ได้แก่ 1. ประเด็นข้อผิดพลาดที่เกิดจากการถ่ายโอนทางภาษาเชิงลบ (Negative Transfer) และ 2. ข้อผิดพลาดภายในซึ่งเป็นข้อผิดพลาดจากความซ้ำซ้อนของโครงสร้างทางภาษาที่สอง (Intralingual Errors)

ทั้งนี้ เพื่อเชื่อมโยงสู่แนวทางการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนในด้านทักษะการเขียนของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสามารถนำแนวทางและข้อเสนอแนะไปพัฒนาหลักการใช้ไวยากรณ์ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำและนำไปสู่การประยุกต์ใช้กับทักษะอื่น ๆ รวมถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยในชั้นเรียน และเป็นงานวิจัยต่อยอด ทำให้กลุ่มตัวอย่างไม่ครอบคลุมและไม่กว้างขวาง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้กว้างขึ้นเพื่อสร้างผลกระทบของงานวิจัยให้สูงขึ้น ทั้งนี้ อาจขยายกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยอื่น

2. เพิ่มประเด็นการวิเคราะห์การเขียนภาษาจีนให้ครอบคลุมมากขึ้น เช่น คำสันธาน คำคุณศัพท์ คำกริยาช่วย และคำกริยาวิเศษณ์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- Atthaphonphiphat, S. C. (2015). Error analysis in English writing of Suratthani Rajabhat University's students with different English language experience. *Journal Of Humanities and Social Sciences Suratthani Rajabhat University*, 7(1), 25–32. [In Thai]
- Chaichotiranant, S. (2015). The study of erroneous in translation from Thai to Chinese of Business Chinese students. *Panyapiwat Journal*, 7(1), 116–126. [In Thai]
- Chinese Major Self Assessment Report. (2024). *Self assessment report (1 June 2023– 31 July 2024)*. Chinese Major, Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University. [In Thai]
- Corder, S.P. (1967). The significance of learner's error. *International Review of Applied Linguistics*, 5, 161–169.
- Jankrajangjaeng, N. (2019). The study of errors analysis and problems solving on grammar of Chinese language through complement of Mattayomsuksa 6 students program in Arts–Chinese Language by using Chinese language grammar test. *Suan Sunandha Academic & Research Review*, 13(1), 64–77. [In Thai]
- Jiang, Z.H. (2019). *Survey of Chinese characters written by Thai students: Case study of Chiang Rai Rajabhat University*. (Master's theise, Teaching Chinese as a Second Language. Zhengzhou University). [In Chinese]
- Kittinanthawat, P., Liao, Z.L., Yotsongkram, B. and Singdam, T. (2015). *Satisfaction of students for Chinese communication and development guidelines*. Rambhai Barni Rajabhat University. [In Thai]
- Kongseng, K. (2016). A comparative study of two–word serial verb phrase in Chinese and Thai. *Lampang Rajabhat University Journal*, 5(1), 1–12. [In Thai]
- Lin, H. Y. (2013). *Survey on Thailand students about the situation in learning and writing Chinese stroke–Kamphaeng Phet Rajabhat University as research subject*. (Masere's thesis, Teaching Chinese as A Second Language, Suzhou University). [In Chinese]
- Lu, F. (2013). *Theories and methods of Chinese grammar teaching*. Beijing: Beijing University Press. [In Chinese]
- Noparit, P., Saepun, W. Saesen, W., Rungbanjit, W., Rungbanjit, W., and Thongnet, S. (2018). Chinese writing problem for Chinese major students of Yala Rajabhat University. In *The 1st National and International Academic Conference “Creative Research for Stability, Prosperity and Sustainability”* (pp. 185–192). 10 May 2018. Faculty of Management Science, Yala Rajabhat University. [In Thai]
- Nuritamon, S. (2022). Analysis of grammatical errors in writing Chinese sentences by students of the School of Liberal Arts, University of Phayao. *Journal of Humanities and Social Sciences Mahasarakham University*, 41(6), 135–152. [In Thai]
- Piromlertamorn, P. (2012). *A study of common errors in the Chinese writing of students from the Chinese Major Faculty of Humanities and Social Sciences at Burapha University*. Humanities and Social Sciences, Burapha University. [In Thai]
- Rakkuea, P., & Siriphan, R. (2021). The study of errors in writing Chinese alphabets of Chinese minor students in the Faculty of Liberal Arts, Princess of Naradhiwas University. *Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sciences*, 8(2), 164–179. [In Thai]
- Richard, J. (1974). *A non–contrastive approach to error analysis*. ELT 25.

- Slinker, L. (1972). *Paper in interlanguage in occasional paper no. 44*. Singapore: SEAMEO Regional Language Centre.
- Sukjairungwattana, P. (2022). Study of condition and problems for the development of the online system of students Mahidol University. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 7(2), 104–115. [In Thai]
- Sun, Y.Z. (2015). *Study of error analysis of Chinese writing character of Thai students and teaching suggestions: Muban Chombueng Rajabhat University as research subject*. (Master's thesis, Teaching Chinese as a Foreign Language (TCFL), Shanghai Normal University). [In Chinese]
- Wasinanon, N. (2016). The study of Thailand's systematic Chinese teaching management in higher education. *Chinese study journal (Kasetsart University)*, 9(2), 263–287. [In Thai]
- Wasinanon, N. & Wasinanon, S. (2019). The study of the problems in Chinese character writing errors made by the freshmen of Huachiew Chalermprakiet University. *Ramkhamhaeng Journal Humanities Edition*, 38(1), 85–100. [In Thai]

การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่าน
ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนใน
บริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานใน
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)*

THE DEVELOPMENT OF CHINESE LANGUAGE CURRICULUM VIA
MASSIVE OPEN ONLINE COURSE TO ENHANCE WORKING CONTEXT
OF VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS AND WORKERS OF EASTERN
ECONOMIC CORRIDOR

ภุมรินทร์ ภิรมย์เลิศอมร^{1**} และ กนกพร ศรีญาณลักษณ์²

Phoommarin Phiromlertamorn^{1**} and Kanokporn Sriyanalug²

^{1,2}มหาวิทยาลัยบูรพา 169 ถ.ลพทบางแสน ต.แสนสุข อ.เมืองชลบุรี จ.ชลบุรี 20131 ประเทศไทย

^{1,2}Burapha University, 169 Long-Had Bangsaen Rd., Saensuk Sub-district, Mueang Chonburi District, Chonburi Province 20131 Thailand

**Corresponding author E-mail: phoommarin@go.buu.ac.th

(Received: 12 Nov, 2024; Revised: 17 Apr, 2025; Accepted: 11 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. พัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และ 2. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน โดยวิธีการเลือกตามความสะดวกหรือสมัครใจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงาน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รายวิชาภาษาจีนเพื่อการทำงาน โดยเรียนผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) และแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1. หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีจำนวน 8 บทเรียน ได้แก่ บทที่ 1 ระบบเสียงพินอิน บทที่ 2 การทักทาย บทที่ 3 การแนะนำตัว บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ บทที่ 5 การเชิญ บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ และบทที่ 8 การกล่าวอวยพร และระบบการจัดการหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัย

* โครงการวิจัยนี้ได้รับงบประมาณสนับสนุนการวิจัย จากมหาวิทยาลัยบูรพา “งบประมาณเงินอุดหนุนจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประเภท Fundamental Fund ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566” เลขที่สัญญา วรรณ. 15.3/2566

¹⁻² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

อาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การแนะนำรายวิชา ขั้นตอนที่ 2 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาบทเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบหลังเรียน

2. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผู้เรียนจำนวน 60 คน ได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 59.15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 96.89 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์, ระบบเปิดสำหรับมวลชน, นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา, เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ABSTRACT

This research aimed to: 1. develop an online Chinese language course through a Massive Open Online Course (MOOC) in the working context of vocational college students and workers in the Eastern Economic Corridor (EEC), and 2. evaluate the learning achievement in Chinese language among learners after receiving instruction from the online Chinese language course developed through the MOOC. The sample group was divided into two groups: vocational college students and employees from companies located in the three provinces of the Eastern Economic Corridor (EEC), namely Chonburi, Rayong, and Chachoengsao. Each group consisted of 30 participants, making a total of 60 participants, selected through a convenience or voluntary sampling method. The research instruments included an online Chinese language course “Chinese for the Workplace” through a Massive Open Online Course (MOOC), which was delivered via the BUU MOOC platform (<http://mooc.buu.ac.th>), and a learning achievement assessments form. Data were analyzed using basic statistics, including the t-test, percentages, means and standard deviations. The research results found that:

1. The online Chinese language course through the Massive Open Online Course (MOOC) in the working context of vocational college students and employees in the Eastern Economic Corridor (EEC) consisted of eight lessons as follows: Lesson 1: Pinyin Sound System; Lesson 2: Greeting; Lesson 3: Self-Introduction; Lesson 4: Welcome; Lesson 5: Invitation; Lesson 6: Apologizing; Lesson 7: Business Negotiation; and Lesson 8: Blessing. The management of the online Chinese language course through the Massive Open Online Course (MOOC), designed to enhance Chinese language proficiency in the working context of vocational college students and employees in the Eastern Economic Corridor (EEC), could be explained in five steps as follows: Step 1: Course Introduction; Step 2: Pre-test or Assessment; Step 3: Self-study through video clips; Step 4: Mid-course assessment by doing exercises at the end of lessons; and Step 5: Post-test or assessment.

2. The assessment of learning achievement revealed that all 60 learners showed a significant improvement in their Chinese language skills, with post-test scores being noticeably higher than pre-test scores. The learners had an average pre-test score of 59.15 and an average post-test score of 96.89. When comparing pre-test and post-test scores, the Chinese language learning achievement after curriculum development was significantly higher than before development at the statistical significance level of .05.

KEYWORDS: Chinese Language Online Course, MOOC, Vocational College Students, Eastern Economic Corridor

บทนำ

โครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เป็นโครงการต่อยอดการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกที่มุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นโครงการที่นอกจากมุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังเน้นการพัฒนาในด้านอื่น ๆ อีกด้วย เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านเทคโนโลยี ด้านบุคลากร เป็นต้น ในส่วนของการพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นการพัฒนาทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งหนึ่งในทักษะและสมรรถนะของบุคลากรที่ควรได้รับการพัฒนานั้น คือ การพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2023) และจากการศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Punyapiroje, Mahakhan, and Tunwattana, 2021) พบว่า การจัดการเรียนการสอนทางด้านภาษาต่างประเทศและการให้ความรู้ด้านวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้นยังไม่ครอบคลุมภาษาต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติหลักที่เข้ามาลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งหนึ่งในภาษาต่างประเทศที่บุคลากรควรได้รับการพัฒนาและเป็นภาษาต่างประเทศของนักลงทุนต่างชาติหลักนั้น คือ ภาษาจีน เนื่องจากรวมของการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 – 2565 นักลงทุนสัญชาติจีนถือเป็นนักลงทุนรายใหญ่และมีส่วนส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทยอีกด้วย (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2023) เมื่อพิจารณาจากการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของนักลงทุนสัญชาติจีนแล้ว การพัฒนาบุคลากรของไทยให้มีความรู้ความสามารถในการทำงานกับนักลงทุนสัญชาติจีนได้ จำเป็นต้องมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนและเข้าใจวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของจีน

เพื่อลดการสื่อสารที่ผิดพลาดและยังเป็นการส่งเสริมให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้กลุ่มอุตสาหกรรมที่นักลงทุนสัญชาติจีนลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกอยู่ในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมเพื่อให้เกิดการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรมในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและอุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้มีความต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ ดังนั้นการผลิตบุคลากรในการรองรับตลาดแรงงานและการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่สูงขึ้น เพื่อให้สามารถทำงานในบริษัทต่างชาติของจีนหรือบริษัทร่วมทุนจีนจึงมีความจำเป็นอย่างมาก ซึ่งหนึ่งในปัญหาเร่งด่วนของการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ การพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาต่างประเทศ (Punyapiroje et al., 2021) และเมื่อพิจารณาจากมูลค่าการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของนักลงทุนสัญชาติจีนแล้ว การยกระดับบุคลากรไทยในการทำงานของบริษัทของนักลงทุนสัญชาติจีนจำเป็นต้องมีทักษะทางด้านภาษาจีน รวมถึงความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานของชาวจีน ด้วยเหตุนี้ การที่บุคลากรไทยมีทักษะความรู้ ความสามารถด้านภาษาจีน จะช่วยลดการสื่อสารที่ผิดพลาดและช่วยให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการสร้างเสริมทักษะทางด้านภาษาจีนจะทำให้บุคลากรไทยสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้โดยตรงอีกด้วย

การผลิตและพัฒนาบุคลากรไทยให้มีทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนได้นั้น การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (Massive Open Online Course: MOOC) เพื่อเสริมสร้างทักษะความสามารถทางภาษาจีนในบริบทการทำงานเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่นำเทคโนโลยีมาช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นนอกเหนือจากการพัฒนาความรู้เชิงวิชาชีพในการทำงาน ดังที่ อภิชาติ รอดนิยม (Rodniyom, 2024) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระบบเปิดสำหรับมวลชนว่าเป็นระบบที่มีคุณลักษณะที่โดดเด่น คือ 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ที่นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

ทางออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ 2) การมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมออนไลน์ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมออนไลน์ต่าง ๆ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้ 3) การมีระบบการประเมินผลที่หลากหลาย โดยเป็นรูปแบบการวัดผลและประเมินผลที่ให้ผลประเมินได้ทันที แบบฝึกหัดมีการตรวจคำตอบอัตโนมัติ ทำให้สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุงการเรียนรู้ได้ทันที 4) การเข้าถึงแบบเปิดกว้าง โดยสามารถรองรับผู้เรียนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน 5) ความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามเวลาและสถานที่ที่สะดวก และจากการศึกษาของ เบญญิกานต์ กาญจนานเสถียร และชัยยุทธ์ ชินอกุล (Kanjathanaseth and Chinokul, 2021) พบว่า ระบบเปิดสำหรับมวลชนสามารถตอบสนองการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการออกแบบการเรียนรู้ตามอัธยาศัย เหมาะสมกับการพัฒนาทักษะวิชาชีพและภาษาต่างประเทศ หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนทางด้านภาษาจีนจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาความสามารถในการทำงาน และสร้างโอกาสในการทำงานให้มากขึ้น อีกทั้งหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนเป็นหลักสูตรที่สามารถเรียนที่ไหนก็ได้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยไม่จำกัดเพศ อายุ ระดับการศึกษา และสามารถรองรับการเรียนรู้ของผู้เรียนพร้อมกันในจำนวนมาก ๆ หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนจึงเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ลดความเหลื่อมล้ำและโอกาสการเข้าถึงการศึกษาของคนในปัจจุบันได้ และยังเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางด้านภาษาจีนสำหรับกลุ่มคนทำงานที่ต้องการเรียนรู้ภาษาจีนไปพร้อมกับการทำงานอีกด้วย ซึ่งหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรไทยในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกยังพบน้อยมาก (Punyapiroje et al., 2021) และหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนทางด้านภาษาจีนที่เน้นเฉพาะกลุ่มนั้นยังมีจำนวนน้อยมากเช่นกัน การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในประเทศไทยนั้น จากเว็บไซต์โครงการพัฒนามหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยเพื่อการจัด

การเรียนการสอนในระบบเปิด (Thailand Massive Open Online Course Platform, 2022) หมวดหมู่ภาษาและการสื่อสาร มีจำนวน 5 รายวิชา คือ ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ภาษาจีนกลางเพื่อเริ่มสนทนากับ 1,300 ล้านคน พูดภาษาจีน 300 ประโยค และการสนทนาภาษาจีนเพื่อการทำงาน ซึ่งยังไม่มีการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนที่เน้นการพัฒนาทักษะความสามารถทางภาษาจีนในบริบทการทำงาน โดยเฉพาะกลุ่มคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จากผลการวิจัยของ ชมพูนุช ปัญญาไพโรจน์, นันทชญา มหาจันทร์ และกนกพร ตันวิธนะ (Punyapiroje et al., 2021) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ควรจะมีแนวคิดที่สำคัญด้านการออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านรูปแบบการนำเสนอ และด้านช่องทางการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ดังนี้

1. ด้านการออกแบบการเรียนการสอนออนไลน์: ออกแบบตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ มีความท้าทายในการเรียน
2. ด้านโครงสร้างเนื้อหาหลักสูตร: มีเนื้อหาเกี่ยวกับไวยากรณ์ รูปประโยค คำศัพท์ และการฝึกฝนทักษะการสื่อสารด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยเน้นการสอนภาษาต่างประเทศผ่านบทสนทนา และเน้นทักษะการฟังและการพูดเป็นหลัก
3. ด้านเนื้อหาหลักสูตร: เนื้อหาหลักสูตรควรประกอบด้วย การแนะนำระบบเสียงและระบบตัวอักษรเบื้องต้น การสนทนาในชีวิตประจำวัน การสนทนาในบริบทการทำงาน การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม บทสรุป
4. ด้านรูปแบบการนำเสนอ: รูปแบบการนำเสนอควรมีลักษณะดังนี้ การสอนเนื้อหา เป็นการสนทนาในสถานการณ์ต่าง ๆ ผ่านกรณีศึกษา หรือบทบาทสมมุติ การสอนไวยากรณ์ มีการทำแบบฝึกหัดแบบการแทนคำในรูปประโยค หรือการฝึกแต่งประโยคด้วยตนเอง พร้อมเฉลย การสอนคำศัพท์ มีรายการคำศัพท์ มีรูปภาพพร้อมตัวอักษร การฝึกพูดบทสนทนา เป็นการฝึกพูดแบบ

ออกเสียง มีเสียงของเจ้าของภาษาแล้วให้ผู้เรียนออกเสียงตาม สามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของเสียงได้

5. ด้านช่องทางการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ เป็นการผลิตสื่อวีดิทัศน์ในระบบการศึกษาแบบเปิด เนื่องจากเป็นระบบการเรียนออนไลน์ที่เสถียรที่สุดหรือสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นโปรแกรมใดก็ได้ แต่ควรมีเทคนิคที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และหากสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียนได้จะดีมาก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ด้วยเหตุนี้ การวิจัยนี้จึงเป็นการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) รวมถึงพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เนื่องจากนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่างเป็นกลุ่มแรงงานที่สำคัญในปัจจุบันและอนาคต การพัฒนาบุคลากรที่มีทักษะความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือมีคุณสมบัติสอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Department of Employment, Ministry of Labor, 2018) จึงมีความจำเป็นอย่างมาก การเสริมสร้างความรู้ทางด้านภาษาจีนในบริบทการทำงานสามารถทำให้บุคลากรไทยเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพและมีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก นอกจากนี้ การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ยังเป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งเพิ่มพูน และแหล่งพัฒนาความรู้ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนในบริบท

การทำงานที่จะสร้างโอกาสในการได้งาน การได้รายได้ที่สูงขึ้น ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้หลังจากหลักสูตรได้เผยแพร่แล้วหลักสูตรจะเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้นักศึกษาอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้รับการพัฒนาและยกระดับความรู้ความสามารถทางภาษาจีน อีกทั้งสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่ต้องการแรงงานที่มีทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในการแข่งขันของประเทศ (Department of Employment, Ministry of Labor, 2018) และเป็น การเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้ที่เน้นการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน ซึ่งการศึกษาวิจัยในลักษณะนี้ หากไม่มีหรือมีน้อย อาจทำให้ขาดหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับพื้นที่โดยเฉพาะ และทำให้เกิดการเสียโอกาสในการยกระดับคุณภาพแรงงานในพื้นที่

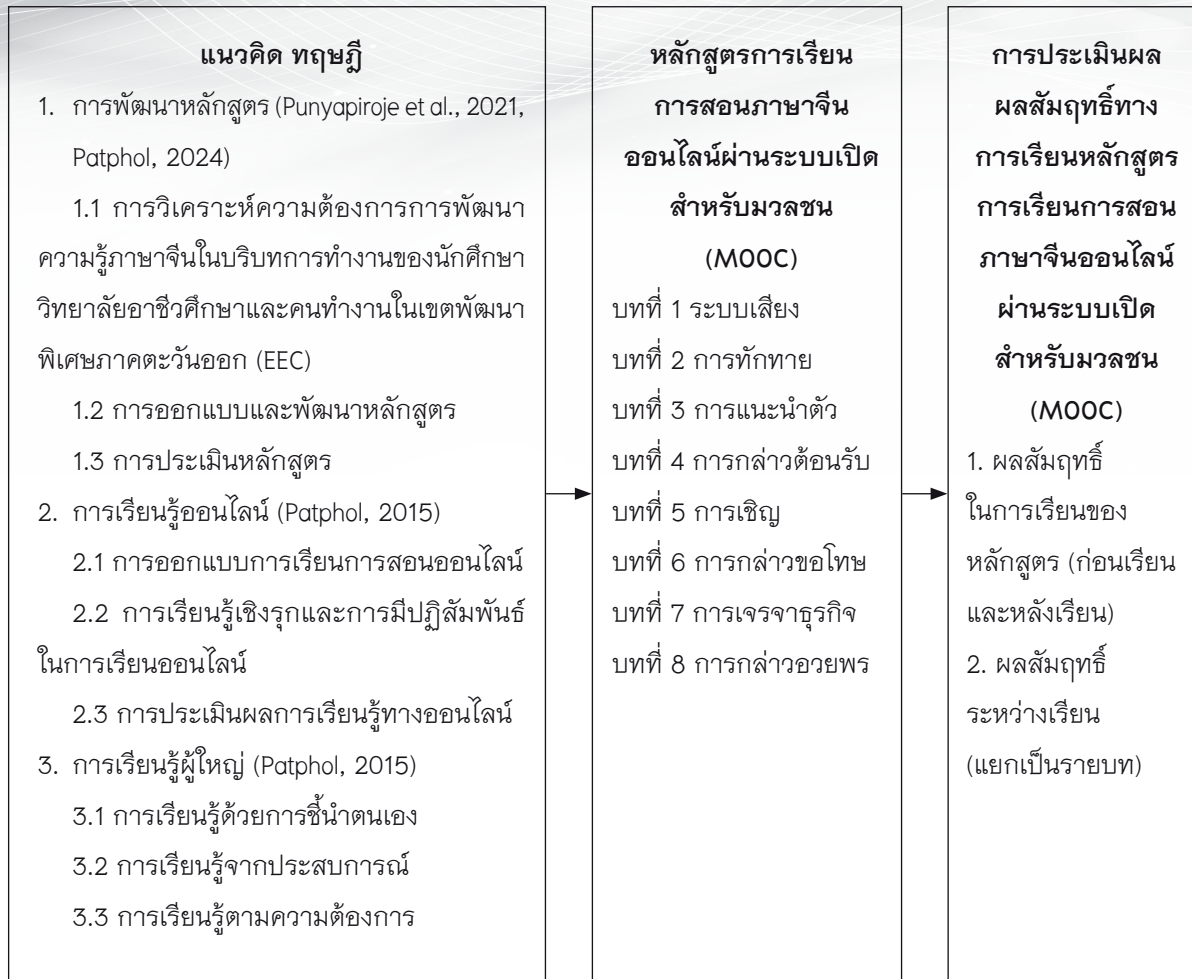
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คณะผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์จึงมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาบุคลากรที่มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอน

หลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก และ 2) บริษัทที่มีการใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจหรือมีความร่วมมือทางธุรกิจกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถทางด้านภาษาจีนสำหรับการทำงานสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาและกลุ่มบริษัทที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3 จังหวัด จำนวน 6 หน่วยงาน โดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

1.1 กลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษา มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) มีการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 3 ปี 2) มีหลักสูตรหรือรายวิชาภาษาจีนที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา และมีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทางภาษาจีนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก 3) มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนและมีประสบการณ์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีน จำนวน 3 วิทยาลัย ได้แก่

- 1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 1
- 2) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 2
- 3) วิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา

1.2 กลุ่มบริษัท มีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้ 1) มีการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) มีการใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจหรือมีความร่วมมือทางธุรกิจกับประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนหรือสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) 3) มีตำแหน่งงานที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางด้านภาษาจีน จำนวน 3 บริษัท ได้แก่

- 1) บริษัทในจังหวัดชลบุรี
- 2) บริษัทในจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 3) บริษัทในจังหวัดระยอง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองเรียนหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีจำนวน 60 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) มีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ 1) เป็นผู้ที่มีความสนใจในการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการทำงาน 2) มีความพร้อมในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ และ 3) สามารถเข้าร่วมตลอดระยะเวลาของการวิจัย จาก 6 หน่วยงานในข้อ 1 ดังนี้

2.1 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 1 จำนวน 10 คน

2.2 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี 2 จำนวน 10 คน

2.3 นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน

2.4 พนักงานบริษัทในจังหวัดชลบุรี จำนวน 10 คน

2.5 พนักงานบริษัทในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 10 คน

2.6 พนักงานบริษัทในจังหวัดระยอง จำนวน 10 คน

ข้อจำกัดการวิจัย ในช่วงการดำเนินการวิจัย การกำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกหรือสมัครใจ (Convenient or Volunteer Sampling) จำนวน 60 คน นั้น เนื่องจากกลุ่มวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เลือกต้องมีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีน และกลุ่มบริษัทที่เลือกต้องมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมกลุ่มเป้าหมาย 10 อุตสาหกรรม ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพ (First S-Curve) ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การแปรรูปอาหาร และ 2) อุตสาหกรรมใหม่ (New S-Curve) ได้แก่ หุ่นยนต์ การบินและโลจิสติกส์ เชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ ดิจิทัล การแพทย์ครบวงจร (Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia, 2018) โดยกลุ่มตัวอย่างบริษัทที่เลือกมีการดำเนินงานเกี่ยวกับอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอุตสาหกรรมแพทย์ครบวงจรที่ใช้ภาษาจีนในการดำเนินธุรกิจ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการเรียนการสอนแบบระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ที่ควรมีผู้เรียนอย่างน้อย 250 คน ขึ้นไป อย่างไรก็ตาม หลังการวิจัยสิ้นสุด ระบบ BUU MOOC ได้มีผู้เรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าสองหมื่นคน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบมีการเติบโตและได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ ผลการวิจัยที่นำเสนออย่างอ้างอิงจากข้อมูลในช่วงการดำเนินการวิจัย อาจมีข้อจำกัดในการนำไปอ้างอิงกับประชากร

ทั้งหมด การนำไปใช้อาจต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม และการศึกษาเพิ่มเติมกับกลุ่มผู้เรียนปัจจุบันจะมีประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบต่อไป

เครื่องมือการวิจัย

1. หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) มีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการการพัฒนาความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ขั้นตอนที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในการทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ขั้นตอนที่ 3 ออกแบบและพัฒนาเนื้อหาหลักสูตรที่ครอบคลุมทักษะภาษาจีนที่จำเป็นในการทำงาน โดยแบ่งเป็น 8 บทเรียน ขั้นตอนที่ 4 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อวีดิทัศน์พร้อมเอกสารประกอบการเรียน ขั้นตอนที่ 5 พัฒนาแบบทดสอบก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขั้นตอนที่ 6 ตรวจสอบคุณภาพเนื้อหาและบทพูดโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีน และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 7 นำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา สื่อการเรียนการสอน และระยะเวลาในการเรียน ขั้นตอนที่ 8 ปรับปรุงแก้ไขตามผลการทดลองใช้ และจัดทำเป็นหลักสูตรฉบับสมบูรณ์ ขั้นตอนที่ 9 นำหลักสูตรที่พัฒนาสมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบ BUU MOOC โดยระบบ BUU MOOC เป็นระบบการจัดการหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) เป็นแนวทางในการออกแบบระบบการจัดการหลักสูตร 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การแนะนำรายวิชา ขั้นตอนที่ 2 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบก่อนเรียน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาบทเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ขั้นตอนที่ 4 การประเมินระหว่างเรียนด้วยการทำแบบฝึกหัดท้าย

บทเรียน และขั้นตอนที่ 5 การทำแบบประเมินหรือแบบทดสอบหลังเรียน โดยมีการตรวจสอบคุณภาพบทพูดโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีนชาวไทย จำนวน 3 คน พบว่า เนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง การลำดับเนื้อหาอย่างต่อเนื่อง การเรียนรู้ และการดำเนินเนื้อหา มีความกระชับเหมาะสม ซึ่งคณะผู้วิจัยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้บทพูดมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการและทฤษฎีการสร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศ ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาแต่ละบทเรียนเพื่อกำหนดแบบประเมิน ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ โดยวัดความรู้ความเข้าใจภาษาจีนในบริบทการทำงาน ครอบคลุม 8 บทเรียน ขั้นตอนที่ 4 สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียน จำนวน 8 บทเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก บทเรียนละ 5 ข้อ ข้อละ 20 คะแนน คิดเป็นบทเรียนละ 100 คะแนน รวม 40 ข้อ โดยวัดความรู้ความเข้าใจเฉพาะในแต่ละบทเรียน ขั้นตอนที่ 5 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาจีน จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา ขั้นตอนที่ 6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ขั้นตอนที่ 7 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 8 นำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้ ขั้นตอนที่ 9 คัดเลือกข้อสอบที่มีความยากง่ายที่เหมาะสมและนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การทดลองใช้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ดำเนินการเรียนผ่านระบบดังกล่าว เป็นระยะเวลา 1 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน พ.ศ. 2567 ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 (วันที่ 1-7 เมษายน 2567) ผู้เรียนลงทะเบียนเข้าสู่ระบบ ศึกษาคำแนะนำรายวิชาและแผนการเรียน ทำแบบทดสอบก่อนเรียน และเริ่มศึกษาบทเรียนที่ 1-2 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 2 (วันที่ 8-14 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 3-4 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 3 (วันที่ 15-21 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 5-6 ผ่านสื่อวีดิทัศน์และทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน สัปดาห์ที่ 4 (วันที่ 22-30 เมษายน 2567) ผู้เรียนศึกษาบทเรียนที่ 7-8 ผ่านสื่อวีดิทัศน์ ทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และทำแบบทดสอบหลังเรียน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน ดำเนินการเรียนหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ซึ่งในการทดลองเรียนนั้นกลุ่มตัวอย่างต้องทำแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งหมด 3 ส่วน ได้แก่ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ใช้หลักเกณฑ์ข้อที่ตอบถูกต้องให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ใช้การหาค่า IOC และการประเมินคุณภาพของหลักสูตรใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test)

3. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนแยกเป็นรายบท โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. จากแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่ได้จากการศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการความรู้ภาษาต่างประเทศและการจัดการข้ามวัฒนธรรมในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จึงได้หลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีเนื้อหา จำนวน 8 บทเรียน แต่ละบทเรียนใช้เวลาในการเรียนรู้ประมาณ 40 นาที โดยมีรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1.1.1 บทที่ 1 ระบบเสียง: ระบบเสียง สัทอักษรจีน ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ เสียงสระ และเสียงวรรณยุกต์ โดยเนื้อหาครอบคลุมระบบเสียงทั้งหมดในภาษาจีน รวมถึงกฎเกณฑ์การเขียนสัทอักษรจีน และการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน ซึ่งการออกเสียงภาษาจีนได้อย่างถูกต้องเป็นพื้นฐานสำคัญในการสื่อสารภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.2 บทที่ 2 การทักทาย: เป็นบทสนทนาการทักทายในครั้งแรกที่รู้จักกัน และการทักทายในที่ทำงาน รวมถึงวัฒนธรรมการใช้คำสุภาพในการทักทาย ซึ่งวัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญกับการทักทายเป็นอย่างมาก การทักทายภาษาจีนอย่างเหมาะสมจะช่วยให้การติดต่อประสานงาน การปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างานเป็นไปด้วยความราบรื่น

1.1.3 บทที่ 3 การแนะนำตัว: เป็นบทสนทนาการแนะนำตัวแบบทั่วไป บอกข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน สัญชาติ อายุ และงานอดิเรก โดยวัฒนธรรมจีนให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์ในการทำงาน ดังนั้นการสามารถแนะนำตัวได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะส่งเสริมให้การทำงานประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น

1.1.4 บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ: เป็นบทสนทนาการกล่าวทักทายต้อนรับแขกที่มาเยือนเป็นรายบุคคล และการแสดงการต้อนรับเป็นหมู่คณะ การกล่าวต้อนรับที่ดีส่งผลให้เกิดความประทับใจและเป็นมารยาทพื้นฐานของการต้อนรับ โดยวัฒนธรรมจีนถือว่าการมาเยือนให้อีกฝ่ายต้อนรับนั้น เป็นการสร้างความลำบาก ความยุ่งยากให้กับฝ่ายต้อนรับ ด้วยเหตุนี้การเข้าใจวัฒนธรรมจีนเกี่ยวกับการต้อนรับจะทำให้เข้าใจสำนวนภาษาที่ใช้ในการกล่าวต้อนรับด้วย

1.1.5 บทที่ 5 การเชิญ: เป็นบทสนทนาการนัดหมายในการรับประทานอาหาร และการพูดคุยบนโต๊ะอาหาร ในบริบทการทำงาน การนัดหมายเชิญมาพบปะ พูดคุย รวมถึงการเจรจาธุรกิจ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำ การเรียนรู้การสื่อสารในการเชิญหรือการตอบรับการเชิญ รวมถึงวัฒนธรรมบนโต๊ะอาหารของจีน จะเป็นการให้เกียรติซึ่งกันและกันและเป็นการสร้างมิตรภาพที่ดีระหว่างกันด้วย

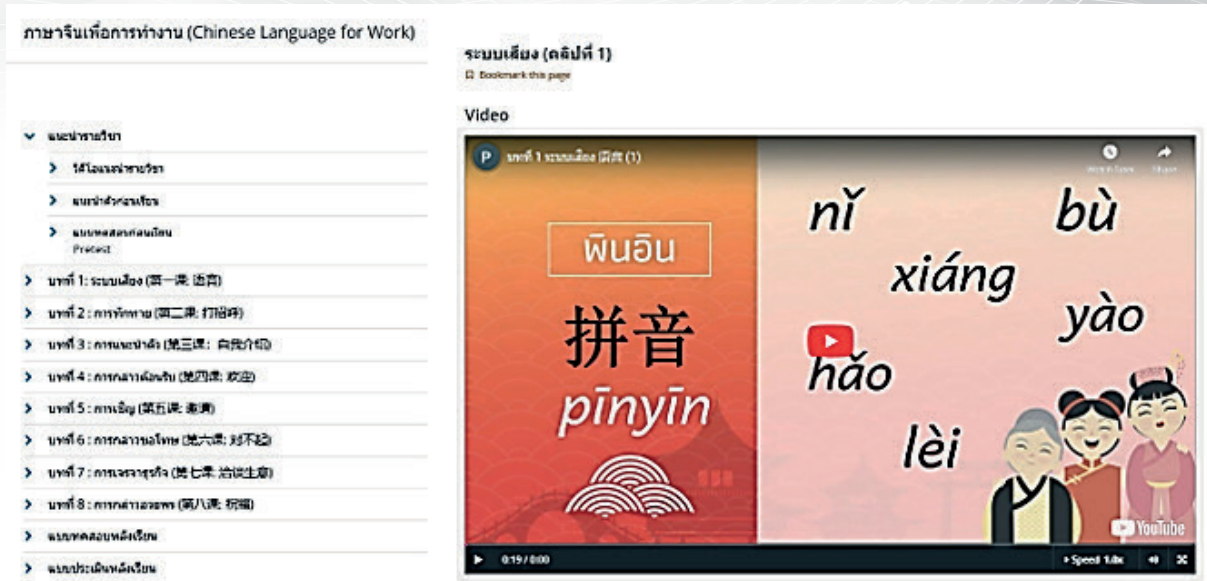
1.1.6 บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ: เป็นบทสนทนาการกล่าวขอโทษเมื่อมาสาย และการกล่าวขอโทษเมื่อทำงานผิดพลาด ซึ่งในการทำงานนั้นการมาสายหรือการทำผิดพลาดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ การเข้าใจสำนวนภาษาที่แสดงการขอโทษจึงเป็นสิ่งจำเป็น และยังสามารถประยุกต์ใช้การกล่าวขอโทษในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อีกด้วย

1.1.7 บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ: เป็นบทสนทนาการนำเสนอผลิตภัณฑ์สินค้าและการเจรจาซื้อขาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำงาน การเข้าใจรูปแบบและวิธีการเจรจาธุรกิจของจีนจึงเป็นการสื่อสารที่ช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ

1.1.8 บทที่ 8 การกล่าวอวยพร: เป็นบทสนทนาการอวยพรในความสำเร็จและการกล่าวอวยพรเมื่ออำลา ซึ่งการอวยพรเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน และวัฒนธรรมจีนยังให้ความสำคัญกับการอวยพรอีกด้วย เนื่องจากเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้อวยพรกับผู้รับพร

1.2 การพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัย

อาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) มีการออกแบบหลักสูตรตามประกาศ “แนวปฏิบัติการพัฒนารายวิชาและสื่อเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิด” โดยกองบริการการศึกษา สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา (BUU MOOC) ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 9 สิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยแนวปฏิบัติดังกล่าวกำหนดให้มีชั่วโมงการเรียนรู้ 8 ชั่วโมงการเรียนรู้ เนื้อหาในแต่ละบทเรียนมีชั่วโมงการเรียนรู้ 1 ชั่วโมงการเรียนรู้ การถ่ายทอดเนื้อหาแต่ละรายวิชาต้องมีการนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อวีดิทัศน์จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของชั่วโมงการเรียนรู้ โดยสื่อวีดิทัศน์แต่ละคลิปมีความยาวไม่เกิน 10 นาที ดังนั้นการพัฒนาระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์นี้ หลักสูตรจึงกำหนดชั่วโมงการเรียนรู้ 8 ชั่วโมงการเรียนรู้ ทำให้การนำเสนอเนื้อหาด้วยสื่อวีดิทัศน์จะต้องไม่น้อยกว่า 312 นาที หลักสูตรจึงได้มีการกำหนดการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ทั้งหมด 320 นาที โดยแบ่งเป็นสื่อวีดิทัศน์ทั้งหมด 32 คลิป (บทละ 4 คลิป จำนวน 8 บท) แต่ละคลิปมีความยาวประมาณ 10 นาที นอกจากนี้ยังมีการกำหนดรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาในทุกส่วนให้มีความเป็นเอกภาพในด้านลำดับการนำเสนอ การใช้ภาษา การจัดให้มีเสียงของเจ้าของภาษาเมื่อมีการเรียนรู้ประโยคต่าง ๆ คณะผู้วิจัยได้จัดทำบทพูดเพื่อประกอบการทำสื่อวีดิทัศน์ หลังจากจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้กำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเนื้อหาในส่วนของบทพูด จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มีความเห็นว่า การกำหนดบทพูดมีรูปแบบและการใช้ภาษาที่เหมาะสม ถูกต้อง มีการลำดับเนื้อหาง่ายต่อการเรียนรู้ การดำเนินเนื้อหามีความกระชับ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา สามารถนำไปเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง เมื่อคณะผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว จึงได้จัดทำสื่อวีดิทัศน์ตามข้อปฏิบัติและทำการเผยแพร่ในระบบ BUU MOOC ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรและบทเรียน

ผลการประเมินหลักสูตรการเรียนการสอนภาษา
จีนออนไลน์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตร

รายการประเมิน	คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ				ระดับความสอดคล้อง
	+1	0	1	IOC	
บทที่ 1 ระบบเสียง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 2 การทักทาย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 3 การแนะนำตัว	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 5 การเชิญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 6 การกล่าวขอโทษ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
บทที่ 8 การกล่าวอวยพร	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ผลการประเมินบทพูด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการตรวจสอบคุณภาพบทพูด

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			x̄	S.D.	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหาครบถ้วนถูกต้อง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การลำดับเนื้อหาต่อการเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
4. การดำเนินเนื้อหาที่มีความกระชับ	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม				5.00	0.00	มากที่สุด

ฉบับเศรษฐศาสตร์ ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

จากตารางที่ 1 และตารางที่ 2 เห็นได้ว่า หลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในทุกบทเรียน (IOC = 1.00) และบทพูดมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน (\bar{X} = 5.00, S.D. = 0.00)

2. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อมีการจัดทำหลักสูตรในระบบ BUU MOOC เรียบร้อยแล้ว คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กับกลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา 3 แห่ง จำนวน 30 คน และจากบริษัท 3 แห่ง จำนวน 30 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดลองเรียนภาษาจีน

ผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>) โดยเผยแพร่ในชื่อรายวิชา “ภาษาจีนเพื่อการทำงาน” รหัสรายวิชา HUSO012 ในเว็บไซต์ <https://shorturl.asia/vMBhD> ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพสื่อในด้านเนื้อหา เทคนิค การใช้งาน และดำเนินการปรับปรุงเพื่อให้มีความพร้อมในการใช้งานเรียบร้อยแล้ว และให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน ดำเนินการเรียนหลักสูตร “ภาษาจีนเพื่อการทำงาน” ให้จบหลักสูตรภายในระยะเวลา 1 เดือน ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียน จำนวน 60 คน ได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยมีผลการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของหลักสูตร

การสอบ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	100	59.15	19.14	15.27*	.000
หลังเรียน	100	96.89	5.13		

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 59.15 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 96.89 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีน

หลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายบทแล้ว พบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน แยกเป็นรายบท

บทที่ : ชื่อบท	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ยคะแนน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1 : ระบบเสียง	ไม่มีการทดสอบ	ไม่มีการทดสอบ	ไม่มีการทดสอบ
2 : การทักทาย	100	95.86	10.34
3 : การแนะนำตัว	100	98.97	4.47
4 : การกล่าวต้อนรับ	100	98.31	5.62
5 : การเชิญ	100	85.86	14.51
6 : การกล่าวขอโทษ	100	86.90	18.18
7 : การเจรจาธุรกิจ	100	86.21	16.58
8 : การกล่าวอวยพร	100	90.29	13.60
เฉลี่ย	100	90.45	15.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียน เมื่อแยกเป็นรายบทแล้วเฉลี่ยได้คะแนน 90.45 และผลสัมฤทธิ์รายบทที่มีคะแนนมากกว่า 90 คะแนน คือ บทที่ 3 การแนะนำตัว คะแนนเฉลี่ย 98.97 รองลงมา คือ บทที่ 4 การกล่าวต้อนรับ คะแนนเฉลี่ย 98.31 บทที่ 2 การทักทาย คะแนนเฉลี่ย 95.86 บทที่ 8 การกล่าวอวยพร คะแนนเฉลี่ย 90.29 ตามลำดับ ส่วนบทอื่น ๆ มีคะแนนอยู่ในระดับคะแนนไม่ถึง 90 คะแนน ได้แก่ บทที่ 6 การขอโทษ คะแนนเฉลี่ย 89.9 บทที่ 7 การเจรจาธุรกิจ คะแนนเฉลี่ย 86.21 และบทที่ 5 การเชิญ คะแนนเฉลี่ย 85.86

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงาน ของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จากการศึกษา ทำให้ได้หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) จำนวน 8 บทเรียน ได้แก่ ระบบเสียง การทักทาย การแนะนำตัว การกล่าวต้อนรับ การเชิญ การกล่าวขอโทษ การเจรจาธุรกิจ การกล่าวอวยพร โดยผลการทดลองใช้บทเรียนดังกล่าวผ่านระบบ BUU MOOC (<http://mooc.buu.ac.th>)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียน หลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) พบว่าผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนที่ชัดเจน โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน เห็นได้ว่าหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชนสามารถเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและ

คนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่ได้เนื้อหาจำนวน 8 บทเรียน และคุณภาพหลักสูตรผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจีนแล้วนั้น อาจเนื่องมาจากเนื้อหาของหลักสูตรทั้ง 8 บทเรียน มีการจัดเรียงเนื้อหาของหลักสูตรโดยเริ่มจากพื้นฐานเกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาจีนไปสู่เนื้อหาที่มีความซับซ้อนขึ้นเกี่ยวกับการใช้ภาษาจีนสื่อสารในการทำงาน (Punyapiroje et al., 2021; Patphol, 2015, 2024) ซึ่งการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนที่มีการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากนั้น สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนได้ และการที่เนื้อหาของหลักสูตรเน้นภาษาจีนที่มีความสอดคล้องกับบริบทการทำงานยังทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาจีนไปใช้ในการสื่อสารในการทำงานได้จริงอีกด้วย นอกจากนี้ การเสริมเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนในแต่ละบทเรียน เช่น มารยาทในการทักทายของคนจีน วัฒนธรรมการนั่งรับประทานอาหารของคนจีน ยังเป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาจีนควบคู่ไปกับการเรียนวัฒนธรรมจีน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจสถานการณ์หรือบริบทในการใช้ภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น และในส่วนของระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ภาษาจีนในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) นั้น สื่อที่ได้มีสื่อวีดิทัศน์จาก 8 บทเรียน บทเรียนละ 4 คลิป รวมทั้งหมด 32 คลิป แต่ละคลิปมีความยาวประมาณ 10 นาที ผู้เรียนสามารถเรียนในเวลาที่เหมาะสม โดยที่การเรียนในแต่ละคลิปใช้เวลาไม่นาน และสามารถกลับมาเรียนต่อได้ในเวลาที่สะดวก ซึ่งระบบการจัดการหลักสูตรออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) สามารถรองรับการเรียนของผู้เรียนได้จำนวนมาก ทำให้ผู้เรียนที่สนใจมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ภาษาจีนได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Liu (2023) ที่ได้ออกแบบระบบเสมือนจริงที่ใช้สำหรับการเรียนในรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชนภาษาจีน (Chinese MOOC) ของผู้เรียนภาษาจีนระดับเริ่มต้นว่า ข้อดีของการเรียนในรูปแบบออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) นั้น คือ เป็นรูปแบบการเรียนที่เปิดกว้าง ทำให้

ผู้เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ได้มากขึ้น สำหรับผู้ที่มิชอบจำกัดเรื่องสถานที่และเวลา การเรียนรู้ในรูปแบบนี้จะช่วยลดข้อจำกัดดังกล่าว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิวาวรรณ ศิลวัฒนานุสานต์, นารีรัตน์ วัฒนเวฬุ และ ปิยวรรณ ปิยะกาญจน์ (Silwattananusarn, Watthanawelu, and Piyakan, 2020) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบในชุดบทเรียนออนไลน์เรื่องการเรียนรู้ออกเสียงสัทอักษรภาษาจีน (พินอิน) บนคลังบทเรียน JKF Online Course พบว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์มีความยืดหยุ่นด้านเวลาและสถานที่ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาได้ตามต้องการ และงานวิจัยของ Zhang (2024) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสอนการพูดภาษาจีนระดับต้นในรูปแบบบทเรียนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมวลชน MOOC พบว่า การเรียนในรูปแบบนี้สามารถเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน และช่วยพัฒนาทักษะการพูดและความสามารถในการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมของผู้เรียนด้วย

2. จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนหลังจากได้รับการพัฒนาจากหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ผลการวิจัย พบว่า ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) สามารถทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น อาจเนื่องจากการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชนได้อาศัยหลักการและเทคนิคที่สำคัญ คือ 1. ด้านการพัฒนาเนื้อหาบทเรียนและสื่อวีดิทัศน์ คณะผู้วิจัยประยุกต์ใช้หลักการการเรียนรู้แบบสั้น (Micro Learning) (Insaard, 2021) โดยแบ่งเนื้อหาบทเรียนเป็นรูปแบบการเรียนรู้ในระยะเวลาสั้น สื่อวีดิทัศน์ความยาวไม่เกิน 10 นาที พร้อมคำบรรยายภาษาไทย-จีน ใช้ภาษาเข้าใจง่าย เนื้อหาบทเรียนเป็นสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและนำไปปรับใช้ในสถานการณ์จริง 2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ของบทเรียน (Active Learning) (Patphol, 2024) ผ่านกิจกรรมการฝึกออกเสียง พร้อมแบบฝึกหัดทั้งแบบเลือกตอบและ

เติมคำ ช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบเชิงรุก 3. ด้านการวัดและประเมินผล เป็นการออกแบบการประเมินผลแบบให้ผลป้อนกลับทันทีผ่านแบบทดสอบบทเรียนแต่ละบท (Patphol, 2015) เพื่อประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (Formative Assessment) ควบคู่กับการประเมินก่อนและหลังเรียน เพื่อประเมินผลเมื่อสิ้นสุดการเรียนรู้ (Summative Assessment) ช่วยให้ผู้เรียนทราบพัฒนาการของตนเองและสามารถปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง จึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับการวิจัยของ Ting (2023) ที่ศึกษาเรื่องการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อประสิทธิผลของแพลตฟอร์ม MOOC ในการเรียนรู้ภาษาจีนกลาง พบว่า ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ MOOC มีการพัฒนาดีขึ้น และ Feng (2023) ที่ศึกษาการประยุกต์ใช้การสอนตัวอักษรจีนสำหรับนักศึกษาต่างชาติบนแพลตฟอร์ม MOOC พบว่า การใช้แพลตฟอร์ม MOOC ในการจัดการเรียนการสอนนั้น ทำให้นักศึกษาต่างชาติมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และผลการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เห็นได้ชัดว่า แพลตฟอร์ม MOOC มีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาจีน และแพลตฟอร์ม MOOC ทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ จากการศึกษาครั้งนี้เห็นได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) ในบริบทการทำงานของนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาและคนทำงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนให้กับผู้เรียนได้จริงนั้น อาศัยองค์ความรู้สำคัญและแนวปฏิบัติที่ดีที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ คือ การออกแบบเนื้อหาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง การบูรณาการความรู้ทางภาษาและวัฒนธรรม การใช้หลักการเรียนรู้แบบสั้นและการเรียนรู้เชิงรุก การมีระบบการประเมินผลที่ให้ข้อมูลป้อนกลับทันที รวมถึงการลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยากที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญในการออกแบบหลักสูตรที่คำนึงถึงความต้องการของ

ผู้เรียนและบริบทการนำไปใช้ในการทำงานที่สอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงานในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาลักษณะการเรียนรู้การสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) คณะผู้วิจัยขอเสนอแนวทางสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. สำหรับผู้เรียน ควรมีการวางแผนการเรียนและจัดสรรเวลาในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ฝึกฝนการออกเสียงตามสื่อวีดิทัศน์ซ้ำ ๆ เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสาร และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง
2. สำหรับผู้สอน ควรออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ในรูปแบบที่กระชับ ความยาวของบทเรียนไม่เกิน 10 นาที สร้างสถานการณ์จำลองที่สอดคล้องกับบริบทการนำไปใช้จริง ออกแบบกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม พร้อมการให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ทันที
3. สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์ม MOOC ในการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาจีน สนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่จำเป็น และมีระบบติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

4. สำหรับนักออกแบบเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ควรสร้างระบบการจัดเก็บข้อมูลการเรียนรู้ที่สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้ พร้อมออกแบบระบบให้สามารถรองรับการโต้ตอบและการให้ข้อมูลป้อนกลับแบบทันที

5. สำหรับผู้พัฒนาหลักสูตร ควรออกแบบเนื้อหาที่เน้นการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง พัฒนากิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการมีส่วนร่วม สร้างระบบการประเมินผลที่หลากหลาย สามารถสะท้อนการเรียนรู้ในการนำไปประยุกต์ใช้จริง พร้อมการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง

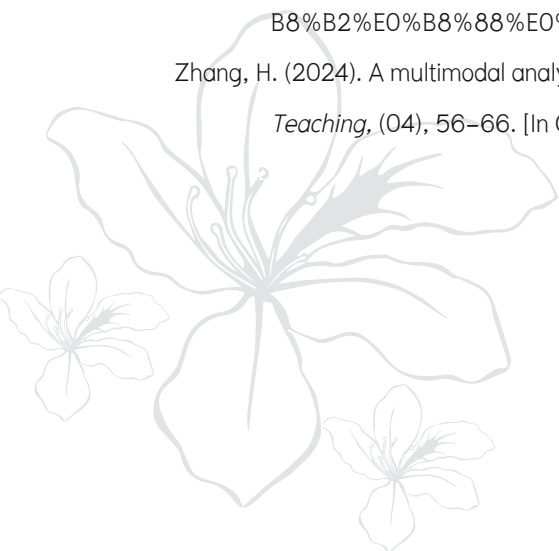
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) โดยศึกษาแยกระหว่างผู้เรียนกับผู้ทำงาน
2. การขยายผลการทดลองใช้หลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนออนไลน์ผ่านระบบเปิดสำหรับมวลชน (MOOC) กับสถานศึกษาและสถานประกอบการอื่นในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพิ่มเติมพร้อมติดตามผลระยะยาวในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง เพื่อนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- Department of Employment, Ministry of Labor. (2018). *Labor needs in eastern economic corridor*. https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/lmia_th/f628ce0abc376c33f425da7d3aacc36b.pdf [In Thai]
- Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia. (2018). *Human resource development, education, research and technology action plan to support the eastern special development zone*. Retrieved from <https://www.eeco.or.th/th/personnel-development-education-research-and-technology/contact-eec> [In Thai]
- Eastern Economic Corridor the Prime Gateway to Asia. (2023). *Investment in EEC by countries*. Retrieved from <https://www.eeco.or.th/en/investment/583> [In Thai]
- Feng, L. (2023). *Research on the application of online teaching of Chinese characters in international Chinese education base on MOOC platform*. (Master's thesis, Inner Mongolia Normal University). [In Chinese]
- Insaard, S. (2021). Learner's perceptions towards the effectiveness of MOOC in learning mandarin. *Journal of Education and Communication Technology*, 16(20), 16–30. [In Thai]
- Kanjanathanaseth, B. and Chinokul, C. (2021). A study of Massive Open Online Courses (MOOCs) learning strategies of generation Y workers in Bangkok. *Dhammathas Academic Journal*, 21(2), 1–12. [In Thai]
- Liu, X. (2023). Virtual reality design for the Chinese MOOC Chinese for beginners. *Journal of Chinese Language Studies*, (2), 99–108. [In Chinese]
- Patphol, M. (2015). *Curriculum evaluation for learning and development*. (3rd ed.). Bangkok: Charalsanitwong Printing. [In Thai]
- Patphol, M. (2024). *Contemporary curriculum development model*. (2nd ed.). Bangkok: Leadership Center for Curriculum and Learning Innovation. [In Thai]
- Punyapiroje, C., Mahakhan, N., and Tunwattana, K. (2021). The states and needs about foreign language knowledge of vocational college students of eastern economic corridor zone. *Humanities and Social Sciences*, 38(3), 132–157. [In Thai]
- Rodniyom, A. (2024). MOOCs: A new opportunity for education in the era of change. *Journal of MCU NakhonDhat*, 11(3), 1–10. [In Thai]
- Silwattananusarn, T. Watthanawelu, N and Piyakan, P. (2020). Learners' satisfaction towards online Chinese phonetics lessons on JFK online courses. *Journal of Information and Learning*, 31(2), 37–44. [In Thai]
- Ting, H. (2023). Micro-learning design of the digital age. *Journal of Chinese Studies*, 3(1), 1–9. [In Chinese]
- Thailand Massive Open Online Course Platform. (2025). *Category: Language and communication*. Retrieved from <https://thaimooc.org/course?keys=%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B2%E0%B8%88%E0%B8%B5%E0%B8%99> [In Thai]
- Zhang, H. (2024). A multimodal analysis of MOOCs on elementary spoken Chinese. *Journal of International Chinese Teaching*, (04), 56–66. [In Chinese]

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทย ‘สุภาษิตสอนหญิง’
และวรรณกรรมเตือนหญิงของจีน ‘女诫’
A COMPARATIVE STUDY OF THAI WOMEN’S DIDACTIC LITERATURE ‘PROVERBS
FOR TEACHING WOMEN’ (SUPHASIT SORN YING) AND CHINESE ADMONITORY
LITERATURE FOR WOMEN ‘女诫’

ดารุณี บุญครอง¹ และ กรรกฎ คำแหง^{2*}

Darunee Bunkrong¹ and Korrakot Kumhaeng^{2*}

^{1,2} มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เลขที่ 222 ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160 ประเทศไทย

^{1,2} Walailak University, 222 Thaiburi sub-district, Thasala district, Nakhon Si Thammarat 80160 Thailand

*Corresponding author E-mail: korrakot.ku@mail.wu.ac.th

(Received: 31 Jan, 2025; Revised: 26 May, 2025; Accepted: 11 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรี 2 ฉบับ ได้แก่ วรรณกรรมเรื่องสุภาษิตสอนหญิง ซึ่งเป็นวรรณกรรมไทยที่ประพันธ์ขึ้นในสมัยต้นรัตนโกสินทร์และยังคงเป็นที่รู้จักแพร่หลายในปัจจุบัน กับวรรณกรรมสอนสตรีของจีนเรื่องเตือนหญิง (女诫) ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่วรรณกรรมสอนสตรีอันทรงคุณค่าในวรรณกรรมชุด “নারীজ্ঞপত্র” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางวรรณคดีศึกษาโดยวิเคราะห์และเปรียบเทียบเนื้อหาที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า คำสอนที่ปรากฏร่วมกันในวรรณกรรมเรื่องสุภาษิตสอนหญิงและเตือนหญิงมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ 2) การรู้จักคุณค่าในตัวเอง 3) การปฏิบัติตนต่อญาติมิตร 4) การรู้จักประมาณตน 5) การเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน และ 6) การปฏิบัติตนต่อสามี ส่วนคำสอนที่แตกต่างกันในวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ พบว่า คำสอนที่ปรากฏเฉพาะในสุภาษิตสอนหญิงมี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การระมัดระวังในการคบคน 2) การไม่หลงใหลในสิ่งชั่วร้าย 3) การชวนชวายเป็นคนดี และ 4) การประหยัดต่อออม ส่วนคำสอนที่ปรากฏเฉพาะในวรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง (女诫) มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) การสอนสิ่งที่สตรีพึงปฏิบัติต่อบุตร และ 2) การสอนการครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ ปัจจัยที่ทำให้วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับปรากฏคำสอนที่เหมือนและแตกต่างกัน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสังคม 2) ปัจจัยด้านปรัชญาและศาสนา และ 3) ปัจจัยด้านผู้ประพันธ์ นอกจากนี้การศึกษาในครั้งนี้ยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะของสตรีในอุดมคติและความคาดหวังที่สังคมมีต่อสตรีอีกด้วย

คำสำคัญ: สุภาษิตสอนหญิง, เตือนหญิง, วรรณกรรมสอนสตรี, นารีจ্ঞปত্র, วรรณกรรมคำสอน, วรรณกรรมเปรียบเทียบ

¹ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาจีน สำนักวิชาศิลปศาสตร์

² อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย สำนักวิชาศิลปศาสตร์

ABSTRACT

This research article aimed to compare the teachings in two didactic literary for women: the Thai literary work “*Proverbs for Teaching Women*” (*Suphasit Sorn Ying*), composed during the early Rattanakosin period and still widely known today, and the Chinese literary work “*Chinese Admonitory Literature for Women*” (女诫), one of the four esteemed texts in the “*Naree Chaturapakorn*” series. This study employed literary research methodology by analyzing and comparing the content found in both women’s instructional literatures. The study identified six shared areas of teachings: 1) proper conduct according to time and occasion, 2) self-worth and self-respect, 3) conduct toward relatives and friends, 4) knowing one’s limits, 5) dedication to duties and responsibilities, and 6) conduct toward one’s husband. The study also highlighted the unique teachings in each work. In *Proverbs for Teaching Women*, four distinct areas were emphasized: 1) caution in choosing companions, 2) avoidance of indulgence and temptation, 3) pursuit of knowledge, and 4) thriftiness and frugality. In contrast, the teachings unique to *Chinese Admonitory Literature for Women* focused on two aspects: 1) woman’s duties toward her children, and 2) household management according to Confucian Philosophy. The similarities and differences in these teachings were attributed to three key factors: 1) social contexts, 2) philosophical and religious influences, and 3) the perspectives of the authors. Furthermore, this study revealed the characteristics of the ideal woman and the societal expectations imposed on women as reflected in these literary works.

KEYWORDS: Proverbs for Teaching Women, Chinese Admonitory Literature for Women, Didactic Literature for Women, Four Books for Women, Didactic Literature, Comparative Literature

บทนำ

ในสังคมแต่ละสังคมมีถ้อยคำสำนวนที่แสดงถึงสถานภาพความเป็นหญิงและสอนผู้หญิงเกี่ยวกับความประพฤติ การวางตัว ลักษณะนิสัย และการพูดจา โดยเฉพาะในสังคมไทย สุกัญญา ภัทรราชัย (Phattharachai, 1997) กล่าวว่า จากประวัติศาสตร์ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ชายมีสถานะสูงกว่าหญิงในทุกด้าน ส่วนมากหญิงมีแต่ภาระหน้าที่แต่ปราศจากสิทธิ ผู้ชายได้กำหนดประเพณีและค่านิยมหลายประการขึ้น เพื่อให้ผู้หญิงอยู่ในกรอบที่ตนต้องการโดยเฉพาะจารีตประเพณีในเรื่องเพศผ่านกฎหมายและวรรณกรรมคำสอนต่าง ๆ คำสอนเหล่านี้ปรากฏทั้งในรูปแบบสำนวน สุภาษิต ตลอดจนวรรณคดี และวรรณกรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่สะท้อนให้เห็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสตรี

ไม่เพียงเฉพาะสังคมไทยเท่านั้น ในสังคมจีนซึ่งเป็นรูปแบบสังคมที่เพศชายมีสถานะทางสังคมสูงกว่าเพศหญิงก็ปรากฏถ้อยคำสำนวนสำหรับสอนสตรี ตัวอย่างเช่น มีสำนวนที่กล่าวถึงลักษณะสตรีที่มีรูปร่างงาม แต่มีความประพฤติ จิตใจ ท่าที วาจา และกิริยามารยาทไม่ดี ดังปรากฏในสำนวนจีนว่า “花貌蓬心” (huā mào péng xīn) และ 金玉其外败絮其中 (jīn yù qí wài bài xù qí zhōng) ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับสำนวนไทยที่ว่า “สวยแต่รูป จุบไม่หอม” สะท้อนให้เห็นถึงความคาดหวังของคุณลักษณะของสตรีที่ดีว่า นอกจากจะต้องมีรูปร่างสวยแล้ว จะต้องมีการปฏิบัติที่งดงาม มีความประพฤติและการวางตัวที่เหมาะสมด้วย

นอกจากถ้อยคำสำนวนแล้ว ในสังคมไทยและสังคมจีนยังมีวรรณกรรมสำหรับสอนสตรีในด้านความประพฤติและการวางตัว เป็นแบบแผนสำหรับการปฏิบัติตนของสตรีที่ดี ในสังคมไทยมีวรรณกรรมสอนสตรีหลายเรื่อง เช่น สุภาษิตสอนหญิง ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเชื่อกันว่าเป็นผลงานของสุนทรภู่ สุภาษิตสอนหญิงในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กฤษณาสอนน้อง คำฉันท์สำนวนธนบุรี และกฤษณาสอนน้องคำฉันท์สำนวนรัตนโกสินทร์ พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส วรรณกรรมสอนสตรีของไทยเหล่านี้สะท้อนให้เห็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อสตรีไทย และสะท้อนต้นแบบอุดมคติของสตรีไทยอีกด้วย

ในสังคมจีนวรรณกรรมสอนสตรีมีหลายเรื่อง แต่ที่โดดเด่นมีจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เตือนหญิง (女诫) หลุนอี่ว สำหรับสตรี (女论语) นิเวศศึกษา (内训) และบันทึกสตรีต้นแบบ (女范捷录) (Kunjaetong & Numtong, 2016, p. 53) เรียกกรวมว่า “นารีจตุรปกรณ์” (女四书) วรรณกรรมกลุ่มนี้ไม่เพียงแต่ได้รับความนิยมในสังคมจีนเท่านั้น แต่ยังได้รับการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลี ทำให้วรรณคดีกลุ่มนี้กลายเป็นแบบแผนสำหรับการสอนสตรีเอเชียตะวันออก (Sun, 2013) สะท้อนให้เห็นความคาดหวังของสังคมเอเชียตะวันออก โดยเฉพาะสังคมจีนที่มีต่อสตรีอย่างแท้จริง

ในกลุ่มวรรณกรรมสอนสตรีไทยและจีน วรรณกรรมที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายคือสุภาษิตสอนหญิง สำนวนที่เคยเชื่อกันว่าเป็นงานประพันธ์ของสุนทรภู่ และ เตือนหญิง (女诫) ซึ่งเป็นผลงานของปานเจ้า (班昭) ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออก ในสังคมไทยสุภาษิตสอนหญิง สำนวนของนายภูเขียนขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีบทที่เป็นวรรคทองและเคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นบทอาขยาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นความสำคัญของวรรณกรรมเรื่องนี้ต่อสังคมไทย เช่น

“มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์

จงมักน้อยกินน้อยค่อยบรรจง

อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน”

(Department of Fine Arts, 2002, p. 370)

ส่วนวรรณกรรมจีนเรื่องเตือนหญิง (女诫) ถือได้ว่าเป็นวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องแรกและได้มีการแปลเป็นภาษาอื่น ๆ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เรื่อง Admonitions for Woman, Lesson For Woman, Woman Percept (Kunjaetong & Numtong, 2016, p. 54) สะท้อนให้เห็นความแพร่หลายและความสำคัญของวรรณกรรมเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยและจีนสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมและความเชื่อเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคม ซึ่งมีทั้งความคล้ายคลึงและแตกต่างกัน สิ่งที่เหมือนกันในสังคมไทยและสังคมจีนพบว่า โดยทั่วไปสตรีถูกกำหนดให้มีบทบาทหลักในครอบครัว เช่น การดูแล

บ้านเรือนและเลี้ยงดูบุตร พร้อมทั้งต้องมีคุณธรรม เช่น ความอดทนและความเคารพผู้ใหญ่

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาวรรณกรรมสอนสตรีของจีนพบว่า อาจจะมีกฎเกณฑ์หรือความคาดหวังบางประการที่แตกต่างกัน เช่น การเน้นย้ำให้ภรรยาเชื่อฟังสามี และการได้รับอิทธิพลจากคำสอนในลัทธิขงจื้อ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีของจีน ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดคำสอนที่แตกต่างกัน เช่น โครงสร้างทางสังคม และสภาพเศรษฐกิจ ล้วนมีส่วนสำคัญในการกำหนดสถานภาพและบทบาทของสตรีในแต่ละวัฒนธรรมด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสอนสตรีไทยและจีน เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำสอนที่เหมือนและแตกต่างกัน และวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างด้านเนื้อหาในวรรณกรรมสอนสตรีไทยและจีนที่มีต่อสังคมโดยผู้วิจัยเลือกศึกษาจากวรรณกรรมไทยเรื่องสุภษัทรสสอนหญิง และวรรณกรรมจีนเรื่อง เตือนหญิง (女誡) เนื่องจากเป็นวรรณกรรมสอนสตรีที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายและมีความสำคัญต่อสังคมดังที่กล่าวไปแล้วข้างต้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า การศึกษาเรื่องสุภษัทรสสอนหญิงในวงวิชาการไทย เช่น หนังสือเรื่อง *วรรณคดีสอนหญิงพิณีจ* ของวรรณวิวัฒน์ รัตนลัมภ์ (Rattanalam, 2022) ที่แสดงให้เห็นว่า สุภษัทรสสอนหญิงเป็นวรรณคดีคำสอนที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดเรื่องหนึ่ง เนื้อหาสะท้อนความคาดหวังต่อผู้หญิงในทุกบทบาทของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นลูก เมีย หรือ แม่ นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นว่า ผู้หญิงถูกกำหนดให้อยู่ในกรอบคุณสมบัติและรูปลักษณ์ที่ถือกันว่าดีงาม นอกจากนี้การศึกษาเรื่องสุภษัทรสสอนหญิงยังปรากฏในงานวิจัยในชั้นเรียน เช่น งานวิจัยเรื่อง *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่องสุภษัทรสสอนหญิงโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบพิพาทเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับเกมการศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* ของ กัลยรัตน์ แสงแก้ว และทรงภพ ขุนมธุรส (Saengkaew & Khunmathurot, 2023) สะท้อนให้เห็นว่า วรรณคดีเรื่องนี้ยังคงแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับอย่างดีในสังคมไทย โดยยังคงมีการถ่ายทอดภายในระบบการศึกษาแต่อาจมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการถ่ายทอดให้มีความร่วมสมัยมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้

ในสังคมไทยยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสุภษัทรสสอนหญิงของไทยกับสุภษัทรสสอนสตรีของต่างชาติด้วย เช่น บทความเรื่อง *อิทธิพลของสุภษัทรสสอนหญิงไทยในสุภษัทรสฉบับสตรีเขมร* ของ อุบล เทศทอง (Tedtong, 2000) ที่ชี้ให้เห็นว่า สุภษัทรสสอนหญิงของไทยเป็นบ่อเกิดของสุภษัทรสสอนหญิงของเขมร รวมทั้งชี้ให้เห็นความสำคัญของวรรณคดีเรื่องนี้ในฐานะมรดกทางภูมิปัญญาของคนในสังคมไทย

ขณะเดียวกัน งานวิจัยบางส่วนยังศึกษาสุภษัทรสสอนหญิงรวมถึงวรรณคดีสอนสตรีเรื่องอื่น ๆ ของไทยในมิติที่หลากหลาย ดังตัวอย่าง การศึกษาวรรณคดีสอนสตรีฉบับท้องถิ่นของไทย เช่น งานวิจัยเรื่อง *คุณสมบัติของ “หญิงดี” ใน สุภษัทรสสอนหญิงภาคใต้ที่สัมพันธ์กับความดีความเชื่อทางพระพุทธศาสนา* ของ พัชลินัจฉินนุ่น (Jeennoon, 2017) การศึกษาลักษณะร่วมระหว่างวรรณกรรมสอนสตรีของไทยกับสื่อในสังคมไทยร่วมสมัย เช่น บทความเรื่อง *ความคาดหวังที่มีต่อผู้หญิง: จากวรรณกรรมสอนสตรีสู่ละครเรื่องเมียอาชีพ* ของ ชญานนท์ ชมดี และวิเชษฐชาย กมลลัจจะ (Chomdee & Kamonsujja, 2022) งานวิจัยเหล่านี้ได้ชี้ให้เห็นการศึกษาวรรณกรรมสอนสตรีของไทยในมิติต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ส่วนการศึกษาวรรณกรรมสอนสตรีของจีน ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยบางส่วนที่ศึกษาวรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง (女誡) เช่น บทความวิจัยเรื่อง *เตือนหญิง: วรรณกรรมสอนสตรีที่ประพันธ์ขึ้นภายใต้วัฒนธรรมขงจื้อ* ของ รติรัตน์ กุญแจทอง และกนกพร นุ่มทอง (Kunjaetong & Numtong, 2016) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปรัชญาขงจื้อและวรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง (女誡) และแสดงให้เห็นบทบาทและการดำรงอยู่ของวรรณกรรมเรื่องนี้ในสังคมจีน ขณะเดียวกันงานวิจัยเรื่อง *ขงจื้อนิยมและอิทธิพลต่อสตรีในเกาหลีและเวียดนาม* ของ รัญวรัชญ์ พูลศรี, ปพนพัชร์ กอบศิริธีร์วรา, พิสิฐ อำนวยเงินตรา, ลลิตา วิษณุวงศ์ (Poonsri, Kobsirithiwara, Amnuayngemtra, & Wissanu Wong, 2020) ศึกษาอิทธิพลของขงจื้อที่มีต่อสตรีในเกาหลีและเวียดนาม โดยได้เปรียบเทียบวรรณกรรมสอนหญิงเตือนหญิง (女誡) ของปานเจาจากจีน ของซุนฮยวงจอนจากเกาหลี และของทวีที่เกี่ยวข้องจากเวียดนาม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแนวการสอนและหลักปฏิบัติสำหรับ

การเป็นภรรยาที่ดีในการครองคู่ชีวิต รวมถึงความซื่อสัตย์ ต่อสามีไม่ว่าจะยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ ส่วนบทความวิจัยเรื่อง *คุณค่าสตรีตามแนวคิดปิตาธิปไตยในสังคมศักดินาจีนจากวรรณคดีเรื่อง ความฝันในหอแดง* ของ ภูเทพ ประภากร (Prapagom, 2021) นำเสนอผลการศึกษเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติและการเป็นภรรยาที่ดีต่อสามี คุณค่าของสตรีในความสัมพันธ์ของสามีกับภรรยา เพื่อช่วยรักษาความมั่นคงของครอบครัว

นอกจากนี้ผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยบางส่วนที่ศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมสอนสตรีชุด “นารีจตุรปกรณ์” (女四书) ซึ่งเป็นกลุ่มวรรณกรรมสอนสตรีที่สำคัญยิ่งของวัฒนธรรมจีน เช่น บทความเรื่อง *The Admonitions for Women* ของ Wing (2003) ซึ่งให้เห็นว่า นารีจตุรปกรณ์เป็นผลงานชิ้นสำคัญในวรรณคดีจีน ถึงแม้ว่าเนื้อหาจะมีการสนับสนุนอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ตามแนวคิดขงจื้อ แต่ก็ยังคงสอดแทรกคำสอนที่เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของผู้หญิงในสังคมจีน และยังเป็นการสะท้อนการจำกัดบทบาทของผู้หญิงในสังคมจีนโบราณ และความคาดหวังของสตรีชั้นสูง นอกจากนี้แล้วบทความเรื่อง *Challenging Gendered Social Norms: Educational Insights from Confucian Classics* ของ Tan (2019, pp. 264–267) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและอัตลักษณ์ของผู้หญิงในความคิดของขงจื้อ และศักยภาพของผู้หญิงที่จะเป็นแบบอย่างและปราชญ์ทางศีลธรรม ขณะเดียวกันงานวิจัยเรื่อง *中国古代《女四书》中的女子教育思想研究 (A study on women's educational thought in ancient China's Four Books for Women)* ของ Shi (2008) ได้ชี้ให้เห็นถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความสำคัญของการศึกษสตรียุคใหม่ โดยวิเคราะห์แนวคิดการศึกษาของสตรีจีนโบราณอย่างเป็นกลาง และเชื่อมโยงกับความมั่นคงของครอบครัวสมัยใหม่และการพัฒนาสังคมที่กลมกลืนกัน

การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยและจีน แม้จะเคยมีผู้ศึกษามาบ้างแล้ว เช่น บทความวิจัยเรื่อง *การศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมคำสอนสตรีของจีนเรื่อง Nǚ Jiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyu, Nǚ fàn Jiélù กับวรรณกรรมคำสอนสตรีของไทยในลักษณะเดียวกัน* ของ กฤตพร มานูรัตน์วงศ์ และสุรีย์ ชูณหเรืองเดช (Manuratnavong & Chunharuangdej,

2019, pp. 148–184) ที่ศึกษาเปรียบเทียบวรรณกรรมสอนสตรีของจีน ทั้ง 4 เรื่อง ในนารีจตุรปกรณ์กับวรรณกรรมสอนหญิงของไทย อย่างไรก็ตาม บทความดังกล่าวเน้นที่การศึกษาแนวคิดเป็นหลัก เห็นได้จากผลการศึกษาที่พบว่า วรรณกรรมสอนสตรีของทั้งสองประเทศเน้นคำสอนให้ผู้หญิงใส่ใจรูปลักษณ์ภายนอกและกิริยาท่าทาง ซึ่งสะท้อนอุดมคติของสตรีในแต่ละสังคม ทำให้ยังไม่เห็นลักษณะเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในเดือนหญิง (女诫) และสุภษิตสอนหญิงมากนัก

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาเนื้อหาเป็นหลัก โดยเปรียบเทียบเนื้อหาที่ปรากฏร่วมกันและแตกต่างกันในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิง (女诫) และสุภษิตสอนหญิงของไทย อันจะเป็นการศึกษาที่เฉพาะเจาะจง และเพื่อจะวิเคราะห์ว่าปัจจัยใดก่อให้เกิดเนื้อหาที่ปรากฏร่วมกันหรือแตกต่างกัน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับในประเด็นการเปรียบเทียบคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมเพื่อพิจารณามุมมองและโลกทัศน์ของสังคมไทยและสังคมจีนที่มีต่อสตรี รวมถึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดลักษณะร่วมและความแตกต่างของคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคำสอนสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภษิตสอนหญิงของไทย และเดือนหญิง (女诫) ของจีน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีวิทยาทางวรรณคดีศึกษา โดยใช้กรอบแนวคิดการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) และแนวคิดการวิเคราะห์ความรู้จากการอ่านของรีนุทท์ย สัจจพันธ์ุ (Sajjapan, 2018, pp. 15–36) ได้แก่ การสกัดเนื้อหาสาระจากสิ่งที่อ่านตามประเด็นที่ต้องการ เพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหาในวรรณกรรมสอนสตรี 2 ฉบับ ได้แก่ สุภษิตสอนหญิง และเดือนหญิง (女诫) นำความรู้และประเด็นที่ได้รับจากการอ่านตัวบทมาศึกษาเปรียบเทียบลักษณะร่วมและความแตกต่างของเนื้อหาในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับที่ผู้วิจัยเลือกศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเอกสารหรือตัวบทปาฐกถาทางภาษาและวรรณกรรมไทยเป็นหลัก โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ สุภาษิตสอนหญิง ซึ่งเป็นวรรณคดีสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และวรรณกรรมสอนสตรีเรื่อง เตือนหญิง (女誡) จากนั้นนำมาวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏ และเปรียบเทียบว่าเนื้อหามีความเหมือนหรือแตกต่างกันในด้านใดบ้าง และแตกต่างกันอย่างไร พร้อมทั้งวิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างวรรณกรรมสอนสตรีในสังคมไทยและสังคมจีน และเรียบเรียงผลการศึกษาด้วยวิธีพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ วรรณกรรมสอนสตรี 2 ฉบับ ได้แก่ สุภาษิตสอนหญิง และเตือนหญิง (女誡) โดยผู้วิจัยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) ซึ่งเป็นแนวทางในการศึกษาความหมายและบริบทของเนื้อหาภายในวรรณกรรม นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใช้แนวคิดการวิเคราะห์ความรู้จากการอ่านของรีนุทัย สัจจพันธุ์ (Sajjapan, 2018, pp. 15-36) ซึ่งประกอบด้วยการสกัดเนื้อหาสาระจากสิ่งที่อ่านตามประเด็นที่ต้องการ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นระบบ และสามารถนำมาเปรียบเทียบเชิงลึกได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล 1) ผู้วิจัยคัดเลือกวรรณกรรมที่ใช้ในการศึกษา โดยเลือกวรรณกรรมที่เป็นตัวแทนของแนวคิดการสอนสตรีในสังคมไทยและสังคมจีน ได้แก่ สุภาษิตสอนหญิง และเตือนหญิง (女誡) จากนั้นจึงศึกษาภูมิหลังของวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ 2) ผู้วิจัยศึกษาและทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) ผู้วิจัยวิเคราะห์บริบททางสังคม วัฒนธรรม และเนื้อหาของวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับตามแนวคิดการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) และการวิเคราะห์ความรู้จากการอ่าน จากนั้นจึงเปรียบเทียบเนื้อหาสาระตามประเด็นที่ศึกษาเพื่อให้เห็นความเหมือนและความแตกต่างของเนื้อหาที่ปรากฏ

ในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ และวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่อาจมีอิทธิพลต่อการสร้างวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาของวรรณกรรมสอนสตรีที่คัดเลือกมาตามแนวคิดการวิเคราะห์ตัวบท (Textual Analysis) และการวิเคราะห์ความรู้จากการอ่าน จากนั้นจึงจำแนกเนื้อหาออกเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นสำคัญ เช่น การวางตัว การรู้จักคุณค่าในตัวเอง การเอาใจใส่หน้าที่การงาน และการปรนนิบัติสามี แล้วจึงเปรียบเทียบเนื้อหาที่ปรากฏร่วมกันและแตกต่างกัน จากนั้นจึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างของวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ

ผลการวิจัย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ ภูมิหลังวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภาษิตสอนหญิงและเตือนหญิง (女誡) และลักษณะร่วมและความแตกต่างของคำสอนสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภาษิตสอนหญิงและเตือนหญิง (女誡) ดังนี้

1. ภูมิหลังวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภาษิตสอนหญิงและเตือนหญิง (女誡)

วรรณกรรมเรื่องสุภาษิตสอนหญิงและเตือนหญิง (女誡) เป็นวรรณกรรมสอนสตรีของสังคมไทยและสังคมจีนตามลำดับ วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ เป็นวรรณกรรมที่แพร่หลายและเป็นที่ยอมรับในสังคม สุภาษิตสอนหญิงเป็นวรรณกรรมที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายในสังคมไทย มีบทหรือกรอนบางบทที่ได้รับการคัดเลือกเป็นบทท่องจำหรือบทอาขยาน ทำให้คนในสังคมไทยคุ้นชินกับวรรณกรรมเล่มนี้ ส่วนวรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง ซึ่งเป็นวรรณกรรมสอนสตรีของจีน เป็นวรรณกรรมเรื่องสำคัญสำหรับสอนสตรีที่อยู่ในกลุ่มวรรณกรรมนารีจตุรปกรณ์ เป็นแบบแผนสำหรับสอนสตรีในเอเชีย ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ มีรายละเอียดและภูมิหลังดังต่อไปนี้

1.1 ภูมิหลังและเนื้อหาโดยสังเขปของวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภาษิตสอนหญิง

สุภาษิตสอนหญิง แต่งเป็นกลอนสุภาพจำนวน 201 บท แต่งขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ ปรากฏชื่อผู้แต่งในตอนต้นว่า “ภู” ดังปรากฏในตัวบทว่า “ฉันชื่อภูผู้ประดิษฐ์

คิดสอนของ ขอบประคองคุณใส่ไว้เหนือผม” (Department of Fine Arts, 2002, p. 366) ทำให้เข้าใจกันว่าเป็นผลงานของพระศรีสุนทรโวหาร (ภู่) หรือสุนทรภู่ ตามที่สมเด็จพระยาตำราภานุภาพทรงสันนิษฐานว่า สุนทรภู่ น่าจะแต่งขึ้นเมื่อราวระหว่างปี พ.ศ. 2380-2383 และทรงสันนิษฐานว่า สุนทรภู่ น่าจะแต่งขึ้นเพื่อขายเป็นสุภาพิตสอนสตรีทั่วไป (Department of Fine Arts, 2002)

ต่อมามีผู้แย้งว่า กลอนสุภาพสอนสตรี ความยาวกว่าสองร้อยบทนี้ไม่ใช่สำนวนของสุนทรภู่ แต่น่าจะเป็นของ “นายภู่” ผู้เป็นกวีร่วมยุคสมัยกับสุนทรภู่ บ้างว่าเป็นศิษย์ของสุนทรภู่ บ้างว่านายภู่เคยเป็นสมภารวัดสระเกศในสมัยรัชกาลที่ 3 และสึกออกมาในสมัยรัชกาลที่ 4 มีทายาทสืบสายต่อมาจากนามสกุล “จุลละภมร”

เนื้อหาของสุภาพิตสอนหญิงเริ่มบทประพันธ์ด้วยบทประณามพจน์หรือการกล่าวบูชาพระพุทธเจ้า เพื่อเป็นสิริมงคลตามธรรมเนียมของการแต่งวรรณคดีไทย จากนั้นเริ่มคำสอนด้วยการให้ข้อคิดเตือนใจและหลักการประพฤติตนแก่ผู้หญิงในเรื่องต่างๆ มีทั้งข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติ ข้อควรปฏิบัติ เช่น เรื่องของการวางตัว กิริยามารยาท การพูดจา การแต่งกาย การเลือกคู่ครอง การปรนนิบัติสามี ความซื่อสัตย์ต่อสามี การดูแลรักษาบ้านเรือน ความมัธยัสถ์ สอนให้รักนวลสงวนตัว อย่าชิงสุกก่อนห่าม และยังสอนให้มีความรู้ติดตัว ส่วนที่เป็นข้อห้าม เช่น อย่าทอดทิ้งพ่อแม่ อย่าเล่นการพนัน ห้ามดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ ห้ามคบชู้ชู้ชายเป็นหญิงสองใจ ถ้าทำตามได้ชีวิตก็จะเป็นสุข (Department of Fine Arts, 2002)

1.2 ภูมิหลังและเนื้อหาโดยสังเขปของวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องเดือนหญิง (女诫)

วรรณกรรมสอนสตรีในประเทศจีนมีหลายเรื่อง แต่ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด 4 เรื่อง ประกอบด้วย เดือนหญิง (女诫) หลุนอี่วี่สำหรับสตรี (女论语) นิเวศศึกษา (内训) และบันทึกสตรีต้นแบบ (女范捷录) ผลงานเหล่านี้รวบรวมโดย 王相 (Wáng Xiáng) บุตรของผู้ประพันธ์บันทึกสตรีต้นแบบ จนกลายเป็นหนังสือชุดเดียวชื่อว่า “นารีจตุรปกรณ์” (女四书) หนังสือเล่มนี้ นอกจากจะเป็นที่นิยมในประเทศจีน ยังได้รับการแปลเป็นภาษาเกาหลีและญี่ปุ่น ถือได้ว่าเป็นแบบแผนการสั่งสอน

สตรีในเอเชียตะวันออกโดยเฉพาะในสังคมจีน (Kunjaetong & Numtong, 2016, p. 54) นอกจากนี้วรรณกรรมชุดนี้ยังสะท้อนอิทธิพลของลัทธิขงจื้อที่เน้นความสัมพันธ์ในครอบครัวและการปฏิบัติตนของสตรีในฐานะลูก ภรรยา และมารดา (Sun, 2013)

เดือนหญิง (女诫) เป็นวรรณกรรมสอนสตรีเล่มแรกในชุด นารีจตุรปกรณ์ (女四书) ที่ประพันธ์ขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่น โดยปานเจา (班昭) นักวิชาการสตรีผู้มีชื่อเสียงในยุคนั้น เดือนหญิง หรือ 女诫 หมายถึง คำเตือนสำหรับสตรี เป็นวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญและได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษในหลายชื่อ เช่น เรื่อง Admonitions For Women โดย Zhang Mingqi เรื่อง Lessons For a Women โดย Nancy Lee Swann เรื่อง Lessons For Women และเรื่อง Women Precept โดย Shi Na เป็นต้น

ปานเจาเกิดในครอบครัวที่มีความรู้และมีชื่อเสียงบิดาของเธอคือปานเปียว (班彪) นักการเมืองและนักประวัติศาสตร์ เธอเริ่มเรียบเรียงพงศาวดารราชวงศ์ฮั่น (汉书) ต่อจากปานกู่ (班固) ผู้เป็นพี่ชายจนเสร็จสิ้นทำให้ปานเจากลายเป็นนักประวัติศาสตร์หญิงที่สำคัญคนแรกๆ ของจีน ชีวิตส่วนตัวของปานเจาดำเนินตามแบบอย่างในปรัชญาขงจื้ออย่างเคร่งครัด แม้จะต้องเป็นหม้ายตั้งแต่อายุน้อยหลังสมรสเข้าสกุลเฉา แต่เธอยังคงครองตนเป็นหม้ายพรหมจรรย์ ไม่สมรสใหม่ ซึ่งสะท้อนคุณธรรมที่ถ่ายทอดผ่านวรรณกรรม (Kunjaetong & Numtong, 2016)

เนื้อหาของวรรณกรรมของเดือนหญิง (女诫) มีทั้งหมด 7 บท ประกอบด้วย บทที่ 1 ถ่อมตน (卑弱) บทที่ 2 คู่สามี (夫妇) บทที่ 3 ระวัง (敬慎) บทที่ 4 คุณลักษณะหญิง (妇行) บทที่ 5 ตั้งมั่น (专心) บทที่ 6 วางาย (曲从) และบทที่ 7 น้องพี่ (叔妹) (Kunjaetong & Numtong, 2016) โดยเนื้อหาเน้นถึงการปลูกฝังค่านิยมและคุณธรรมที่เหมาะสมสำหรับสตรีภายใต้อิทธิพลของแนวคิดขงจื้อ ซึ่งต้องการสอนบทบาทของสตรีทั้งในฐานะลูกสาว ภรรยา และมารดา โดยใช้แนวคิดขงจื้อเพื่อสร้างกฎเกณฑ์ทางสังคมที่สตรีควรปฏิบัติตาม ซึ่งกลายเป็นมาตรฐานที่สืบทอดในหลายประเทศแถบเอเชียตะวันออก เช่น เกาหลีและญี่ปุ่นในยุคต่อมา

กล่าวโดยสรุป วรรณกรรมเรื่องสุภาพสตรีสอนหญิง และเดือนหญิง (女戒) เนื้อหาเกี่ยวกับการสั่งสอนสตรี โดยเรื่องสุภาพสตรีสอนหญิงเป็นวรรณกรรมไทย มีเนื้อหา กล่าวถึงข้อห้ามและข้อควรปฏิบัติของสตรีที่ควรปฏิบัติ ต่อตนเอง สามี ครอบครัว และผู้อื่น เพื่อชีวิตครอบครัวและ ภาพลักษณ์ของความเป็นหญิงที่ดี หากปฏิบัติตามคำสอน ดังกล่าวชีวิตก็จะประสบแต่ความสุข ส่วนเดือนหญิงเป็น วรรณกรรมที่มุ่งเน้นปลูกฝังค่านิยมสำหรับสตรี เน้นสอน สตรีทั้งในฐานะของลูกสาว ในฐานะภรรยา และในฐานะมารดา เพื่อเป็นแบบแผนและแนวทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามครรลอง คลองธรรม คำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ มีทั้งส่วนที่คล้ายคลึงกันและส่วนที่แตกต่างกันอันเนื่องมา จากปัจจัยต่าง ๆ ดังที่ผู้วิจัยจะได้กล่าวต่อไป

2. ลักษณะร่วมและความแตกต่างของคำสอน สตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีเรื่องสุภาพสตรี สอนหญิงและเดือนหญิง (女戒)

จากการศึกษาวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ คือ สุภาพสตรีสอนหญิงและเดือนหญิง (女戒) ผู้วิจัย พบว่า วรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอน ที่มีร่วมกันและแตกต่างกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 คำสอนที่ปรากฏร่วมกัน

คำสอนที่ปรากฏร่วมกันทั้งในวรรณกรรมเรื่อง สุภาพสตรีสอนหญิงและเดือนหญิง (女戒) ปรากฏ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางตัวให้เหมาะกับกาลเทศะ ด้านการรู้จัก คุณค่าในตัวเอง ด้านการปฏิบัติตนต่อญาติมิตร ด้านการรู้จักประมาณตน ด้านความเอาใจใส่ต่อหน้าที่ การงาน และด้านการปฏิบัติตนต่อสามี มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 การวางตัวให้เหมาะกับกาลเทศะ

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอน เกี่ยวกับการวางตัวให้เหมาะกับกาลเทศะ ทั้งเรื่องกิริยา มารยาทที่สตรีพึงมี การระมัดระวังเรื่องคำพูด การแต่งกาย และการแต่งหน้า ตลอดจนการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับ กาลเทศะเมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม อย่าทำเจ้าชู้ อย่าคบชู้

ในเรื่องกิริยามารยาทที่สตรีพึงมี สุภาพ สตรีสอนหญิงมุ่งเน้นเรื่องให้ระมัดระวังกิริยามารยาทใน ด้านการเดิน การนั่ง การยืน ให้มีความระมัดระวัง สุขุม มีสติรู้ตัวอยู่เสมอ เพราะหากพลาดพลั้งเสียกิริยาจะทำให้ เป็นที่อับอายต่อผู้คนที่พบเห็นได้ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

เมื่อจะจรนอนเดินดำเนินนั่ง

จงระวังในจิตขนิษฐา

อย่าเหม่อเมีนเดินให้ตีมีอาณา

แม้พลังพลาดบาทาจะอายคน

(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

สอดคล้องกับคำสอนที่ปรากฏในเดือนหญิง ซึ่ง สอนให้สตรีมีความสงบเยือกเย็นในจิตใจ เน้นย้ำพฤติกรรม และคุณธรรมที่พึงมีของสตรีในค่านิยมดั้งเดิม ซึ่งรวมถึง ความสงบเรียบร้อย สุขุม ซื่อสัตย์ และสำรวมในกิริยา มารยาท ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

清闲贞静，守节整齐，

行己有耻，动静有法，

是谓妇德。

(Wang & Jian, 2011, p. 12)

(หมายถึง รู้จักความสงบเยือกเย็น ความมั่นคงและสุขุม การรักษาความซื่อสัตย์และ ความเรียบร้อย ประพฤติตนด้วยความละเอียดต่อ ความผิด และสำรวมในทุกการกระทำทั้งขณะเคลื่อนไหว และหยุดนิ่ง นี่คือนิสัยที่เรียกว่าคุณธรรมของสตรี)

ในเรื่องการระมัดระวังเรื่องคำพูดที่สตรี พึงปฏิบัติ สุภาพสตรีสอนหญิงมุ่งเน้นเรื่องการพูด การพูดให้ เป็นคนที่น่าเชื่อถือ โดยสอนสตรีไม่ให้เป็นคนพูดเพ้อเจ้อ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

อย่าพูดเพ้อเจ้อไปไม่สู้ดี

เหยาเรือนมีกลับมาจึงหาเรือ

(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

นอกจากนี้ยังสอนว่า สตรีถ้าพูดจาดี คนก็จะรักใคร่เมตตา
ดังที่ปรากฏในฉบบทว่า

เป็นมนุษย์สุดนิยมเพียงลมปาก
จะได้ยากโหยหิวเพราะชีวหา
แม้พูดดีมีใครคนเขาเมตตา
จะพูดจาจงพิเคราะห์ให้เหมาะสม
(Department of Fine Arts, 2002 , p. 380)

ขณะเดียวกันยังปรากฏคำสอนเพื่อเตือนสตรี
ให้รู้จักระมัดระวังคำพูด อย่าพูดมาก อย่าเปิดเผยความลับ
หรือสิ่งที่ไม่ควรเผยแพร่แก่คนภายนอก ดังที่ปรากฏใน
ฉบบทว่า

จะพูดจาสารพัดประหยัดปาก
อย่าพูดมากเติมต่อซึ่งข้อขำ
ความสิ่งไรในจิตจงปิดงำ
อย่าควรนำแนะออกไปนอกเรือน
(Department of Fine Arts, 2002, p. 367)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิง มีคำ
สอนที่สื่อถึงค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับความสุภาพและ
ความเหมาะสมในคำพูดของสตรีมากกว่าความสามารถ
ในการใช้วาจาเพื่อเอาชนะผู้อื่นหรือพูดจาอย่างคมคาย
ดังที่ปรากฏในฉบบทว่า

妇言，不必辩口利辞也。
(Wang & Jian, 2011, p. 11)

(หมายถึงผู้หญิงควรพูดจาอย่างระมัดระวัง
และไม่พูดสิ่งที่ทำร้ายจิตใจผู้อื่น)

ในเรื่องการแต่งกายและการแต่งหน้า
สุภาพิตสอนหญิงสอนไว้ว่า จะแต่งกายใดควรให้พอเหมาะ
พอควร แต่งแต่พองาม ดังที่ปรากฏในฉบบทว่า

จะนุ่งห่มดูพอสมคักดีสงวน
ให้สมควรรับพักรับตามคักดีศรี
จะมัดหน้าทาแป้งแต่งอินทรีย์
ดูฉวีผิวเนื้ออย่าเหลือเกิน
(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนเกี่ยวกับ
การแต่งกาย ให้เหมาะสมกับกาลเทศะ การแต่งกายให้
งามหรือแต่งหน้าควรมีโอกาสและจังหวะ ไม่แต่งพริ้วเพริ้ว
ดังคำสอนที่ว่า

จะแต่งตัวก็อย่ามัวแต่การแต่ง
อย่าทาแป้งจับกระหม่อมเข้าจนเหลือง
(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

และ

เมื่อยามตรุษยามสงกรานต์มีงานหลวง
แต่งให้งามตามกระทรวงทว่าทำไม
ครั้นสิ้นเขตเทศกาลทำงานไป
อย่ารำไรผัดหน้าทั้งตาปี
(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงสอนว่า
ให้สตรีแต่งกายและแต่งหน้าให้เหมาะสม เป็นการสื่อว่า
ความงามที่แท้จริงของผู้หญิงไม่ได้อยู่ที่รูปลักษณ์ภายนอก
หรือสีหน้าบนใบหน้า แต่ยังอาจรวมถึงคุณสมบัติภายใน เช่น
คุณธรรม ความเฉลียวฉลาด หรือความมีเสน่ห์ในแบบ
อื่น ๆ ดังที่ปรากฏในฉบบทว่า

妇容，不必颜色美丽也。
(Wang & Jian, 2011, p. 11)
(หมายถึงผู้หญิงไม่จำเป็นต้องสวยโดดเด่น
เสมอไป)

ส่วนในเรื่องการปฏิบัติตัวให้เหมาะสมกับ
กาลเทศะเมื่อต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม สุภาพิตสอน
หญิงมุ่งเน้นเกี่ยวกับการสอนให้สตรีรู้จักระมัดระวังกิริยา
อาการ อย่างก้าวก่ายในกิจที่ไม่ใช่ของตนจนเกินไป และ
รู้จักพอประมาณ ดังที่ปรากฏในฉบบทว่า

อนึ่งเนตรอย่าสังเกตให้เกินนัก
จงรู้จักอาการประมาณหมาย
(Department of Fine Arts, 2002, p. 367)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงสะท้อนถึงบทบาทและความรับผิดชอบในชีวิตประจำวันของสตรีในบริบทดั้งเดิม โดยเน้นความขยันขันแข็ง ความเหมาะสม และการจัดการงานบ้านเพื่อดูแลครอบครัวและแขกอย่างเต็มที่ที่ปรากฏในตัวบทว่า

专心纺绩，不好戏笑，洁齐酒食，
以奉宾客，是谓妇功。

(Wang & Jian, 2011, p. 12)

(หมายถึง หญิงสาวควรมุ่งมั่นในงานทอผ้า ไม่หลงระเหิดกับการล้อเล่นและสนุกสนาน ควรรักษาความสะอาดและความเรียบร้อยของอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมต้อนรับแขกด้วยความเหมาะสม)

ในเรื่องพฤติกรรมของสตรีในการไม่ประพฤติตนเจ้าชู้ หรือคบขู้ผู้ชาย สุภาษิตสอนหญิงมุ่งเน้นเรื่องอย่าคบขู้ อย่าหลงใจ ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

อย่าจับปลาสองหัตถ์จะพลัดพลาด
จับให้ตกลงให้ขาดว่าเป็นผ้า
จึงนับว่าคนดีไม่มีมัว
ถ้าชายชั่วร้ายไปมิใช่ชาย

(Department of Fine Arts, 2002, p. 377)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงต้องการสื่อถึงคุณค่าของความซื่อตรงและความจริงใจ โดยปฏิเสธการใช้เล่ห์เหลี่ยมหรือการประจบเพื่อแสวงหาความสัมพันธ์หรือประโยชน์ส่วนตน แต่เน้นการรักษาความถูกต้องและจริงจังในจิตใจและการกระทำ ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

然所求者，亦非谓佞媚苟亲也，
固莫若专心正色。

(Wang & Jian, 2011, p. 14)

(หมายถึง สิ่งที่คุณหญิงควรแสวงหาไม่ใช่การใช้คำประจบสอพลอหรือวิธีการที่ไม่เหมาะสมเพื่อให้ได้รับความใกล้ชิด แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือการรักษาความมุ่งมั่นและทำในที่ซื่อสัตย์ (正直))

2.1.2 การรู้จักคุณค่าในตัวเอง

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการรู้จักคุณค่าในตัวเอง วางตัวให้เหมาะสม ทั้งเรื่องการรู้จักดูแลตัวเอง และรู้จักรักษานวลสงวนตัว

ในเรื่องการรู้จักคุณค่าในตัวเอง สุภาษิตสอนหญิงมุ่งเน้นให้สตรีรู้จักความสำคัญของการดูแลตัวเอง โดยการรักษาความประพฤติที่ดีและการดูแลตัวเองอย่างเหมาะสมจะช่วยให้มีความสำเร็จและมีคุณค่าทางสังคม ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

ผู้ใดเกิดเป็นสตรีอันมีศักดิ์

บำรุงรักษากายไว้ให้เป็นผล

(Department of Fine Arts, 2002, p. 366)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงเป็นการสื่อถึงคุณสมบัติสำคัญทั้งสี่ประการที่ผู้หญิงในค่านิยมดั้งเดิมควรมี ได้แก่ ความประพฤติอันดีงาม การพูดจาที่เหมาะสม ความงามที่เหมาะสม และความรับผิดชอบในงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัว ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

一曰妇德，二曰妇言，三曰妇容，
四曰妇功。

(Wang & Jian, 2011, p. 11)

(หมายถึง ประการแรก หญิงสาวควรรักษาจิตใจให้บริสุทธิ์และสงบ ยึดมั่นในศีลธรรม ประการที่สอง การพูดจาของหญิงสาวควรเลือกเฟ้น ไม่พูดคำหยาบคายหรือไม่สุภาพ และควรเลือกเวลาที่เหมาะสมในการพูด ประการที่สาม รูปลักษณ์ของหญิงสาว ควรขยันในการดูแลความสะอาด รักษาเสื้อผ้าให้สะอาดและแต่งกายให้เหมาะสม และประการที่สี่ หญิงสาวควรมุ่งมั่นในงานบ้าน งานทอผ้า และควรเตรียมอาหารและเครื่องดื่มที่สะอาดเรียบร้อยไว้รับรองแขกอย่างเหมาะสม)

ในเรื่องให้รู้จักรักษานวลสงวนตัว สุภาษิตสอนหญิงมุ่งเน้นความมีศีลธรรมของสตรี อย่าหลงไปกับสิ่งที่ไม่ดี จดจำคำสอนที่ดีจากผู้ใหญ่ อย่าทำอะไรด้วยความรีบร้อน เพราะอาจนำไปสู่ผลเสีย ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

จงรักนวลสงวนงามห้ามใจไว้
อย่าหลงไหลจำคำที่ร้ายสอน
คิดถึงหน้าบิดาแลมารดร
อย่ารีบร้อนเร็วนักมักไม่ดี

(Department of Fine Arts, 2002, p. 370)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหงีเป็นคำสอนที่สะท้อนถึงค่านิยมและกฎเกณฑ์ทางสังคมดั้งเดิมที่มีความแตกต่างระหว่างบทบาทและสิทธิของชายและหญิง โดยเฉพาะในเรื่องการสมรสและการแต่งงานใหม่ซึ่งชายมีเสรีภาพมากกว่าในบริบทสังคมดั้งเดิม ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

夫有再娶之义，妇无二适之文。

(Wang & Jian, 2011, p. 13)

(หมายถึง ชายสามารถแต่งงานใหม่ได้ แต่หญิงไม่สามารถแต่งงานใหม่ได้)

2.1.3 การปฏิบัติตนต่อญาติมิตร

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อญาติมิตร ทั้งเรื่องควรเคารพ ฐานะคุณ มีความกตัญญูต่อบิดามารดา และการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ที่พึงมีและควรปฏิบัติ

ในเรื่องความเคารพ ฐานะคุณ มีความกตัญญูต่อบิดามารดา และการปฏิบัติตนต่อผู้ใหญ่ที่พึงมีและควรปฏิบัติ สุภาษิตสอนหญิงมุ่งเน้นถึงการแสดงความเคารพและความมีมารยาทต่อผู้ใหญ่หรือผู้อื่นในสังคม โดยไม่ควรกระทำท่าทางที่ไม่สุภาพหรือดูไม่เหมาะสมในสถานการณ์ที่ควรแสดงความเคารพ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

เห็นผู้ใหญ่ฤไครเขานั่งแน่น

อย่าไกวแขนบัดเซ่นไม่เห็นหน

(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

ส่วนวรรณกรรมเรื่องเดือนหงีสะท้อนถึงแนวคิดค่านิยมดั้งเดิมที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างสะใภ้กับพ่อแม่สามี โดยเน้นถึงการปรับตัวและความอ่อนน้อมเพื่อรักษาความกลมเกลียวในครอบครัว ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

然则舅姑之心奈何？固莫尚于曲从矣。

(Wang & Jian, 2011, p. 16)

(หมายถึง แล้วจะอย่างไรจึงจะเอาชนะใจพ่อแม่สามีได้ สิ่งสำคัญที่สุดคือการเรียนรู้ที่จะยอมตามและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ซึ่งเรียกกันว่า “การยอมโอนอ่อน”)

2.1.4 การรู้จักประมาณตน

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการรู้จักประมาณตน ทั้งเรื่องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ประมาณตนและถ่อมตน และเรื่องการอย่าโอ้อวดตน

ในเรื่องการใช้ชีวิตแบบพอเพียง ประมาณตน และถ่อมตน สุภาษิตสอนหญิงมุ่งเน้นเรื่องการรู้จักสถานะของตัวเองและการประพฤติตัวให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่พยายามทำตัวสูงส่งเกินกว่าความเป็นจริง เพราะการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้คนรังเกียจ ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

อันตัวต่ำแล้วอย่าทำให้เกินศักดิ์

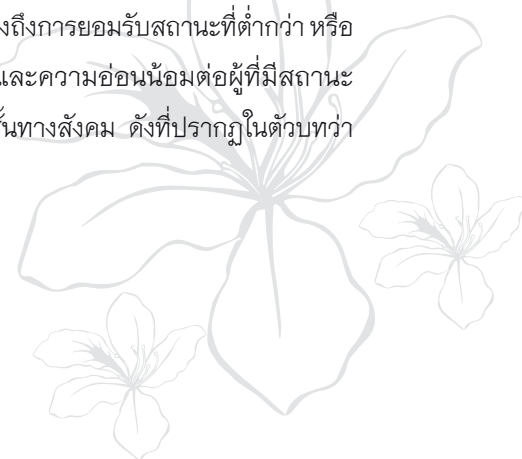
เขาจะมักเหม็นปากเหมือนซากผี

เปรียบเหมือนเกลือเจือปนกับซลสี

มันก็มีแต่จะจืดไม่ยี่ดยาว

(Department of Fine Arts, 2002, p. 375)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหงีสะท้อนถึงการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ในค่านิยมดั้งเดิม โดยการกระทำดังกล่าวถูกใช้เพื่อแสดงถึงการยอมรับสถานะที่ต่ำกว่า หรือเพื่อเน้นความเคารพและความอ่อนน้อมต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่าในระบบลำดับชั้นทางสังคม ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

古者生女三日，卧之床下，弄之瓦
砖，而斋告焉。卧之床下，明其卑弱，主下
人也。弄之瓦砖，明其习劳，主执勤也。斋
告先君，明当主继祭祀也。三者盖女人之
常道，礼法之典教矣

(Wang & Jian, 2011, p. 5)

(หมายถึง สตรีควรรนอนใต้เตียงและมีเครื่อง
เคลือบข้างกายเพื่อแสดงให้เห็นถึงความถ่อมตน)

สอดคล้องกับที่ รัติริณี กุญแจทอง และกนกพร
นุ่มทอง (Kunjaetong & Numtong, 2016, p. 60) ได้กล่าว
ไว้ว่า คำประพันธ์บทดังกล่าวหมายถึง แต่ก่อนเด็กหญิง
เกิดมาได้สามวัน ให้นอนใต้เตียง ให้เครื่องเคลือบเธอ
แล้วเร่งบอกวิญญาณบรรพบุรุษ การให้นอนใต้เตียงเพื่อให้
รู้จักถ่อมตน รู้ว่าตนฐานะต่ำ การให้เครื่องเคลือบเพื่อให้รู้
กิจของสตรีเรียนรู้งานบ้าน การบอกวิญญาณบรรพบุรุษ
เพื่อให้รู้ว่าเธอจะเป็นผู้สานต่อการเช่นไหว้ สามสิ่งนี้คือ
พื้นฐานแห่งหญิง เป็นมารยาทดั้งเดิม

ส่วนเรื่องอย่าโอ้อวด สุภาพิตสอนหญิงมุ่งเน้น
ถึงลักษณะของคนที่ไม่ยอมรับคำแนะนำหรือคำเตือน
จากผู้อื่น มองตัวเองเป็นผู้ที่มีความรู้หรือความสามารถ
เหนือกว่า และพยายามแสดงออกเพื่อให้ได้รับการยอมรับ
จากคนรอบข้างโดยไม่คำนึงถึงมารยาทหรือความเหมาะสม
ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

ใครจะห้ามปรามไว้ก็ไม่ฟัง

ทำส่งเสียงเถียงดังให้กราดเกรี้ยว

ถือว่าตนเบื่องฉลาดปราชญ์ประเปรียว

ประจบเที่ยวรู้จักทุกพักตรา

(Department of Fine Arts, 2002, p. 374)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงสื่อถึง
คุณสมบัติที่พึงประสงค์ในสตรีตามค่านิยมดั้งเดิม โดย
เน้นความสำรวม สุขุม และการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัว
อย่างเหมาะสม ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

正色端操，以事夫主，清静自守，
无好戏笑。

(Wang & Jian, 2011, p. 6)

(หมายถึง ผู้หญิงควรรักษารูปลักษณ์ที่สง่างาม
และพฤติกรรมที่ซื่อตรงเพื่อรับใช้สามี รักษาจิตใจให้
บริสุทธิ์และมีความเคารพตนเอง ไม่หมกมุ่นกับการเล่น
สนุกและเสียงหัวเราะ)

2.1.5 การเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับ
การเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน ทั้งเรื่องอย่าเกียจคร้าน รู้จัก
การบ้านการเรือน หน้าที่ และอย่าอนตื้นสาย

ในเรื่องอย่าเกียจคร้าน รู้จักการบ้านการเรือน
หน้าที่ สุภาพิตสอนหญิงมุ่งเน้นถึงความสำคัญของ
การทำงานหนักและการมีความรับผิดชอบในการดำเนิน
ชีวิต โดยเฉพาะในบทบาทของสตรีที่การตั้งใจและทำหน้าที่
ให้ดีที่สุดจะนำไปสู่ความสำเร็จและความมั่งคั่งในชีวิต
ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

อย่าเกียจคร้านการสตรีจึงนิยม

จะอุดมสินทรัพย์ไม่อับจน

(Department of Fine Arts, 2002, p. 370)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงเป็น
การสะท้อนถึงความขยันขันแข็งและความรับผิดชอบใน
การทำงานและการดูแลกิจวัตรประจำวัน โดยเน้นถึง
ความตั้งใจในการทำงานให้สำเร็จและการจัดระเบียบที่ดี
ดังที่ปรากฏในตัวอย่างว่า

晚寝早作，勿惮夙夜，执务私事，
不辞剧易，所作必成，手迹整理，是谓执
勤也。

(Wang & Jian, 2011, p. 6)

(หมายถึง การนอนตึกตื่นเช้า ไม่กลัว
การทำงานหนักตั้งแต่เช้าจรดค่ำ รับผิดชอบงานบ้าน
ไม่หลีกเลี่ยงงานที่ยากหรือง่าย และทำให้แน่ใจว่า
สิ่งที่ทำจะเสร็จสมบูรณ์ ดูแลงานบ้านด้วยตัวเอง นี่คือ
สิ่งที่เรียกว่า ความขยันขันแข็ง)

ในเรื่องอย่างอนตื่นสาย สุภาพิตสอนหญิง มุ่งเน้นเรื่องให้ระมัดระวังและไม่ละเลยความรับผิดชอบ ไม่ว่าจะไปนอนที่ไหน อย่าลืมตัวและหลับลึกจนเกินไปจนไม่รู้ตัวดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

แม้สมรรถจะไปนอนที่เรือนไหน

อย่าหลับไหลลึ้มกายจนสายสาบ

(Department of Fine Arts, 2002, p. 372)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงสื่อถึงความมุ่งมั่นและความขยันในการทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ยอมให้ความยากลำบากหรือเวลาที่ยาวนานเป็นอุปสรรคในการทำงาน ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

晚寝早作，勿惮夙夜。

(Wang & Jian, 2011, p.6)

(หมายถึง การนอนดึกตื่นเช้า ไม่กลัวความเหนื่อยยากทั้งเช้าและเย็น)

2.1.6 การปฏิบัติตนต่อสามี

วรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อสามี

ในเรื่องการปฏิบัติตนต่อสามีที่ดี สุภาพิตสอนหญิงมุ่งเน้นเรื่องจะมีคู่ก็ให้รู้ปรนนิบัติ ครอบรู้จักรการดูแลและให้ความเคารพกัน โดยการดูแลและเอาใจใส่ซึ่งกันและกันอย่างจริงใจจะช่วยให้ความสัมพันธ์ยั่งยืนและมีความสุข ดังปรากฏในตัวบทว่า

จะมีคู่ก็ให้รู้ปรนนิบัติ

จงซื่อสัตย์สุจริตจิตถนอม

(Department of Fine Arts, 2002, p. 378)

ส่วนในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงเน้นถึงความสำคัญของความรับผิดชอบและความสามารถของทั้งสามีและภรรยาในการดูแลและสนับสนุนกันและกันในครอบครัว โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ที่สมดุลและการประพฤติตนตามหน้าที่ของทั้งสองฝ่าย ดังที่ปรากฏในตัวบทว่า

夫不贤，则无以御妇；妇不贤，则无以事夫。夫不御妇，则威仪废缺；妇不事夫，则义理堕阙。方斯二事，其用一也。

(Wang & Jian, 2011, p. 7)

(หมายถึง หากสามีไม่เก่งกาจ ก็ไม่สามารถบริหารจัดการภรรยาได้ หากภรรยาไม่เก่งกาจ ก็ไม่สามารถรับใช้สามีได้ หากสามีไม่สามารถบริหารจัดการภรรยาได้ ก็จะมีสูญเสียอำนาจและมารยาท หากภรรยาไม่สามารถรับใช้สามีได้ ก็จะมีสูญเสียคุณธรรมและความมีเหตุผล ทั้งสองสิ่งนี้จริง ๆ แล้วมีผลเหมือนกัน)

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเปรียบเทียบคำสอนสำหรับสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยพบคำสอนที่ปรากฏร่วมกัน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ด้านการรู้จักคุณค่าในตัวเอง ด้านการปฏิบัติตนต่อญาติมิตร ด้านการรู้จักประมาณตน ด้านการเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน และด้านการปฏิบัติตนต่อสามี ขณะเดียวกันในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับก็ปรากฏคำสอนที่แตกต่างกันเล็กน้อยดังที่ผู้วิจัยจะได้กล่าวต่อไป

2.2 คำสอนที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาวิเคราะห์ผู้วิจัยพบว่า มีคำสอนบางประการที่แตกต่างกันในวรรณกรรมทั้ง 2 เรื่อง กล่าวคือ คำสอนบางเรื่องปรากฏเฉพาะในสุภาพิตสอนหญิงเท่านั้น ได้แก่ การสอนให้สตรีพึงระมัดระวังในการคบคน การสอนให้สตรีไม่หลงใหลในสิ่งมัวเมา การสอนให้สตรีรู้จักขวนขวายหาความรู้ และการสอนให้สตรีรู้จักประหยัดอดออม ส่วนคำสอนที่ปรากฏเฉพาะในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิง (女戒) ได้แก่ การสอนสิ่งที่สตรีพึงปฏิบัติต่อบุตรในฐานะมารดา และการสอนการครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 คำสอนที่ปรากฏเฉพาะสุภาพิตสอนหญิง

จากการศึกษาพบว่า คำสอนที่ปรากฏเฉพาะในสุภาพิตสอนหญิง แต่ไม่ปรากฏในเดือนหญิงมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการระมัดระวังในการคบคน ด้านการไม่หลงใหลในสิ่งมัวเมา ด้านการขวนขวายหาความรู้ และด้านการประหยัดอดออม มีรายละเอียดดังนี้

1) การระมัดระวังตัวในการคบคน

ในวรรณกรรมสอนสตรีของไทยกล่าวเตือนสตรีให้ระมัดระวังการคบคน เช่น การไม่ไว้ใจแม่สื่อแม่ชักเนื่องจากเป็นผู้ที่มักจะพูดทุกอย่างเพื่อให้ได้ตามความประสงค์ของตนเอง ดังคำสอนที่กล่าวไว้ว่า “อันแม่สื่ออย่าได้ถือเป็นบรรทัด สารพัดเขาจะพูดนี้สุดอย่าง” (Department of Fine Arts, 2002) นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการเตือนไม่ให้หลงในคารมของผู้ชาย ไม่ให้เพลิดเพลินไปกับคำหวาน ฟังระมัดระวังตัวอยู่เสมอ ดังคำสอนที่ว่า

*อันคำคมลมบุรุษนั้นสุดกล้า
เขาย่อมว่าวลลี้มนี่กินหวาน
จงระวังตั้งมั่นในสันดาน
อย่าลนลานหลงละเลิงด้วยเชิงชาย*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 369)

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนที่เตือนไม่ให้ผู้หญิงคบผู้ชายที่ไม่ดีด้วย โดยเฉพาะผู้หญิงที่ชอบแต่งตัวและมีจริตเกินงาม ดังคำสอนที่ว่า

*อย่าคบพวกหญิงพาลสันดานชั่ว
ที่แต่งตัวไว้จริตผิดกระสวน*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 373)

2) การไม่หลงไหลในสิ่งมัวเมา

ในสุภาษิตสอนหญิงปรากฏเนื้อหาที่สอนสตรีไม่ให้หลงไหลในสิ่งมัวเมา สุรา ยาเสพติด สอนไม่ให้สตรีลุ่มหลงในอบายมุข ตลอดจนจนสุบผื่น ดังตัวบทที่กล่าวถึงลักษณะของสตรีที่ไม่ดีว่า

*ลงสุบผื่นกินเหล้าอยู่เมามาย
ไม่เสียดายอินทรีย์เท่าซี้เล็บ*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 374)

หมายถึง ผู้หญิงที่ไม่ดี มักมัวเมาลุ่มหลงดื่มเหล้า สูบผื่น และไม่รักษานวลสงวนตัว สอดคล้องกับบริบทสังคมต้นรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะสมัยรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นช่วงที่มีการปราบปรามฝิ่นอย่างรุนแรงในสยาม เนื่องจากคนจีนเข้ามาค้าขายในเมืองไทยมากขึ้น และมีการลักลอบนำฝิ่นเข้ามาในเมืองไทยด้วยเรือสินค้าต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้การเสพฝิ่นระบาดยิ่งขึ้นไปอีก ในสมัยนั้นจึงได้ปราบปรามผู้ค้าและผู้เสพฝิ่นหนักยิ่งขึ้น แสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนหญิงของไทย เนื่องจากมีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในขณะนั้น

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนที่กล่าวถึงสตรีที่ไม่ดีว่าเป็นพวกชอบดูการละเล่นและการเที่ยวกลางคืน ซึ่งเป็นคำสอนในอบายมุข 6 ตามหลักพุทธศาสนา โดยคำสอนกล่าวว่า ผู้หญิงไม่ดีมักชอบเที่ยวดูการละเล่นดูการละคร ชอบความครื้นเครง และเที่ยวกลางคืน ดังนี้

*ครั้นได้ยินเสียงกลองมากองหู
ยังไม่รู้เนื้อความเที่ยวถามหา
วันนี้มีละครใครที่โหมณา
แม้รู้ว่าเจ้ากรับเดินหรีบไป*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 373)

และ

*บ้างก็รักข้านักเลงเล่นเครื่องครื้น
เที่ยวกลางคืนคบเพื่อนเดือนหงายหงาย*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 373)

3) การชวนชวหาหาความรู้

ในสุภาษิตสอนหญิงปรากฏคำสอนที่แนะนำให้สตรีหมั่นชวนชวหาหาความรู้เป็นวิชาสำหรับประดับตัว อย่าทำตัวเหมือนสตรีที่ไร้ค่า ทำตัวอะอะเสียงดังเสมือนสตรีที่ไม่ได้รับการศึกษา ดังที่ตัวบทได้กล่าวไว้ว่า

*การวิชาหาประดับสำหรับร่าง
อย่าเอาอย่างหญิงโง่งที่โง่งเงง*

(Department of Fine Arts, 2002, p. 373)

นอกจากนี้ ยังมีคำสอนที่สอนว่า ไม่เพียงแต่ต้องมีความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่งเท่านั้น แต่ยังต้องมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อสภาพภาคหน้าจะได้เป็นเจ้าของคนนายคน หากเป็นเจ้านายคนแล้วไม่มีวิชาติดตัวหรือโง่งง อาจทำให้ลูกน้องหรือผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาขาดความยำเกรงได้ ดังคำสอนที่ว่า

รู้วิชาให้รู้เป็นครูเขา
จึงจะเบาแรงตนเร่งชวนชวาย
มีข้าไทใช้สอยค่อยสบาย
ตัวเป็นนายโง่งงบ่าวไม่เกรง

(Department of Fine Arts, 2002, p. 373)

4) การรู้จักประหยัด

ในสุภาษิตสอนหญิงปรากฏคำสอนที่แนะนำให้สตรีรู้จักประหยัดอดออม หากสิ่งใดประหยัดได้ก็ควรประหยัด ของกินของใช้สิ่งใดไม่ควรซื้อก็ควรเก็บหอมรอมริบเงินไว้ ดังคำสอนที่ว่า

ไม่ควรซื้อก็อย่าไปพิไรซื้อ
ให้เป็นมือเป็นครวาทังคาวหวาน

(Department of Fine Arts, 2002, p. 370)

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนเกี่ยวกับการแนะนำให้สตรีรู้จักประหยัดทรัพย์สินเงินทอง อย่าเที่ยวแจกจ่ายจนเกินพอดี ไม่เช่นนั้นอาจนำพามาซึ่งความฉิบหายได้ สอดคล้องกับสำนวนที่ว่า “เกี่ยวแฝงมุงป่า” หมายถึง ทำอะไรเกินความสามารถของตน (Royal Society of Thailand. (2011) ดังคำสอนที่ว่า

อย่าอวดดีมีทรัพย์เที่ยวจับแจก
ทำเกี่ยวแฝงมุงป่าพาฉิบหาย

(Department of Fine Arts, 2002 , p. 373)

ขณะเดียวกันยังปรากฏคำสอนที่สอนให้สตรีมีความมักน้อยกินน้อย รู้จักจับจ่ายใช้สอย หากไม่รู้จักประหยัดอาจทำให้ในอนาคตเกิดความยากจนได้ ดังคำสอนที่ว่า

มีสิ่งพึงประจบให้ครบบาท
อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
จงมักน้อยกินน้อยค่อยบรรจง
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน

(Department of Fine Arts, 2002, p. 370)

2.2.2 คำสอนที่ปรากฏเฉพาะในเดือน

หญิง

จากการศึกษาพบว่า คำสอนที่ปรากฏเฉพาะในวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิง (女戒) แต่ไม่ปรากฏในสุภาษิตสอนหญิงมี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตัวต่อบุตร และด้านการครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ มีรายละเอียดดังนี้

1) การปฏิบัติตัวต่อบุตร

จากการศึกษาเกี่ยวกับวรรณกรรมเรื่องเดือนหญิงพบว่าวรรณกรรมเดือนหญิงมีคำสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนและการสั่งสอนบุตร โดยกล่าวถึงความคิดและทัศนคติแบบดั้งเดิมที่มองว่า การเลี้ยงดูบุตรชายอาจต้องเลี้ยงดูให้เขาแข็งแกร่งและมีความสามารถ ในขณะที่การเลี้ยงดูบุตรหญิงอาจถูกมองว่าเป็นการต้องระมัดระวังการเติบโตที่อาจทำให้เธอมีอำนาจหรือความสามารถที่เกินขอบเขตความคิดนี้ได้สะท้อนถึงบทบาทและความคาดหวังที่แตกต่างกันสำหรับเพศชายและเพศหญิงในสังคมดั้งเดิม กล่าวคือ การมีบุตรชายเหมือนกับการเลี้ยงหมาป่า (生男如狼, 犹恐其尪) เป็นการเปรียบเทียบบุตรชายกับ “หมาป่า” สื่อถึงความคิดที่ว่า เด็กชายถูกมองว่าเป็นคนที่มีพลังหรือความแข็งแกร่งตามธรรมชาติเช่นเดียวกับหมาป่าที่มีความดุร้ายและสามารถปกป้องตัวเองได้ ส่วนการมีบุตรหญิงเหมือนกับการเลี้ยงหนู (生女如鼠, 犹恐其虎) เป็นการเปรียบเทียบบุตรหญิงกับ “หนู” อาจสะท้อนถึงทัศนคติที่มองว่า เพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ และต้องการการปกป้องอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับหนูที่มีขนาดเล็กและเปราะบาง ซึ่งคำสอนนี้สื่อถึงความแตกต่างในการปฏิบัติตัวต่อบุตร และความคาดหวังของสังคมต่อเพศชายและเพศหญิง โดยเป็นการสะท้อนถึงการคาดหวังให้ชายมีความแข็งแกร่งและหญิงมีความนุ่มนวลหรืออ่อนแอ แต่ทั้งสองเพศกลับมีความกังวลว่า เมื่อเติบโตแล้วพวกเขาจะเกินขอบเขตที่คาดหวัง ดังคำสอนภาษาจีนที่ว่า

生男如狼，犹恐其尪；生女如鼠，
犹恐其虎。

(Wang & Jian, 2011, p. 9)

(หมายถึง ความอ่อนแอหรือไม่โตเต็มที่ในบางแง่มุม แต่ก็มีความกลัวว่าเธอจะเติบโตเป็นคนที่ดุร้ายหรือแข็งแกร่งเกินไป)

2) การครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ

ในวรรณกรรมเรื่องเต๋อฮงปรางค์ คำสอนการครองเรือนตามหลักขงจื้อ โดยกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาเป็นการร่วมมือกันที่สมดุล เหมือนกับการปรับสมดุลของหยินและหยางในธรรมชาติ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนในครอบครัว และสะท้อนถึงคุณธรรมที่สูงส่งในสังคม ในคำสอนได้ใช้แนวคิดของ หยิน (阴) และ หยาง (阳) ซึ่งเป็นหลักการในปรัชญาจีนที่อธิบายถึงพลังคู่ขนานและการสมดุลในธรรมชาติ ทั้งสองต้องมีความสัมพันธ์และปรับตัวให้สอดคล้องกันเช่นเดียวกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่ต้องทำงานร่วมกันในลักษณะที่เสริมสร้างซึ่งกันและกัน โดยสามีและภรรยาต่างมีบทบาทและหน้าที่ที่เสริมพลังให้กันและกัน ซึ่งจะทำให้ความสัมพันธ์มีความมั่นคงและยั่งยืน ดังคำสอนที่ว่า

夫妇之道，参配阴阳，通达神明，
信天地之弘义，人伦之大节也。

(Wang & Jian, 2011, p. 7)

(หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาเป็นการร่วมมือกันที่สมดุลเหมือนกับการปรับสมดุลของหยินและหยางในธรรมชาติ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความสามัคคีและความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนในครอบครัว และสะท้อนถึงคุณธรรมที่สูงส่งในสังคม)

นอกจากนี้ยังปรากฏคำสอนที่ว่า สิ่งสำคัญของความสัมพันธ์ที่มีค่าในชีวิตนั้นคือการพบเจอกับคนที่เหมาะสมหรือคู่ชีวิตที่ดีถือเป็นการสิ้นสุดความปรารถนาในด้านนั้น ๆ ขณะที่การสูญเสียคนสำคัญไปอาจถือเป็นการสิ้นสุดที่แท้จริงในแง่ของความสัมพันธ์และความสุขที่เคยมีนั้นหมายถึง “การได้พบคนที่เหมาะสมในชีวิตหนึ่ง

ถือเป็นการสิ้นสุดอย่างสมบูรณ์; การเสียคนที่รักหรือเหมาะสมในชีวิตหนึ่งถือเป็นการสิ้นสุดอย่างถาวร” ดังคำสอนที่ว่า

得意一人，是谓永毕；失意一人，
是谓永讫。

(Wang & Jian, 2011, p. 14)

(หมายถึง การได้พบคนที่เหมาะสมในชีวิตหนึ่งถือเป็นการสิ้นสุดอย่างสมบูรณ์ การเสียคนที่รักหรือเหมาะสมในชีวิตหนึ่งถือเป็นการสิ้นสุดอย่างถาวร)

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาเปรียบเทียบคำสอนสำหรับสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยพบว่า มีคำสอนบางประการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ คำสอนบางเรื่องปรากฏเฉพาะในสุภายิตสอนหญิงเท่านั้น ได้แก่ การสอนให้สตรีพึงระมัดระวังในการคบคน การสอนให้สตรีไม่หลงใหลในสิ่งมัวเมา การสอนให้สตรีรู้จักขวนขวายหาความรู้ และการสอนให้สตรีรู้จักประหยัดอดออม ส่วนคำสอนที่ปรากฏเฉพาะในวรรณกรรมเรื่องเต๋อฮงปรางค์ (女诫) ได้แก่ การสอนสิ่งที่สตรีพึงปฏิบัติต่อบุตรในฐานะมารดา และการสอนการครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเปรียบเทียบคำสอนสำหรับสตรีที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ ผู้วิจัยพบคำสอนที่ปรากฏร่วมกัน 6 ด้าน ได้แก่ 1) การวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ 2) การรู้จักคุณค่าในตัวเอง 3) การปฏิบัติตนต่อญาติมิตร 4) การรู้จักประมาณตน 5) การเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน และ 6) การปฏิบัติตนต่อสามี

นอกจากนี้ บทความวิจัยฉบับนี้ยังได้ศึกษาเนื้อหาของคำสอนที่ปรากฏแตกต่างกันในวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า คำสอนที่ปรากฏเฉพาะในสุภายิตสอนหญิง มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การระมัดระวังในการคบคน 2) การไม่หลงใหลในสิ่งมัวเมา 3) การขวนขวายหาความรู้ และ 4) การประหยัดอดออม ขณะเดียวกันคำสอนที่ปรากฏเฉพาะในวรรณกรรมเรื่องเต๋อฮงปรางค์ (女诫)

มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) การสอนสิ่งที่สตรีพึงปฏิบัติต่อบุตร และ 2) การสอนการครองเรือนตามหลักปรัชญาขงจื้อ

การอภิปรายผล

บทความวิจัยฉบับนี้ศึกษาเปรียบเทียบเนื้อหาคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรี 2 ฉบับ ได้แก่ สุภาพิตสอนหญิงซึ่งเป็นวรรณกรรมสอนสตรีที่มีชื่อเสียงเล่มหนึ่งของไทย ประพันธ์โดยนายภู กวีผู้หนึ่งในสมัยรัชกาลที่ 3 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ และวรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง (女诫) เป็นวรรณกรรมสอนสตรีฉบับหนึ่งที่มีชื่อเสียงของจีน ประพันธ์ขึ้นในสมัยราชวงศ์ฮั่นโดยกวีนามว่า ปานเจา (班昭) ซึ่งเป็นนักวิชาการสตรีผู้มีชื่อเสียงในยุคนั้น นอกจากนี้วรรณกรรมเรื่องเตือนหญิง (女诫) ยังเป็นวรรณกรรมสอนสตรีอันทรงคุณค่าในกลุ่มวรรณกรรมสอนสตรีของจีนชุด “นารีจตุรปกรณ์” (女四书) ลักษณะร่วมและความแตกต่างด้านเนื้อหาคำสอนที่ปรากฏในผลการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า มีที่มาจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสังคม 2) ปัจจัยด้านปรัชญาและศาสนา และ 3) ปัจจัยด้านผู้ประพันธ์ สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

1) **ปัจจัยด้านสังคม** สังคมไทยและจีนมีแนวคิดร่วมกันหลายประการ เช่น แนวคิดเรื่องสถานภาพชายเป็นใหญ่ แนวคิดเรื่องบ้านเป็นพื้นที่สำหรับผู้หญิง แนวคิดเรื่องคุณาติผู้ใหญ่โดยเฉพาะบิดามารดาของฝั่งสามีเป็นเรื่องของผู้หญิง และแนวคิดเรื่องความคาดหวังที่สังคมมีต่อผู้หญิง นำมาซึ่งคำสอนที่ร่วมกันหลายประการ เช่น แนวคิดเรื่องสถานภาพชายเป็นใหญ่ กล่าวคือ บรรทัดฐานเชิงโครงสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวของสังคมไทยและจีนในอดีตสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องชายเป็นใหญ่ โดยเฉพาะในสังคมจีน ดังที่ คิริก้อย ชูตาทวิสวัสดิ์ (Chutataweesawas, 2017, p. 1279) กล่าวว่า ในสังคมวัฒนธรรมจีนปรากฏประเพณีและวัฒนธรรมซึ่งแสดงความไม่เสมอภาคระหว่างหญิงชายรวมทั้งการกดขี่ การสร้างมายาคติให้ผู้หญิงถูกครอบงำทางความคิดว่า ตนนั้นด้อยค่า ไม่อาจทัดเทียมชาย แนวคิดดังกล่าวนำมาซึ่งคำสอนที่มุ่งเน้นเรื่องการปฏิบัติตนต่อสามี การเอาใจปรนนิบัติสามี รวมถึงการเตือนสตรีไม่ให้คบชู้ผู้ชายหรือยืมมันในกฎเกณฑ์เรื่องผัวเดียวเมียเดียว (Monogamy) นอกจากนี้ยังสะท้อนความคาดหวังที่สังคมมีต่อสตรี เช่น การวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

การรู้จักรักษาเกียรติยศ การรู้จักคุณค่าในตัวเอง และการรู้จักประมาณตน

ขณะเดียวกัน แนวคิดเรื่องบ้านเป็นพื้นที่สำหรับผู้หญิง ในอดีตสังคมจีนและสังคมไทยมีแนวคิดที่ว่า การดูแลความเรียบร้อยและความสะอาดภายในบ้าน ตลอดจนการทำงานบ้านเป็นเรื่องของผู้หญิง ส่วนการทำงานนอกบ้านและการหาเลี้ยงครอบครัวเป็นเรื่องของผู้ชาย แนวคิดนี้จึงนำมาซึ่งคำสอนที่ปรากฏร่วมกันเกี่ยวกับการสอนให้สตรีรู้จักเอาใจใส่ในหน้าที่การงาน การทำงานบ้านไม่ให้ขาดตกบกพร่อง ตลอดจนต้องดูแลบ้านเรือนให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ

นอกจากนี้ปัจจัยด้านสภาพสังคมยังก่อให้เกิดเนื้อหาคำสอนที่แตกต่างกันด้วย ตัวอย่างเช่น ในสังคมจีนผู้หญิงโดยเฉพาะในสมัยราชวงศ์ฮั่น สตรีส่วนใหญ่ถูกจำกัดสิทธิด้านการศึกษา ทำให้ไม่ปรากฏคำสอนเกี่ยวกับด้านการหมั้นแสวงหาความรู้ วิชาความรู้บางอย่างอาจสงวนไว้สำหรับผู้ชายหรือสตรีชั้นสูงเป็นหลัก ไม่ได้มีการเผยแพร่สู่สตรีสามัญชน ต่างจากสังคมไทยโดยเฉพาะยุคต้นรัตนโกสินทร์ที่การศึกษาในยุคนั้นเริ่มแพร่หลายสู่สามัญชน ดังเห็นได้จากในยุคนั้นพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชดำริให้สร้างจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ สู่มหาชนเป็นวงกว้างรวมถึงสตรีด้วย ขณะเดียวกันสตรีในยุคนั้นบางคนยังมีโอกาสได้รับการศึกษาด้วย ดังตัวอย่างที่สตรีสามารถศึกษาวิชาทฤษฎีและอักษรศาสตร์ เช่น คุณพุ่มหรือบุษบาท่าเรือจาง กวีหญิงสำคัญในสมัยรัชกาลที่ 3 นอกจากนี้ยังมีวิชาสำหรับสตรีโดยเฉพาะ เช่น วิชาทำอาหาร จัดดอกไม้ และนาฏยศิลป์ จึงนำมาซึ่งคำสอนเรื่องการสอนให้เห็นความสำคัญของวิชาความรู้ที่ปรากฏในสุภาพิตสอนหญิง

2) **ปัจจัยด้านปรัชญาและศาสนา** กล่าวคือ อิทธิพลของแนวคิดปรัชญาขงจื้อในวัฒนธรรมจีนและอิทธิพลของพุทธศาสนาในสังคมไทยอาจก่อให้เกิดลักษณะคำสอนที่แตกต่างกัน โดยอิทธิพลของปรัชญาขงจื้อในสังคมจีนก่อให้เกิดคำสอนที่แตกต่างจากวรรณกรรมเรื่องสุภาพิตสอนหญิง คือ แนวคิดของปรัชญาขงจื้อได้สอนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ 5 รูปแบบ (五伦) เป็นหลักสำคัญในปรัชญาขงจื้อที่กำหนดบทบาทและหน้าที่ใน

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเพื่อสร้างความสมดุลในครอบครัวและสังคม โดยระบุว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรรยาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสามีเป็นผู้มีคุณธรรมและภรรยาเคารพเชื่อฟังอย่างเหมาะสม ครอบครัวก็จะสงบสุข แนวคิดนี้มุ่งสร้างความกลมเกลียวในสังคม โดยเริ่มต้นจากความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งถือเป็นรากฐานของการสร้างสังคมที่มั่นคงและเจริญรุ่งเรือง (Kunjaetong & Numtong, 2016) ในทางตรงกันข้าม วรรณกรรมเรื่องสุภาษิตสอนหญิงมักเน้นไปที่บทบาทของผู้หญิงในฐานะผู้ดูแลครอบครัว รวมถึงการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันด้วยคุณธรรมที่ส่งเสริมความสง่างามในลักษณะเฉพาะตัว เช่น ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน และการรักษาเกียรติยศตนเอง ซึ่งได้รับอิทธิพลจากคติของพุทธศาสนา โดยเฉพาะเรื่องกรรมและผลกรรมที่มุ่งเน้นความเป็นปัจเจกบุคคลมากกว่าแนวคิดเชิงส่วนรวมในแบบขงจื้อ

ขณะเดียวกันอิทธิพลของพุทธศาสนาในสังคมไทยก่อให้เกิดคำสอนที่แตกต่างจากเรื่องเต๋นหญิงหลายประการ เช่น เรื่องตำหนิสตรีที่ฝึกฝนเที่ยวกลางคืนและเที่ยวชมการละเล่น ดังคำสอนที่ว่า “ครั้นไฉนเสียกลองมากองหู ยังไม่รู้เนื้อความเที่ยวถามหา วันนี้มีใครใครที่ไหนดมา แม้นรู้ว่าเจ้ากรับเดินหอบไป” หรือการตักเตือนไม่ให้คบคนไม่ดี เช่นคำสอนที่ว่า “อย่าคบพวกหญิงพาลสันดานชั่ว ที่แต่งตัวไว้จรวิดผิดกระสวน” รวมถึงสอนเรื่องการไม่เที่ยวกลางคืน การไม่เกียจคร้านทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องอบายมุข 6 ตามคำสอนในพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลักคำสอนที่ปรากฏในอริยสัจ 4 อันเป็นหัวใจของพระพุทธานุชาตในหมวดสมุทัยซึ่งหมายถึงต้นเหตุหรือที่เกิดแห่งทุกข์ อบายมุข 6 ประกอบไปด้วย 1. ดิตสุราและของมีเงินเมา 2. ขอบเที่ยวกลางคืน 3. ขอบเที่ยวดูการละเล่น 4. ดิตพนัน 5. คบคนชั่วเป็นมิตร 6. เกียจคร้านการทำงาน คำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่องสุภาษิตสอนหญิงได้สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดสำคัญของพระพุทธานุชาตอย่างชัดเจน

3) ปัจจัยความแตกต่างด้านผู้ประพันธ์

กล่าวคือ วรรณกรรมเรื่องเต๋นหญิง ประพันธ์ด้วยกวีสตรี ขณะเดียวกันสุภาษิตสอนหญิงประพันธ์ด้วยกวีชาย ความแตกต่างด้านผู้ประพันธ์จึงก่อให้เกิดลักษณะ

คำสอนที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ในวรรณกรรมเรื่องเต๋นหญิง ปรากฏแนวคิดเรื่องการสอนสตรีทั้งในฐานะของบุตรสาว ในฐานะภรรยา และในฐานะแม่ กวีผู้เป็นสตรีย่อมเข้าใจและคำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของสตรีในแต่ละช่วงวัยและแต่ละบทบาทภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี จึงปรากฏหลักคำสอนที่สำคัญที่แตกต่างไปจากสุภาษิตสอนหญิง เช่น เรื่องการดูแลบุตร ขณะเดียวกันสุภาษิตสอนหญิงเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นโดยกวีผู้ชาย จุดเน้นจึงอยู่ที่การสอนสตรีวัยสาวหรือวัยที่เหมาะสมกับการออกเรือนครองคู่ โดยเน้นไปยังเรื่องการดูแลปรนนิบัติสามี การรู้จักบำรุงรักษาและดูแลความสะอาดเรียบร้อยของตัวเอง ตลอดจนการรู้จักสงวนกิริยาท่าที และการเตือนสตรีให้รู้จักอภัยในพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การเน้นการสอนเรื่องดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องการระวังรักษาภิรมยามารยาทเป็นสิ่งสำคัญสำหรับสตรีวัยแรกรุ่งหรือวัยสาว เพราะเมื่อผู้ชายหรือบุคคลทั่วไปพบเห็นหรือรับรู้พฤติกรรมดังกล่าวอาจทำให้ดูไม่เหมาะสมหรือไม่งาม และอาจเป็นที่ติฉินนินทานามาซึ่งความอับอายแก่ตนเองและครอบครัวได้ ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤตพร มานูรัตน์วงศ์ และสุรีย์ ชุณหะรุ่งเรืองเดช (Manuratnavong & Chunharuangdej, 2019) ที่ได้พบว่า วรรณกรรมสอนสตรีของจีนและไทย มีคำสอนที่คล้ายคลึงกันใน 5 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ความกตัญญูกตเวทิตา 2) การเคารพเชื่อฟังและการอ่อนน้อมผ่อนตาม 3) ความอ่อนน้อมถ่อมตน/ยอมอดทนเห็นแก่ผู้อื่น 4) ความซื่อสัตย์และจงรักภักดี และ 5) การรักษานวลสงวนตัวและการรักษาพรหมจรรย์ รวมถึงบทบาทหน้าที่ของสตรีที่มีความคล้ายกัน อย่างไรก็ตามความแตกต่างในเนื้อหาคำสอนบางประการสะท้อนอิทธิพลจากความเชื่อ ประเพณี และบริบททางสังคมวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละประเทศ

ส่วนที่บทความนี้เน้นย้ำเพิ่มเติมจากงานวิจัยของ กฤตพร มานูรัตน์วงศ์ และสุรีย์ ชุณหะรุ่งเรืองเดช (Manuratnavong & Chunharuangdej, 2019) คือนอกจากคุณธรรมหลาย ๆ ด้านที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีไทยและจีนซึ่งได้มีการศึกษาเปรียบเทียบไปแล้วก่อนหน้านี้ แต่ผลการศึกษาในบทความนี้เสนอเพิ่มเติมว่า ลักษณะร่วมของเนื้อหาในวรรณกรรมสอนสตรีทั้งสองฉบับยังเน้นย้ำถึงการสอนให้สตรีรู้จักคุณค่าในตัวเอง รู้จักการวางตัว

อย่างเหมาะสมทั้งต่อสามี บุตร ญาติพี่น้อง รวมถึงบุคคลทั่วไปในสังคม และเน้นย้ำเรื่องการเอาใจใส่หน้าที่การงาน ซึ่งสะท้อนความคาดหวังที่สังคมไทยและจีนมีต่อสตรี นอกเหนือจากการมีคุณธรรม นอกจากนี้บทความฉบับนี้ยังชี้ให้เห็นความแตกต่างของคำสอนที่ปรากฏในวรรณกรรมสอนสตรีทั้งสองฉบับด้วย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม ด้านปรัชญาศาสนา และด้านผู้ประพันธ์ที่ส่งผลให้เนื้อหาของวรรณกรรมสอนสตรีทั้งสองฉบับมีความแตกต่างกัน ซึ่งเป็นข้อค้นพบเพิ่มเติมจากงานวิจัยฉบับก่อนหน้าที่มุ่งวิเคราะห์เฉพาะความเชื่อ ประเพณี และบริบททางสังคมวัฒนธรรมเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม บทความฉบับนี้ได้เน้นย้ำให้เห็นว่าวรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับ คือ เตือนหญิงและสุภาพสตรีสอนหญิงสะท้อนความคาดหวังของสังคมไทยและสังคมจีนที่มีต่อสตรีและสะท้อนคุณลักษณะของสตรีที่พึงมี แม้วรรณกรรมสอนสตรีทั้ง 2 ฉบับจะประพันธ์ขึ้นในบริบทที่แตกต่างยุคสมัยและแตกต่างบริบทสังคมแต่ก็มีลักษณะบางประการที่ปรากฏร่วมกัน การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นลักษณะร่วมและความแตกต่างดังกล่าว

และแสดงให้เห็นคุณค่าของวรรณกรรมทั้ง 2 ฉบับที่มีต่อสังคมไทยและสังคมจีนได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาสามารถนำไปใช้ในการศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดและคุณค่าทางสังคมในวรรณกรรมไทยและจีน เพื่อพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนในวิชาด้านภาษาและวรรณคดี นอกจากนี้ยังสามารถส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับบทบาทของสตรีในสังคมและนำคำสอนในวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในแนวทางการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมปัจจุบันได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังวรรณกรรมสอนสตรีของชาติอื่น ๆ เพื่อเห็นค่านิยมในสังคมต่างๆ รวมถึงการศึกษาผลกระทบของคำสอนต่อพฤติกรรมและค่านิยมของสตรีในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้การศึกษารอบบาทของผู้ชายในวรรณกรรมสอนบุรุษก็เป็นแนวทางที่นักศึกษาวินิจฉัยต่อไป

บรรณานุกรม

- Chomdee, C. & Kamonsujja, W. (2022). The expectation towards women: From the didactic literature for women to the play “perfect wife”. *Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*, 4(1), 143–157. [In Thai]
- Chutataweesawas, S. (2017). Contemporary painting: The role and the status of women in Chino–Thai culture. *Veridian E–Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 10(3), 1277–1293. [In Thai]
- Department of Fine Arts. (2002). *Cheevit Lae Ngarn Khong Sunthorn Phu [Biography and literary works of Sunthorn Phu]*. Bangkok: Bunthuek Siam Press. [In Thai]
- Jeennoon, P. (2017). The qualifications of “well–behaved women” in Supasit Sorn Ying of the southern related to buddhist notions and beliefs. *Srinakharinwirot Research and Development Journal of Humanities and Social Sciences*, 9(17, January–June), 160–175. [In Thai]
- Kunjaetong, R. & Numtong, K. (2016). *The women’s admonitions: Female didactic literature under the influence of confucian culture. Chinese Studies Journal, Kasetsart University*, 9(1), 50–72. [In Thai]
- Manuratnavong, K., & Chunharuangdej, S. (2019). Comparative study of Chinese didactic literature for women: Nǚjiè, Nèi Xùn, Nǚ Lúnyǔ, Nǚ fàn Jié lù and their Thai equivalents. *Journal of Sinology*, 13, 148–184. [In Thai]

- Phattharachai, S. (1997). *Phleng Patipak: Songs of Thai rural wit*. Bangkok: Office of the National Culture Commission. [In Thai]
- Poonsri, R., Kobsirithiwara, P., Amnuayngerntra, P., & Wissanu Wong, L. (2020). Confucianism and Influence on Korean and Vietnamese women, *Chinese Studies Journal, Kasetsart University, 13*(2), 397–420. [In Thai]
- Prapagorn, P. (2021). Valuation of woman from Chinese aristocratic patriarchy in the dream of the red chamber. *Journal of Letters, 50*(1), 17–40. [In Thai]
- Rattanam, W. (2022). *Suphasīt Sōn Ying [Proverbs teaching women]*. Bangkok: Pinijsathaporn Books. [In Thai]
- Royal Society of Thailand. (2011). *Online royal institute dictionary*. Retrieved from <https://dictionary.orst.go.th/> [In Thai]
- Saengkaew, K. & Khunmathurot, S. (2023). The development of literature achievement “Su Pha Sit Sorn Ying” by Using Constructive Controversy Method with Educational Games for Grade 6 Students. *Journal of Modern Learning Development, 8*(10), 505–520. [In Thai]
- Sajjapan, R. (2018). Unit 15: Synthesizing knowledge from reading. In Manatsanun Charitngam (Assistant Editor), *course teaching materials Thai reading, units 9–15*. (pp. 15–36 –15–39). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University Publishers. [In Thai]
- Shi, N. (2008). *A study on women’s educational thought in ancient China’s four books for women*. (Master’s thesis, Shaanxi Normal University). [In Chinese]
- Sun, X. (2013). The compilation and dissemination of the *four books for women* (女四书). *LAN TAI WORLD JOURNAL, Mid-Month Issue*(11), 156–157. [In Chinese]
- Tan, C. (2019). Challenging gendered social norms: Educational insights from Confucian classics. *Asian Philosophy, 29*(3), 264–276.
- Tedtong, U. (2000). The Influence of Thai Proverbs Teaching Women on Cambodian Women’s Proverbs. *Journal of the Faculty of Arts, Silpakorn University, 23*(1), 156–175. [In Thai]
- Wang, X. & Jian, Z. (2011). *The four books for women and the female filial piety classic* (女四书·女孝经) : 中国华侨. [In Chinese]
- Wing, S. (2003). Technology, commentary and the admonitions for women. *Journal of International Women’s Studies, 5*(1), 42–66.

การพัฒนาารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียง
ของกลุ่มชาติพันธุ์: กรณีศึกษาชนเผ่าลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
THE DEVELOPMENT OF A SOCIAL EMPOWERMENT MODEL AFFECTING THE
SUFFICIENCY WAY OF LIFE AMONG ETHNIC GROUPS: A CASE STUDY OF THE
LISU TRIBE IN WIANG HAENG DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

พิชญพรพรรณ ศรีมูลเรือง^{1*}

Pitchayapornpan Srimoonrueang^{1*}

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมืองเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ 50300 ประเทศไทย

¹Chiang Mai Rajabhat University, 202, Changpheuk Sub-district, Mueang District, Chiang Mai Province, 50300 Thailand

*Corresponding author E-mail: pitchayapornpan_ana@cmru.ac.th

(Received: 22 Feb, 2024; Revised: 13 Jun, 2025; Accepted: 25 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูและความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) สร้างรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้นำชุมชนและบุคคลในชุมชนที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู 4 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านแบกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่เตะ และบ้านเลาเวว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และ 4) แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) กลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับหลักการพอเพียงและมีความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในหลากหลายมิติ รวมถึงความต้องการใน 8 ด้าน ได้แก่ การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ ความมั่นคงในการดำรงชีวิต การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การเตรียมพร้อมรับผลกระทบ การมีความรู้ที่รอบด้านเกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ การใช้เหตุผลอย่างมีภูมิคุ้มกัน การตระหนักในคุณธรรม และการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต 2) รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ คือ รูปแบบ LISHU Model ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Local Search Engine ขั้นที่ 2 Interview for Information ขั้นที่ 3 Social Impact ขั้นที่ 4 Humanity Behavior Change และขั้นที่ 5 Unique Unity และ 3) ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความสามารถในการพัฒนาการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

คำสำคัญ: การพัฒนาารูปแบบ, การเสริมสร้างพลังทางสังคม, วิถีชีวิตพอเพียง, กลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่าลีซู, อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

¹ อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the general background information of the Lisu ethnic group and their needs for social empowerment influencing their sufficiency way of life in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province, 2) develop a social empowerment model that impact the sufficiency way of life of the Lisu ethnic group in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province, and 3) implement the social empowerment model to enhance the sufficiency way of life of the Lisu ethnic group in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province. The sample used in the research were community leaders and individuals from four Lisu ethnic villages: Ban Paek Saem, Ban Sam Muen, Ban Mae Tae, and Ban Lao Wu. The research instruments were structured interview forms, in-depth interview guides, focus group discussion recording forms and questionnaires. Qualitative data were analyzed using content analysis.

The result revealed that 1) The Lisu ethnic group in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province, lived in harmony with the principles of sufficiency and sought to enhance social empowerment to improve their quality of life in various dimensions. Their needs could be categorized into eight aspects as follows: 1. living life in moderation, 2. living with stability in life, 3. living by making decisions at a sufficiency level with reason, 4. living by preparing for impacts and changes in various aspects, 5. living with comprehensive knowledge of various academic subjects, 6. living by reasoning rationally and having good immunity, 7. living with awareness of morality, honesty, and patience, and 8. living by using intelligence in life. 2) The model for social empowerment that influences the way of life of the Lisu ethnic group in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province, was called the LISHU Model which comprised a five-step process: (1) Local Search Engine, involving the identifying and gathering of local resources and knowledge, (2) Interview for Information, focusing on the collection of qualitative and quantitative data through interviews, (3) Social Impact, emphasizing the assessing and understanding of community-wide effects, (4) Humanity Behavior Change, aiming at fostering positive behavioral transformation within the community, and (5) Unique Unity, which strengthening community cohesion and identity. 3. The results of applying the social empowerment model influencing the sufficiency lifestyle of the Lisu ethnic group in Wiang Haeng District, Chiang Mai Province, revealed that the community demonstrated the ability to enhance social empowerment, effectively contributing to their sufficiency-based way of life.

KEYWORDS: Model Development, Social Empowerment, Sufficiency Way of Life, Lisu Ethnic Group, Wiang Haeng District, Chiang Mai Province

บทนำ

กลุ่มชาติพันธุ์เป็นกลุ่มชนที่มีความสืบเนื่องทางประวัติศาสตร์กับวิถีชีวิตของสังคมไทยมายาวนานนับร้อยปี กลุ่มชาติพันธุ์แต่ละกลุ่มนั้นจะมีความแตกต่างกันทั้งวัฒนธรรมประเพณี ชีวิตความเป็นอยู่ และการตั้งถิ่นฐานที่มีการกระจายอาศัยอยู่ตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ลีซูหรือลีซอเป็นอีกกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในกลุ่มธิเบต-พม่าของชนชาติโลโล มีถิ่นกำเนิดดั้งเดิมอยู่บริเวณต้นน้ำโขงและเหนือหุบเขาสาละวินในเขตมณฑลยูนนานตะวันตกเฉียงเหนือและตอนเหนือของรัฐคะฉิ่น ประเทศพม่า ซึ่งส่วนใหญ่เชื่อว่าเมื่อ 4,000 กว่าปีที่ผ่านมานั้นเคยมีอาณาจักรเป็นของตนเองแต่ต้องเสียดินแดนให้กับจีนและกลายเป็นคนไร้สัญชาติ ต่อมาจึงได้เคลื่อนย้ายเข้าสู่รัฐฉานทางตอนใต้ กระจัดกระจายอยู่ตามภูเขาในเมืองเชียงตุง บางส่วนอพยพไปอยู่เขตเมืองซือเหมา ลิบสองปันนา ประเทศจีน หลังจากนั้นได้อพยพลงมาทางใต้เนื่องจากเกิดการสู้รบระหว่างชนเผ่าอื่น นับเวลาหลายศตวรรษชนเผ่าลีซูได้ถอยร่นเรื่อยลงมาจนในที่สุดก็แตกกระจายกันเข้าสู่ประเทศพม่า ประเทศจีน ประเทศอินเดีย (Khempech, 2008) และตามคำบอกเล่าของชาวบ้านในอำเภอเวียงแหง ได้ระบุว่ากลุ่มชาติพันธุ์ลีซูได้อพยพเข้ามาในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2464 และตั้งถิ่นฐานในหลายจังหวัดในภาคเหนือของประเทศไทย และ 4 ครอบครัว มาตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนครั้งแรกที่หมู่บ้านห้วยล้าน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ประมาณ 5-6 ปี จึงแยกย้ายไปตั้งบ้านเรือนในจังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ตาก พะเยา กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ แพร่ และสุโขทัย และได้แบ่งเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ ลีซูสายกับลีซูดำ (Personal Communication, August 20, 2023)

กลุ่มชาติพันธุ์ลีซูดำเนินชีวิตแบบพอเพียง โดยพึ่งพาธรรมชาติและทำเกษตรยังชีพ เช่น การทำไร่หมุนเวียน ปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด ผักและพืชพันธุ์ต่าง ๆ เพื่อบริโภคในชุมชน เช่น ข้าวฟ่าง ชิง มันฝรั่ง พริก ถั่ว พักทอง และแตงกวา รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู ไก่ เป็ด แพะ วัว และควายเพื่อบริโภค ต่อมาจึงพัฒนาไปสู่การเกษตรเชิงพาณิชย์ โดยผลิตพืชผลทางการเกษตรเพื่อการค้าและตามสัญญา

ซึ่งถือเป็นเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ในชุมชน (Durrenberger, 1976) นอกจากนี้ยังมีความเชื่อ ประเพณี และข้อปฏิบัติที่อยู่บนพื้นฐานจิตใจที่ดิงาม การเคารพนับถือวัฒนธรรมที่สืบสานกันมายาวนาน ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในท้องถิ่นให้คุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด ลดปัจจัยนำเข้าจากภายนอก มีอาหารอย่างเพียงพอในการดำเนินชีวิตประจำวัน เน้นการพึ่งพาตนเอง นำพืชพันธุ์ธัญญาหารมาผลิตและแบ่งปันกัน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ มีความพอประมาณ ทั้งการใช้ชีวิต การผลิต การบริโภค มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันโลก ซึ่งการดำเนินชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูดังกล่าวนี้ ได้สอดคล้องกับแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (King Bhumibol Adulyadej, 1999) กล่าวถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง พึ่งพาธรรมชาติและใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นลักษณะที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูที่เน้นการพึ่งพาตนเอง มีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต สามารถเตรียมความพร้อมของคนและสังคมให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นแนวคิดวิถีชีวิตพอเพียงที่นำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตท่ามกลางวิกฤติเศรษฐกิจที่ตกต่ำด้วยการมีสติที่ตั้งมั่น รู้จักแสวงหาความรู้อยู่ตลอดเวลาพร้อมที่จะรับกับการเปลี่ยนแปลง มีความเพียรพยายามที่จะใช้พลังของคนในชุมชนทำงานให้ประสบผลสำเร็จ ทำให้ประเทศไทยดำรงได้อย่างเป็นสุขและยั่งยืนตลอดไป (Na Chiangmai, 2009)

ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่แพร่เข้าสู่ชุมชนชาติพันธุ์ลีซูในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตและความเหลื่อมล้ำหลายด้าน ส่งผลให้วิถีชีวิตพอเพียงของชุมชนเสื่อมถอยและพึ่งพาภายนอกมากขึ้น ขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ได้เข้ามามีบทบาททั้งในด้านโอกาสและความท้าทาย โดยส่งผลต่อการใช้ทรัพยากร อัตลักษณ์วัฒนธรรม และภาษา หากมีการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม การท่องเที่ยวสามารถช่วยเสริมสร้างพลังทางสังคม พัฒนาอาชีพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ Dessaint (1971) ที่ชี้ว่าการติดต่อกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชาวลีซู การวิจัย

ในประเด็นนี้จึงมีความสำคัญต่อการออกแบบกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เช่น การฝึกทักษะการสื่อสาร การจัดการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อฟื้นฟูวิถีชีวิตพอเพียงอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Shulei (2022) ที่กล่าวถึงการสืบทอดและการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อว่า เนื่องจากยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปและการดำรงชีวิตที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน จึงทำให้มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อกับสังคมไทยรวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์อื่นด้วย ปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ นโยบายภาครัฐ การพัฒนาของเทคโนโลยี การศึกษา การประกอบอาชีพ การแต่งงานและการย้ายถิ่น ถึงแม้สังคมจะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็วแต่กลุ่มชาติพันธุ์ก็ยังคงรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมของตนเองให้คงอยู่ได้ในปัจจุบัน ดังนั้นกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อจึงจำเป็นต้องมีการเสริมสร้างพลังทางสังคมโดยการร่วมมือกันสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวและรักษาประเพณี การเสริมสร้างพลังทางสังคมจะช่วยเพิ่มความมั่นคงทางอาหาร ปรับปรุงความร่วมมือภายในชุมชน และพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรักษาวิถีชีวิตพอเพียงอย่างยั่งยืนในระยะยาว

เมื่อชุมชนลื้อต้องเผชิญกับปัญหาและต้องรักษาวิถีชีวิตแบบพอเพียงไว้ การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยการสร้างความเข้มแข็งในการปรับตัวและรักษาประเพณีที่มีคุณค่า การเสริมสร้างพลังทางสังคมสามารถทำได้ผ่านการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือภายในชุมชน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความมั่นคงทางอาหารและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความไว้วางใจในชุมชน รวมถึงการพัฒนาเครือข่ายสนับสนุนจากภายนอกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จะช่วยให้ชุมชนลื้อสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอกและรักษาวิถีชีวิตพอเพียงอย่างยั่งยืนในระยะยาว การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมในงานวิจัยนี้ เริ่มต้นจากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของชุมชนลื้อในอำเภอเวียงแหง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนถูกนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบที่ตอบสนองต่อปัญหาและความท้าทายที่เผชิญ รูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย

ขั้นตอนการร่วมมือและการมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างเครือข่ายการสนับสนุน และการพัฒนาทักษะในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง การทดลองใช้รูปแบบในชุมชนแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือและการเพิ่มความมั่นคงทางสังคมขึ้น

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการเสริมสร้างพลังทางสังคมซึ่งหมายถึงความสามารถของชุมชนในการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่น ครอบคลุมถึงการกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินการร่วมกัน การสร้างเครือข่ายการสนับสนุนที่เข้มแข็ง การพัฒนาทักษะและความรู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนในชุมชน การเสริมสร้างพลังทางสังคมเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาวิถีชีวิตแบบพอเพียงและการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ชุมชนลื้อกำลังเผชิญอยู่ ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการออกแบบและดำเนินโครงการ จึงมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนลื้อสามารถดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียงได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อและความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อสร้างรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อนำรูปแบบไปใช้เสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลื้อในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดการวิจัย

กำหนดตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ลื้อในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบไปด้วยหมู่บ้านแบกแซม หมู่บ้านเลาภู หมู่บ้านแม่เตะ และหมู่บ้านสามหมื่น ถูกเลือกเป็นกลุ่มศึกษาหลักเพื่อวิเคราะห์วิถีชีวิตแบบพอเพียงและกระบวนการเสริมสร้างพลังทางสังคมในชุมชน

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพสังคม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องคุณภาพสังคมมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์วิถีชีวิตของชุมชนลี้ชู โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตในชุมชนลี้ชู ด้านการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและพึ่งพาตนเองในสังคม แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Seers (1979) ที่ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

1.2 แนวคิดความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิดของ Scott (1990) ที่เกี่ยวกับ “Hidden Transcripts” มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในชุมชนลี้ชู โดยมุ่งเน้นไปที่การศึกษา การกระจายอำนาจ และการเข้าถึงทรัพยากรในชุมชน การทำเช่นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจถึงกลไกการควบคุมและการต่อต้านที่ซ่อนอยู่ภายในชุมชน ซึ่งอาจไม่ได้ปรากฏให้เห็นในรูปแบบที่เปิดเผย

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังอำนาจในชุมชนลี้ชูเน้นการเพิ่มขีดความสามารถคนในชุมชนในการตัดสินใจจัดการทรัพยากรอย่างมีเหตุผล ผู้วิจัยได้นำเอา แนวคิดของ Rowlands (1998) เรื่องการเพิ่มพลังอำนาจ (Empowerment) การวิเคราะห์กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจในชุมชนลี้ชูเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของคนในชุมชนในการตัดสินใจและจัดการทรัพยากรอย่างมีเหตุผล

1.4 แนวคิดการเสริมสร้างพลังในชุมชน ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างชุมชนที่เข้มแข็งตามแนวคิดของ Korten (1990) ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน กระบวนการเสริมสร้างพลังในชุมชนลี้ชูจึงเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งผ่านความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

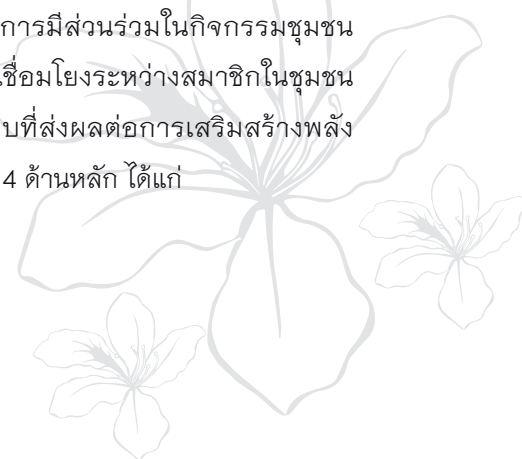
1.5 แนวความคิดเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (Suwan, 2002) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์วิถีชีวิตของชุมชนลี้ชู โดยมุ่งเน้นไปที่

การศึกษาพฤติกรรมการผลิต การบริโภค การใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ช่วยให้เข้าใจถึงความสอดคล้องระหว่างวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนลี้ชูกับหลักการของความพอประมาณ การพึ่งพาตนเอง และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างสมดุล

1.6 ทฤษฎีเกี่ยวกับการระดมพลังทางสังคม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Putnam (2000) เกี่ยวกับทุนทางสังคมมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์กระบวนการเสริมสร้างพลังทางสังคมของชุมชนลี้ชู โดยมุ่งเน้นไปที่การศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ และการสร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งภายในชุมชน ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชนและความพร้อมที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Putnam ที่ระบุว่าทุนทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างพลังของชุมชน

1.7 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยแบบการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Fals-Borda (1991) เกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้สมาชิกชุมชนลี้ชูมีส่วนร่วมในการระบุปัญหาและร่วมกันค้นหาแนวทางแก้ไข โดยเชื่อว่าการให้ชุมชนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการวิจัยจะทำให้ผลลัพธ์ที่ได้มีความเป็นจริงและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ Fals-Borda ที่เน้นว่าความรู้เกิดขึ้นจากการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างพลังสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีทุนทางสังคมของ Putnam (2000) ที่ว่า ทุนทางสังคมนั้นเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างเสริมพลังของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมิติขององค์ประกอบทางจิตวิทยาและความภาคภูมิใจในตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน และการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในชุมชน โดยแบ่งองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพลังในชุมชนลี้ชู ออกเป็น 4 ด้านหลัก ได้แก่

บทบรรณานุกรม ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

2.1 องค์ประกอบทางความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Component) เน้นถึงความสำคัญของการรับรู้และความเข้าใจของสมาชิกในชุมชนต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

2.2 องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา (Psychological Component) มุ่งเน้นที่สภาพจิตใจและความมั่นใจในตนเองของสมาชิกในชุมชน

2.3 องค์ประกอบด้านการสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-Esteem) เน้นย้ำถึงความสำคัญของการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรม ประเพณี และความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ซึ่งจะช่วยให้สมาชิกในชุมชนมีความกระตือรือร้นในการรักษาอัตลักษณ์ของชุมชน

2.4 องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ (Economic Component) เน้นถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพลังในชุมชน ซึ่งจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

3. กระบวนการเสริมสร้างพลังทางสังคม การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการเตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลง เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างพลังทางสังคมในชุมชนลือ การใช้ความรู้และความสามารถอย่างมีเหตุผล และการมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิต โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (Suwan, 2002) เมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับชุมชนลือทำให้มีการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ

การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และการเตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดพลังสังคมที่เข้มแข็ง สอดคล้องกับแนวคิดของ Putnam (2000) ที่ระบุว่า ทูทางสังคมที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การเสริมสร้างพลังทางสังคม สอดคล้องกับแนวคิดของ Putnam (2000) เกี่ยวกับทูทางสังคมที่ระบุว่า ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ฐานความรู้ การเข้าถึงโอกาสทางเศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ส่วนตัว มีบทบาทสำคัญในการสร้างทูทางสังคมของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างพลังของชุมชน ได้แก่

4.1 ฐานความรู้ การเพิ่มพูนความรู้ในชุมชน

4.2 การเข้าถึงโอกาสในตลาดแรงงาน

4.3 การเปิดกว้าง การสนับสนุนทางสังคม

4.4 การจัดการพื้นที่สาธารณะ

4.5 ความสัมพันธ์ส่วนตัวและครอบครัว

5. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่

5.1 วิถีชีวิตแบบพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลือ

5.2 การเสริมสร้างพลังทางสังคมในชุมชนลือ

นำไปสู่การพัฒนาวิถีชีวิตแบบพอเพียงที่ประกอบไปด้วย 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ โดยใช้ทรัพยากรอย่างมีเหตุผล มีเหตุผล การตัดสินใจและดำเนินชีวิตอย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี การเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและปัญหาต่าง ๆ

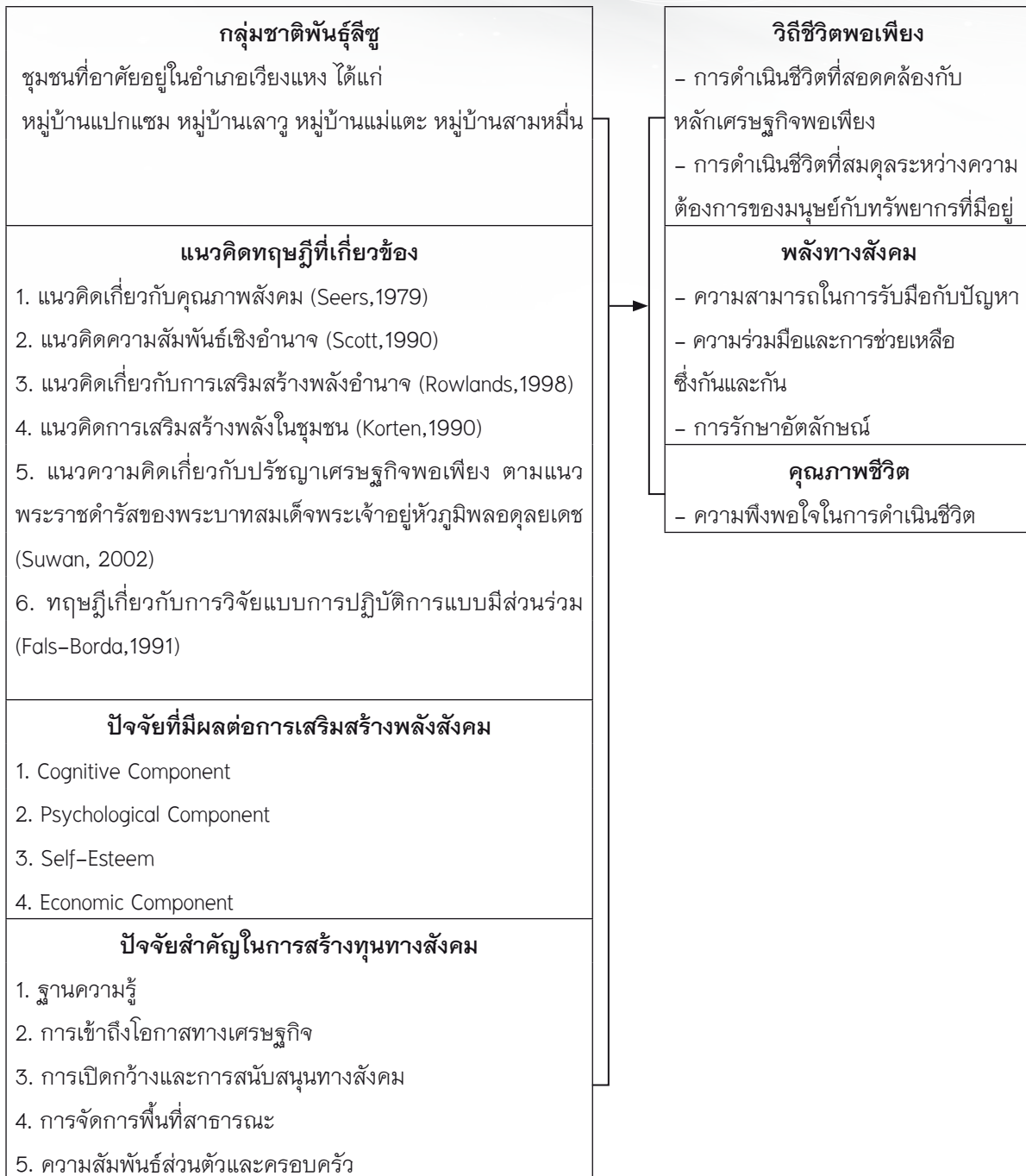

ตัวแปรต้น

(Independent Variable)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

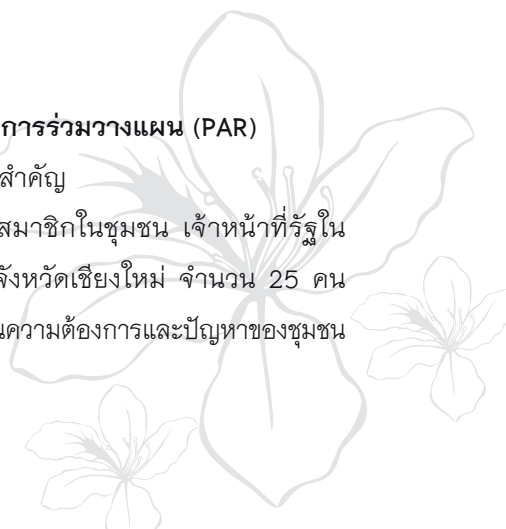
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ผู้วิจัยสะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมในแต่ละขั้นตอนได้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การร่วมวางแผน (PAR)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้นำชุมชน สมาชิกในชุมชน เจ้าหน้าที่รัฐในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 คน ร่วมวางแผนเพื่อสะท้อนความต้องการและปัญหาของชุมชน

แบบแผนการวิจัย ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้เครื่องมือหลากหลายรูปแบบเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกจากชุมชน ได้แก่

- 1) การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 2) แบบสอบถาม
- 3) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)
- 4) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

- 1) การอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion)

ดำเนินการจัดกลุ่มเป้าหมายเพื่อเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีแนวคำถามที่กระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนในชุมชน การพึ่งพาตนเอง การจัดการทรัพยากร ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวิถีชีวิต การใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

- 2) แบบสอบถาม ใช้เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การท่องเที่ยว การสื่อสารภายในชุมชน เป็นแบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured) ประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและคำถามปลายปิด

- 3) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ใช้เพื่อสอบถามประสบการณ์ ความคิดเห็น และทัศนคติของสมาชิกในชุมชนอย่างเจาะลึก โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับพลังทางสังคม วิถีชีวิตพอเพียง และผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อชุมชน

- 4) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ได้มีการจัดทำแบบฟอร์มสำหรับบันทึกประเด็นสำคัญ บรรยายภาค และการโต้ตอบของผู้ร่วมอภิปรายอย่างละเอียด เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและตีความข้อมูลเชิงคุณภาพ

คำถามกระตุ้นหลัก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารด้านการท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการออกแบบกิจกรรมฝึกอบรมหรือพัฒนาศักยภาพของชุมชน เช่น การฝึกทักษะการสื่อสาร การจัดการการท่องเที่ยว และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

เครื่องมือทุกชุดผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้แก่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้านการพัฒนาชุมชน และด้านภาษาและการสื่อสาร พบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 เครื่องมือมีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม นำมาวางแผนวิจัยร่วมกับสมาชิกชุมชนตลอดเดือนธันวาคม พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล (Content Analysis) ที่ได้รับจากชุมชนที่สะท้อนถึงความต้องการของชุมชนสำหรับใช้เป็นแนวทางการวิจัยร่วมกับชุมชน

ขั้นตอนที่ 2 การร่วมปฏิบัติ (A-Action)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้นำชุมชน ครู และเกษตรกรจากชุมชนบ้านแปกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่ตะ และบ้านเลา จำนวน 25 คน เข้าร่วมให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวิถีชีวิตและการพัฒนาชุมชนจากกระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดลึกซึ้งครอบคลุมบริบทที่แท้จริงของชุมชน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับสมาชิกในชุมชนสังเกตการณ์พฤติกรรมหรือวิถีชีวิตพอเพียงตามกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพในส่วนที่เกี่ยวข้องและจัดเวทีอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นเครื่องมือที่เปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงทัศนะได้อย่างเต็มที่

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ออกแบบแนวคำถามพัฒนาแบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก และเครื่องมือสังเกตที่คำนึงถึงวัตถุประสงค์และบริบทของชุมชน และผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยชุมชน โดยมีข้อคำถามสัมภาษณ์เชิงลึก 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านวิถีชีวิตพอเพียง เช่น ในการดำเนินวิถีชีวิตประจำวันท่านคิดว่าอะไรคือสิ่งที่แสดงถึงความพอเพียงมากที่สุด ท่านมีการจัดการทรัพยากรในชุมชนอย่างไรบ้าง และท่านคิดว่าการจัดการนั้นสอดคล้องกับวิถีชีวิตพอเพียงอย่างไร การพึ่งพาตนเองในด้านต่าง ๆ

อาหาร ยา หรือการดำรงชีวิต ท่านคิดว่ามีความสำคัญต่อชุมชนอย่างไร ท่านคิดว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบันมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตพอเพียงของชุมชนอย่างไร

2) ด้านพลังทางสังคม เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนเป็นอย่างไรบ้างและคิดว่าอะไรคือปัจจัยที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์นั้น ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมีความสำคัญอย่างไร ท่านคิดว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทอย่างไรในการเสริมสร้างพลังทางสังคมของชุมชน ท่านคิดว่าการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของชุมชนมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างพลังทางสังคมอย่างไร ท่านคิดว่าการสื่อสารกับคนภายนอกชุมชน หรือนักท่องเที่ยว มีผลกระทบกับชุมชนอย่างไร

3) ด้านการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ เช่น ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ในชุมชนของท่าน ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์มีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนอย่างไร ท่านคิดว่าชุมชนควรมีบทบาทอย่างไรในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ ท่านคิดว่าการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวเป็นอย่างไร มีปัญหาหรืออุปสรรคอะไรหรือไม่

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยร่วมกับผู้ช่วยวิจัยทำหน้าที่ในการบันทึกข้อมูล ถ่ายภาพ ถ่ายวิดีโอ ช่วยประสานงานกับสมาชิกในชุมชนดำเนินการสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ระหว่างเดือนตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ในการประเมินข้อมูลที่สะท้อนถึงบริบทและความต้องการของชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การร่วมกันวัดและประเมินผล (PAR)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้นำชุมชน ครู และเกษตรกรจากชุมชนบ้านแพกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่แตง และบ้านเลาหวู จำนวน 25 คน ที่เข้าร่วมตลอดขั้นตอนการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อสะท้อนผลการวิจัย และสร้างความโปร่งใสในการประเมินผล

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามประเมินผลที่พัฒนาร่วมกันระหว่างชุมชนและผู้วิจัย แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกำหนดประเด็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน)

ส่วนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตพอเพียง ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในวิถีชีวิตของชาวสีซุมากน้อยเพียงใด ท่านคิดว่าการทำเกษตรแบบดั้งเดิมของชาวสีซุสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร และท่านคิดว่าการพึ่งพาตนเองด้านอาหารของคนในชุมชนมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตพอเพียงอย่างไร

ส่วนที่ 3 การมีส่วนร่วมและการเสริมสร้างพลังทางสังคม ตัวอย่างข้อคำถามเช่น ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมความร่วมมือในชุมชน ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ท่านคิดว่าการร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมของชุมชนมีส่วนช่วยในการเสริมสร้างพลังทางสังคมอย่างไร

ส่วนที่ 4 ผลกระทบต่อวิถีชีวิตพอเพียง ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น ท่านคิดว่าการเสริมสร้างพลังทางสังคมมีผลต่อการดำรงชีวิตแบบพอเพียงของท่านอย่างไร ท่านคิดว่าการร่วมมือกันของคนในชุมชนมีผลต่อการลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างไร ท่านคิดว่าการที่ชุมชนมีความเข้มแข็งมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไร

ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน และผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาและการสื่อสาร ตรวจสอบคุณภาพของประเด็นคำถามด้วยวิธีการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการจำแนกคำถามให้ครอบคลุมตามแนวคิดหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ววิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าของ $IOC = 0.50$ ขึ้นไป พบว่าผลการทดสอบค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.85 แสดงว่ามีความเหมาะสมนำไปใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ให้ชุมชนเข้าร่วมประเมินผลระหว่างวันที่ 5 - 7 มกราคม พ.ศ. 2567 เพื่อรวบรวมความคิดเห็นเชิงลึก และข้อเสนอแนะในการพัฒนาผ่านการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้นำชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในชุมชน บ้านแปกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่แตะ และบ้านเลาฏู แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด เพื่อให้ครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีการบันทึกเสียงและจดบันทึกการอภิปรายกลุ่มและสัมภาษณ์ เพื่อให้ข้อมูลครบถ้วน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุมชนและผู้วิจัยร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงคุณภาพ การอภิปรายกลุ่ม และการสัมภาษณ์วิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อระบุประเด็นหลักและแนวโน้ม โดยการวิเคราะห์ผลการวิจัยจะสะท้อนถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นในชุมชนเพื่อประเมินความเหมาะสมในการปรับใช้

ขั้นตอนที่ 4 การร่วมปรับปรุง (PAR)

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สมาชิกชุมชนบ้านแปกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่แตะ และบ้านเลาฏู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการพัฒนา จำนวน 25 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยการอภิปรายกลุ่ม

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แนวคำถามในการอภิปรายเพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานวิจัยและการดำเนินงานในอนาคต ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและการประเมินผล 1 คน ด้านสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยา 1 คน ด้านการพัฒนาชุมชน 1 คน ประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 แสดงว่าเครื่องมือมีความเหมาะสมนำไปใช้ในการสัมภาษณ์ได้เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่ตรงกับความต้องการของชุมชน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการอภิปรายกลุ่มระหว่างวันที่ 10 - 20 เดือนมกราคม พ.ศ. 2567 จากการบันทึกเสียงและจดบันทึกเพื่อสะท้อนความต้องการของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ถอดความจากการอภิปรายกลุ่ม จัดหมวดหมู่ประเด็นและสรุปผล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคตให้สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ผลการวิจัย

จากการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์: กรณีศึกษาชนเผ่าลีซู ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูและความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในชุมชนบ้านแปกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่แตะ และบ้านเลาฏู ได้มาจากการสัมภาษณ์บุคคลสำคัญในชุมชน ทั้งผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำทางวัฒนธรรมในชุมชนที่มีบทบาทในการดูแลและรักษาประเพณี วิถีชีวิต และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของชุมชน ผู้สูงอายุในชุมชนเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของลีซู ทั้งในเรื่องการทำไร่ การทอผ้า และการจัดพิธีกรรมทางศาสนา สมาชิกชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่ เกษตรกรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการปลูกข้าวโพด การเลี้ยงสัตว์ และการดำรงชีวิตตามวิถีเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม

ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เกี่ยวกับการทำไร่ การทอผ้า และการจัดพิธีกรรมทางศาสนาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่สืบทอดมาแต่โบราณ ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซู แต่ยังเป็นรากฐานที่สำคัญในการรักษาความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน การอนุรักษ์และส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและส่งเสริมความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของชาวลีซู พบว่า 1) กลุ่มชาติพันธุ์ลีซูมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ เช่น การทำไร่ การทอผ้า และการจัดพิธีกรรมทางศาสนา

2) โครงสร้างชุมชนมีลักษณะเป็นครอบครัวขยาย โดยมีผู้นำชุมชนและผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนในการตัดสินใจ และ 3) ชุมชนมีวิถีชีวิตที่พึ่งพิงการเกษตร เช่น การปลูกข้าวโพดและการเลี้ยงสัตว์

2. ความต้องการเสริมสร้างพลังทางสังคมของชาวลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าชาวลีซูมีความต้องการเสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตของพวกเขา โดยมีความสำคัญใน 8 ด้าน ดังนี้

2.1 การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูต้องการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงให้สามารถปรับตัวและอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน

2.2 ความมั่นคงในการดำรงชีวิต การสร้างความมั่นคงในชีวิตผ่านการพัฒนาทักษะและความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การเกษตรที่ยั่งยืน การสร้างอาชีพเสริม

2.3 การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลของชาวลีซูต้องการเสริมสร้างการตัดสินใจที่มีเหตุผลและรอบคอบในทุกด้านโดยเฉพาะการดำเนินชีวิตที่มีความสมดุล

2.4 การเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากทั้งปัจจัยภายนอกและภายในชุมชน

2.5 การเพิ่มพูนความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ เช่น การทำเกษตรแบบอินทรีย์ การจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6 การใช้ความรู้และการใช้เหตุผลอย่างมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและสิ่งแวดล้อม

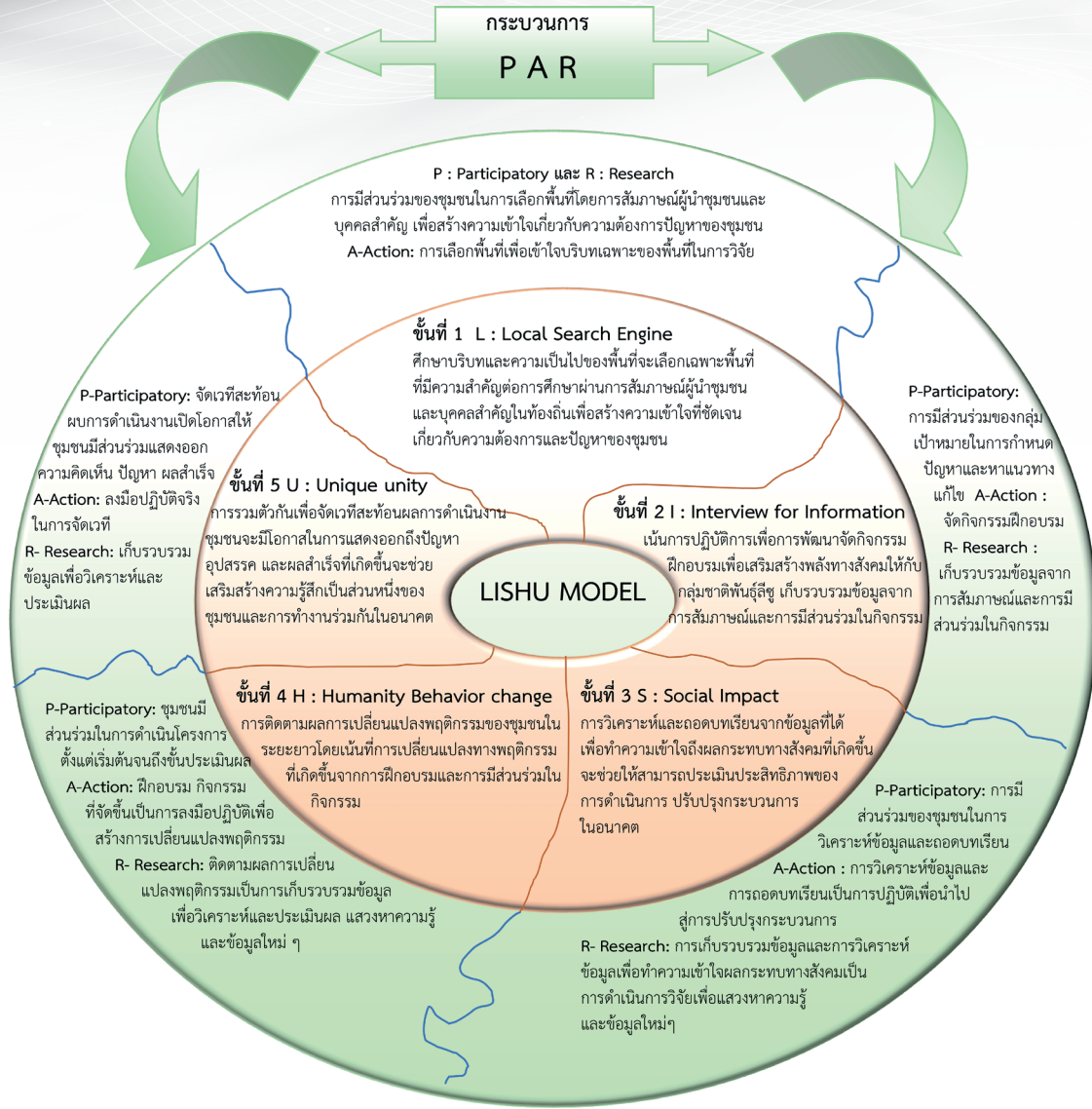
2.7 การตระหนักในคุณธรรม การมีความซื่อสัตย์สุจริตและความยุติธรรมในการดำเนินชีวิตที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

2.8 การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต การใช้สติปัญญาในการจัดการชีวิตและความสัมพันธ์ในชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนในสังคม

สรุปได้ว่าการเสริมสร้างพลังทางสังคมในชุมชนลีซูมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเน้นการเตรียมพร้อมและการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของชุมชน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ คือ รูปแบบ LISHU Model ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่
 ขั้นที่ 1 Local Search Engine ขั้นที่ 2 Interview for Information
 ขั้นที่ 3 Social Impact ขั้นที่ 4 Humanity Behavior Change
 และขั้นที่ 5 Unique Unity แสดงได้ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบ LISHU MODEL

ภาพที่ 2 แสดงให้เห็นกระบวนการวิจัย ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ที่ปรับเปลี่ยนมาใช้ในบริบทเฉพาะซึ่งเรียกว่า LISHU Model โดยมีการนำเอาหลักการของ PAR มาประยุกต์ใช้ร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

ระดับที่ 1 : Local Search Engine ศึกษาบริบทและสภาพของพื้นที่ที่จะเลือกเฉพาะพื้นที่ที่มีความสำคัญต่อการศึกษาด้านการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและบุคคลสำคัญในท้องถิ่นเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับความต้องการและปัญหาของชุมชน

Participatory: มีการระบุพื้นที่ศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

Action: การเลือกพื้นที่เป็นการลงมือปฏิบัติจริง

Research: การเลือกพื้นที่เป็นกระบวนการวิจัยเพื่อศึกษาบริบทเฉพาะของพื้นที่นั้น

ระดับที่ 2: Interview for Information เน้นการปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาจัดกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างพลังทางสังคมให้กับกลุ่มชาติพันธุ์ผู้สูงอายุ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

Participatory: การสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและบุคคลสำคัญเพื่อรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของชุมชน
Action: การสัมภาษณ์เป็นการลงมือปฏิบัติจริงในการรวบรวมข้อมูล

Research: การสัมภาษณ์เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์และสร้างความเข้าใจ

ขั้นที่ 3 : Social Impact การวิเคราะห์และถอบทเรียนจากข้อมูลที่ได้ เพื่อทำความเข้าใจถึงผลกระทบทางสังคมที่เกิดขึ้น จะช่วยให้สามารถประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินการ ปรับปรุงกระบวนการในอนาคต

Participatory: การประเมินผลกระทบทางสังคมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

Action: การประเมินผลเป็นการลงมือปฏิบัติจริงในการวัดผลลัพธ์

Research: การประเมินผลเป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง

ขั้นที่ 4 : Humanity Behavior Change การติดตามผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชุมชนในระยะยาว โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

Participatory: การติดตามและประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

Action: การติดตามผลเป็นการลงมือปฏิบัติจริงในการวัดการเปลี่ยนแปลง

Research: การติดตามผลเป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ขั้นที่ 5 : Unique Unity การรวมตัวกันเพื่อจัดเวทีสะท้อนผลการดำเนินงาน ชุมชนจะมีโอกาสในการแสดงออกถึงปัญหา อุปสรรค และผลสำเร็จที่เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและการทำงานร่วมกันในอนาคต

Participatory: การรวมเอาองค์ประกอบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสร้างความเป็นเอกภาพ

Action: การรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นการลงมือปฏิบัติจริงในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่

Research: การรวมองค์ประกอบต่าง ๆ เป็นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่

ดังนั้นแล้วแผนภาพ LISHU MODEL นี้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการ PAR ที่มีความครอบคลุมและมีระบบ มีการเน้นย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแนวทางที่น่าสนใจสำหรับผู้สนใจนำหลักการของ PAR ไปประยุกต์ใช้ในงานของตนเอง

ตอนที่ 3 ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง พบว่า

1. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม

1.1 ความรู้และทักษะด้านการเกษตร สมาชิกชุมชนลีซูที่เข้าร่วมการอบรมและกิจกรรมใน LISHU Model มีการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมในเชิงบวก โดยสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรแบบยั่งยืน เช่น ทำเกษตรอินทรีย์ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ได้จริง ส่งผลให้วิถีชีวิตทางการเกษตรของพวกเขามีความยั่งยืนมากขึ้น

1.2 การพึ่งพาตนเองมีการพัฒนาแนวคิดการพึ่งพาตนเองและการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมาชิกชุมชนมีความเชื่อมั่นในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อสร้างรายได้เสริม

2. เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้

2.1 ความตระหนักถึงความสำคัญของวัฒนธรรมชุมชนลีซูมีความตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมของตนเองมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการฟื้นฟูประเพณีอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดพิธีกรรมและการแสดงศิลปะประจำท้องถิ่น

2.2 การเข้าถึงทรัพยากร รับรู้ถึงความสำคัญของการเข้าถึงทรัพยากรและบริการสาธารณะ เช่น การศึกษาและการดูแลสุขภาพ มีการพัฒนาความรู้สึกว่าทุกคนในชุมชนควรมีสิทธิ์เข้าถึงบริการอย่างเท่าเทียม

3. เกิดการมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน

3.1 การสร้างเครือข่ายชุมชน LISHU Model ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และการสนับสนุนระหว่างสมาชิกในชุมชน รวมถึงการเชื่อมโยงกับองค์กรภายนอก เช่น องค์กรพัฒนาเอกชนและหน่วยงานรัฐ ซึ่งนำไปสู่การเสริมสร้างความร่วมมือและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชน

3.2 การมีส่วนร่วมของผู้หญิงและเยาวชน ผลจากการทดลองใช้รูปแบบนี้ พบว่าการเพิ่มการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้หญิงและเยาวชนในกิจกรรมชุมชนอย่างชัดเจน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะและการสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนมากขึ้น

4. เกิดความยั่งยืน

4.1 ผลการประเมินจากการทดลองใช้รูปแบบ LISHU Model ได้นำไปสู่การปรับปรุงและปรับแต่งรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของชุมชนมากยิ่งขึ้นทำให้รูปแบบนี้มีความยืดหยุ่นและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายใหม่ได้ดียิ่งขึ้น

4.2 รูปแบบที่ปรับปรุงแล้วมีความพร้อมในการนำไปใช้ในระยะเวลา โดยได้รับการสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานท้องถิ่นและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ชุมชนลี้ซู่สามารถนำรูปแบบนี้ไปใช้เพื่อเสริมสร้างพลังทางสังคมและวิถีชีวิตพอเพียงได้อย่างยั่งยืน

5. มีการขยายผล

การนำไปใช้ในพื้นที่อื่น หาก LISHU Model ประสบความสำเร็จในการส่งเสริมวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในเขตอำเภอเวียงแหง รูปแบบนี้สามารถถูกขยายผลไปใช้ในชุมชนชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่มีบริบทและความต้องการที่คล้ายคลึงกัน เพื่อส่งเสริมการเสริมสร้างพลังทางสังคมในพื้นที่ต่าง ๆ ได้

จากผลการทดลองใช้ LISHU Model นี้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่ถูกพัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนลี้ซู่และมีศักยภาพในการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่พบว่า ชุมชนลี้ซู่ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่มีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่สืบทอดจากบรรพบุรุษซึ่งสะท้อนถึงวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติและเกษตรกรรม เช่น การทำไร่ การทอผ้า และการจัดพิธีกรรมทางศาสนา โครงสร้างชุมชนเป็นครอบครัวขยายโดยมีผู้นำชุมชนและผู้ใหญ่บ้านเป็นตัวแทนในการตัดสินใจต่าง ๆ การเกษตรกรรมยังคงเป็นวิถีหลักในการดำรงชีวิต เช่น การปลูกข้าวโพดและการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งช่วยให้ชุมชนมีความมั่นคงในชีวิต

ความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

ความต้องการด้านการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ ด้านการมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต ด้านการตัดสินใจในระดับพอเพียงอย่างมีเหตุผล ด้านการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ด้านการรอบรู้ที่เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ด้านการใช้ความรู้อย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี ด้านความตระหนักในคุณธรรมมีความซื่อสัตย์สุจริตและอดทน และด้านการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

2. รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่คือ รูปแบบ LISHU Model ประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Local Research Engine ขั้นที่ 2 Interview for Information ขั้นที่ 3 Social Impact ขั้นที่ 4 Humanity Behavior Change และขั้นที่ 5 Unique Unity

3) ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความสามารถในการพัฒนาการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่และความต้องการการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมในกระบวนการของการพัฒนาชุมชนและการดำรงชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ในพื้นที่อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จากข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มชาติพันธุ์ลี้ซู่ เห็นได้ว่าการเสริมสร้างพลังทางสังคมมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชนลี้ซู่ให้สามารถดำรงชีวิตอย่างพอเพียงและมีเหตุผลซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โพโรจน์ ภัทรนารกุล (Pathranarakul, 2007) ที่พบว่า การเสริมสร้างพลังเป็นกระบวนการที่ให้อำนาจแก่บุคคลในการตัดสินใจด้วยตนเอง เน้นการเสริมสร้างความมั่นใจและศักยภาพ

ของบุคคลในการปฏิบัติงาน และยังช่วยให้บุคคลสามารถจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบพอเพียงตัวอย่าง เช่น กลุ่มชาติพันธุ์ลีซูบ้านแปกแซม บ้านสามหมื่น บ้านแม่ตะ และบ้านเลาภู มีการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และรวมกลุ่มกันอย่างแข็งแกร่งเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรม และประเพณีของตน การอยู่ร่วมกันแบบครอบครัวใหญ่เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้มแข็งทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ชีระ พิทักษ์ประเวช (Phitakprawet, 2003) ที่กล่าวว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นการสร้างพลังชุมชนที่ช่วยส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนสามารถใช้ศักยภาพและภูมิปัญญาของตนเองเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน

การเสริมสร้างพลังอำนาจเป็นการให้อำนาจการตัดสินใจของสมาชิกในองค์กรด้วยตนเอง การตระหนักถึงคุณค่าในการดำเนินวิถีชีวิตของคน การเสริมสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากรในการปฏิบัติงานโดยเป็นกระบวนการสร้างเสริมสมรรถนะ ประสบการณ์ และการยอมรับความสามารถของบุคคล ตลอดจนการปรับเปลี่ยนทัศนคติและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของบุคคลและเป้าหมายขององค์กร ดังที่ Blanchard (1996) กล่าวว่า การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) นั้นเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลหรือทีมมีอำนาจในการตัดสินใจและมีความรับผิดชอบมากขึ้นในองค์กร ไม่ใช่สิ่งที่ทำได้ในระยะเวลาสั้น ๆ แต่เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนา ต้องมีการวางแผน การฝึกฝน และการสนับสนุนจากผู้นำและองค์กร จึงสรุปได้ว่าการเสริมสร้างพลังอำนาจนั้นเป็นกระบวนการทางสังคมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของบุคคลในการตอบสนอง จัดการในสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยกระบวนการในการเสริมสร้างประสบการณ์ โอกาส และทัศนคติ หมู่บ้านของชาวลีซูส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง ซึ่งส่งผลต่อรูปแบบการดำรงชีวิตและการเข้าถึงทรัพยากรมีพื้นที่ราบลุ่มแคบ ๆ ตามลำน้ำ และในหุบเขา พื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนและอุทยานแห่งชาติ ชาวบ้านไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองและไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ลักษณะชุมชนเป็นชุมชนชนบททางไกล

ความเจริญ ชาวบ้านส่วนใหญ่มีฐานะยากจน ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไม่มีสถานประกอบกิจการ เช่น โรงแรม โรงงานอุตสาหกรรม และสถานบริการต่าง ๆ รายได้ส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาการเกษตรกรรมเพียงอย่างเดียว จุดเด่นของพื้นที่คือ เป็นที่ราบบนภูเขา อากาศอบอุ่นคือไม่ร้อนหรือเย็นจนเกินไปนัก เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชตระกูลต่าง ๆ

นอกจากนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่ยังเป็นป่าที่เป็นแหล่งต้นน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยแมกไม้นานาพันธุ์ที่มีความเหมาะสมแก่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นอย่างยิ่ง และอีกประการหนึ่ง คือ ภายในพื้นที่มีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และมีจารีตประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชนเผ่าซึ่งเป็นสิ่งที่น่าศึกษาและส่งเสริมให้คงอยู่ตลอดไป นอกจากนี้แล้วชนเผ่าลีซูยังอาศัยอยู่รวมกันแบบพี่น้องเป็นครอบครัวใหญ่ ทำให้มีความเคยชินกับการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผลในการดำเนินชีวิตที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ของสังคม ประกอบอาชีพถูกต้องสุจริต มีการตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมายและหลักศีลธรรม คำถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำต่าง ๆ อย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันที่ดีพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งใกล้และไกล แสดงให้เห็นถึงการเสริมสร้างพลังทางสังคมของคนในชุมชนของลีซูเป็นกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคมที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีศักยภาพ ดังที่ ชีระ พิทักษ์ประเวช (Phitakprawet, 2003) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างพลังอำนาจว่าเป็นการสร้างพลังชุมชน (Community Empowerment) เป็นระบบคุณค่าและเป็นกระบวนการขับเคลื่อนทางสังคมที่ส่งเสริมให้บุคคลและชุมชนนำศักยภาพของตนเองและภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน

ชาวลีซูในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ กำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากต่อวิถีชีวิตและความมั่นคงทางสังคม การเสริมสร้างพลังทางสังคมจึงกลายเป็นความต้องการที่สำคัญของชุมชนเพื่อให้สามารถรับมือกับความท้าทายได้ การศึกษาพบว่า

ชาวสิชูมีความต้องการในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่ประกอบด้วย 8 ด้านหลัก ซึ่งสะท้อนถึงความมุ่งหวังของชุมชนในการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน ได้แก่

- 1) ด้านการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ ชาวสิชูต้องการใช้ชีวิตที่ไม่ฟุ่มเฟือย เน้นการพึ่งพาตนเองและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า
- 2) ด้านความมั่นคงสำหรับการดำรงชีวิต ความมั่นคงทางอาหารและการมีรายได้ที่เพียงพอเป็นสิ่งสำคัญ ชุมชนต้องการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวและวิถีชีวิต
- 3) ด้านการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลในระดับพอเพียง ชาวสิชูต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อชุมชน โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและการใช้เหตุผล
- 4) ด้านการเตรียมตัวให้มีความพร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในและนอกชุมชนทำให้ชาวสิชูต้องการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- 5) ด้านการรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการพัฒนาชุมชน
- 6) ด้านการใช้ความรู้อย่างมีเหตุผลและมีภูมิคุ้มกันที่ดี ชาวสิชูต้องการนำความรู้ที่มีอยู่มาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนอย่างมีเหตุผลและมีการสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัจจัยภายนอกที่อาจกระทบ
- 7) ด้านความตระหนักในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริตและความอดทน คุณธรรมเป็นสิ่งที่ชุมชนให้ความสำคัญในการดำเนินชีวิต ชาวสิชูต้องการรักษาค่านิยมนี้เพื่อความเป็นปึกแผ่นของชุมชน และ
- 8) ด้านการใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ชาวสิชูใช้สติปัญญาในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาชุมชนเพื่อความยั่งยืน ซึ่งความต้องการใน 8 ด้านนี้ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงความต้องการของชาวสิชูในการรักษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง แต่ยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่จะช่วยให้ชุมชนสามารถปรับตัวและดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพในยุคที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

2. การสร้างรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์สิชูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า LISHU Model พัฒนาขึ้น

จากแนวคิดที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์สิชูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยพื้นฐานแนวคิดมาจากการเข้าใจถึงความต้องการของชุมชนและการประยุกต์ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวสิชู ถูกออกแบบมาให้สอดคล้องกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของกลุ่มชาติพันธุ์สิชู และเป็นการเน้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เหมาะสมและยั่งยืน แนวคิดหลักที่เป็นพื้นฐานของโมเดลนี้คือ “การมีส่วนร่วมของชุมชน” ในทุกขั้นตอนของการพัฒนา เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการนั้นสอดคล้องกับความต้องการและปัญหาที่แท้จริงของชุมชน วิธีการพัฒนารูปแบบนี้มาจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่เน้นการใช้ข้อมูลพื้นฐานจากชุมชน รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนและผู้เชี่ยวชาญด้านการเสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อกำหนดแนวทางที่เหมาะสม

ดังจะเห็นได้ว่า LISHU Model ถูกพัฒนาขึ้นจากความเข้าใจที่ว่า การเสริมสร้างพลังทางสังคมต้องเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมและต้องคำนึงถึงความต้องการและบริบทของชุมชนอย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสามารถตอบสนองต่อความท้าทายที่กลุ่มชาติพันธุ์สิชูต้องเผชิญได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการใช้ LISHU Model สามารถช่วยให้วิถีชีวิตของชาวสิชูดีขึ้นได้ตามสมมติฐานมุ่งเน้นการเสริมสร้างพลังทางสังคมและการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน ซึ่งส่งผลในเชิงบวกหลายประการ ได้แก่

- 1) การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Engagement) LISHU Model กระตุ้นให้ชาวสิชูมีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตั้งแต่การศึกษาเบื้องต้นจนถึงการสะท้อนผลการดำเนินงาน ซึ่งสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของและความรับผิดชอบต่อการพัฒนาชุมชน ตัวอย่างเช่น ในโครงการพัฒนาชุมชนในอำเภอเวียงแหง ชาวสิชูได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการวางแผนและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดการจัดการที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผลที่ได้คือความร่วมมือและการสนับสนุนจากสมาชิกในชุมชนที่มี

ประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่การแก้ปัญหาที่ตรงจุดและการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ Walker (1998) ที่กล่าวไว้ว่า ทูทางสังคมที่มีคุณภาพเกิดขึ้นจากความสามารถของสมาชิกในชุมชนในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา เมื่อชาวลิซูได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เช่น การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การมีส่วนร่วมนี้ไม่เพียงสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและความรับผิดชอบต่อการพัฒนาในชุมชน แต่ยังส่งเสริมความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพและการสนับสนุนจากสมาชิกในชุมชน

2) การพัฒนาความสามารถและศักยภาพของชาวลิซู (Capacity Building) การฝึกอบรมและกิจกรรมภายใต้โมเดล (Interview for Information and Social Impact) เน้นการสร้างความรู้และทักษะใหม่ ๆ ให้กับชาวลิซู ตัวอย่างเช่น การฝึกอบรมด้านการเกษตรที่ยั่งยืนและการจัดการทรัพยากรในชุมชน เช่น โครงการให้ชาวลิซูได้รับการฝึกอบรมการปลูกพืชผักปลอดสารเคมี ทำให้สามารถเพิ่มผลผลิตและรายได้โดยไม่ต้องพึ่งพาสารเคมี สอดคล้องกับแนวคิดของ Kieffer (1984) เกี่ยวกับการเสริมสร้างพลังพลเมือง (Citizen Empowerment) ซึ่งเน้นที่การพัฒนาความสามารถของบุคคลให้สามารถมีอิทธิพลในการตัดสินใจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ซึ่ง Kieffer ได้อธิบายว่าการเสริมสร้างพลังพลเมืองมีความสำคัญในการสร้างความรู้และทักษะใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนสามารถจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลลัพธ์ที่ยั่งยืน ในกรณีของชาวลิซู การฝึกอบรมในการปลูกพืชผักปลอดสารเคมีได้ช่วยเพิ่มผลผลิตและรายได้ โดยลดการพึ่งพาสารเคมีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาความสามารถในด้านเกษตรอย่างยั่งยืน การใช้แนวคิดนี้ในการฝึกอบรมชาวลิซูช่วยให้พวกเขามีเครื่องมือและความรู้ที่จำเป็นในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรในชุมชนได้ดีขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีของ Kieffer ที่เน้นการพัฒนาความสามารถและการมีส่วนร่วมของพลเมืองในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิต

3) การเสริมสร้างความสัมพันธ์และความสามัคคีในชุมชน (Community Cohesion) ขั้นตอนของ “Unique Unity” ในโมเดล ส่งเสริมให้ชุมชนมารวมตัวกันเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานและร่วมกันแก้ไขปัญหา สร้างความสามัคคีและความเข้าใจซึ่งกันและกันภายในชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในระยะยาว ตัวอย่างเช่น ในการประชุมประจำปีของชุมชนชาวลิซูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและร่วมกันแก้ไขปัญหา ส่งผลให้เกิดความสามัคคีและการทำงานร่วมกันที่ดีขึ้นในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (Inrak, 2019) ที่เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นกุญแจสำคัญในการเสริมสร้างพลังอำนาจโดยการมีส่วนร่วมนี้ทำให้สมาชิกในชุมชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของและมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนา ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามัคคีมากยิ่งขึ้น”

4) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและแนวคิดในเชิงบวก (Behavioral and Mindset Change) ภายใต้ LISHU Model เน้นการติดตามและประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของชุมชน (Humanity Behavior Change) ทำให้ชาวลิซูสามารถพัฒนาพฤติกรรมและแนวคิดใหม่ที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง เช่น การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อมโดยกระบวนการนี้สะท้อนถึงความสำคัญของทุนทางสังคมที่ส่งผลต่อการพัฒนาความคิดและการกระทำของบุคคลภายในชุมชน ดังที่ Walker (1998) ได้กล่าวถึงทุนทางสังคมเป็นทรัพยากรที่สามารถส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการพัฒนาในทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม เมื่อชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการดังกล่าวก็จะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

5) การสร้างกลไกการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Mechanism) เน้นการทำงานอย่างเป็นระบบและครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ การติดตามผล และการสะท้อนปัญหา LISHU Model จึงสามารถสร้างกลไกการพัฒนาที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทุนทางสังคม (Social Capital

Theory) ของ Walker (1998) ที่ว่า การมีเครือข่ายทางสังคม ความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนให้กับชุมชน การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาชุมชนที่มีทั้งตัวแทนจากชาวอีสานและผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ชุมชนมีทุนทางสังคมที่สามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการใช้รูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคม ที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์อีสาน ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การเสริมสร้างพลังทางสังคมมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของชาวอีสาน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Action) การสังเกตการณ์ (Observe) และการสะท้อนผล (Reflect) โดยอิงตามยุทธศาสตร์ชาติ และประเด็นพลังทางสังคม (พ.ศ. 2561-2580) เพื่อให้กลุ่มชาติพันธุ์อีสานสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 การดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ พบว่า ชาวอีสานมีวิถีชีวิตที่พอประมาณ รู้จักประหยัดและลดความฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ไม่แข่งขันเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว แต่กลับให้ความสำคัญกับการทำมาหากิน ความซื่อสัตย์สุจริตในอาชีพของตนเอง เน้นหาข้าวปลาอาหารก่อนการหาเงินทอง สอดคล้องกับ วารุณี ชุตินันท์กุล (Chutinantakul, 2019, pp. 1-8) กล่าวว่า การดำเนินชีวิตของชาวอีสานสะท้อนถึงการปฏิบัติตามหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน โดยพวกเขา มีวิถีชีวิตที่พอประมาณ รู้จักประหยัด ลดความฟุ้งเฟ้อ และให้ความสำคัญกับการทำมาหากินและความซื่อสัตย์สุจริตในอาชีพของตน

3.2 การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลนั้นชาวอีสานมีการตัดสินใจที่มีเหตุผล คำนึงถึงผลกระทบจากการกระทำ โดยผู้ใหญ่บ้านและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน รวมถึงผู้นำทางจิตวิญญาณ เช่น หมอเมืองและหมอผี เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการใช้ “อำนาจโดยชอบธรรม” (Legitimate Power) ซึ่งอำนาจนี้เกิดจากการยอมรับในขนบธรรมเนียมและค่านิยมในชุมชน สอดคล้องกับทฤษฎีอำนาจของ Weber (1922) กล่าวถึง

อำนาจที่ชอบธรรมที่ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากสมาชิกในชุมชนเกิดจากการยอมรับในขนบธรรมเนียมและค่านิยมของสังคม ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่มีเหตุผลในสังคมอีสาน เช่น การตัดสินใจโดยผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำทางจิตวิญญาณ (หมอเมืองและหมอผี) ที่ใช้ “อำนาจโดยชอบธรรม” ในการบริหารจัดการและการตัดสินใจต่าง ๆ

3.3 การใช้ความรู้อย่างมีเหตุผลและภูมิคุ้มกันที่ดี การใช้ความรู้ในการดำเนินชีวิตของชาวอีสานมีลักษณะการนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้ในกิจการของตนเอง เช่น การใช้ประสบการณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยการใช้ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินชีวิตและการแก้ไขปัญหาของชาวอีสานดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและกลยุทธ์การเอาชีวิตรอดของ Scott (1990) ที่เน้นถึงความสำคัญของการยอมรับและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการวางแผนและการจัดการทรัพยากรเพื่อให้มีความยั่งยืนและประสิทธิภาพ

3.4 การใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ชาวอีสานใช้สติปัญญาในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม รวมถึงการนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาชุมชน ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิตและการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Ostrom (1990) ได้เน้นความสำคัญของการจัดการทรัพยากรทั่วไปโดยชุมชนและการสร้างกลไกที่ยั่งยืนในการพัฒนาชุมชน

นอกจากนี้การเสริมสร้างพลังทางสังคมยังมีผลต่อความมั่นคงในการดำรงชีวิต ช่วยสร้างความมั่นคงในด้านการเงิน สุขภาพ และความสัมพันธ์กับผู้อื่น ชาวอีสานมีความมั่นใจในความสามารถของตนเองในการทำงานและดำรงชีวิตอย่างพอเพียง อาทิ การเกษตรที่เป็นอาชีพหลักในชุมชนและเป็นแหล่งสร้างรายได้ที่มั่นคง สอดคล้องกับทฤษฎีทุนทางสังคม (Social Capital Theory) ของ Bourdieu (1986) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคมซึ่งเป็นการสร้างใช้เครือข่ายความสัมพันธ์และความร่วมมือในชุมชนเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ

การศึกษานี้ยังชี้ให้เห็นว่า ชาวลีซูมีการเตรียมตัวรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น การปรับตัวในด้านการจัดการทรัพยากรน้ำภายในหมู่บ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะรับมือกับความท้าทายใหม่ ๆ โดยความมั่นคงในการดำรงชีวิตของชาวลีซูสอดคล้องกับทฤษฎีความสามารถในการดำรงชีวิต (Capabilities Approach) ตามแนวคิดของ Sen (1999) ที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการดำรงชีวิตที่ดีต้องการการพัฒนาความสามารถและศักยภาพของบุคคลในการรับมือกับความท้าทายและการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสะท้อนให้เห็นในกรณีของชาวลีซูที่มีการเตรียมตัวและปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลง

การเสริมสร้างพลังทางสังคมของชาวลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ช่วยให้ชาวลีซูมีวิถีชีวิตที่พอเพียง มีการตัดสินใจที่มีเหตุผล ใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน ส่งผลให้ชาวลีซูสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยนี้ได้องค์ความรู้ใหม่และแนวทางการนำไปใช้ได้ ดังนี้

1. ความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งเกี่ยวกับความต้องการและบริบทเฉพาะของชุมชนลีซู
2. ได้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่ปรับเปลี่ยนมาใช้ในบริบทเฉพาะ LISHU Model

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำองค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ได้ แต่ควรปรับกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างพลังทางสังคมให้เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่ต้องการพัฒนา
2. การนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ไปใช้ควรเพิ่มเวลาในการติดตามผลการอบรมให้มากขึ้นเพื่อให้ได้ผลการพัฒนา

รูปแบบที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีข้อจำกัดบางประการ เช่น กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนจำกัด และระยะเวลาการติดตามผลยังไม่ยาวนานพอ จึงต้องมีการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อยืนยันผลลัพธ์ที่ได้

3. การเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้คำปรึกษาช่วยเหลือในการตั้งศักยภาพที่มีอยู่ในชุมชนออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เน้นหลักของการดำเนินวิถีชีวิตแบบพอเพียง สอนให้กลุ่มชาติพันธุ์ลีซูเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นสังคมที่มีคุณภาพต่อไป

4. การศึกษาแนวทางการนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมไปใช้

4.1 การประยุกต์ใช้รูปแบบที่ศึกษา ควรศึกษาแนวทางในการนำรูปแบบการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในเขตอำเภอเวียงแหง ไปใช้ในกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในพื้นที่อื่น ๆ เพื่อตรวจสอบความสามารถในการปรับใช้และประสิทธิภาพของรูปแบบดังกล่าว

4.2 การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์ ควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในพื้นที่ต่าง ๆ รวมถึงการใช้เทคนิคการฝึกอบรมหรือการสร้างเครือข่ายสนับสนุน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการนำรูปแบบไปใช้

4.3 การประเมินผลและปรับปรุง ควรมีการประเมินผลการนำรูปแบบไปใช้ในพื้นที่อื่น ๆ และปรับปรุงตามผลลัพธ์ที่ได้รับ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการและบริบทที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรของการเสริมสร้างพลังทางสังคม

1.1 ขยายขอบเขตการศึกษา ควรศึกษาและวิเคราะห์ตัวแปรการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่มีผลต่อวิถีชีวิตพอเพียงของกลุ่มชาติพันธุ์ลีซูในด้านอื่นที่ยังไม่ได้ศึกษารวมถึงการเปรียบเทียบกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

1.2 ปรับกิจกรรมให้เหมาะสม ครอบจักรวาล ปรับรูปแบบกิจกรรมและกลยุทธ์การเสริมสร้างพลังทางสังคมให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการเฉพาะของชุมชนลื้อในแต่ละพื้นที่ เช่น การจัดฝึกอบรมหรือกิจกรรมร่วมที่ตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น

1.3 การพัฒนาวิถีชีวิตพอเพียง ครอบจักรวาล การพัฒนาวิถีชีวิตพอเพียงให้ดีขึ้นและยั่งยืนในระยะยาว เพื่อให้ชุมชนลื้อสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุขและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- Blanchard, K. (1996). *Empowerment take more than a minute*. San Francisco: Berrett-Koehler.
- Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. In J. G. Richardson (Ed.), *Handbook of theory and research for the sociology of education* (pp. 241–258). Westport, CT: Greenwood Press.
- Chutinantakul, W. (2019). *Applicability of the sufficiency economy philosophy for living a life: A case study of Military Officials of National Defence College, National Defence Studies Institute*. (Master's thesis, Administration in public administration, Faculty of Public Administration, Rangsit University). [In Thai]
- Dessaint, A. Y. (1971). Lisu annotated bibliography. *Behavior Science Notes*, 6(2), 71–94.
- Durrenberger, E. P. (1976). The economy of a Lisu village 1. *American Ethnologist*, 3(4), 633–644.
- Fals-Borda, O. (1991). *Knowledge and social movements*. California: Merrill Publications, University of California, Santa Cruz.
- Inrak, C. (2019). Paradigm for the development of educational administrators in the 21st century. *Journal of Educational Administration Silpakorn University*, 10(2), 1–9. [In Thai]
- Khempech, T. (2008). *Lifestyle and environment of the long-lived elderly of Lisu tribe*. (Master's thesis, Health promotion field, Faculty of Education, Chiang Mai University). [In Thai]
- Kieffer, C. H. (1984). Citizen empowerment: A developmental perspective. *Prevention in Human Services*, 3(2–3), 354–361.
- King Bhumibol Adulyadej. (1999). *The royal development projects*. Bangkok: Royal Development Projects Board. [In Thai]
- Korten, D. C. (1990). *When corporations rule the world*. Doubleday.
- Na Chiangmai, E. (2009). *Effects of group process on knowledge, attitude, and behaviors of care-givers of type 2 diabetes elders at Huay Han Primary Care Unit, Lamphun Province*. (Master's thesis, Public Health Major, Chiang Mai University). [In Thai]
- Ostrom, E. (1990). *Governing the commons: The evolution of institutions for collective action*. Cambridge University Press.
- Pathranarakul, P. (2007). Government management and public empowerment. *Thai Journal of Public Administration*, 5(1), 87–122. [In Thai]
- Phitakprawet, T. (2003). *The power of the technical community for lecturers*. Nonthaburi: Department of Health, Ministry of Public Health. [In Thai]
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. N.P.: Simon & Schuster.
- Rowlands, J. (1998). Empowerment and social change: What we mean and what we do. *Community Development Journal*, 33(1), 3–20.

- Seers, D. (1979). The concept of basic needs: On the critique of development theories and the design of development projects. *Journal of Development Studies*, 14(3), 117–137.
- Sen, A. (1999). Health in development. *Bulletin of the World Health Organization*, 77(8), 619.
- Scott, J. C. (1990). *Domination and the arts of resistance: Hidden transcripts*. Connecticut, US: Yale University Press.
- Shulei, S. (2022). *Cultural inheritance and transformation of Lisu ethnic group: A case study of Ban Thahor, Sai Khaaw Subdistrict, Phan District, Chiang Rai Province*. (Master's thesis, Communicative Thai as a Second Language, Faculty of Liberal Arts, Huachiew Chalermprakiet University). [In Thai]
- Suwan, B. (2002). *Sufficiency economy: A pathway to sustainable development*. Bangkok: Thammasat University Press. [In Thai]
- Walker, A. (1998). *Social capital: Theory and research*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Weber, M. (1922). *Economy and society: An outline of interpretive sociology* (G. Roth & C. Wittich, Eds.). University of California Press.

การพัฒนาคลิปวิดีโอภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาล
DEVELOPMENT OF ENGLISH COMMUNICATION VIDEO CLIPS
FOR HOSPITAL RECEPTIONIST

รัชนีวรรณ ประยงค์กุล^{1*} และ โยนายาด ยะเดชา กูร์มุ²
Ratchaneewan Prayongkul^{1*} and Yonayad Yadecha Gurmu²

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ม. 11 ถ.สระบุรี - หล่มสัก ต.สะเดียง อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 ประเทศไทย

^{1,2}Phetchabun Rajabhat University, Moo 11, Saraburi - Lom Sak Rd, Sadiang Sub-district, Mueang District,
Phetchabun Province 67000 Thailand

*Corresponding author E-mail: ratchaneewan.pra@pcru.ac.th

(Received: 21 Jun, 2024; Revised: 25 Jun, 2025; Accepted: 25 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคลิปวิดีโอภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาล และศึกษาความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนรู้ดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามความพึงพอใจในการใช้สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาล กลุ่มเป้าหมายคือ เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับของโรงพยาบาลในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คลิปวิดีโอภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาลที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยเนื้อหา 9 บท ได้แก่ การทักทาย การสอบถามอาการ การซักประวัติผู้ป่วย การแนะนำการบริการ การตรวจร่างกาย การแจ้งแผนการรักษา การอธิบายพยาธิสภาพโรค การอธิบายการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโรค และการอธิบายทิศทางแผนกต่าง ๆ ในโรงพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการใช้คลิปวิดีโอภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาลภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเนื้อหาเข้าใจง่าย มีความทันสมัย และเนื้อหาที่สอดคล้องกับสถานการณ์จำลอง มีความสอดคล้องกัน ส่วนด้านตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม อ่านง่าย สีพื้นสบายตา สถานการณ์จำลองมีความน่าสนใจ ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ส่วนด้านการนำเสนอใช้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความสะดวกในการใช้สื่อการเรียนรู้ตามอัธยาศัย และเนื้อหาในสื่อการเรียนรู้สามารถนำไปใช้งานได้จริง

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า คลิปวิดีโอสามารถเสริมสร้างทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการพัฒนาความสามารถในการโต้ตอบกับผู้ป่วยและให้บริการในโรงพยาบาล นอกจากนี้ การบูรณาการสื่อการเรียนรู้เหล่านี้เข้ากับโปรแกรมการฝึกอบรมสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถขยายการใช้สื่อเหล่านี้ไปยังโรงพยาบาลและบริการด้านสุขภาพอื่น ๆ โดยสามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการด้านสุขภาพของแต่ละชุมชนได้

คำสำคัญ: คลิปวิดีโอภาษาอังกฤษ, การสื่อสาร, เจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับในโรงพยาบาล

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop English communication video clips for hospital receptionist and to examine the satisfaction with the use of the learning material. The data was collected through a questionnaire on the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist. The target group consisted of 30 hospital receptionists in Phetchabun Province, selected by purposive sampling, and the data were analyzed using descriptive statistics, reported as percentages, mean, and standard deviation. The English communication video clips developed for hospital receptionists consisted of nine lessons: Greetings, Inquiring about Symptoms, Patient History Taking, Introducing Hospital Services, Physical Examination, Explaining the Treatment Plan, Describing Disease Pathology, Providing Instructions for Proper Self-Care, Giving Directions to Different Hospital Departments. The results indicated that the overall satisfaction with the English communication video clips for hospital receptionist was high. The content was relevant to the topics, easy to understand, and timely in addressing current situations. The font style, size and colors were appropriate and easy to read. The simulation illustrations were interesting and clear, and the situations were consistent with the content. Regarding the use of the material, the overall satisfaction was high due to the convenience of using at one's own pace. Additionally, the content was practical.

The research findings implied that the English communication video clips for hospital receptionist could effectively enhance English communication skills among hospital receptionists, particularly in terms of improving their ability to interact with patients and providing hospital services. Integrating these learning materials with training programs could further increase their effectiveness. Moreover, the material can be extended to other hospitals and healthcare services, with adaptations made to suit the specific healthcare needs of different local communities.

KEYWORDS: English Language Video Clip, Communication, Hospital Receptionist

Introduction

Since the establishment of the ASEAN Community in 2015, there has been a marked increase in the movement of skilled workers, academics, and professionals across the ASEAN region (Soonthorn et al., 2019), accompanied by a surge in foreigners traveling to Thailand for work, tourism, and healthcare services (Department of Health Service Support, Ministry of Public Health, 2019). This trend underscores the pressing need for Thai hospital personnel, including Phetchabun Province, to enhance their English communication skills to cater effectively to a growing number of foreign patients (Soonthorn et al., 2019). Previous research by Soonthorn et al. (2019) demonstrated that English training courses significantly improved healthcare personnel's listening, speaking, reading, and writing abilities, as well as their satisfaction, though logistical challenges such as scheduling conflicts often prevented reception staff from attending short-term programs. The demand for medical services in Thailand is driven by factors such as affordability, the esteemed reputation of its hospitals and doctors, referrals from local physicians, and endorsements by health representatives (Department of Health Service Support, Ministry of Public Health, 2019), highlighting the urgency for policy support from the Health District and Ministry of Public Health to improve English proficiency among healthcare workers (Soonthorn et al., 2019). Recent studies, such as Chaiyasit et al. (2021), further emphasized that effective English communication skills among healthcare staff enhanced patient trust and service quality, particularly within Thailand's burgeoning medical tourism sector (Chaiyasit et al., 2021).

The development of targeted English learning materials for healthcare professionals aligns with established pedagogical frameworks. Carter argued that English for Specific Purposes (ESP) should be tailored to the precise needs of learners, a principle that informed the creation

of learning materials designed for hospital reception staff in this study (Carter, 1983). Similarly, Hutchinson and Waters advocated for a learning-centered approach in ESP, emphasizing the alignment of instructional content with learners' professional contexts, such as hospital settings (Hutchinson and Waters, 1987). This was reinforced by Dudley-Evans and St John, who highlighted that ESP focused on specialized fields like medicine, ensuring that language instruction met the practical demands of learners' roles (Dudley-Evans & St John, 1998). In the context of second language acquisition, Richards posited that curriculum development should reflect learners' specific needs and situational demands, a concept operationalized in this research through the design of video clips addressing hospital-specific communication scenarios (Richards, 2001).

The use of multimedia in language learning, as explored in this study, was supported by Mayer's multimedia learning theory, which asserted that integrating visual and auditory elements enhanced comprehension and retention (Mayer, 2021). The inclusion of Thai-English subtitles in the video clips aligned with Paivio's dual-coding theory, suggesting that presenting information through multiple channels—text and audio—facilitates understanding, particularly for second-language learners (Paivio, 2020). This approach was further validated by Vanderplank, who found that captioned media reduced cognitive load and boosted accessibility, making it an effective tool for professional language training (Vanderplank, 2021). Additionally, Danan noted that subtitled videos increased engagement and practical language application in workplace settings, a finding mirrored in the high satisfaction levels reported by hospital reception staff in this study (Danan, 2023).

Previous efforts to improve English skills among healthcare workers provided valuable insights. Prayongkul (2020) developed English learning materials for hospital

receptionists in Phetchabun Province, demonstrating the efficacy of context-specific training (Prayongkul, 2020), while Sirduandao emphasized the role of imitation-based learning in building confidence through repeated exposure to relevant vocabulary and situational sentences (Sirduandao, 2022). These findings aligned with Ellis's task-based language teaching approach, which prioritized real-world tasks—like patient interactions—to enhance communicative competence (Ellis, 2020). Moreover, Hortrakul et al. explored digital technology innovations, such as online platforms and computer-assisted instruction, to improve English proficiency among registered nurses, noting that such tools supported self-directed learning and frequent review, leading to sustained skill development (Hortrakul et al., 2024). Similarly, Kaosam and Saeyang found that online media, including platforms like YouTube, effectively enhanced English skills among learners, suggesting a scalable future direction for the video clips developed in this study (Kaosam and Saeyang, 2023).

Material design and evaluation also play a critical role. Tomlinson argued that language teaching materials should be engaging, relevant, and adaptable to learners' needs, principles reflected in the clear, modern, and job-specific content of the video clips (Tomlinson, 2011). Nielsen added that usability in digital education—such as appropriate font sizes, colors, and readability—enhanced learner experience, a factor addressed in participant feedback calling for larger captions and adjusted subtitle colors (Nielsen, 2022). Furthermore, Richards supported contextualized language training, noting that aligning materials with learners' professional environments, as done here, fostered practical application and skill retention (Richards, 2022).

Together, these studies and theoretical frameworks highlighted the importance of tailored video clips, and context-driven language instruction for

healthcare professionals. The current research built on this foundation by developing and evaluating English learning video clips specifically for hospital receptionist in Phetchabun Province, addressing both their practical communication needs and the broader demands of Thailand's healthcare and tourism sectors.

Research Objectives

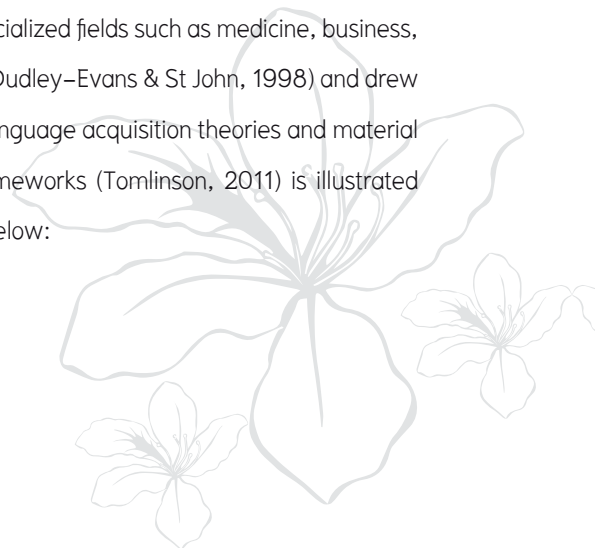
1. To develop English communication video clips for hospital receptionist according to the conceptual framework of Target Situation Needs Analysis and English for Specific Purposes.
2. To examine the satisfaction with the use of English communication learning video clips for hospital receptionist.

Research Question

1. How effective is the English communication video clips for hospital receptionist?
2. What is the level of satisfaction and the usage of the English communication video clips among hospital receptionist?

Conceptual Framework

The conceptual framework of this research analyzing the specific language needs of learners based on instructional design principles (Richards, 2001), the development of learning materials should align with learners' needs and contexts, their professional or academic context (Hutchinson & Waters, 1987), English for Specific Purpose teaching focused on the needs of learners in specialized fields such as medicine, business, or hospitality (Dudley-Evans & St John, 1998) and drew from second language acquisition theories and material evaluation frameworks (Tomlinson, 2011) is illustrated in the figure below:

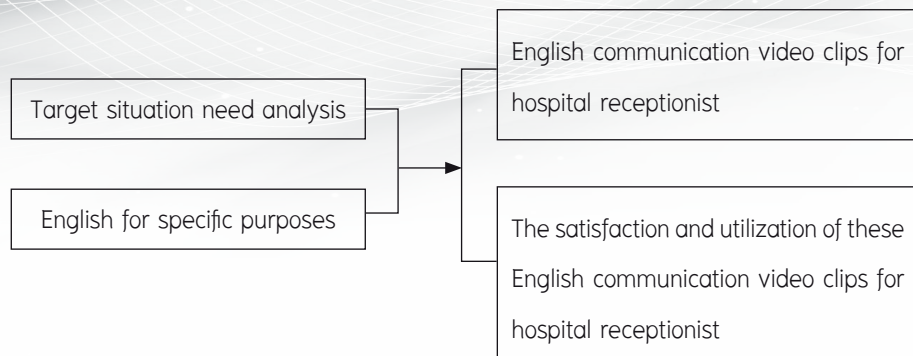

Figure 1 Conceptual Framework

Research Methods

This research employed a quantitative method approach, collecting quantitative data through a questionnaire developing English communication video clips for hospital receptionist and examining the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist.

Population: hospital receptionist totaling 35 from 11 district hospitals in Phetchabun Province each with only one to five hospital receptionists, received the data from survey.

Sample: 30 hospital receptionists from 11 district hospitals in Phetchabun Province were selected through purposive sampling from the staff who have more than three years working experiences as the hospital receptionist.

Research Instrument:

1. English communication video clips for hospital receptionist based on the needs of hospital receptionist in Phetchabun Province.

2. A questionnaire on the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist, using a 5-level Likert scale.

Instrument Development and Quality

Assessment:

The researcher utilized the following methods to develop and assess the quality of the instruments:

1. English communication video clips for hospital receptionist:

1.1 Utilized survey results regarding the scope of content from previous research on developing a short training course on English for hospital receptionists in Phetchabun Province (Prayongkul, 2020) to create content, adapting vocabulary and sentence structures from “English for The Medical Profession” (Pongpanich, 2017).

1.2 Submitted the content to two Thai English experts and one native English expert for language accuracy and content appropriateness review.

1.3 Piloted the English communication video clips with non-sample group. After that, the learning video clips were employed by sample group for one month. Accordingly, piloting the learning video clips with the sample group provided initial feedback on its effectiveness and usability, allowed for an in-depth evaluation of its practicality, engagement, and ability to improve communication skills and identified areas for improvement, informing future adjustments for better outcomes.

2. A questionnaire on the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist:

This questionnaire comprised three parts:

1. Part 1: General information of respondents
2. Part 2: Satisfaction and practical application of English learning media
3. Part 3: Additional suggestions

The steps for creating the questionnaire were as follows:

3.1 Reviewing relevant literature on measuring satisfaction with learning media using a 5-point Likert scale (Srisa-ard, 2010).

Range of 5 scale

- 5 was completely agree
- 4 was somewhat agree
- 3 was neither agree nor disagree
- 2 was somewhat disagree
- 1 was completely disagree

The level of the satisfaction with the use of English communication materials were interpreted as follows;

4.51 – 5.00 referred to completely agree with satisfaction and utilization

3.51 – 4.50 referred to somewhat agree with satisfaction and utilization

2.51 – 3.50 referred to neither agree nor disagree with satisfaction and utilization

1.51 – 2.50 referred to somewhat disagree with satisfaction and utilization

1.00 – 1.50 referred to completely disagree with satisfaction and utilization

3.2 Having the questionnaire evaluated by three experts to determine The Index of Item-Objective Congruence (IOC), ensuring each item had a consistency value of 0.50 to 1.00 which considered as a perfect agreement range. The overall average IOC score was acceptable (0.75).

3.3 Revising the questionnaire based on expert feedback.

3.4 Administering the questionnaire to collect data from the sample group.

Data Collection:

1. Conducted a survey on the content scope of English communication video clips for hospital receptionist with the sample group using questionnaire.
2. Designed the content and format of the English communication video clips for hospital receptionist.
3. Piloted the English communication video clips for hospital receptionist with the sample group of 30 hospital receptionists for one month. This took place at everyone's own pace after office hours, during 1st – 31st January 2023. After learning the English communication video clips, the sample group was asked to complete a questionnaire about their satisfaction with the use of English communication materials. It took approximately 30 minutes to respond.
4. Gathered feedback on the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist after the sample group had employed the video clips for one month.

Data Analysis:

1. Analyzed descriptive data on the content of English communication video clips for hospital receptionist using the concepts of Target Situation Needs Analysis and English for Specific Purposes.
2. Analyzed the satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist using percentages, mean, and standard deviation.

Results

The research on the development of English communication video clips for hospital receptionist yielded the following results: English Language Material: The video clips consisted of nine chapters: Greetings, Inquiring about Symptoms, Patient History Taking, Introducing

บทนิพนธ์สาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

Hospital Services, Physical Examination, Explaining the Treatment Plan, Describing Disease Pathology, Providing Instructions for Proper Self-Care, Giving Directions to Different Hospital Departments.

1. English communication video clips for hospital receptionist

The researcher will present examples of English communication video clips for hospital receptionist along with example sentences used in each situation as follows:

1. Greetings

Example (1) Good morning/afternoon/evening.

(2) Welcome to _____ hospital.

(3) How can I help you?

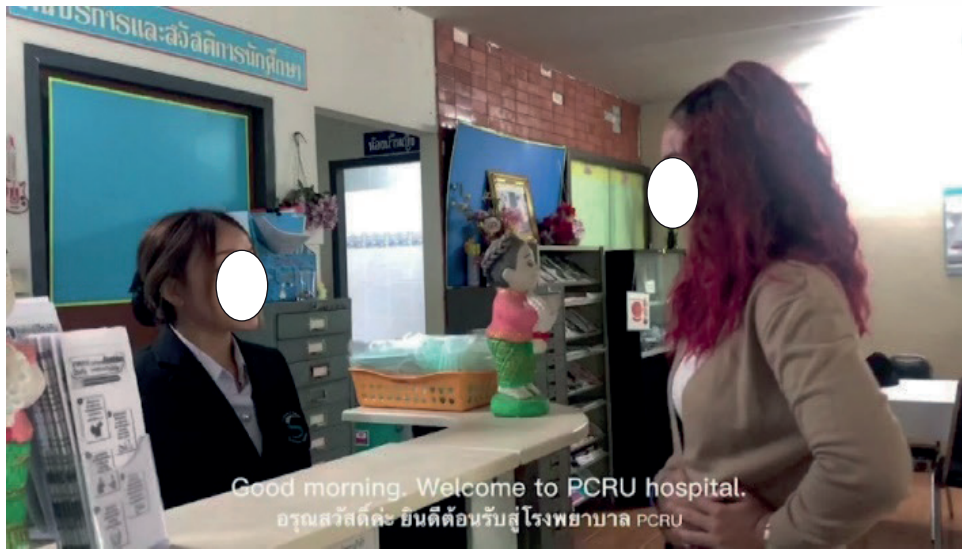

Figure 2 Greetings

2. Inquiring about Symptoms

Example (1) How are you feeling today?

(2) What happened to you?

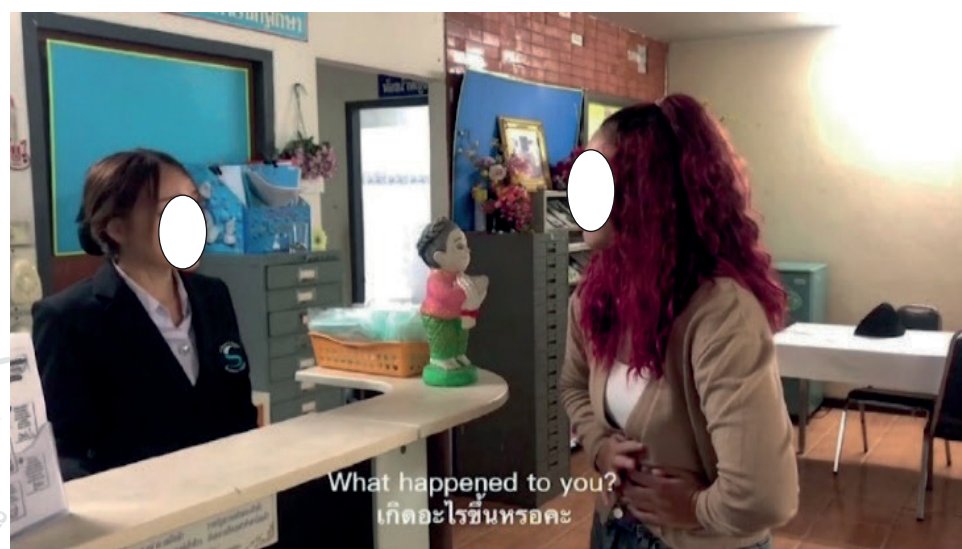

Figure 3 Inquiring about Symptoms

3. Patient History Taking

Example (1) We need to register you first. What's your name?

(2) What's your nationality?

(3) Where are you staying?

(4) Are you on any medication right now?

Figure 4 Patient History Taking

4. Introducing Hospital Services

Example (1) We have a Thai massage center near the exit.

(2) We have an ambulance to transfer you to another hospital.

(3) You can get an online queue card by scanning this QR Code.

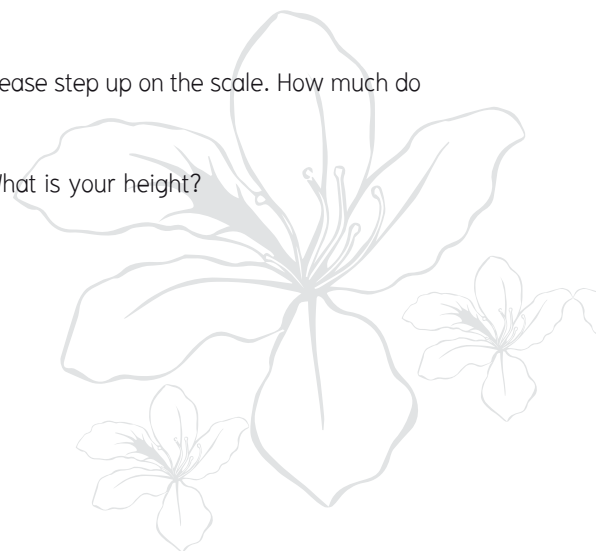
Figure 5 Introducing Hospital Services

5. Physical Examination

Example (1) Let me take your temperature and blood pressure before the doctor comes.

(2) Please step up on the scale. How much do you weigh?

(3) What is your height?

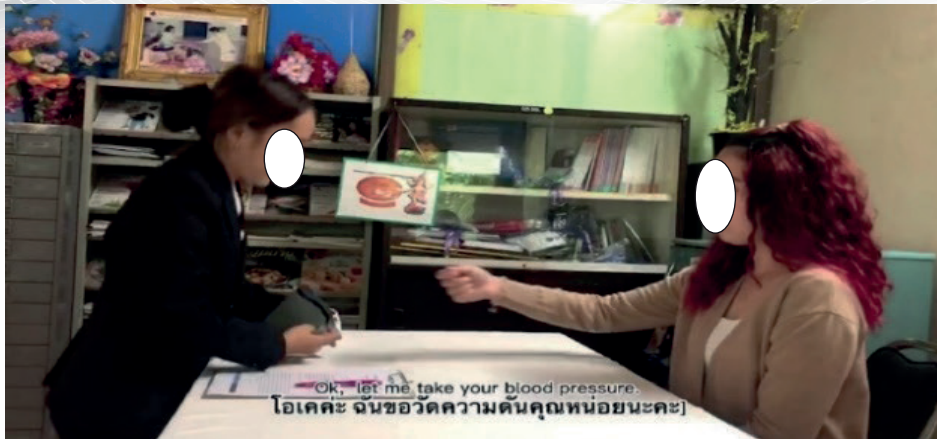

Figure 6 Physical Examination

6. Explaining the Treatment Plan

Example (1) Miss Sara, please wait inside room number

4. The doctor will be in to see you in a minute.

(2) Please sit in the wheelchair and I will take you to the surgery room.

(3) I suggest that we admit you to the hospital for observation.

(4) The doctor requested that you make a follow-up appointment.

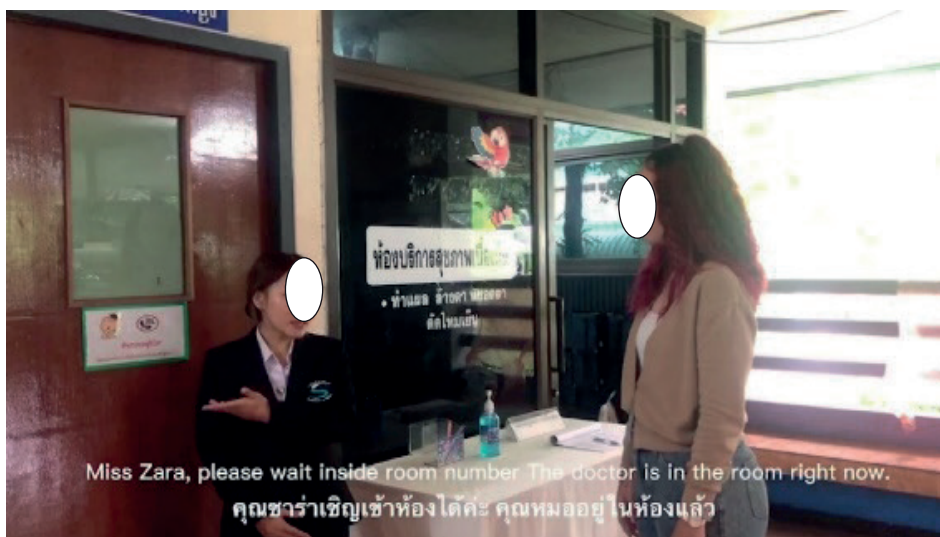

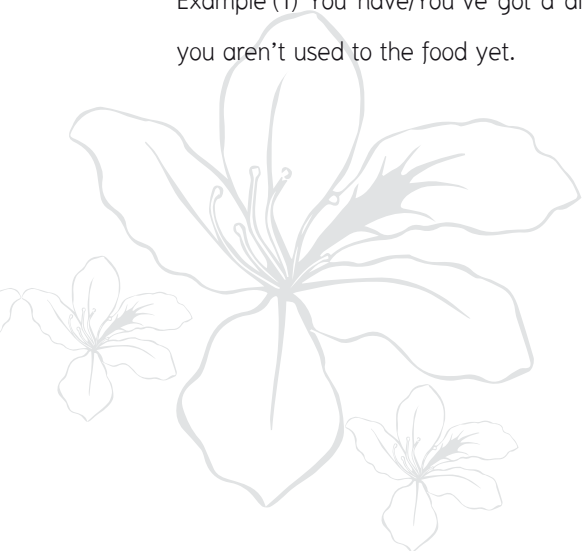
Figure 7 Explaining the Treatment Plan

7. Describing Disease Pathology

Example (1) You have/You've got a diarrhea because you aren't used to the food yet.

(2) It looks like you have an abscess. That is an in one of your teeth.

(3) Frequently consuming foods and beverages high in sugar may cause belly fat gain.

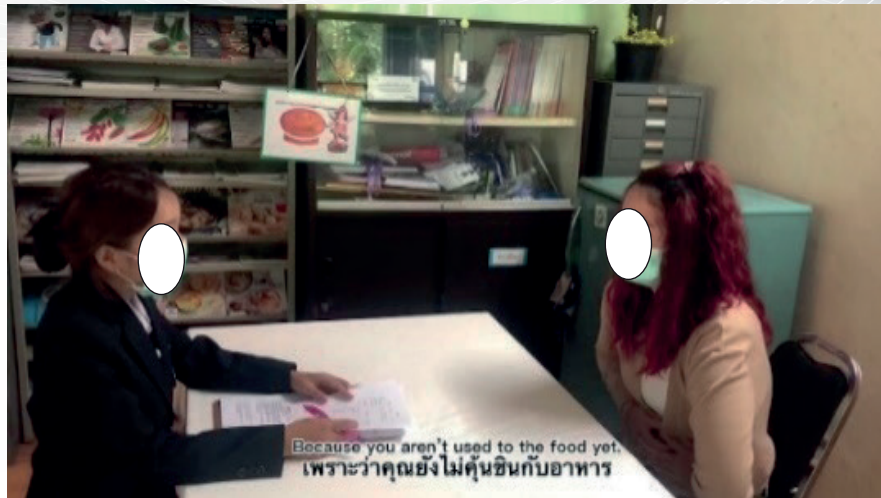

Figure 8 Describing Disease Pathology

8. Providing Instructions for Proper Self-Care

Example (1) Take two tablets three times a day.

(2) Cut down on your beer drinking.

(3) You should take this medicine with food.

(4) You should get enough sleep.

(5) You should stop eating ice cream.

(6) You need to take this medication to lower your blood pressure.

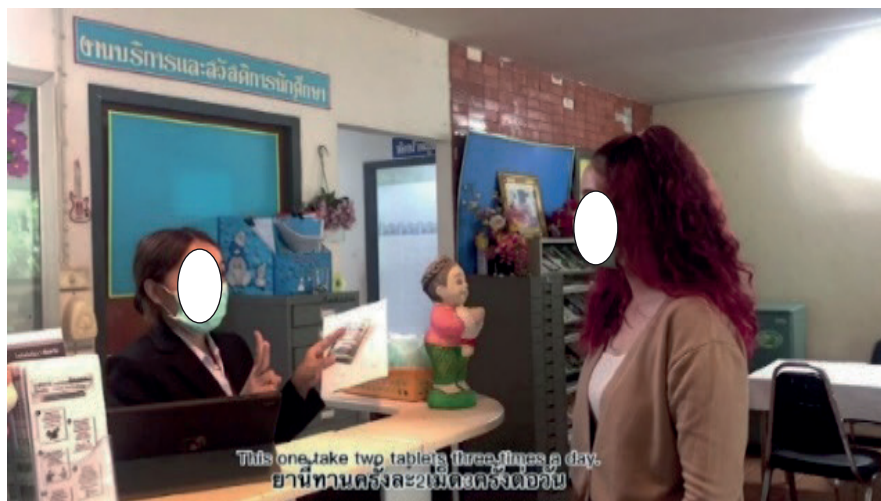

Figure 9 Providing Instructions for Proper Self-Care

9. Giving Directions to Different Hospital

Departments.

Example (1) Go along this way and turn left at the 1st corner. You will see the toilet in front of you.

(2) Go upstairs to the 2nd floor. You'll see the sign to lead you to the X-Ray room.

(3) Take the elevator up to the 4th floor and then turn right. You will see the Newborn nursery on your right.

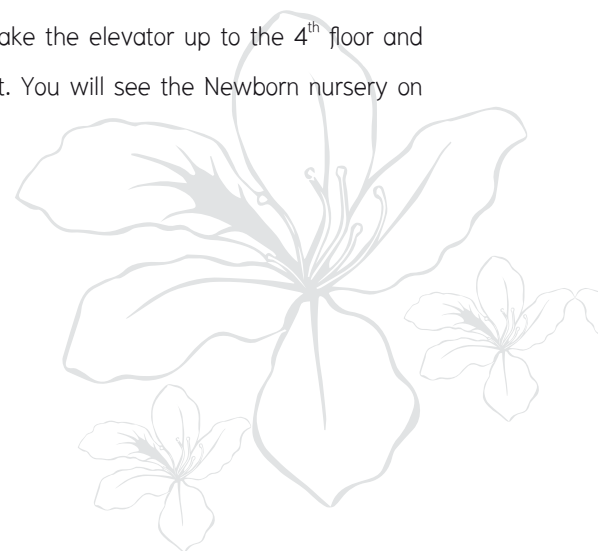

Figure 10 Giving Directions to Different Hospital Departments

2. Satisfaction and Utilization: The overall satisfaction with and utilization of the English communication video clips for hospital receptionist were high. The content was consistent with the topics, easy to understand, modern, and well-matched with the simulations. The font style, size, pictures and colors

were appropriate and easy to read. The simulation illustrations were engaging and clear, and the situations were relevant to the content. The convenience of using the video clips at one's own pace and the applicability of the content to actual work contributed to the high level of satisfaction.

Table 1 The satisfaction with the use of English communication video clips for hospital receptionist

NO.	Topic	Level of Satisfaction						
		Percentage					Mean	SD
		5	4	3	2	1		
Content								
1	The content was consistent with the topic.	12.5	50.0	12.5	12.5	12.5	3.43	1.19
2	The content was easy to understand.	12.5	50.0	37.5	0.00	0.00	3.76	0.67
3	The content was modern.	12.5	62.5	12.5	0.00	12.5	3.73	1.04
4	The content and simulations were consistent.	12.5	37.5	37.5	0.00	12.5	3.70	0.65
Video clips								
5	The font size was appropriate and easy to read.	12.5	37.5	50.0	0.00	0.00	3.66	0.75
6	The font color was comfortable to read.	12.5	37.5	37.5	12.5	0.00	3.56	0.93
7	The simulation illustrations were interesting and clear.	12.5	50.0	25.0	12.5	0.00	3.66	0.84
8	The simulations were consistent with the content.	12.5	50.0	25.0	12.5	0.00	3.73	0.86
Utilization								
9	Convenience in using learning media at your own pace.	12.5	62.5	12.5	12.5	0.00	3.73	0.86
10	The content in the learning media could be applied to actual work.	12.5	62.5	12.5	12.5	0.00	3.73	0.86

Summary of Research Results

1. The English learning materials, designed as video clips for hospital receptionist, aligned with multimedia learning theory by integrating visual and auditory elements to enhance understanding and retention (Mayer, 2021). Covering nine chapters; Greetings, Inquiring about Symptoms, Patient History Taking, Introducing Hospital Services, Physical Examination, Explaining the Treatment Plan, Describing Disease Pathology, Providing Instructions for Proper Self-Care, Giving Directions to Different Hospital Departments– these video clips focused on job-specific communication skills suited for healthcare settings (Ellis, 2020).

2. The hospital receptionists' satisfaction with the practical use of the English communication video clips were assessed, revealing that the overall content, media, and utilization were at a good level. Featuring Thai-English subtitles, they supported dual-coding theory by using multiple channels to aid comprehension for second-language learners (Paivio, 2020), promoting situational learning for patient interactions, as supported by studies on contextualized language training (Richards, 2022).

Discussion

1. The English communication video clips for hospital receptionist were composed of short video clips, divided into nine chapters, with subtitles in both Thai and English. This approach aligned with Carter's concept (Carter, 1983), which emphasized the development of learning materials tailored to the specific needs of English language users. In the context of Phetchabun Provincial hospital, where foreign patients frequently received health services, this material was crucial. It helped hospital receptionists develop English language skills in listening and speaking. The content included vocabulary, phrases, and sentence patterns that were specific to the hospital context according to the concept

of English for Specific Purpose (ESP) that focused on learning goals of learners who wanted to study and used English for their professional objectives (Hutchinson and Waters, 1999). This enabled hospital receptionists to practice using English in real situations when assisting patients or foreign visitors who did not have Thai-speaking companions.

2. The satisfaction with the practical use of the English communication video clips for hospital receptionist achieved good overall satisfaction, aided by subtitles that reduced cognitive load and enhanced accessibility for varied proficiency levels, aligning with multimedia instruction research (Vanderplank, 2021). Participants valued the content's clarity and relevance, consistent with studies showing subtitled videos boost engagement and practical language use in professional settings (Danan, 2023). Suggested improvements included adding technology explanations, enlarging captions, and adjusting subtitle colors for better readability, reflecting modern design standards (Nielsen, 2022).

Research Suggestions

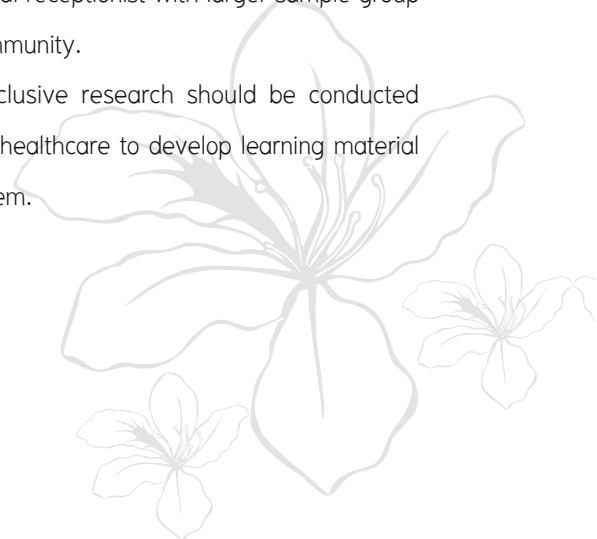
Suggestions for Action

The English communication video clips for hospital receptionist should be further developed to include tools for evaluating pronunciation scores and imitating the pronunciation of native speakers.

Suggestions for Future Research

1. Further research should explore the need for learning materials to develop English communication skills for hospital receptionist with larger sample group within the community.

2. Inclusive research should be conducted with the local healthcare to develop learning material suitable for them.

Reference

- Carter, D. (1983). Some propositions about ESP. *The ESP Journal*, 2, 131–137.
- Danan, M. (2023). Subtitles and Second Language Acquisition: Enhancing Professional Communication Skills. *Journal of Applied Linguistics*, 45(3), 123–139.
- Department of Health Service Support, Ministry of Public Health. (2019). *Report on research and survey data on health services and services to promote health in Thailand. Assembling the creation of a data center to support the Medical Hub policy*. Bangkok: Pimtanjai.
- Dudley–Evans, T. & St John, M. J. (1998). *Developments in English for specific purposes: A multidisciplinary approach*. New York: Cambridge University Press.
- Ellis, R. (2020). *Task–based language teaching: Theory and practice*. New York: Cambridge University Press.
- Hortrakul, P., Yangan K., Surapom, K., & Vichitvejpaisal, P. (2024). A path to improving English proficiency for registered nurses. *The Journal of Chulabhorn Royal Academy*, 6(3), 163 – 168.
- Hutchinson, T. & Water, A., (1999). *English for specific purposes: A learning centred approach*. New York: Cambridge University Press.
- Hutchinson, T. & Waters, A. (1987). *English for Specific Purposes: A learning–centred approach*. Cambridge University Press.
- Kaosam, P. & Saeyang, P. S. (2023). The study of using online media to improve English Language skills of students at Chiang Rai Buddhist College. *Journal of Educational Management and Research Innovation*, 5(2), 439– 444.
- Mayer, R. E. (2021). *Multimedia learning*. (3rd ed.). Cambridge University Press.
- Nielsen, J. (2022). Usability engineering in digital education: Accessibility and design. *Tech Trends*, 66(4), 210–225.
- Paivio, A. (2020). *Dual–coding theory revisited: Implications for digital learning*. *Educational Psychology Review*, 32(2), 89–104.
- Pongpanich, P. (2017). *English for the medical profession*. Bangkok: P.Press.
- Prayongkul, R. (2020). Development of English Language learning material for communication for hospital’s receptionists. *Journal of Social Science for Local Mahasarakham University*, 4(4), 63 – 71.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum development in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Richards, J. C. (2022). *Approaches and methods in language teaching*. (4th ed.). Cambridge University Press.
- Sirduandao, K. (2022). English teaching material developing for homestay entrepreneurs. *Journal of Educational Technology and Communication Mahasarakham University*, 5(14), 153 – 163.
- Soonthorn, S., Turner, K., Borman, S., Wichaikull, S., Khamwong, W., & Ritruetchai, S. (2019). Knowledge, attitude and essential skills in English of healthcare personnel in 13 health service regions under the Supervision of the Ministry of Public Health Thailand. *Journal of the Police Nurses*, 11(2), 453–463.
- Srisa–ard, B. (2010). *Basic research*. (8th ed.). Bangkok: Suviriya Book.
- Tomlinson, B. (2011). *Materials development in language teaching*. Cambridge University Press.
- Vanderplank, R. (2021). Captioned media in language learning: New directions. *Language Learning & Technology*, 25(1), 45–60.

การศึกษาเชิงเปรียบเทียบโครงสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย A COMPARATIVE STUDY OF PASSIVE CONSTRUCTION IN FRENCH AND THAI

มยุรี แคนตะ^{1*} และ อัญชลี วงศ์วัฒนา²
Mayuree Kanta^{1*} and Unchalee Wongwattana²

^{1,2}มหาวิทยาลัยนเรศวร 99 หมู่ 9 ต.ท่าโพธิ์ อ.เมืองพิษณุโลก จ.พิษณุโลก 65000 ประเทศไทย

^{1,2}Naresuan University, 99 Moo 9, Thapo Sub-district, Muang District, Phitsanulok Province, 65000 Thailand

*Corresponding author E-mail: mayuree.k@nru.ac.th

(Received: 8 Oct, 2024; Revised: 13 Jun, 2025; Accepted: 25 Jun, 2025)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์ลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับไม่เป็นเชิงวิชาการ และ 2) เปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทยตามแนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์ภาษาของ Givón มีรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้วิธีวิจัยจากเอกสาร ซึ่งได้แบ่งต้นฉบับที่ใช้ในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างตารางจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์และจำแนกประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและในฉบับแปลภาษาไทย และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยพิจารณาอัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศส ทั้งต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ จากนั้นเปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสกับต้นฉบับแปลภาษาไทย ผลการศึกษาลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ พบอัตราการปรากฏในต้นฉบับเชิงวิชาการ จำนวนร้อยละ 70.32 และในต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ จำนวนร้อยละ 29.68 และพบการปรากฏของกรรมวาจกในรูปแบบที่ 1 คือ กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วยที่ปรากฏผู้กระทำ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ (Patient + être + participe passé + (par/de + agent)) มากที่สุด ทั้งในต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ในต้นฉบับเชิงวิชาการ จำนวนร้อยละ 49.21 และต้นฉบับที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ จำนวนร้อยละ 39.04

ผลการศึกษารูปแบบการเปรียบเทียบโครงสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย พบดังนี้ 1. หน่วยสร้างกรรมวาจกต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส ได้แก่ กรรมวาจกเลื่อนกรรมมี/ไม่มีผู้รับโดยอ้อม Patient + être + participe passé + (par/de + agent) และหน่วยสร้างกรรมวาจกต้นแบบในภาษาไทย ได้แก่ กรรมวาจกเลื่อนกรรมน้อยเชิงลบ 2. หน่วยสร้างกรรมวาจกลดความต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส ได้แก่ กรรมวาจกเลื่อนกรรมมี/ไม่มีผู้รับโดยอ้อม Patient + participe passé + (par/de + agent) กรรมวาจกเลื่อนกรรมมี/ไม่มีผู้รับโดยอ้อม Patient + se + tenses and aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) + (par/de + agent) กรรมวาจกไม่เลื่อนกรรมประธานไร้ตัวตน On + tenses and aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) และวาจกกลางมี/ไม่มีผู้รับโดยอ้อม Patient + tenses and aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) + (par/de agent) ส่วนหน่วยสร้างกรรมวาจกลดความต้นแบบในภาษาไทย

¹ นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

² ศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

ได้แก่ กรรมวาทจกเลี่ยนกรรมนัยเชิงบวก กรรมวาทจกเลี่ยนกรรมนัยกลาง กรรมวาทจกเลี่ยนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม กรรมวาทจกเลี่ยนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ และกรรมวาทจกไม่เลี่ยนกรรม/ประธานไร้ตัวตน นอกจากนี้ยังพบว่า มีการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาทจกในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสมากกว่าฉบับแปลในภาษาไทย และพบการใช้หน่วยสร้างกรรมวาทจกต้นแบบทั้งในบริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรมวาทจกทั้งหมด

คำสำคัญ: หน่วยสร้างกรรมวาทจกภาษาฝรั่งเศส, หน่วยสร้างกรรมวาทจกภาษาไทย, เอกสารเชิงวิชาการ, เอกสารไม่เป็นเชิงวิชาการ, การศึกษาเปรียบเทียบ

ABSTRACT

This study aimed to 1) analyze the occurrence of passive voice constructions in French within academic and non-academic texts and 2) compare passive construction in French and Thai based on a theory of Functional-Typological Grammar by Givón. The research employed both qualitative and quantitative approaches, utilizing document-based research methods. The texts were categorized into two groups: academic texts and non-academic texts. The research instruments used in the research were a data storage tables to analyze passive voice constructions in both French and Thai. The analysis included categorizing types of passive voice constructions in French and their corresponding translations in Thai, as well as conducting statistical analysis based on the frequency of occurrence in both academic and non-academic texts. The study then compared the structural characteristics of passive voice constructions in the original French texts with their Thai translations. The results showed that French passive construction was found in academic documents at 70.32 % and at 29.68 % for non-academic texts. Results showed promotional passive (type 1) that signified passive with auxiliary with agent / without agent Patient + être + participe passé + (par/de+ agent) which was mostly found in both academic and non-academic texts. In academic texts, it was found at 49.21 % and in non-academic texts, at 39.04 %.

Results of a comparison between French and Thai passive construction showed that: 1. Prototypical French passive construction was promotional passive with/without patient (Patient + être + participe passé + (par/de + agent)) and prototypical Thai passive construction was promotional adversative passive. 2. Less prototypical French passive construction was promotional passive with/without patient (Patient + participe passé + (par/de + agent)), promotional passive with/without patient (Patient + se + tenses and aspects + (par/de + agent)), impersonal non-promotional passive (On + tenses and aspects) and middle voice with/without patient (Patient + tenses and aspects + (par/de + agent)). On the part of less prototypical Thai passive construction, object-fronting positive promotional passive, object-fronting neutral promotional passive, verb-nominalization promotional passive, verb-adjectivization promotional passive and impersonal non-promotional passive were prominent. There was no verb-adjectivization promotional passive in this pair translated Thai passive construction. The study also found that passive voice constructions appeared more frequently in French source texts than in their Thai translations. Among all passive constructions, prototype passives were the most frequently used in both academic and non-academic contexts.

KEYWORDS: French Passive Construction, Thai Passive Construction, Academic Texts, Non-academic Texts, Comparison Study

บทนำ

Givón (2001) นักภาษาศาสตร์แนวไวยากรณ์หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์ภาษา (Functional-typological Grammar) ได้กล่าวถึง หน่วยสร้างกรรมวาจก (Passive Constructions) ว่า หน่วยสร้างกรรมวาจกเป็นวาจกแบบลดการถ่ายผ่านชนิดหนึ่ง (De-transitive Voice) ในบรรดา วาจกแบบลดการถ่ายผ่านหลายชนิด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เป็นวาจกที่มีกิริยากรรมแต่มีคุณสมบัติของกิริยากรรมลดลง เป็นกระบวนการเปลี่ยนสภาพจากกรรมกิริยาให้เป็นอกรรมกิริยา

นอกจากนี้ นักภาษาศาสตร์ส่วนใหญ่ยังได้ให้คำจำกัดความกรรมวาจกว่า เป็นหน่วยสร้างประโยคโดยประธานของหน่วยสร้างกรรมวาจกเป็นผู้ถูกกระทำ ผู้กระทำปรากฏเป็นการเลือกได้หรือไม่ปรากฏ และกิริยาของหน่วยสร้างกรรมวาจกต้องสัมพันธ์กับกรรมกิริยาในหน่วยสร้างกรรตุวาจก ประโยคกรรมวาจก หรือประโยคที่มีผู้ถูกกระทำเด่น มักจะใช้เป็นตัวเลือกสลับเปลี่ยนกับประโยคกรรตุวาจก (Active Sentences) หรือประโยคที่มีผู้กระทำเด่น โดยผู้พูดจะเป็นผู้เลือกใช้ตามความสำคัญของเรื่อง กล่าวคือ ถ้าผู้ถูกกระทำ (Patient) เด่น หรือผู้กระทำถูกลดความสำคัญโดยการไม่ปรากฏหรือปรากฏเป็นการเลือกได้ ก็จะเลือกใช้ประโยคกรรมวาจก แต่ถ้าผู้กระทำ (Agent) เด่น ก็ใช้ประโยคกรรตุวาจก (Givón, 2001) Givón (2001) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการใช้วาจกกับตัวบทประเภทต่าง ๆ พบว่า ประโยคกรรมวาจกปรากฏใช้มากในงานเขียนประเภทสารคดี (Non-fiction) ที่เน้นให้สาระความรู้มากกว่างานเขียนประเภทบันเทิงคดี (Fiction) ที่มุ่งให้ความบันเทิง เช่น นิยาย เรื่องสั้น นิทาน เป็นต้น เมื่อมีการใช้ประโยคกรรมวาจกในงานเขียนที่ให้ความรู้ อันเป็นประโยชน์มากเท่าใด การแปลประโยคกรรมวาจกในงานเขียนประเภทให้ข้อมูล ยิ่งจำเป็นที่ผู้แปลจะต้องเข้าใจโครงสร้างของภาษาทั้งสองเป็นอย่างดี นั่นคือ ต้องเข้าใจทั้งโครงสร้างและความหมายในการสื่อสารของกรรมวาจก ตลอดจนวัฒนธรรมของทั้งสองภาษาด้วย

ในการศึกษาคครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมแบบลักษณ์ภาษาของ Givón (2001) ในเรื่องของวาจก (Voice) และการลดความเป็นกรรม (De-transitivization) โดยเน้น

ศึกษาและวิเคราะห์ประโยคกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสจากแนวคิดไวยากรณ์หน้าที่นิยมแบบลักษณ์ภาษาของ Givón

จากแนวคิดของทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมแบบลักษณ์ภาษาของ Givón (2001) กล่าวถึงหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาว่า หน่วยสร้างกรรมวาจกเป็นวาจกแบบลดการถ่ายผ่านชนิดหนึ่งในบรรดา วาจกแบบลดการถ่ายผ่านหลายชนิด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า เป็นวาจกที่มีกิริยากรรมแต่มีคุณสมบัติของกิริยากรรมลดลง เป็นกระบวนการเปลี่ยนสภาพจากกรรมกิริยาให้เป็นอกรรมกิริยา ซึ่งเป็นไปในลักษณะที่ตรงข้ามกับกรรตุวาจก (Active-direct Voice) กล่าวคือ ในขณะที่กรรตุวาจกเป็นวาจกที่มีผู้กระทำเด่นในระดับที่เป็นประธานและมีกิริยาซึ่งเป็นเหตุการณ์แบบถ่ายผ่าน (Transitive Event) หรือที่เรียกว่ากิริยากรรม แต่วาจกแบบลดการถ่ายผ่านมีผู้กระทำที่ไม่เด่นเท่า และมีกิริยากรรมที่ลดการถ่ายผ่านซึ่งกิริยาขาดคุณสมบัติของกิริยากรรมทั่วไปคือไม่มีกรรมมารับ และผู้กระทำไม่ปรากฏเนื่องจากสามารถคาดเดาได้ในส่วนของงานวิจัยเกี่ยวกับหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศส จากการศึกษาของ Buddhapong (2001) ที่ได้ศึกษาเรื่องการแทนที่รูปกรรมวาจกแบบ être + participle passé โดยใช้รูปกิริยา Pronominal (รูปกิริยาที่มีสรรพนาม se ปรากฏ) ที่พบในชุดข้อมูลของหนังสือพิมพ์รายวันฝรั่งเศส “Le Monde” จากการศึกษาพบว่า แม้โครงสร้างกรรมวาจกทั้งสองแบบนี้จะมีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ไม่สามารถแทนที่กันได้ในทุกกรณี แต่รูปกิริยา Pronominal จะใช้แทนที่รูปกรรมวาจกแบบ être + participle passé ในกรณีที่ประธานของประโยคเป็นสิ่งไม่มีชีวิตและไม่ปรากฏผู้กระทำ และ Buddhapong (2010) ที่ได้ศึกษาความแตกต่างในการใช้กรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย โดยการพิจารณาจากโครงสร้างประโยคกรรมวาจกในรูปแบบต่างๆ จากแบบลักษณ์ทางภาษาที่แตกต่างกันของทั้งสองภาษา จากการศึกษาพบว่า กรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสจะเกิดขึ้นภายใต้ปัจจัยของหัวเรื่องมากกว่าปัจจัยทางความหมาย และส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องของประเด็นเนื้อหา และข้อจำกัดของโครงสร้างกิริยา แต่กรรมวาจกในภาษาไทย ส่วนใหญ่จะเกิดจากปัจจัยทางด้านความหมาย ได้แก่ นัยลบ นัยบวก และนัยกลาง นอกจากนี้ยังพบการใช้กรรม

วจากในภาษาฝรั่งเศสมากกว่าในภาษาไทยอีกด้วย

จากการศึกษาทางวิจัยดังกล่าวทั้งการใช้รูปกริยา Pronominal แทนที่รูปกรรมวาจกแบบ être + participe passé หรือการศึกษาความแตกต่างในการใช้กรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ประโยคกรรมวาจกในงานแปลในภาษาฝรั่งเศสมากขึ้น สนใจที่จะศึกษารูปประโยคกรรมวาจก และตัวบ่งชี้กรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสว่ามีรูปแบบใดบ้าง มีการนำไปใช้ในลักษณะความหมายแบบใด และการที่จะพบประโยคกรรมวาจกได้นั้น ส่วนใหญ่จะพบได้จากงานเขียนประเภทให้ข้อมูล ความรู้ หรือข่าวสารต่าง ๆ นอกจากความสนใจในการศึกษาประโยคกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศส ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาประโยคกรรมวาจกในภาษาไทยที่พบเป็นคู่แปลอีกด้วย เพื่อทราบถึงลักษณะร่วมและข้อแตกต่างระหว่างหน่วยสร้างกรรมวาจกของทั้งสองภาษา ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในต้นบทเชิงวิชาการและต้นบทไม่เป็นเชิงวิชาการ และเพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์ภาษา ของ Givón ซึ่งได้แบ่งต้นบทที่ใช้ในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ต้นบทเชิงวิชาการ และต้นบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ในต้นบทเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยที่ปรากฏในงานเขียนประเภทให้ข้อมูลที่เป็หนังสือและตำราที่มีคู่แปลจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย จำนวน 2 คู่แปล ในเนื้อหาที่แตกต่างกัน ได้แก่ จิตวิทยาสังคม และกฎหมาย ส่วนในต้นบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาบทความจากวารสาร “เลอ มากาซีน” (Le Magazine) ของสมาคมฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นวารสารสองภาษา (ฝรั่งเศสและไทย) รายสามเดือน เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศฝรั่งเศสหรือประเทศผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสประเทศอื่น ๆ ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเคยศึกษาคู่เทียบแปลของวารสารนี้มาก่อน อีกทั้งเป็นวารสารสองภาษาประเภทให้ข้อมูล (Informative Texts) เพียงฉบับเดียวในประเทศไทย

ที่มีคู่แปลจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทย ซึ่งอาจนำไปสู่การค้นพบโครงสร้างกรรมวาจกแบบใหม่ที่แตกต่างจากโครงสร้างกรรมวาจกที่เคยมีผู้ศึกษาไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในต้นบทเชิงวิชาการและต้นบทไม่เป็นเชิงวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทยโดยใช้ทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์ภาษาของ Givón

สมมติฐานการวิจัย

1. การปรากฏกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสมากกว่าในภาษาไทย
2. แม้ว่าจำนวนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ของต้นบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการมีมากกว่าข้อมูลของต้นบทที่เป็นเชิงวิชาการ แต่มีการปรากฏรูปประโยคกรรมวาจกในต้นบทเชิงวิชาการมากกว่าในต้นบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์หน้าที่นิยมเชิงแบบลักษณ์ภาษา ของ Givón (2001) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่อธิบายธรรมชาติของภาษาเป็นแนวทางการศึกษาภาษาที่ไม่แยกออกจากบริบทของสังคม วัฒนธรรม และยึดแนวทางการศึกษาภาษาแบบวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ที่ไม่ได้มุ่งพิจารณาแต่รูปของภาษาแต่พิจารณาถึงหน้าที่ของภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และเรื่องหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาไทย ของอัญชลีสิงห์น้อย วงศ์วัฒนา (Singnoi Wongwattana, 2013)

Givón (2001) กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับวากจกว่าเป็นพื้นฐานด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการเป็นหัวข้อ (Topic) ของผู้กระทำและผู้ถูกกระทำ ถ้าหัวข้อของประโยคตรงกับผู้กระทำจะเป็นกรรตุวากจก แต่ถ้าหัวข้อเป็นผู้ถูกกระทำ ก็จะเป็นกรรมวาจก ดังนี้

1. กรรตุวาก (Active Voice) ในประโยคประเภทนี้ ผู้กระทำจะอยู่ในระดับชั้นสูงสุด เป็นผู้มีบทบาทสูงสุดใน การกระทำ เป็นหัวเรื่องของประโยค และทำหน้าที่เป็น ประธานในไวยากรณ์

2. กรรมวาก (Passive Voice) ผู้กระทำไม่ได้ อยู่ในลำดับชั้นสูงสุดและไม่ได้เป็นผู้มีบทบาทสูงสุดของ การเป็นหัวเรื่อง นอกจากนี้ ผู้ไม่ได้กระทำ (Non-agent) บางตัวยังเป็นผู้มีบทบาทที่เป็นหัวเรื่องมากที่สุดอีกด้วย

3. กรรมวากค้ำ (Antipassive Voice) ผู้กระทำ ยังเป็นหัวเรื่องสำคัญของเรื่องแต่การเป็นหัวเรื่องของผู้ ถูกกระทำจะต่ำกว่าในกรรตุวากมากหรือไม่ปรากฏให้เห็น ในทางไวยากรณ์ หน่วยสร้างการต้านกรรตุวากมีแนวโน้ม แสดงลักษณะหลายอย่างของประโยคกรรมกริยา หน่วย สร้างนั้นอาจจะรวมเข้ากับกริยา หรือบ่งชี้โดยทางอ้อม

Givón (2001) กล่าวว่า โดยทั่วไปหน่วย สร้างกรรตุวากมีลักษณะทางไวยากรณ์ที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ 1) ลดรูปผู้กระทำ โดยอาจปรากฏในส่วนที่ ไม่ใช่ส่วนหลักของประโยคหรือไม่ปรากฏเนื่องจากปัจจัย ทางบริบทต่าง ๆ 2) ยกส่วนที่ไม่ใช่ผู้กระทำ เช่น ผู้ถูกกระทำ (Patient) ผู้รับ (Dative) ฯลฯ ให้เด่นกว่า โดยอาจปรากฏใน ตำแหน่งประธานของประโยค 3) มีกริยาหลักเป็นกรรมกริยา ที่กลายเป็นอกรรมกริยาแสดงสภาพ

Givón (2001) ได้กล่าวถึงลักษณะหลัก ๆ ทางโครงสร้างวากยสัมพันธ์ของประโยคกรรตุวาก (Syntactic Structure of Passive Clauses) ไว้ 3 ประการ ดังนี้ 1) ภาระบวการทางวากยสัมพันธ์ในการลดผู้กระทำ ให้ด้อยลง หรือไม่ถูกกล่าวถึงเลย 2) ภาระบวการทาง วากยสัมพันธ์ในการทำให้ผู้ไม่ได้กระทำเด่นขึ้น หรือ ไม่เน้นความสำคัญของผู้กระทำ แต่เน้นที่ส่วนอื่น ๆ และ 3) ภาระบวการทางวากยสัมพันธ์ของกริยากรรตุวาก โดยทำให้กริยากรรตุวากยังคงลักษณะวากยสัมพันธ์ ดั้งเดิมของกริยากรรมกริยา กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ การใช้ กริยาแสดงสภาพในวากยสัมพันธ์ของกริยากรรตุวาก หรือภาระบวการแสดงสภาพของกริยา (Givón, 2001)

นอกจากนี้ Givón (1979) ยังได้เสนอแนวคิดเรื่อง ขอบเขตหน้าที่สำคัญของการเป็นประโยคกรรตุวากว่า มีอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การลดบทบาทผู้กระทำ (The Agent Demotion Domain) คือการทำให้ผู้กระทำด้อยลง หรือไม่ถูกกล่าวถึง เลย เป็นโครงสร้างที่ละผู้กระทำไว้ ดังต่อไปนี้

1.1 Unknown เป็นโครงสร้างที่ละผู้กระทำไว้ เพราะไม่ทราบว่าใครเป็นผู้กระทำ หรือไม่สามารถค้นหา ได้ เช่น ...*He was killed (by an unknown person) in the Boer war...*

1.2 Anaphorically Predictable เป็นโครงสร้าง ที่สามารถคาดเดาได้จากผู้กระทำ หรือข้อความที่เกิดจาก ประโยคก่อนหน้า เช่น ...*The soldiers invaded the village; soon the entire place was burned down...*

1.3 Cataphorically Given เป็นโครงสร้างที่มี การอ้างอิงที่หลัง เช่น

...*There was no telling what might have happened if he had not been interrupted. The dog had been whimpering and whining...*

1.4 Generically Predictable เป็นโครงสร้าง ที่ละผู้กระทำไว้ เพราะทราบอยู่แล้วว่าใครเป็นผู้กระทำ เช่น *The plane was brought down safely.*

1.5 Universal เป็นโครงสร้างที่ละผู้กระทำไว้ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ใคร ๆ ก็ทราบ เช่น ...*as everybody knew, dogs were psychic...Now, it was known that these were fifth-dimensional objects...*

1.6 Impersonal-subject เป็นโครงสร้างที่ลด ความสำคัญของผู้กระทำลง แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งประธาน ของประโยค เช่น *One used to work hard in those days.*

1.7 Unimportant เป็นโครงสร้างที่ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงผู้กระทำ เช่น *They found her nude on the beach last night...*

1.8 Predictable as the Author of the Text เป็นการใช้ในกรณีที่มีผู้เขียนเป็นที่เข้าใจได้ เช่น...*Enough has been said (by the author) here of a subject which will be treated more fully in a subsequent chapter...*

1.9 Low Thematic Import เปลี่ยนคำนำหน้า ที่ชี้เฉพาะ (Definite) ให้เป็นแบบไม่ชี้เฉพาะ (Indefinite) เพื่อลดความสำคัญของผู้กระทำลง ซึ่งปกติแล้วหัวเรื่อง (Topic) จะใช้คำนำหน้าที่ชี้เฉพาะเจาะจง เช่น ...*his son was run over by a motorcar...*

1.10 Personal, Inter-personal, Social, Cultural Reasons เป็นโครงสร้างแบบวากกกลาง (Middle Voice) ซึ่งเป็นการใช้เฉพาะบุคคลโดยเฉพาะเด็ก ๆ ใช้ระหว่างบุคคล สังคม หรือบางวัฒนธรรม โดยคำกริยาในโครงสร้างของวากกกลางจะใช้เป็นสกรรมกริยาเหมือนในกรรตุวากก แต่ผู้รับจะอยู่ในตำแหน่งประธานเช่นเดียวกับกรรตุวากก เช่น *It broke*.

2. การยกความเด่นการกระทำที่ไม่ใช่ผู้กระทำ (The Non-agent Promotion Domain) เป็นโครงสร้างที่ไม่เน้นความสำคัญของผู้กระทำ แต่เน้นที่ส่วนอื่น ๆ เช่น

2.1 Default/ Impersonal การทำให้ผู้ถูกกระทำเด่นขึ้นมา เช่น *They found his body down-river*. ซึ่ง *They* ในที่นี้ เป็นประธานของประโยคที่ไม่ได้ถูกอ้างอิงถึง (Non-referential Subject)

2.2 Be-passive การทำให้กรรตุวากกเด่นขึ้นมา เช่น *John was killed in an accident*.

2.3 Get-passive การเน้นย้ำการกระทำนั้นมากขึ้น เช่น *Mary got elected on her second try*

2.4 Middle Voice หรือวากกกลาง คำกริยาในโครงสร้างของวากกกลางจะใช้เป็นสกรรมกริยาเหมือนในกรรตุวากก แต่ผู้ถูกกระทำจะอยู่ในตำแหน่งประธานเช่นเดียวกับกรรตุวากก เช่น *The window broke*

2.5 Potential การทำให้กริยากลายเป็นคำคุณศัพท์ เช่น *This book is eminently readable*

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การจำแนกหน่วยสร้างกรรตุวากกตามแนวทางของ อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา (Singnoi Wongwattana, 2013) ซึ่งจำแนกได้เป็น 6 ชนิด ได้แก่ 1) หน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ 2) หน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวก 3) หน่วยสร้างกรรตุวากกนัยกลาง 4) กรรตุวากกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม 5) กรรตุวากกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์ และ 6) กรรตุวากกไม่เลื่อนกรรมประธานไร้ตัวตน ดังนี้

1. หน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ หน่วยสร้างกรรตุวากกต้นแบบในภาษาไทยเป็นหน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมที่เป็นนัยเชิงลบ พบปรากฏทั่วไปทั้งในปริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรตุวากกทั้งหมด

โดยทั่วไปหน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบมีรูปแบบที่บ่งชี้กรรตุวากกด้วยกริยาช่วย *ถูก* หรือ *โดน* ซึ่งมาจากคำแสดงสัมผัสในโครงสร้างที่มีการเลื่อนกรรมในกรรตุวากกคู่เทียบไปเป็นประธานในกรรตุวากก ดังตัวอย่างเช่น

กรรตุวากก: คนร้ายเผาโรงเรียน

กรรตุวากก: โรงเรียนถูกเผา (วอด)

2. หน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวก เป็นหน่วยสร้างกรรตุวากกที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทย มีกริยาในกรรตุวากกบ่งด้วยกริยาช่วย หรือ ได้รับ ซึ่งแสดงนัยว่าประธานได้รับประโยชน์ และในบางบริบทอาจใช้แทนกรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ เมื่อประธานได้รับผลเชิงบวก ดังตัวอย่างเช่น

กรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ: ฉันถูกเลือก

กรรตุวากกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวก: ฉันได้รับเลือก

3. หน่วยสร้างกรรตุวากกนัยกลาง

เป็นหน่วยสร้างกรรตุวากกที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทยอีกชนิดหนึ่ง พบทั้งที่เป็นแบบเลื่อนกรรมและไม่เลื่อนกรรม ได้แก่ กรรตุวากกเลื่อนกรรมไปหน้า กรรตุวากกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม กรรตุวากกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์ และกรรตุวากกไม่เลื่อนกรรมประธานไร้ตัวตน ดังนี้

3.1 กรรตุวากกเลื่อนกรรมไปหน้า

เป็นหน่วยสร้างที่ผู้ทรงสภาพในประโยคกรรตุวากกจะมีการเลื่อนกรรมไปเป็นประธานในประโยคกรรตุวากก และผู้กระทำปรากฏเป็นการเลือกได้หรือไม่ปรากฏโดยไม่มีกริยาช่วยใด ๆ เป็นตัวบ่งกรรตุวากก การที่จะบอกได้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นกรรตุวากกหรือไม่นั้นต้องอาศัยหน้าที่ที่ปรากฏในปริบท ดังตัวอย่างเช่น

กรรตุวากกเลื่อนกรรมไปหน้า:

ทุกอย่างแกะสลัก (และเป็นสีทองหมด)

กรรตุวากกต้นแบบ:

ทุกอย่างถูกแกะสลัก (และเป็นสีทองหมด)

กรรตุวากกคู่เทียบ:

เขาแกะสลักทุกอย่าง

หน่วยสร้างกรรตุวากกเลื่อนกรรมไปหน้าที่มีผู้กระทำปรากฏมักปรากฏเป็นการเลือกได้ ดังนี้

กรรตุวาจก:

ฉันร่างประกาศ

กรรมวาจกเลื่อนกรรมไปหน้า:

ประกาศร่างโดยฉัน

3.2 กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม

เป็นลักษณะที่กริยากรรมถูกแปลงเป็นนามบ่งด้วยตัวบ่งการแปลงเป็นนาม (Nominalizer) ได้แก่ *การ ความ และ ที่* ซึ่งจะปรากฏตามกริยาหลัก ได้แก่ *ได้รับ มี และ เป็น* หากผู้กระทำปรากฏจะบ่งด้วยบุพบท ได้แก่ *จาก ใน โดย และ ของ* ดังตัวอย่างเช่น

กรรตุวาจก:

เพื่อนฝูงรักฉัน

กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลง

เป็นนาม:

ฉันได้รับความรักจากเพื่อนฝูง

3.3 กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์

เป็นหน่วยสร้างที่มีโครงสร้างคล้ายกับประโยคกริยากรรมที่มีประธานเป็นผู้ทรงสภาพและมีกริยาสภาพการณ์ (Stative Verb) โดยทั่วไป แต่กริยาสภาพการณ์นั้นแปลงมาจากกริยากรรมโดยการใช้อยุทธคำ *น่า* เติมหน้ากริยากรรม เช่น *น่ารัก น่าเกลียด น่าดู น่าดี ฯลฯ* หน่วยสร้างกรรมวาจกชนิดนี้มักไม่ปรากฏผู้กระทำ ซึ่งในงานวิจัยนี้ไม่พบหน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมชนิดนี้

กรรตุวาจก:

ฉันสงสารตัวเอง

กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็น

สภาพการณ์:

ตัวเองน่าสงสาร

3.4 กรรมวาจกไม่เลื่อนกรรมประธานไว้ตัวตน

เป็นกรรมวาจกชนิดเดียวที่ไม่เลื่อนกรรมยังคงกรรมและประธานไว้ในตำแหน่งเดียวกับที่ปรากฏในประโยคกรรตุวาจก มีการเพิ่มประธานผู้กระทำที่ไม่มีตัวตนด้วยการใช้สรรพนามไว้ตัวตน กรรมวาจกชนิดนี้มักปรากฏเป็นหน่วยสร้างที่สลับใช้กับกรรมวาจกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบในภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ ดังตัวอย่างเช่น

กรรตุวาจก:

(คน)จับปลากันเยอะ

กรรมวาจกไม่เลื่อนกรรมประธานไว้ตัวตน:

เขาจับปลากันเยอะ

กรรมวาจกต้นแบบ:

ปลาถูกจับกันมาก

นอกจากนี้ อัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา (Singnoi Wongwattana, 2013) ยังพบว่า หน่วยสร้างกรรมวาจกประธานไว้ตัวตนยังพบในรูปแบบที่ซับซ้อน คือเป็นอนุพากย์แฝง (Embedded Clause) อยู่ในโครงสร้างปรากฏ (Existential Construction) โดยประธานอนุพากย์มักเป็นคำ *ว่า คน หรือ ใคร* เช่น

กรรตุวาจก:

ไกด์ดูแลพวกเรา

กรรมวาจกประธานไว้ตัวตน:

มีคนดูแลพวกเรา

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศส หน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสมีโครงสร้างประโยคกรรมวาจก 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) ยกส่วนที่เป็นนามวลีผู้ถูกกระทำให้เด่นขึ้นโดยปรากฏในตำแหน่งประธานของประโยค 2) ลดความสำคัญของส่วนผู้กระทำ โดยการปรากฏหรือไม่ปรากฏก็ได้ และ 3) กริยาในโครงสร้างเป็นกริยากรรมหรือกริยาที่ต้องการกรรมตรงในประโยคกรรตุวาจก และจะเปลี่ยนสภาพเป็นกริยากรรมในประโยคกรรมวาจก ยกเว้นกริยาที่ต้องการกรรมตรงบางตัวที่ไม่สามารถเปลี่ยนรูปเป็นกรรมวาจกได้ โดยมีตัวบ่งชี้กรรมวาจกหน้ากริยากรรมซึ่งตัวบ่งชี้สภาพของผู้ถูกกระทำ คือกริยาช่วย être ปรากฏหน้ากริยากรรมที่อยู่ใน Past Participle ในรูปของ กริยาช่วย Être + participe passé (The Past Participle) และมีบุพบท par หรือ de เพื่อใช้บ่งชี้ผู้กระทำ ซึ่งเป็นหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสที่เป็นกรรมวาจกต้นแบบ (Chevalier, Blanche-Benveniste, Arrivé, & Peytard, 1964; Grevisse, 1986)

อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อสังเกตอื่น ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนเป็นประโยคกรรมวาจกคือ มีกริยากรรมหรือกริยาที่ไม่ต้องการกรรมตรง (Verbes Intransitifs) อยู่ 3 ตัว

ที่สามารถทำเป็นกรรมวาจกได้ คือ กริยา obéir (เชื่อฟัง) déobéir (ไม่เชื่อฟัง) pardonner (ยกโทษ ให้อภัย) ซึ่งปกติกริยาทั้ง 3 ตัวนี้จะตามด้วยบุพบท à และคำนามที่ตามจะเป็นกรรมรอง (Malikul, 2013)

ส่วนการใช้รูป Pronominal หรือกริยาที่มีสรรพนาม se ปรากฏและมีความหมายเป็นกรรมวาจก จะไม่มีตัวบ่งชี้สภาพของผู้ถูกกระทำ และไม่มีบ่งชี้ผู้กระทำ แต่จะเป็นประโยคกรรมวาจกได้โดยดูจากโครงสร้างและวากยสัมพันธ์หน้าที่และความหมายของผู้กระทำ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต ซึ่งเป็นหน่วยสร้างกรรมวาจกที่ลดความเป็นต้นแบบลงไป (Dubois & Lagane, 1997; Buddhapong, 2001)

นอกจากนี้ในภาษาฝรั่งเศสยังมีการใช้รูปประโยคกรรมวาจกที่ขึ้นต้นด้วยสรรพนามประธาน “on” ซึ่งเป็น Impersonal-subject หรือโครงสร้างที่ลดความสำคัญของผู้กระทำลง แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค (Buddhapong, 2010)

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการเปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสกับภาษาไทย มีวิธีดำเนินงานวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

การเลือกข้อมูลด้านภาษา

ในการคัดเลือกเอกสารในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เลือกข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งได้แบ่งตัวบทที่ใช้ในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ตัวบทเชิงวิชาการ และตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ เพื่อพิสูจน์ข้อสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ว่า การปรากฏรูปประโยคกรรมวาจกในตัวบทเชิงวิชาการมากกว่าในตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ดังนี้

1. ในตัวบทเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยที่ปรากฏในงานเขียนประเภทให้ข้อมูลที่หนังสือและตำราที่มีคู่แปลจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย จำนวน 2 คู่แปล ในเนื้อหาที่แตกต่างกัน ได้แก่ จิตวิทยา สังคมและกฎหมาย ดังนี้

1.1 ด้านจิตวิทยาสังคม เรื่อง Les Corps Dociles ใน Surveiller et Punir ตีพิมพ์ ในปี ค.ศ 1975 แต่งโดย มิแชล ฟูก็อดต์ (Micheal Foucault) มีเนื้อหาจำนวน 35 หน้า

คู่แปลภาษาไทยคือ ร่างกายใต้บังคับการ: ปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสัมัยใหม่ ตีพิมพ์ครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2554 แปลโดย ทองกร โภคธรรม มีเนื้อหาจำนวน 73 หน้า

1.2 ด้านกฎหมาย เรื่อง Constitution de la République française 1958 มีเนื้อหาจำนวน 97 หน้า คู่แปลภาษาไทยคือ คำแปลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ค.ศ. 1958 แปลโดย นันทวัฒน์ บรมานันท์ ในปี พ.ศ. 2548 มีเนื้อหา จำนวน 160 หน้า

เหตุผลที่เลือกตำราที่มีคู่แปล 2 เล่มนี้ เนื่องจากเป็นงานเขียนประเภทให้ข้อมูลที่มิได้พบเชิงวิชาการที่มีความแตกต่างทางด้านเนื้อหาอย่างชัดเจน ด้านจิตวิทยา สังคม เรื่อง ร่างกายใต้บังคับการ: ปฐมบทแห่งอำนาจในวิถีสัมัยใหม่ เสนอให้เห็นถึงภาพการเกิดของอำนาจรูปแบบใหม่ในหลากหลายสถาบันทางสังคมอย่างทั่วถึง ซึ่งผู้เขียนคือ มิแชล ฟูก็อดต์ เป็นนักคิด และนักวิชาการที่มีบทบาทสูงที่สุดคนหนึ่งในวงการสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ส่วนด้านกฎหมาย เรื่อง คำแปลรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ค.ศ. 1958 เนื้อหาได้กล่าวถึงรัฐธรรมนูญฝรั่งเศส ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญที่ถูกนำมาใช้เป็นต้นแบบในการร่างรัฐธรรมนูญของหลาย ๆ ประเทศและถือเป็นรัฐธรรมนูญที่สำคัญรัฐธรรมนูญหนึ่งของโลก การแปลรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสนั้นก็ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนกฎหมายและต่อผู้สนใจทั่วไป

2. ในตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างและหน้าที่ของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยที่ปรากฏในการแปลในบทความจากวารสาร “เลอ มากาซีน” (Le Magazine) ของสมาคมฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นวารสารสองภาษา (ฝรั่งเศสและไทย) รายสามเดือน และสองเดือน รวมทั้งสิ้น 31 ฉบับ มีเนื้อหาที่เป็นภาษาฝรั่งเศส จำนวน 310 หน้า และเนื้อหาที่เป็นภาษาไทย จำนวน 310 หน้า ศึกษาในช่วง 7 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2545 -2551 ตั้งแต่ฉบับที่ 228 - 259 ในวารสารประกอบด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ หรือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศฝรั่งเศส หรือประชาคมผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศสประเทศอื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างตารางจัดเก็บข้อมูลเพื่อใช้ใน

การวิเคราะห์ข้อมูลหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย โดยมีการตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. คัดเลือกประโยคต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสที่แสดงหน่วยสร้างกรรมวาจกตามแนวทางที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศส จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาบันทึกลงในตารางจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลหน่วยสร้างกรรมวาจก

2. หาประโยคคู่เทียบแปลในภาษาไทยของประโยคกรรมวาจกในภาษาต้นฉบับทุกประโยค

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์และจำแนกประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและในฉบับแปลภาษาไทย

1.1 วิเคราะห์โครงสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศส

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยพิจารณาอัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสแต่ละประเภท ทั้งตัวบทเชิงวิชาการ และตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยร้อยละ

2. เปรียบเทียบโครงสร้างของหน่วยสร้างกรรมวาจกที่ปรากฏในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสกับคู่เทียบแปลฉบับภาษาไทย ได้แก่ การเปรียบเทียบหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่และการหาร้อยละ พร้อมนำเสนอโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเป็นตารางประกอบความเรียง โดยวิเคราะห์ข้อมูลอัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกและวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกแต่ละชนิดในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในตัวบทเชิงวิชาการและตัวบทไม่เป็นเชิงวิชาการ

ผลการศึกษาลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในตัวบทเชิงวิชาการและตัวบทไม่เป็นเชิงวิชาการ พบอัตราการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส ดังนี้ ในตัวบทเชิงวิชาการพบจำนวนร้อยละ 70.32 และในตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการพบจำนวนร้อยละ 29.68 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 อัตราการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกในตัวบทต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส

ตัวบทในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส	ความถี่	ร้อยละ
เชิงวิชาการ	443	70.32
ไม่เป็นเชิงวิชาการ	187	29.68
รวม	630	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นอัตราการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกในตัวบทต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสว่า ในตัวบทเชิงวิชาการพบอัตราการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกมากกว่าในตัวบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ

นอกจากนี้ยังพบว่า หน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสมีโครงสร้างประโยคกรรมวาจก 3 ลักษณะ

ได้แก่ 1) กรรมวาจกเลื่อนกรรม 2) กรรมวาจกไม่เลื่อนกรรม และ 3) วาจกกลาง โดยแบ่งประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ เป็น 5 ประเภท และแสดงอัตราการปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 อัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสแต่ละประเภท

รูปแบบที่	ประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศส	เชิงวิชาการ (ความถี่)	ร้อยละ	ไม่เป็นเชิงวิชาการ (ความถี่)	ร้อยละ
1	เลื่อนกรรม ปรากฏ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ Patient + être + participe passé + (par/de + agent)	218	49.21	73	39.04
2	เลื่อนกรรม ปรากฏ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ Patient + participe passé + (par/de + agent)	89	20.09	62	33.15
3	เลื่อนกรรม ปรากฏ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ Patient + se + tenses and aspects + (par/de + agent)	68	15.35	42	22.46
4	ไม่เลื่อนกรรม/ประธานไว้ตัวตน On + tenses and aspects	65	14.67	10	5.35
5	วากกกลาง ปรากฏ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ Patient + tenses and aspects + (par/de + agent)	3	0.68	0	0.00
รวมทั้งสิ้น		443	100	187	100

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นอัตราการปรากฏของหน่วยสร้างกรรมวาจกในรูปแบบที่ 1 มากที่สุด ทั้งในต้วบทเชิงวิชาการและต้วบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ในต้วบทเชิงวิชาการพบรูปแบบที่ 1 มากที่สุด จำนวนร้อยละ 49.21 รองลงมาคือ รูปแบบที่ 2 จำนวนร้อยละ 20.09 และที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแบบที่ 5 จำนวนร้อยละ 0.68 และต้วบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการพบรูปแบบที่ 1 มากที่สุด จำนวนร้อยละ 39.04 รองลงมาคือ รูปแบบที่ 2 จำนวนร้อยละ 33.15 และไม่พบรูปแบบที่ 5 ในต้วบทนี้ จากจำนวนที่พบดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาจกต้นแบบทั้งในบริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรมวาจกทั้งหมด ประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสที่พบในต้วบทเชิงวิชาการพบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 (ในตารางที่ 2) จำนวนร้อยละ 49.21 รองลงมาคือ รูปแบบที่ 2 จำนวนร้อยละ 20.09 และที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแบบที่ 5 จำนวนร้อยละ 0.68 ส่วนในต้วบทที่ไม่เป็นเชิงวิชาการพบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1 จำนวนร้อยละ 39.04 รองลงมาคือ รูปแบบที่ 2 จำนวนร้อยละ 33.15 และไม่พบรูปแบบที่ 5 ในต้วบทนี้

2. ประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศส

สามารถแบ่งประเภทของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วย

กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วย Être ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ ผู้กระทำปรากฏ และผู้กระทำไม่ปรากฏ ดังแสดงเป็นกรอบได้ดังนี้ Patient + être + participe passé + (par/de + agent)

1.1 กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วยที่ปรากฏผู้กระทำ

กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วย Être + participe passé (The Past Participle) ที่ปรากฏผู้กระทำในประโยคกรรมวาจก และนำด้วยบุพบท “par” หรือ “de” ที่เป็นตัวบ่งชี้ผู้กระทำที่ปรากฏเป็นการคัดเลือกได้ ยกตัวอย่างเช่น

Sa prorogation peut être autorisée par le Parlement.

(Coty and The Members of the Charles de Gaulle Government, 1958)

1.2 กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วยที่ไม่ปรากฏผู้กระทำ

กรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วย Être + participe passé ที่ไม่ปรากฏผู้กระทำในประโยคกรรมวาจก ยกตัวอย่างเช่น

Voici, la figure idéale du soldat telle qu'elle était décrite encore au début du XVIIIe siècle.

(Foucault, 1975)

2. กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วย

กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วย Être คงเหลือแต่รูปกรรมา participe passé ในความหมายที่เป็นกรรมาจก สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ ผู้กรรมาทำปรกรรมา และผู้กรรมาไม่ปรกรรมา ดังแสดงเป็นกรรมาบได้ดังนี้

Patient + participe passé + (par/de + agent)

2.1 กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วยที่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ

กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วย Être คงเหลือแต่รูปกรรมา participe passé ในความหมายที่เป็นกรรมาจกที่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ และนำด้วยบุพบท “par” หรือ “de” ที่เป็นตัวบ่งชี้ผู้กรรมาทำที่ปรกรรมาเป็นกรรมาเลือกได้ ยกตัวอย่างเช่น

Le plus grand des bâtiments, construit en 1791, par Toussaint Barré.

(Alliance française Bangkok, 2002, 2008)

2.2 กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วยที่ไม่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ

กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่โครงสร้างลตรูปรกรรมาช่วย Être คงเหลือแต่รูปกรรมา participe passé ในความหมาย ที่เป็นกรรมาจกที่ไม่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ ยกตัวอย่างเช่น

Fondée en 1886, la maison Fauchon...

(Alliance française Bangkok, 2002, 2008)

3. กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่รูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา

กรรมาจกเลื้อนกรรมาแบบ Verbal Form Pronominal หรือรูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา และมีความหมายเป็นกรรมาจก โดยที่ประธานของประโยคเป็นลิ่งไม่มีชีวิต (Inanimate) สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ ผู้กรรมาทำปรกรรมา และผู้กรรมาไม่ปรกรรมา ดังแสดงเป็นกรรมาบได้ดังนี้

Patient + se + tenses and aspects (กรรมาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) + (par/de + agent)

3.1 กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่รูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา ที่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ

กรรมาจกเลื้อนกรรมาแบบ Verbal Form Pronominal หรือรูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา และมีความหมายเป็นกรรมาจก โดยที่ประธานของประโยคเป็นลิ่งไม่มีชีวิต ที่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ ยกตัวอย่างเช่น

Le Conseil constitutionnel se renouvelle partiers tous les trois ans.

(Coty et al., 1958)

3.2 กรรมาจกเลื้อนกรรมาที่รูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา ที่ไม่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ

กรรมาจกเลื้อนกรรมาแบบ verbal form pronominal หรือรูปกรรามีสรรพนาม se ปรกรรมา และมีความหมายเป็นกรรมาจก โดยที่ประธานของประโยคเป็นลิ่งไม่มีชีวิต ที่ไม่ปรกรรมาผู้กรรมาทำ ยกตัวอย่างเช่น

412 marques se partagent cette industrie...

(Alliance française Bangkok, 2002, 2008)

4. กรรมาจกไม่เลื้อนกรรมา

กรรมาจกไม่เลื้อนกรรมาในหน่วยสรรพกรรมาจกภาษาฝรั่งเศสมีหนึ่งรูปแบบ คือ กรรมาจกไม่เลื้อนกรรมาที่ขึ้นต้นด้วยสรรพนามประธาน “on” หรือ Impersonal subject (กรรมาจกประธานไร้ตัวตน) เพื่อลดความสำคัญของผู้กรรมาทำลง ดังแสดงเป็นกรรมาบได้ดังนี้

On + tenses and aspects (กรรมาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) ยกตัวอย่างเช่น

On a fait la machine dont on a besoin: on a redressé peu à peu les postures;...

(Foucault, 1975)

5. วาจกกลาง

กรรมาในโครงสร้างของวาจกกลางจะใช้เป็นสรรพกรรมาเหมือนในกรรมาจก แต่ผู้รับ/ผู้ถูกกรรมาทำ จะอยู่ในตำแหน่งประธานเช่นเดียวกันกับกรรมาจกในหน่วยสรรพกรรมาจกภาษาฝรั่งเศส สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ ผู้กรรมาทำปรกรรมา และผู้กรรมาไม่ปรกรรมา ดังแสดงเป็นกรรมาบได้ดังนี้

Patient + tenses and aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) + (par/de + agent)

5.1 กริยาในโครงสร้างของวากยสัมพันธ์ที่ปรากฏผู้กระทำ

กริยาในโครงสร้างของวากยสัมพันธ์เป็นกรรมกริยาเหมือนในกรรตุวากยสัมพันธ์ที่ปรากฏผู้กระทำ และนำด้วยบุพบท “par” หรือ “de” ที่เป็นตัวบ่งชี้ผู้กระทำที่ปรากฏเป็นการกเลือกได้ ยกตัวอย่างเช่น

Elle individualise les corps par une localisation...
(Foucault, 1975)

5.2 กริยาในโครงสร้างของวากยสัมพันธ์ที่ไม่ปรากฏผู้กระทำ

กริยาในโครงสร้างของวากยสัมพันธ์เป็นกรรมกริยาเหมือนในกรรตุวากยสัมพันธ์ที่ไม่ปรากฏผู้กระทำ ยกตัวอย่างเช่น

Le corps humain entre dans une machinerie de pouvoir...
(Foucault, 1975)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและจำแนกประเภทของหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ในฉบับแปลภาษาไทยที่พบเป็นคู่แปลของหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์แต่ละรูปแบบในภาษาฝรั่งเศส ได้มีการนำผลการศึกษาหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ในภาษาฝรั่งเศสมาเปรียบเทียบกับคู่เทียบแปลฉบับภาษาไทย โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การจำแนกหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ในภาษาไทยตามแนวทางของอัญชลี สิงห์น้อย วงศ์วัฒนา (Singnoi Wongwattana, 2013) ซึ่งแบ่งเป็นหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์แบบและกรรมวากยสัมพันธ์ที่ลดความเป็นต้นแบบ จำแนกได้เป็น 6 ชนิด ดังนี้ 1) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงลบ 2) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงบวก 3) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยกลาง 4) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมกริยาแปลงเป็นนาม 5) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์ 6) หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมประธานไร้ตัวตน โดยได้เปรียบเทียบชนิดและรูปแบบโครงสร้างและวากยสัมพันธ์ ที่พบในหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ในฉบับแปลภาษาไทยที่พบเป็นคู่แปลของหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์

รูปแบบในภาษาฝรั่งเศส เพื่อทราบถึงลักษณะร่วมและข้อแตกต่างระหว่างหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ของทั้งสองภาษาในงานวิจัยนี้มีการใช้ตัวอย่างเพื่อเป็นการให้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ให้ผู้อ่านเข้าใจตรงกับผู้วิจัย ดังนี้

ชพ หมายถึง เพศชายพหูพจน์

ชอ หมายถึง เพศชายเอกพจน์

ญอ หมายถึง เพศหญิงเอกพจน์

ญพ หมายถึง เพศหญิงพหูพจน์

กช หมายถึง กริยาช่วย

จากการศึกษาชนิดและรูปแบบโครงสร้างและวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ในภาษาฝรั่งเศส ที่มีคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทย สามารถเปรียบเทียบชนิดและรูปแบบโครงสร้างและวากยสัมพันธ์ ได้ดังนี้

1. หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ต้นแบบ: หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงลบ

หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ต้นแบบในภาษาฝรั่งเศสคือ หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงลบที่มีทั้งความหมายนัยเชิงลบและไม่เป็นนัยเชิงลบ (นัยกลาง) ในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส พบการใช้หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ต้นแบบทั้งในปริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ทั้งหมด ในขณะที่หน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์ต้นแบบในภาษาไทยคือหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงลบ โดยทั่วไปหน่วยสร้างกรรมวากยสัมพันธ์กรรมนัยเชิงลบในภาษาไทยมีรูปแบบที่บ่งชี้กรรมวากยสัมพันธ์ด้วยกริยาช่วย ถูก หรือ โดน ตัวอย่าง ดังนี้

(1) ก. กรรตุวากย

On note les absents sur un registre.

เขา บันทึก ชพ ผู้ที่ขาดเรียน ใน ชอ ทะเบียน

‘เขابันทึกผู้ที่ขาดเรียนไว้ในทะเบียน

ช. กรรมวากย

Les absents sont notés sur un registre.

ชพ ผู้ที่ขาดเรียน ถูก บันทึก ใน ชอ ทะเบียน

‘ผู้ที่ขาดเรียนถูกบันทึกไว้ในทะเบียน’

(Foucault, 1975) [in French]

(Phoktham, 2011) [in Thai]

2. หน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวก หน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวกเป็นหน่วยสร้างกรรมวาจกที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทย มีกริยาในกรรมวาจกบ่งด้วยกริยาช่วย ได้รับ ซึ่งแสดงนัยว่าประธานได้รับประโยชน์ และในบางบริบทอาจใช้แทนกรรมวาจกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ เมื่อประธานได้รับผลเชิงบวก ในขณะที่หน่วยสร้างกรรมวาจกต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส คือหน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาจกด้วยกริยาช่วย Être+ participe passé รวมถึงหน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมที่ลดความเป็นต้นแบบที่โครงสร้างลดรูปกริยาช่วย Être คงเหลือแต่รูปกริยา participe passé ในความหมายที่เป็นกรรมวาจก สามารถมีได้ใช้ทั้งในความหมายนัยเชิงลบ นัยเชิงบวกและไม่เป็นนัยเชิงลบ (นัยกลาง) ตามบริบท ซึ่งหน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมนัยเชิงบวกเป็นชนิดที่ปรากฏใช้ไม่มากนักในคู่เทียบแปล ตัวอย่าง ดังนี้

(2) ก. กรรมตุวาจก

Le Parlement peut autoriser sa prorogation.
ขอ รัฐสภา กข สามารถ อนุมัติ ญอ การขยาย
ระยะ

‘รัฐสภาสามารถอนุมัติการขยายระยะเวลาได้’

ข. กรรมวาจก

Sa prorogation peut être autorisée par le
Parlement.

ญอ การขยาย สามารถ กข อนุมัติ จาก ขอ
รัฐสภา

‘การขยายระยะเวลาต้องได้รับอนุมัติจากรัฐสภา’

(Coty, et al.,1958) [in French]

(Boramanan, 2005) [in Thai]

(3) ก. กรรมตุวาจก

Gabrielle Chanel imagine Chanel N°5 .

กาเบรียล ชาแนล คิดค้น น้ำหอม Chanel N°5
‘กาเบรียล ชาแนลคิดค้นน้ำหอม Chanel N°5’

ข. กรรมวาจก

Chanel N°5 est imaginé par Gabrielle
Chanel.

น้ำหอม Chanel N°5 กข คิดค้น โดย
กาเบรียล ชาแนล

‘น้ำหอม Chanel N°5 ถูกคิดค้นโดยกาเบรียล
ชาแนล’

(Alliance française Bangkok, 2002, 2008)

[in French] [in Thai]

3. หน่วยสร้างกรรมวาจกนัยกลาง

หน่วยสร้างกรรมวาจกนัยกลางเป็นหน่วยสร้างกรรมวาจกที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทยอีกชนิดหนึ่ง พบทั้งที่เป็นแบบเลื่อนกรรมและไม่เลื่อนกรรม ได้แก่กรรมวาจกเลื่อนกรรมไปหน้า กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม กรรมวาจกเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์ และกรรมวาจกไม่เลื่อนกรรมประธานไว้ตัวตน ดังนี้

3.1 หน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมไปหน้า

หน่วยสร้างกรรมวาจกเลื่อนกรรมไปหน้าเป็นหน่วยสร้างที่ผู้ทรงสภาพในประโยคกรรมวาจกจะมีการเลื่อนกรรมไปเป็นประธานในประโยคกรรมวาจก และผู้กระทำปรากฏเป็นการเลือกได้หรือไม่ปรากฏ โดยไม่มีกริยาช่วยใด ๆ เป็นตัวบ่งกรรมวาจก การที่จะบอกได้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นกรรมวาจกหรือไม่นั้นต้องอาศัยหน้าที่ที่ปรากฏในบริบท ในหน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ ปรากฏใช้หน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสที่มีคู่เทียบแปลเป็นกรรมวาจกเลื่อนกรรมไปหน้ามากที่สุด ตัวอย่างดังนี้

(4) ก. กรรมตุวาจก

Toussaint Barré construit le plus grand des
bâtiments.

ตูแซงต์ บาร์เร ก่อสร้าง ขอ ที่สุด ใหญ่ ชพ
อาคาร

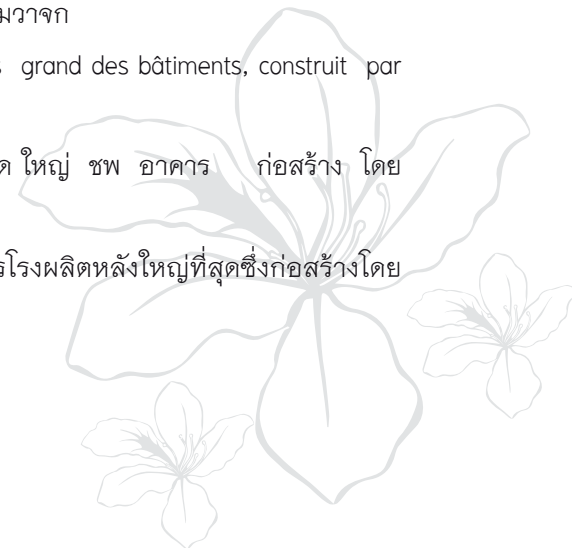
‘ตูแซงต์ บาร์เรก่อสร้างอาคารโรงผลิตหลังใหญ่
ที่สุด’

ข. กรรมวาจก

Le plus grand des bâtiments, construit par
Toussaint Barré,

ขอ ที่สุด ใหญ่ ชพ อาคาร ก่อสร้าง โดย
ตูแซงต์ บาร์เร

‘อาคารโรงผลิตหลังใหญ่ที่สุดซึ่งก่อสร้างโดย
ตูแซงต์ บาร์เร’

(Alliance française Bangkok, 2002–2008)

[in French] [in Thai]

(5) ก. กรรตุวจาก

On étend l' Union européenne

เขา ขยาย ญอ สหภาพ ยุโรป

'เขาขยายสหภาพยุโรป'

ข. กรรตวจาก

L' Union européenne s' étend

ญอ สหภาพ ยุโรป ถูก ขยาย

'สหภาพยุโรปขยายอาณาเขต'

(Alliance française Bangkok, 2002–2008)

[in French] [in Thai]

3.2 กรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นนาม

กรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นนามเป็นลักษณะที่กรรียาสกรรตถูกแปลงเป็นนาม มีการเลือกระดับกรรตตรงผู้ทรงสภาพในประโยคกรรตวจากไปเป็นประธานในประโยคกรรตวจาก ประธานผู้กระทำในกรรตวจากจะถูกลดระดับเป็นกรรตอ้อมหรือไม่ปรากฏในประโยคกรรตวจาก และกรรียาสกรรตถูกแปลงเป็นนามบ่งด้วยตัวบ่งการแปลงเป็นนาม (Nominalizer) ได้แก่ การ ความ และ ที่ ซึ่งจะปรากฏตามกรรียาหลัก ได้แก่ ได้รับ มี และเป็น หากผู้กระทำปรากฏจะบ่งด้วยบุพบท ได้แก่ จาก ใน โดย และ ของ ในส่วนของหน่วยสร้างกรรตวจากภาษาฝรั่งเศสที่พบคู่เทียบแปลเป็นกรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นนามในภาษาไทย ตัวอย่างดังนี้

(6) ก. กรรตวจาก

On élit le Président de la République

เขา เลือกตั้ง ซอ ประธานาธิบดี แห่ง ญอ สาธารณรัฐ

'เขาเลือกตั้งประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐ'

ข. กรรตวจาก

Le Président de la République est élu.

ซอ ประธานาธิบดี แห่ง ญอ สาธารณรัฐ ได้รับเลือกตั้ง

'ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐได้รับการเลือกตั้ง'

(Coty, et al.,1958) [in French]

(Boramanan, 2005) [in Thai]

3.3 กรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นสภาพการณ

กรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นสภาพการณเป็นหน่วยสร้างที่มีโครงสร้างคล้ายกับประโยคกรรียาอกรรตที่มีประธานเป็นผู้ทรงสภาพและมีกรรียาสภาพการณ (Stative Verb) โดยทั่วไป แต่กรรียาสภาพการณนั้นแปลงมาจากกรรียาสกรรตโดยการใช้หน่วยคำ นำ เติมหน้ากรรียาสกรรต เช่น นำรัก นำเกลียด นำดู นำดี ฯลฯ หน่วยสร้างกรรตวจากชนิดนี้มักไม่ปรากฏผู้กระทำ ซึ่งหน่วยสร้างกรรตวจากภาษาฝรั่งเศสที่ศึกษาในครั้งนี ไม่พบคู่เทียบแปลภาษาไทยที่เป็นกรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นสภาพการณ

3.4 กรรตวจากไม่เลื้อนกรรต/ประธานไร้ตัวตน

กรรตวจากไม่เลื้อนกรรต/ประธานไร้ตัวตนเป็นกรรตวจากชนิดเดียวที่ไม่เลื้อนกรรต ยังคงกรรตและประธานไว้ในตำแหน่งเดียวกันกับที่ปรากฏในประโยคกรรตวจาก มีการเพิ่มประธานผู้กระทำที่ไม่มีตัวตนด้วยการใช้สรรพนามไร้ตัวตน กรรตวจากชนิดนี้มักปรากฏเป็นหน่วยสร้างที่สลับใช้กับกรรตวจากเลื้อนกรรตกรรียาแปลงเป็นนามในภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ ในส่วนของหน่วยสร้างกรรตวจากภาษาฝรั่งเศส พบคู่เทียบแปลเป็นกรรตวจากไม่เลื้อนกรรตประธานไร้ตัวตน ดังตัวอย่างดังนี้

(7) ก. กรรตวจาก

On a assisté à un renouveau d'intérêt pour les bières traditionnelles

เขา กช เข้าร่วม ใน ซอ การหันกลับ แห่ง ความสนใจ เพื่อ ญพ เบียร์ โบราณ

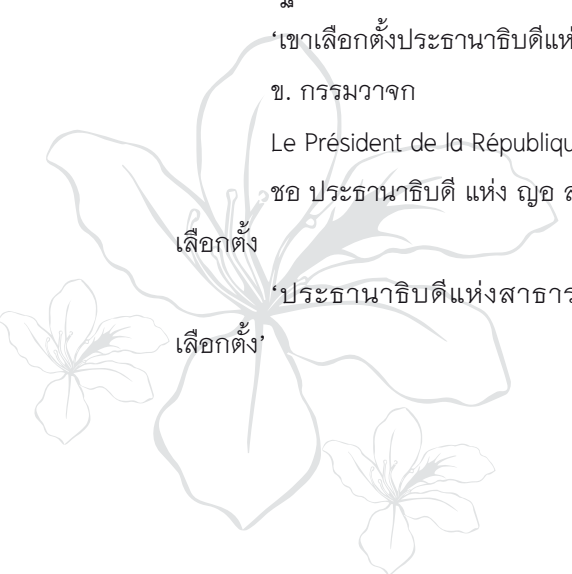
'เขาหันมาสนใจเบียร์โบราณกัน'

ข. กรรตวจาก

On a assisté à un renouveau d'intérêt pour les bières traditionnelles

ผู้คน กช เข้าร่วม ใน ซอ การหันกลับ แห่ง ความสนใจ เพื่อ ญพ เบียร์ โบราณ

'ผู้คนหันมาสนใจเบียร์โบราณกัน'

ค. กรรมวากจกต้นแบบ:

Les bières traditionnelles a été assistées à un
renouveau d' intérêt

ญพ เบียร์ โบราณ กช ถูก เข้าร่วม ใน ขอ
การหันกลับ แห่ง ความสนใจ

‘เบียร์โบราณถูกหันมาสนใจ’

(Alliance française Bangkok, 2002–2008)

[in French] [in Thai]

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษารวบรวมเปรียบเทียบหน่วยสร้าง
กรรมวากจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยสรุปได้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏหน่วย
สร้างกรรมวากจกภาษาฝรั่งเศส

ผลการศึกษารวบรวมวิเคราะห์ลักษณะการปรากฏ
หน่วยสร้างกรรมวากจกภาษาฝรั่งเศสในศัพท์เชิงวิชาการ
และศัพท์ไม่เป็นเชิงวิชาการ พบอัตราการปรากฏหน่วย
สร้างกรรมวากจกในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส ในศัพท์เชิง
วิชาการ จำนวนร้อยละ 70.32 และในศัพท์ที่ไม่เป็นเชิง
วิชาการ จำนวนร้อยละ 29.68 หน่วยสร้างกรรมวากจกใน
ภาษาฝรั่งเศสมีโครงสร้างประโยคกรรมวากจก 3 ลักษณะ
ได้แก่ 1) กรรมวากจกเลื่อนกรรม 2) กรรมวากจกไม่เลื่อน
กรรม และ 3) วากจกกลาง โดยแบ่งประเภทของหน่วยสร้าง
กรรมวากจกภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ เป็น 5 ประเภท
ดังนี้

1. กรรมวากจกเลื่อนกรรมที่ปั้งชี้กรรมวากจกด้วย
กริยาช่วยที่ปรากฏผู้กระทำ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ (Patient
+ être + participe passé + (par/de + agent))

2. กรรมวากจกเลื่อนกรรมที่โครงสร้างลดรูป
กริยาช่วยที่ปรากฏผู้กระทำ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ (Patient
+ participe passé + (par/de + agent))

3. กรรมวากจกเลื่อนกรรมที่รูปกริยามี
สรรพนาม se ปรากฏ ที่ปรากฏผู้กระทำ/ไม่ปรากฏ
ผู้กระทำ (Patient + se + tenses and aspects (กริยา
ที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) + (par/de + agent))

4. กรรมวากจกไม่เลื่อนกรรมที่ขึ้นต้นด้วย
สรรพนามประธาน “on” (กรรมวากจกประธานไร้ตัวตน)

(On + tenses and aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและ
การณ์ลักษณะ))

5. กริยาในโครงสร้างของวากจกกลางที่ปรากฏ
ผู้กระทำ/ไม่ปรากฏผู้กระทำ (Patient + tenses and
aspects (กริยาที่ผันไปตามกาลและการณ์ลักษณะ) +
(par/de + agent))

งานวิจัยนี้พบว่า มีการปรากฏของกรรมวากจกใน
รูปแบบที่ 1 มากที่สุด ทั้งในศัพท์เชิงวิชาการและศัพท์
ที่ไม่เป็นเชิงวิชาการ ในศัพท์เชิงวิชาการพบรูปแบบที่ 1
มากที่สุด จำนวนร้อยละ 49.21 รองลงมาคือ รูปแบบที่ 2
จำนวนร้อยละ 20.09 และที่พบน้อยที่สุดคือ รูปแบบที่ 5
จำนวนร้อยละ 0.68 และศัพท์ที่ไม่เป็นเชิงวิชาการพบ
รูปแบบที่ 1 มากที่สุด จำนวนร้อยละ 39.04 รองลงมาคือ
รูปแบบที่ 2 จำนวนร้อยละ 33.15 และไม่พบรูปแบบที่ 5
ในศัพท์นี้ จากจำนวนที่พบดังกล่าวแสดงให้เห็นถึง
การปรากฏหน่วยสร้างกรรมวากจกต้นแบบทั้งในบริบท
เชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดใน
บรรดาหน่วยสร้างกรรมวากจกทั้งหมด

2. การเปรียบเทียบหน่วยสร้างกรรมวากจกใน
ภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบหน่วยสร้างกรรมวากจก
ในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยได้จำแนกประเภทของหน่วย
สร้างกรรมวากจกในฉบับแปลภาษาไทยที่พบเป็นคู่แปล
ของหน่วยสร้างกรรมวากจกแต่ละรูปแบบในภาษาฝรั่งเศส
โดยนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การจำแนกหน่วยสร้าง
กรรมวากจกในภาษาไทยตามแนวทางของอัญชลี สิงห์น้อย
วงศ์วัฒนา (Singnoi Wongwattana, 2013) ได้ปรากฏผล ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบชนิดและรูปแบบโครงสร้าง
และวากยสัมพันธ์

ผลการศึกษารวบรวมเปรียบเทียบชนิดและรูปแบบ
โครงสร้างและวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างกรรมวากจกใน
ภาษาฝรั่งเศสที่มีคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทย มีดังนี้

2.2.1 หน่วยสร้างกรรมวากจกต้นแบบ:

หน่วยสร้างกรรมวากจกเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ

พบหน่วยสร้างกรรมวากจกต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส
คือ หน่วยสร้างกรรมวากจกเลื่อนกรรมที่ปั้งชี้กรรมวากจก
ด้วยกริยาช่วย Être+ participe passé มีทั้งความหมาย

นัยเชิงลบ นัยเชิงบวก และไม่เป็นนัยเชิงลบ (นัยกลาง) ในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสพบการใช้หน่วยสร้างกรรมวาทจากต้นแบบทั้งในบริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรมวาทจากทั้งหมด ในขณะที่คู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยพบหน่วยสร้างกรรมวาทจากต้นแบบในภาษาไทย คือหน่วยสร้างกรรมวาทจากเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ

2.2.2 หน่วยสร้างกรรมวาทจากเลื่อนกรรมนัยเชิงบวก

หน่วยสร้างกรรมวาทจากต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส คือหน่วยสร้างกรรมวาทจากเลื่อนกรรมที่บ่งชี้กรรมวาทด้วยกริยาช่วย Être+ participe passé รวมถึงหน่วยสร้างกรรมวาทจากเลื่อนกรรมที่ลดความเป็นต้นแบบที่โครงสร้างลดรูปกริยาช่วย Être คงเหลือแต่รูปกริยา participe passé ในความหมายที่เป็นกรรมวาท สามารถมิได้ใช้ทั้งในความหมายนัยเชิงลบ นัยเชิงบวก และไม่เป็นนัยเชิงลบ (นัยกลาง) ตามบริบท ซึ่งหน่วยสร้างกรรมวาทจากเลื่อนกรรมนัยเชิงบวกที่ปรากฏใช้ในคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทย

2.2.3 หน่วยสร้างกรรมวาทจากนัยกลาง

หน่วยสร้างกรรมวาทจากนัยกลางเป็นหน่วยสร้างกรรมวาทที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทยอีกชนิดหนึ่ง พบทั้งที่เป็นแบบเลื่อนกรรมและไม่เลื่อนกรรม ได้แก่ กรรมวาทจากเลื่อนกรรมไปหน้า กรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม กรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์ และกรรมวาทจากไม่เลื่อนกรรมประธานไร้ตัวตน ดังนี้

กรรมวาทจากเลื่อนกรรมไปหน้า เป็นหน่วยสร้างที่ผู้ทรงสภาพในประโยคกรรมวาทจะมีการเลื่อนกรรมไปเป็นประธานในประโยคกรรมวาท และผู้กระทำปรากฏเป็นการกเลือกได้หรือไม่ปรากฏ โดยไม่มีกริยาช่วยใด ๆ เป็นตัวบ่งกรรมวาท หน้าที่ที่ปรากฏในบริบทจะบอกได้ว่าประโยคนั้น ๆ เป็นกรรมวาทหรือไม่ จากการศึกษาหน่วยสร้างกรรมวาทจากภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ ปรากฏใช้ในคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยเป็นกรรมวาทจากเลื่อนกรรมไปหน้ามากที่สุด

กรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนาม เป็นลักษณะที่กริยากรรมถูกแปลงเป็นนาม มีการเลื่อน

ระดับกรรมตรงผู้ทรงสภาพในประโยคกรรมวาทไปเป็นประธานในประโยคกรรมวาท ประธานผู้กระทำในกรรมวาทจะถูกลดระดับเป็นกรรมอ้อมหรือไม่ปรากฏในประโยคกรรมวาท และกริยากรรมถูกแปลงเป็นนาม บ่งด้วยตัวบ่งการแปลงเป็นนาม จากการศึกษาหน่วยสร้างกรรมวาทจากภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ ปรากฏใช้ในคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยกรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นนามในภาษาไทย

กรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์เป็นหน่วยสร้างที่มีโครงสร้างคล้ายกับประโยคกริยากรรมที่มีประธานเป็นผู้ทรงสภาพและมีกริยาสภาพการณ์โดยทั่วไป แต่กริยาสภาพการณ์นั้นแปลงมาจากกริยากรรมโดยการใช้นิพจน์คำนำหน้าหน้ากริยากรรม ซึ่งหน่วยสร้างกรรมวาทจากชนิดนี้มักไม่ปรากฏผู้กระทำ จากการศึกษาหน่วยสร้างกรรมวาทจากภาษาฝรั่งเศสไม่พบคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยที่เป็นกรรมวาทจากเลื่อนกรรมกริยาแปลงเป็นสภาพการณ์

กรรมวาทจากไม่เลื่อนกรรม/ประธานไร้ตัวตน เป็นกรรมวาทชนิดเดียวที่ไม่เลื่อนกรรม ยังคงกรรมและประธานไว้ในตำแหน่งเดียวกันกับที่ปรากฏในประโยคกรรมวาทมีการเพิ่มประธานผู้กระทำที่ไม่มีตัวตนด้วยการใช้สรรพนามไร้ตัวตน กรรมวาทจากชนิดนี้มักปรากฏเป็นหน่วยสร้างที่สลับใช้กับกรรมวาทจากเลื่อนกรรมนัยเชิงลบในภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ จากการศึกษาหน่วยสร้างกรรมวาทจากภาษาฝรั่งเศสในรูปแบบต่าง ๆ ปรากฏใช้ในคู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยเป็นกรรมวาทจากไม่เลื่อนกรรมประธานไร้ตัวตน

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาเรื่อง การศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โครงสร้างกรรมวาทในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย พบว่า ลักษณะการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาทจากภาษาฝรั่งเศสในต้นฉบับเชิงวิชาการและต้นฉบับไม่เป็นเชิงวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง 5 ประเภท และหน่วยสร้างกรรมวาทจากต้นแบบ และกรรมวาทที่ลดความเป็นต้นแบบในภาษาไทยทั้ง 6 ชนิด มีการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาทจากต้นแบบในภาษาฝรั่งเศส (รูปแบบที่ 1) ทั้งในบริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรม

วาทกรรมทั้งหมด พบการใช้ในบริบทความหมายทั้งนัยเชิงลบ นัยเชิงบวก และนัยกลาง ในขณะที่คู่เทียบแปลในฉบับภาษาไทยพบหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากต้นแบบในภาษาไทย คือหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ ซึ่งจากจำนวนที่พบนี้ทำให้เห็นว่า หน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากต้นแบบในภาษาฝรั่งเศสได้มีการใช้เป็นที่แพร่หลาย โดยเฉพาะในตัวบทเชิงวิชาการ ในขณะที่หน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากต้นแบบในภาษาไทยที่เป็นหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากเลื่อนกรรมนัยเชิงลบ มีการใช้ในวงที่จำกัดมากกว่า

ผลจากการศึกษาลักษณะการใช้หน่วยสร้างกรรมวาทกรรมในภาษาฝรั่งเศสในงานวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ Buddhapong (2001) ที่ได้ศึกษาเรื่องการแทนที่รูปกรรมวาทกรรมแบบ être + participe passé โดยใช้รูปกริยา Pronominal (รูปกริยาที่มีสรรพนาม se ปรากฏ) พบว่า แม้โครงสร้างกรรมวาทกรรมทั้งสองแบบนี้จะมีความหมายอย่างเดียวกัน แต่ไม่สามารถแทนที่กันได้ในทุกกรณี แต่รูปกริยา Pronominal จะใช้แทนที่รูปกรรมวาทกรรมแบบ être + participe passé ในกรณีที่ประธานของประโยคเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตและไม่ปรากฏผู้กระทำ ซึ่งจากงานวิจัยของ Dubois & Lagane (1997) และ Buddhapong (2001) ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปกริยาที่มีสรรพนาม se ปรากฏ ที่มีความหมายเป็นกรรมวาทกรรมสอดคล้องกับการศึกษาของ Buddhapong (2010) ที่กล่าวถึงการเรียงลำดับโครงสร้างนามวลีในภาษาฝรั่งเศสที่มีความหมายเป็นกรรมวาทกรรมว่า เกิดจากสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ ที่ไม่ใช่บุคคล (Impersonal) ไม่ระบุผู้กระทำ มักใช้เพื่อเน้นไปที่เหตุการณ์หรือสถานการณ์มากกว่าผู้กระทำ เป็นโครงสร้างที่ลดความสำคัญของผู้กระทำลง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์รูปประโยคกรรตุวาทกรรมไม่เลื่อนกรรมที่ขึ้นต้นด้วยสรรพนามประธาน “on” ซึ่งเป็น Impersonal-subject หรือโครงสร้างที่ลดความสำคัญของผู้กระทำลง แต่ยังคงอยู่ในตำแหน่งประธานของประโยค อีกทั้ง สอวถ์ มะลิกุล (Malikul, 2013) ยังชี้ให้เห็นข้อสังเกตอื่น ๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนเป็นประโยคกรรมวาทกรรม ดังนี้ คือ 1) มีกริยาที่ไม่ต้องการกรรมตรง (Verbes Intransitifs) อยู่ 3 ตัว ที่สามารถทำเป็นกรรมวาทกรรมได้ คือ กริยา obéir, déobéir, pardonner ซึ่งปกติกริยาทั้ง 3 ตัวนี้จะตามด้วยบุพบท à และค่านามที่ตามจะเป็นกรรมรอง ซึ่งงานวิจัยนี้

ไม่ค้นพบกริยาที่ตามด้วยบุพบท à + กรรมรอง ในความหมายที่เป็นกรรมวาทกรรม และจากงานวิจัยนี้ค้นพบว่า มีการใช้บุพบท “par” มากกว่า “de” ในการบ่งชี้ผู้กระทำในประโยคกรรมวาทกรรม

จากผลการศึกษาข้างพบว่า มีการปรากฏหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมในต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสมากกว่าฉบับแปลในภาษาไทย และพบการใช้หน่วยสร้างกรรมวาทกรรมจากต้นแบบทั้งในบริบทเชิงวิชาการและไม่เป็นเชิงวิชาการเป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของผู้วิจัยและสอดคล้องกับการศึกษาของ Buddhapong (2010) ที่ได้ศึกษาความแตกต่างในการใช้กรรมวาทกรรมภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย พบว่าในภาษาฝรั่งเศส กรรมวาทกรรมจะเกิดขึ้นภายใต้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวเรื่องมากกว่าด้านความหมาย และส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับความต่อเนื่องของประเด็นเนื้อหาและข้อจำกัดของโครงสร้างกริยา กรรมวาทกรรมในภาษาไทย ส่วนใหญ่จะเกิดจากปัจจัยทางด้านความหมาย และพบการใช้กรรมวาทกรรมในภาษาฝรั่งเศสมากกว่าในภาษาไทย หน่วยสร้างกรรมวาทกรรมในภาษาฝรั่งเศสมักใช้เพื่อเน้นผู้ถูกกระทำมากกว่าผู้กระทำ ซึ่งแตกต่างจากภาษาไทยที่มักเน้นผู้กระทำ นอกจากนี้ยังพบว่าหน่วยสร้างกรรมวาทกรรมในภาษาฝรั่งเศสจะปรากฏผู้ถูกกระทำเสมอ แต่กรรมวาทกรรมในภาษาไทย ผู้ถูกกระทำอาจปรากฏหรือไม่ปรากฏได้ ในขณะที่ผู้กระทำของกรรมวาทกรรมทั้งในภาษาไทยและภาษาฝรั่งเศสอาจละทิ้งหรือไม่ปรากฏได้เช่นกัน

นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้สรรพนาม “On” มีบริบทแตกต่างจากโครงสร้างกรรมวาทกรรมทั่วไป และไม่มีโครงสร้างกรรมวาทกรรมในเชิงไวยากรณ์ แต่เป็นอีกตัวอย่างของการลดบทบาทผู้กระทำ (Agent) ที่พบในภาษาฝรั่งเศส สรรพนาม “On” ใช้เพื่อหลีกเลี่ยงการระบุผู้กระทำที่ชัดเจน แต่ยังคงบทบาทเชิงกรรตุวาทกรรมในโครงสร้างประโยค ในบางกรณีการวิเคราะห์ประโยคกรรตุวาทกรรม (Active Voice) ถูกนำมาใช้เพื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างกรรมวาทกรรม (Passive Voice) เพื่อแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้กระทำ (Agent) และผู้ถูกกระทำ (Patient) ในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทย

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและความแตกต่างของรูปแบบโครงสร้างและวากยสัมพันธ์ของหน่วยสร้างกรรมวาจกภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยบริบทในการใช้ภาษา รวมถึงวิธีการแปลหน่วยสร้างกรรมวาจกจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย การเรียนรู้หน่วยสร้างกรรมวาจกในภาษาฝรั่งเศสและภาษาไทยนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียนและผู้สนใจภาษาทั้งสองภาษา หน่วยสร้างกรรมวาจกเป็นโครงสร้างประโยคที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างประธาน กริยา และกรรม ความเข้าใจในหน่วยสร้างกรรมวาจกจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์โครงสร้างประโยค แปลภาษา และใช้ภาษาอย่างถูกต้องแม่นยำ เปรียบเสมือนการวางรากฐานที่มั่นคงในการเรียนรู้ภาษาฝรั่งเศสอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากการศึกษาเชิงเปรียบเทียบหน่วยสร้างกรรมวาจกจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการศึกษาลักษณะโครงสร้างและหน้าที่ของหน่วยสร้างกรรมวาจกของภาษาอื่น ๆ ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

การศึกษาครั้งนี้ได้นำข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์มาจก

ภาษาเขียนที่ปรากฏมีตีพิมพ์ในรูปแบบของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่โดยทั่วไป และงานเขียนประเภทให้ข้อมูลที่เป็นหนังสือและตำราที่มีคู่แปลจากภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยเท่านั้น ผู้ที่สนใจอาจศึกษาการแปลหน่วยสร้างกรรมวาจกจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยจากภาษาเขียนที่ปรากฏใช้ในอินเทอร์เน็ต เช่น ข้อเขียนทางเฟซบุ๊ก อินสตาแกรม ฯลฯ และจากภาษาพูด เช่น รายการข่าว สารคดี ฯลฯ ซึ่งอาจพบรูปแบบการใช้และกลวิธีการแปลที่แตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่สนใจอาจศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแปลในบริบทที่แตกต่างกัน เช่น การแปลในบริบทของวรรณกรรมหรือการแปลเอกสารทางการแพทย์ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการแปลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การศึกษาในบริบทต่างๆ จะช่วยให้เข้าใจถึงความต้องการและข้อจำกัดของการแปลในแต่ละบริบท และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแปลเอกสารในบริบทต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผู้ที่สนใจอาจใช้การศึกษาเรื่องการแปลหน่วยสร้างกรรมวาจกจากต้นฉบับภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทยเป็นแนวทางในการศึกษาลักษณะโครงสร้างและหน้าที่ของหน่วยสร้างกรรมวาจกของภาษาอื่น ๆ ต่อไปได้

เอกสารอ้างอิง

- Alliance française Bangkok. (2002–2008). Dossier. *Le Magazine*, 228 – 259. [in French]
- Boramanan, N. (2005). *Translation of the constitution of the French Republic, 1958*. (2nd ed.). Bangkok: Winyuchon Publishing. [In Thai]
- Buddhapong, S. (2001). *Study of the substitution of the passive form (to be + past participle) by the pronominal form from a corpus in the French daily newspaper “Le Monde”*. (Master’s thesis, French Studies Thammasat University). [In French]
- Buddhapong, S. (2010). *Contrastive study of the means expressing the passive in French and Thai*. (Doctoral dissertation, Linguistic Paris–Sorbonne University Paris IV). [In French]
- Chevalier, J. C., Blanche–Benveniste, C., Arrivé, M., & Peytard, J. (1964). *Larousse grammar of contemporary French*. Paris: Larousse. [In French]
- Coty, R. and The Members of the Charles de Gaulle Government. (1958). *Constitution of the French Republic of October 4, 1958*. The constitution of the Fifth Republic, in France. [In French]
- Dubois, J. & Lagane, R. (1997). The modern French grammar. *Larousse–Bordas. France*, 120–123. [In French]
- Foucault, M. (1975). *The chapter ‘Docile Bodies’ from discipline and punish*. Gallimard. [In French]

Givón, T. (1979). *On understanding grammar*. United States of America: Academic Press.

Givón, T. (2001). *Syntax: An introduction (Volume I, II)*. Amsterdam/ Philadelphia: John Benjamins Publishing Company.

Grevisse, M. (1986). *Le Bon usage*. S.A. Gembloux, Edition J. Duculot. [In French]

Malikul, S. (2013). *French grammar*. (3rd ed.). Bangkok: Khao Fang Publishing. [In Thai]

Phoktham, T. (2011). *The body under control: The beginning of power in the modern way*. (2nd ed.). Bangkok: Kobfai Publishing. [In Thai]

Singnoi Wongwattana, U. (2013). Passive constructions in Thai: An analysis in the framework of functional–typological grammar. *Language and Linguistics Journal, Thammasat University, Bangkok*, 31(2), 1–34. [In Thai]

จริยธรรมการตีพิมพ์บทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารพิษเนศวร์สาร

บทบาทหน้าที่ของผู้นิพนธ์

1. เขียนบทความให้มีความสมบูรณ์ ถูกต้องและเป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในวารสาร
2. รับรองว่าผลงานที่ส่งมานั้นเป็นผลงานใหม่ที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน หรืออยู่ในระหว่างการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น (ไม่ว่าจะเป็นภาษาใด ๆ)
3. หากมีการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ในผลงานของตนเอง ผู้นิพนธ์ต้องอ้างอิงผลงานดังกล่าวรวมทั้งต้องระบุไว้ในเอกสารอ้างอิงทำบทความให้ถูกต้อง
4. บทความที่เกี่ยวกับการวิจัยในมนุษย์ควรผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน (ถ้ามี) โดยผู้นิพนธ์ต้องแนบหลักฐานการรับรองจากคณะกรรมการฯ มาพร้อมบทความที่ส่งให้กับกองบรรณาธิการ
5. ต้องรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดในบทความไม่มีการละเมิดลิขสิทธิ์หรือทรัพย์สินทางปัญญา
6. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการถือเป็นกรรมสิทธิ์ของวารสาร ห้ามผู้นิพนธ์นำข้อความทั้งหมดหรือบางส่วนไปพิมพ์ซ้ำ ยกเว้นจะได้รับอนุญาตจากกองบรรณาธิการวารสาร
7. ผู้นิพนธ์ต้องปรับแก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างละเอียด เพื่อให้บทความมีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการ หากไม่ปรับแก้ไขบทความตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ บทความอาจถูกปฏิเสธการตีพิมพ์เผยแพร่ ทั้งนี้ ท่านสามารถชี้แจงเหตุผลทางวิชาการในประเด็นที่ไม่แก้ไข เพื่อให้บรรณาธิการพิจารณา โดยผลการตัดสินใจของบรรณาธิการถือเป็นที่สุด

8. หากมีการร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดทางจริยธรรมการวิจัยหรือจริยธรรมการตีพิมพ์ เมื่อกองบรรณาธิการได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามีการละเมิดจริง ผู้นิพนธ์จะต้องถอนบทความ

บทบาทหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. จัดหากองบรรณาธิการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่กำหนดตามนโยบายของวารสาร รวมทั้งเปิดเผยชื่อและสังกัดที่ถูกต้องของกองบรรณาธิการในเว็บไซต์ของวารสาร
2. ให้ข้อมูลการติดต่อที่ถูกต้องของวารสารในเว็บไซต์ของวารสาร
3. ให้ข้อมูลแก่ผู้นิพนธ์บทความและผู้ประเมินบทความเกี่ยวกับขั้นตอนการส่งบทความ และค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้นิพนธ์บทความอย่างชัดเจน
4. คัดเลือก กลั่นกรอง และพิจารณาคุณภาพของบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร โดยพิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร
5. ไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความและผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่น ๆ ในทุกกรณี
6. ตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่ผ่านกระบวนการประเมินจากผู้ประเมินบทความแล้วเท่านั้น
7. ตรวจสอบและปฏิเสธการตีพิมพ์บทความที่เคยเผยแพร่ที่อื่นมาแล้ว
8. ไม่ปฏิเสธการตีพิมพ์บทความโดยใช้เหตุผลและความรู้สึกส่วนตัว
9. ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์บทความ ผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการ

10. ตรวจสอบการคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นในบทความอย่างเคร่งครัด หากพบการคัดลอกผลงานดังกล่าวจะต้องหยุดกระบวนการประเมินบทความและติดต่อผู้พิมพ์บทความหลักเพื่อขอคำชี้แจง

11. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของบทความที่ดีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร รวมทั้งชี้แจงการแก้ไขและการถอนบทความเมื่อจำเป็น

12. ตรวจสอบบทความที่ดีพิมพ์เผยแพร่ต้องไม่ละเมิดกฎหมายและทรัพย์สินทางปัญญา

13. ตรวจสอบขั้นตอนการประเมินบทความของวารสารให้เป็นความลับ มีความเป็นธรรม ปราศจากอคติ และตรงตามเวลาที่กำหนด

14. ดำเนินการออกวารสารให้ตรงตามเวลาที่กำหนด

15. ต้องจัดการและแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดการละเมิดทางจริยธรรมของบทความที่ดีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอย่างถูกต้องและเป็นธรรม

บทบาทหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความแก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องในระหว่างการประเมินบทความ

2. ปฏิเสธการประเมินบทความนั้น ๆ เมื่อพิจารณาว่าผู้ประเมินอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้พิมพ์บทความ เช่น เป็นผู้ร่วมโครงการ หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ หรือเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะได้อย่างอิสระภายหลังจากได้รับบทความจากกองบรรณาธิการ

3. ประเมินบทความในสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญด้านเนื้อหาในบทความ คุณภาพของการวิเคราะห์ข้อมูลและความเข้มข้นของผลงาน

4. ประเมินบทความบนพื้นฐานความเป็นจริงตามหลักวิชาการ เป็นกลาง ไม่มีอคติและตรงตามเวลาที่กำหนด

5. หากมีข้อสงสัยว่าข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความมีความเหมือนหรือซ้ำซ้อนกับผลงานอื่น ๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบทันที

คำแนะนำในการส่งบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารพิษเนศวร์สาร

พิษเนศวร์สาร มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีกำหนดออกเผยแพร่งานเป็นราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ) คือ ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน) และ ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม) วัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่งานผลงานทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ สาขาภาษาและภาษาศาสตร์ วรรณกรรมและทฤษฎีวรรณกรรม รวมถึงการพัฒนาสังคม

ผลงานทางวิชาการที่ส่งพิมพ์ใน “พิษเนศวร์สาร” วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แยกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. บทความวิจัย (Research Article) เป็นการนำเสนอผลการวิจัยที่ผู้เขียนได้ดำเนินการด้วยตนเอง

2. บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นการนำเสนอสาระซึ่งผ่านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างลุ่มลึกจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้แก่ จากทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัย โดยมีทัศนะหรือข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และมีการอ้างอิงอย่างชัดเจน

ผลงานที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารต้องไม่เคยถูกนำไปพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน เพื่อให้การตีพิมพ์วารสารพิษเนศวร์สารเป็นไปตามมาตรฐานและมีรูปแบบเดียวกันกองบรรณาธิการจึงมีคำแนะนำในการส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร ดังนี้

การเตรียมต้นฉบับ

1. ต้นฉบับภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ องค์ประกอบต่าง ๆ ของบทความวิจัยหรือบทความวิชาการให้ทำตามคำแนะนำการเตรียมต้นฉบับนี้ บทความส่วนที่เป็นภาษาอังกฤษ ควรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ก่อน

2. การพิมพ์ ให้จัดพิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word โดยจัดหน้ากระดาษ ขนาด A4 (8.5 x 11 นิ้ว) ตั้งค่าน้ำหนักกระดาษสำหรับการพิมพ์ห่างจากขอบบนกระดาษ 1 นิ้ว (1.25 นิ้ว เฉพาะหน้าแรก) ขอบล่าง 0.8 นิ้ว ขอบซ้าย 1.25 นิ้ว ขอบขวา 0.8 นิ้ว จัดสองคอลัมน์ (ยกเว้นบทความย่อภาษาไทย บทความย่อภาษาอังกฤษ และเอกสารอ้างอิงให้จัดหนึ่งคอลัมน์) ความกว้างคอลัมน์ 2.98 นิ้ว

ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.25 นิ้ว ใส่หมายเลขหน้ากำกับอยู่ด้านบนขวาทุกหน้า

3. รูปแบบตัวอักษรภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ใช้ตัวอักษรแบบ TH Niramit AS ขนาดตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้ขนาดเดียวกัน ดังนี้ ชื่อเรื่องใช้ตัวอักษรขนาด 18 pt. ตัวหนา ชื่อผู้พิมพ์บทความใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ ชื่อหน่วยงานที่สังกัดและตำแหน่งทางวิชาการของผู้พิมพ์บทความ (ถ้ามี) ใช้ตัวอักษรขนาด 12 pt. หัวข้อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 16 pt. ตัวหนา หัวข้อรองใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวหนา เนื้อหาทุกส่วนใช้ตัวอักษรขนาด 14 pt. ตัวปกติ

4. จำนวนหน้า ไม่ควรเกิน 15 หน้า รวมตารางรูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

5. ตาราง รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ และกราฟ หากมีขนาดเล็กให้แทรกไว้ในเนื้อหาที่จัดเป็น 2 คอลัมน์ หากมีขนาดใหญ่ให้จัดเป็น 1 คอลัมน์ โดยให้ผู้พิมพ์บทความคัดเลือกเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น เรียงลำดับให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ชื่อตารางให้อยู่ด้านบนของตาราง ส่วนชื่อรูปภาพแผนภูมิ และกราฟ ให้อยู่ด้านล่าง พร้อมทั้งคำอธิบายสั้น ๆ ที่สื่อความหมายได้สาระครบถ้วน

6. การส่งต้นฉบับ ให้ส่งบทความต้นฉบับในรูปแบบไฟล์เวิร์ด (Microsoft word) ผ่านระบบจัดการวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (ThaiJo) ที่ Website: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan> พร้อมทั้งส่งแบบนำส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ หนังสือรับรองก่อนการตีพิมพ์ตามวารสารกำหนดและหลักฐานการโอนค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ทางอีเมล phikanatesan@gmail.com และส่งแบบนำส่งบทความเพื่อตีพิมพ์และหนังสือรับรองก่อนการตีพิมพ์ฉบับจริงทางไปรษณีย์

ประเภทของบทความ

1. บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่เขียนขึ้นจากงานศึกษาเชิงประจักษ์ (Empirical Study) หรือที่เรียกว่า งานวิจัย สาระของบทความสะท้อนให้เห็นขั้นตอนการดำเนินการศึกษา การนำเสนอ

ผลการวิจัยอาจเป็นผลงานวิจัยบางส่วนหรือผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว

2. บทความวิชาการ (Academic Article)

เป็นบทความที่ผู้เขียนได้เรียบเรียงโดยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร งานแปล และผลงานจากประสบการณ์ของผู้เขียนหรือถ่ายทอดจากผู้อื่นมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ องค์ความรู้ การเสนอความคิดเห็นที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ทางวิชาการของสาขาต่าง ๆ

ส่วนประกอบของบทความ

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** ควรสั้น กระชับ และตรงกับเนื้อเรื่อง ให้ขึ้นต้นชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ โดยภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ทั้งหมด จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ

2. **ชื่อผู้นิพนธ์บทความ (Authors and Co-authors)** ใช้ชื่อและนามสกุลเต็มทั้งชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับภาษาอังกฤษใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อตัวและนามสกุลไม่ระบุคำนำหน้าและตำแหน่งทางวิชาการไว้กึ่งกลางหน้ากระดาษต่อจาก ชื่อเรื่อง หากเป็นนักศึกษาให้ใส่ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้นิพนธ์ร่วม ถ้ามีผู้นิพนธ์หลายคนให้ใช้หมายเลข¹ หรือ² กำกับไว้ท้ายชื่อตามจำนวนผู้นิพนธ์

3. **สังกัดผู้นิพนธ์บทความ (Affiliation)** ใส่ชื่อหน่วยงานที่สังกัดทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเรียงลำดับตั้งแต่หน่วยงานระดับต้นไปจนถึงหน่วยงานหลักต่อจากชื่อผู้นิพนธ์บทความ และใส่สถานะของผู้นิพนธ์โดยระบุตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ที่เชิงบรรณของหน้าแรก กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุระดับการศึกษาชื่อหลักสูตร สาขาวิชา และสถาบันการศึกษา

4. **บทคัดย่อ (Abstract)** บทคัดย่อภาษาไทย ความยาวไม่เกิน 500 คำ และภาษาอังกฤษ ความยาวไม่เกิน 500 คำ จัดเป็น 1 คอลัมน์ โดยให้ลำดับบทคัดย่อภาษาไทยขึ้นก่อนตามด้วยบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

5. **คำสำคัญ (Keywords)** ให้เขียนทั้งคำสำคัญภาษาไทยและภาษาอังกฤษ แต่ละชุดไม่เกิน 5 คำ โดยให้ระบุไว้ท้ายบทคัดย่อของแต่ละภาษา

6. เนื้อหาในบทความ (Main Texts)

6.1 บทความวิจัย ประกอบด้วย

6.1.1 บทนำ (Introduction) นำเสนอ

ภูมิหลังความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย รวมทั้งเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเหตุผลของการทำวิจัย

6.1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives) นำเสนอจุดมุ่งหมายที่ต้องการศึกษา ค้นคว้า แสวงหาคำตอบในการวิจัย

6.1.3 สมมุติฐานการวิจัย (Hypothesis)

(ถ้ามี) เป็นการนำเสนอคำตอบที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าอย่างสมเหตุสมผลต่อปัญหาที่ศึกษา ระบุความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

6.1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

(Conceptual Framework) นำเสนอแนวคิด ทฤษฎี ตัวแปรที่ต้องการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในลักษณะของแผนภาพ

6.1.5 วิธีดำเนินการวิจัย (Research

Methodology) นำเสนอแบบแผนการวิจัย เช่น การสำรวจ ศึกษาเอกสาร การทดลอง เป็นต้น

6.1.6 ประชากร (Population) นำเสนอ

คุณลักษณะและจำนวนให้ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

6.1.7 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) นำเสนอ

หลักเกณฑ์การกำหนด จำนวนตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่าง

6.1.8 เครื่องมือการวิจัย (Research

Instrument) นำเสนอชนิดของเครื่องมือ วิธีการสร้าง การทดลองใช้ (Try Out) และการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัย

6.1.9 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data

Collection) นำเสนอวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาการรวบรวมข้อมูล

6.1.10 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data

Analysis) นำเสนอวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1.11 ผลการวิจัย (Results) นำเสนอ

รายงานผลการวิจัยจากการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ในการวิจัยอย่างชัดเจนและตรงประเด็น โดยยึดแนวทาง

ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ควรอธิบายผลการวิจัย ด้วยคำบรรยายเป็นหลัก ถ้ามีตัวแปรที่ศึกษาหรือตัวเลข มากให้นำเสนอเป็นรูปภาพตาราง แผนภูมิ และกราฟ แทรกในเนื้อหาพร้อมอธิบายผลการวิจัยให้ได้สาระ ครบถ้วนอย่างสั้น ๆ กระชับ

6.1.12 สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

เป็นการสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญที่เกิดจากการทำวิจัย

6.1.13 การอภิปรายผลการวิจัย

(Discussion) เป็นการนำเสนอความเห็นว่าคุณผลการวิจัย สอดคล้องหรือแตกต่างจากวัตถุประสงค์ สมมติฐาน การวิจัยที่ตั้งไว้อย่างไร เป็นเพราะเหตุผลใด มีหลักฐาน ทางทฤษฎีหรือผลงานวิจัยอะไรที่มาสับสนุน

6.1.14 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัย

ไปใช้ (Suggestion) นำเสนอให้เห็นว่าสามารถ นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์อะไรได้บ้าง ตลอดจน ข้อเสนอแนะให้ผู้ที่จะทำวิจัยครั้งต่อไปในลักษณะเดียวกัน ทราบว่าควรจะต้องศึกษาในประเด็นปัญหาหรือ ตัวแปรอะไร จึงจะทำให้ได้ผลการวิจัยหรือข้อสรุปที่สมบูรณ์

6.2 บทความวิชาการ (Academic Article) :

ประกอบด้วย

6.2.1 บทนำ (Introduction) กล่าวถึง

ความน่าสนใจของเรื่องที่น่าสนใจก่อนเข้าสู่เนื้อเรื่อง

6.2.2 เนื้อเรื่อง (Body) นำเสนอให้เห็นถึง

ปรากฏการณ์หรือองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นในวงวิชาการ ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน แสดงให้เห็น ความเชื่อมโยงของเหตุที่นำไปสู่ผล (Causal Relationship) การอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ และเหตุผลที่พิสูจน์ได้ทางวิชาการ ซึ่งได้จากการศึกษาค้นคว้าและจากประสบการณ์ของผู้นิพนธ์บทความ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่าน

6.2.3 สรุป (Conclusion) สรุปประเด็น

สำคัญ ๆ จากเนื้อเรื่องให้สั้น กระชับได้เนื้อหาสาระครบ ถ้วนของบทความ บอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมา มีความ สำคัญอย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้ เกิดอะไรต่อไป

7. เอกสารอ้างอิง (Reference) ให้ระบุเฉพาะ

เอกสารที่ผู้นิพนธ์บทความได้นำมาอ้างอิงในบทความ อย่างครบถ้วน

การอ้างอิงเอกสาร

เอกสารที่นำมาใช้อ้างอิงไม่ควรเกิน 10 ปี และให้ แปลเอกสารอ้างอิงภาษาไทยและภาษาอื่น ๆ ให้เป็นภาษา อังกฤษ โดยอ้างอิงระบบ APA (American Psychological Association Citation Style) โดยแยกเป็น

1. การอ้างอิงในเนื้อความ (In-text Citations)

เป็นการระบุแหล่งที่มาของข้อมูลในเนื้อความ ใช้วิธีการอ้างอิงแบบนาม-ปี (Author-date in text Citation) โดยระบุชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ ต่อท้ายข้อความ ที่ต้องการอ้างอิง เช่น (Treesopanakorn, 2019) แต่ถ้า ชื่อผู้แต่งที่อ้างถึงเป็นส่วนหนึ่งของบทความให้เขียนชื่อ ผู้แต่งเป็นภาษาไทยไว้ก่อนวงเล็บ แล้วเขียนนามสกุล ผู้แต่งและปีที่พิมพ์ต่อจากชื่อผู้เขียน เช่น ขจร ตรีโสภณนगर (Treesopanakorn, 2019) รูปแบบการอ้างอิง มีดังนี้

1.1 การอ้างอิงบุคคล

ตัวอย่างการอ้างอิง

ผู้แต่ง 1-2 คน

กรณีชื่อผู้แต่งเป็นส่วนหนึ่งของบทความ

...สมเจตน์ ภูศรี และขจร ตรีโสภณนगर (Phoosri and Treesopanakorn, 2018)

...Smith (2019)

กรณีชื่อผู้แต่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของบทความ

(Phoosri and Treesopanakorn, 2018)

(Smith, 2019)

ผู้แต่ง 3 - 5 คน

กรณีชื่อผู้แต่งเป็นส่วนหนึ่งของบทความ

ขจร ตรีโสภณนगर, พรเทพ ลีทองอิน, และ มงคลชัย บุญแก้ว (Treesopanakorn, Leethong-in, and Boonkaew, 2018)

กรณีชื่อผู้แต่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของบทความ

(Peterson, Smith, & Clare, 2019)

หากเป็นการอ้างผลงานเดิมในครั้งที่สอง ให้ใช้ ชื่อสกุลของผู้แต่งคนแรก และคำว่า “และคนอื่น ๆ” หรือ “et al.” แล้วตามด้วยปีที่พิมพ์

พรเทพ ลีทองอิน และคนอื่น ๆ (Leethong-in et al., 2019)

(Peterson et al., 2019)

ผู้แต่ง 6 คน ขึ้นไป

ขจร ตรีโสภณภกร และคนอื่น ๆ (Treesopanakorn et al., 2019)

(Treesopanakorn et al., 2019)

การอ้างอิงผลงานหลายชิ้น ให้เรียงตามตัวอักษรของชื่อสกุลผู้แต่ง คั่นระหว่างด้วยเครื่องหมาย ; (Johnson, 2019; Ortega, 2018; Peterson, 2019)

1.2 การอ้างอิงนิติบุคคล หน่วยงาน องค์กร ที่ทำเอกสารให้ระบุชื่อหน่วยงานตามที่ปรากฏ

ตัวอย่างการอ้างอิง

(Chiang Mai Rajabhat University, 2019)

2. เอกสารอ้างอิง (References)

เป็นการอ้างอิงส่วนท้ายบทความ โดยรวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้พิมพ์ได้ใช้อ้างอิงในเนื้อความพร้อมจัดเรียงรายการเอกสารตามลำดับตัวอักษรของผู้แต่ง แปลรายการอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษทุกรายการ โดยให้ระบุภาษาต้นฉบับของเอกสารอ้างอิงไว้ท้ายรายการอ้างอิงนั้น ๆ เช่น [In Thai] [In Chinese] มีรายละเอียดดังนี้

หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ*. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

Treesopanakorn, K. (2560). *Handball*. (2nd ed.). Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University. [In Thai]

Buchanan, D. A. & Huczynski, A. A. (2019). *Organizational behaviour*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

วารสารและนิตยสาร

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อบทความ*. *ชื่อวารสาร*, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้า-หน้า.

ตัวอย่าง

Sakulsriprasert, S. (2022). The psychometric properties of teacher attributions testing. *Journal of graduate research*, 13(2), 103-116. [In Thai]

Ryve, A. & Hemmi, K. (2019). Educational policy to improve mathematics instruction at scale: Conceptualizing contextual factors. *Educational Studies in Mathematics*, 102(3), 379-394.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). *ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ*. สืบค้นจาก <http://www.....>

ตัวอย่าง

Phonvichai, T. (2016). *Aec go on*. Retrieved from <http://www.thairath.co.th/content/613039> [In Thai]

Lawson, H. A. (2019). *Social determinants of the physical education system*. Retrieved from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>

รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน *ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม* (หน้า-หน้า), วัน เดือน ปี สถานที่จัด. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

Pinsuwan, S. & Keawnopparat, S. (2006). *Experimental and computational studies of epithelial transport of mefenamic acid ester prodrugs*. In *The Thailand Research Fund (Ed.), RGJ-Ph.D. Congress VII* (pp. 88-95), April 20-22, 2006. Jomtien Palm Beach Resort Pattaya Chon Buri. Thailand: The Thailand Research Fund.

วิทยานิพนธ์และการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์*. (ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์, สาขาวิชา สถาบันการศึกษา).

ตัวอย่าง

katang, K. (2018). *The management of learning resources to support the philosophy of the sufficiency economy, Ban Mae Daet Noi School, Galyani Vadhana district, Chiang Mai province*. (Master thesis, Education and Administration, Graduate School, Chiang mai Rajabhatuniversity). [In Thai]

ฉบับเศรษฐสาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ตัวอย่างการพิมพ์ตาราง แผนภาพ และภาพ (ให้ใช้ 1 คอลัมน์)

1. การพิมพ์ตาราง (Table)

1.1 ตัวอย่างตารางภาษาไทย

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

คนที่	คะแนน (ก่อนเรียน)	คะแนน (หลังเรียน)	คะแนน (ความก้าวหน้า)	ร้อยละของความก้าวหน้า
1	7	10	3	30
2	6	9	3	30
3	4	8	4	40
4	6	9	3	30
5	7	10	3	30
รวม	30	46	16	160
เฉลี่ย	6.00	9.20	3.20	32.00

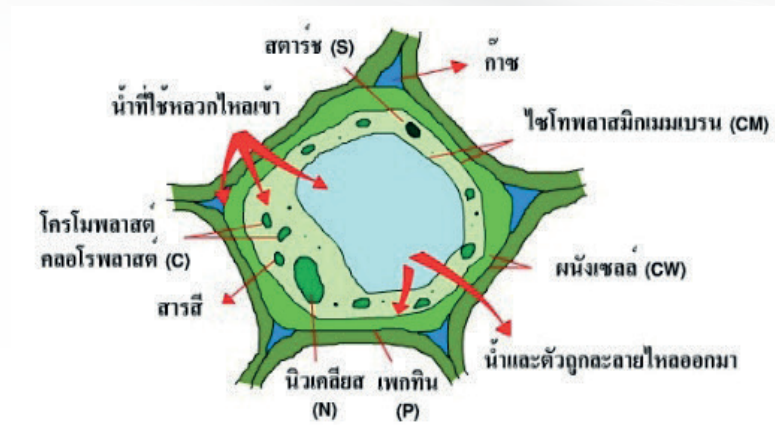
1.2 ตัวอย่างตารางภาษาอังกฤษ

Table 1 Chang in the Employment Rates of Young Black Men, by Age and Educational Status, 1992 – 2000

Age and Educational Status	Employment rate		Absolute change
	1992	2000	
Enrolled in school			
Ages 16 – 24	22.5	29.4	6.9
Ages 16 – 19	17.4	22.8	5.4
Ages 20 – 24	35.8	46.7	10.9
Not enrolled in School, age 20 – 24			
All Levels of Education	62.2	66.2	40.0
Less than High School Diploma	41.6	48.4	6.8
High School Diploma Only	64.2	66.7	2.5
Some College, no Bachelor's Degree	73.8	79.6	5.8
College Graduate	85.7	88.1	2.4

2. ภาพ (Picture, Figure and Graph) ให้ใช้ 1 คอลัมน์และต้องมีความคมชัด
 2.1 ตัวอย่างภาพภาษาไทย (Picture)

ภาพที่ 1 การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเซลล์พืชระหว่างการลวก

2.2 ตัวอย่างภาพภาษาอังกฤษ (Picture)

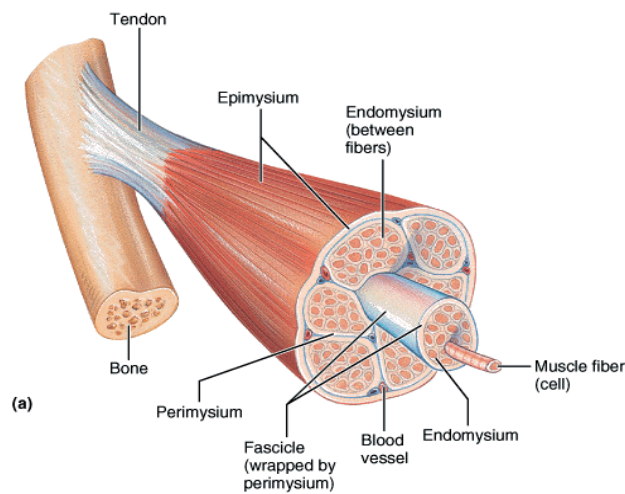
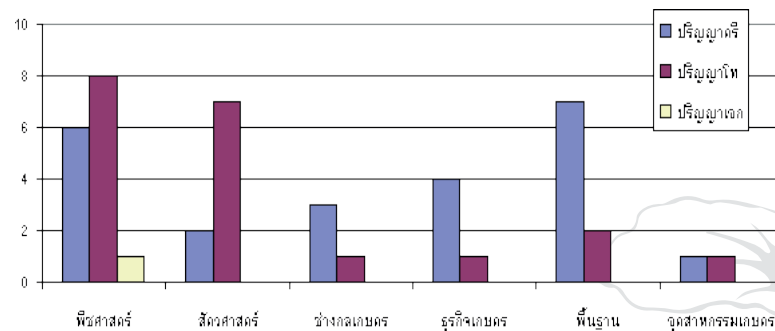

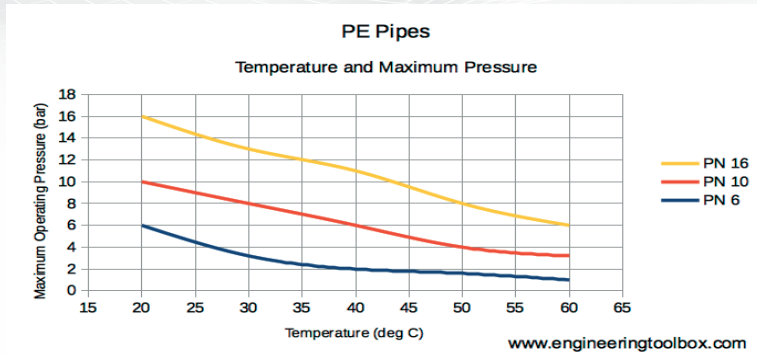
Figure 1 Muscle Coverings

2.3 ตัวอย่างแผนภูมิภาษาไทย (Graph)

แผนภูมิที่ 1 การเปรียบเทียบร้อยละของจำนวนข้าราชการครูจำแนกตามคณะวิชาต่าง ๆ

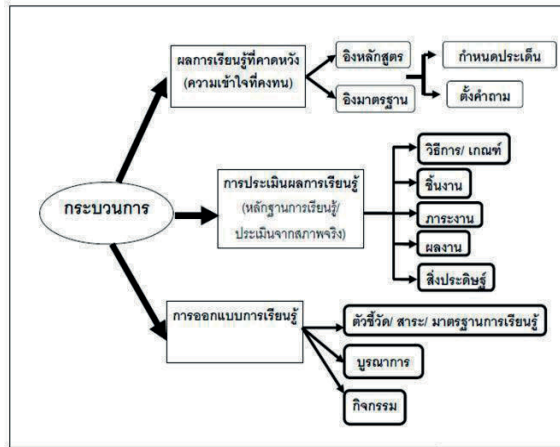
2.4 ตัวอย่างแผนภูมิภาษาอังกฤษ (Graph)

Graph 1 Pe Pipe Temperature Operating Pressure

3. ตัวอย่างแผนภาพและแผนภูมิ (Diagram) ให้ใช้ 1 คอลัมน์และต้องมีความคมชัด

3.1 แผนภาพและแผนภูมิภาษาไทย (Diagram)

แผนภาพที่ 1 การจัดการเรียนรู้สู่ศีกษาแบบย้อนกลับ

ที่มา: Wattanaburanon, 2011

3.2 แผนภาพและแผนภูมิภาษาอังกฤษ (Diagram)

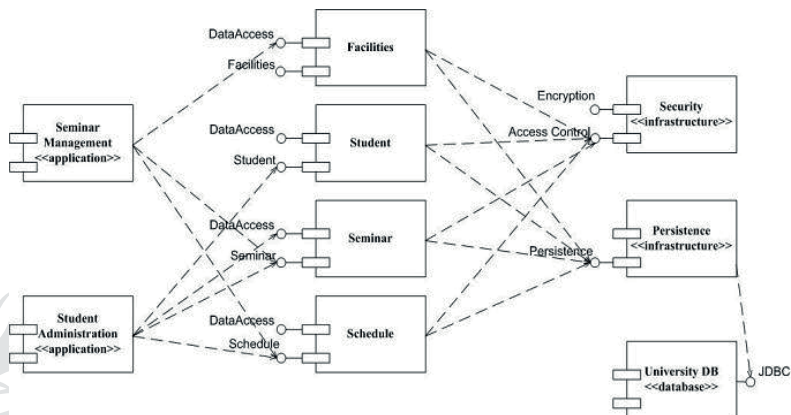

Figure 1 UML 2.x Component Diagram

Ethical Standards for Publishing Articles in the Ganesha Journal

Roles and Responsibilities of Authors:

1. Compose articles with completeness, accuracy, and adherence to the specified format of the journal.

2. Ensure that the submitted work is original and has not been previously published or is under consideration for publication elsewhere (in any language).

3. Properly cite and reference the works of others if incorporated into the submitted article, providing accurate citations in the reference section.

4. Articles related to human research must undergo ethical review by an institutional review board (if applicable), with evidence of approval submitted along with the manuscript.

5. Certify that all information in the article does not infringe on copyrights or intellectual property rights.

6. Acknowledge that once an article is published, the journal holds copyright. Unauthorized reproduction, in whole or in part, is strictly prohibited unless expressly authorized by the editorial board of the journal.

7. Authors are required to revise their manuscripts thoroughly in accordance with the reviewers' recommendations to ensure academic quality and standards. Failure to revise the manuscript as advised may result in rejection of the submission. However, authors may provide academic justifications for any suggested revisions they choose not to implement. The editor will review such justifications, and the editor's decision shall be final.

8. If there is a complaint regarding a violation of research ethics or publication ethics and the editorial team has considered and determined that a violation indeed occurred, the author must withdraw the article.

Roles and Responsibilities of Editors:

1. Assemble an editorial board comprising experts in the journal's specified field, disclosing their accurate affiliations on the journal's website.

2. Provide correct contact information for the journal on its website.

3. Furnish authors and peer reviewers with information regarding the manuscript submission process, including any necessary fees, in a clear manner.

4. Select, filter, and assess the quality of articles for publication based on their alignment with the journal's objectives and scope.

5. Maintain confidentiality regarding authors' and peer reviewers' information.

6. Only publish articles that have undergone a thorough peer-review process.

7. Verify and reject articles previously published elsewhere.

8. Make decisions without personal bias and with proper justification.

9. Avoid conflicts of interest that may compromise the interests of authors, peer reviewers, and the editorial board.

10. Scrutinize academic works for plagiarism rigorously, halting the evaluation process and informing the primary author in case of detected plagiarism.

11. Validate the completeness and accuracy of articles published in the journal, including providing explanations for corrections and withdrawals when necessary.

12. Ensure that published articles adhere to legal and intellectual property regulations.

13. Verify the confidentiality, fairness, lack of bias, and adherence to specified timelines in the journal's article evaluation process.

14. Manage the publication of journals in accordance with the predetermined schedule.

15. Address and rectify issues promptly when ethical violations occur in the published articles, ensuring proper and fair resolution.

Roles and Responsibilities of Peer Reviewers:

1. Maintain confidentiality and refrain from disclosing the manuscript's information to unrelated parties during the review process.

2. Decline to review a manuscript if there is a potential conflict of interest, such as being a collaborator on the project, a specialist involved in tool validation, or for other reasons that might impede the provision of unbiased recommendations.

3. Assess manuscripts within the reviewer's expertise by considering content relevance, data analysis quality, and work intensity.

4. Evaluate manuscripts based on academic principles, impartiality, lack of bias, and adherence to specified deadlines.

5. Promptly notify the editorial board if any part of the article is suspected of similarity or duplication with other works.

Guidelines for Manuscript Submission to the Ganesha Journal

Ganesha Journal, a biannual publication of Chiang Mai Rajabhat University, releases two issues annually: Issue 1 (January to June) and Issue 2 (July to December). The journal aims to disseminate academic works in various disciplines, including language and linguistics, literature and literary theory, as well as societal development.

Contributions to the Ganesha Journal fall into two categories:

1. **Research Articles:** Original research conducted by the author.

2. **Academic Articles:** Presentation of analyzed and synthesized information from various sources, such as theories, concepts, and research findings. These articles should offer valuable perspectives or opinions and provide clear references.

The work under consideration for publication in the journal must not have been previously published in any other journal, ensuring that the publication of Ganesha Journal adheres to standardized criteria and maintains a consistent format. Considering this, the

editorial board provides the following guidelines for manuscript submission to the journal:

Manuscript Preparation

1. Language: The manuscript can be submitted in Thai or English. Various components of the research or academic manuscript should adhere to the following recommendations. Language experts should review English-language manuscripts for accuracy.

2. Formatting: Use Microsoft Word to format A4-sized paper (8.5 x 11 inches). Set margins at 1 inch from the top (1.25 inches for the first page), 0.8 inches from the bottom, 1.25 inches from the left, and 0.8 inches from the right. Organize content in two columns (except for the abstract, tables, figures, charts, and references). Column width 2.98 inches and gap between columns 0.25 inches. Page numbers must be placed in the top right corner of each page.

3. Font Style: English and Thai manuscripts, utilize the TH Niramit AS font, adhering to the guidelines for submission of Thai manuscripts.

3.1 Title: 18 pt., bold

3.2 Authors' names: 14 pt., regular

3.3 Authors' affiliation and academic position (if applicable): 12 pt., regular

3.4 Main headings: 16 pt., bold

3.5 Subheadings: 14 pt., bold

3.6 Text content: 14 pt., regular

4. Length: Manuscripts should not exceed 15 pages, including tables, figures, and references.

5. Tables, Figures, Artworks, Graphs, and Charts: If these visual elements are small, integrate them into the text, organizing them into two columns. If they are large, arrange them in a single column. The author should selectively include only essential visuals and arrange them in order to be consistent with the content. Place the table title at the top of the table,

while the names of figures, artworks, graphs, and charts should be positioned below, accompanied by concise and meaningful descriptions.

6. Submission of the Original Manuscript:

Submit the original manuscript in Microsoft Word format through the electronic journal management system (ThaiJo) at the following website: <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan>. Additionally, include the manuscript submission form, the certification of publication form, and evidence of payment of the publication fee via email to pikhanatesan@gmail.com. Send the hard copy of the manuscript submission form for publication and the certification of publication form via postal mail.

Article Types

1. Research Article: A research article is a scholarly work derived from an empirical study or what is commonly referred to as research. The content of the article reflects the procedural aspects of the study, presenting the steps undertaken in the investigation. The exposition of research findings may encompass partial or completed research works.

2. Academic Article: An academic article is a composition curated by the author through a thorough examination of literature, translated works, and insights drawn from personal experiences or transmitted from others. The primary objective is to disseminate knowledge, intellectual content, valuable opinions, and academically beneficial perspectives within various disciplines.

Components of the Article

1. Title: The title should be concise, precise, and related to the content, with all uppercase letters. It should be placed in the center of the page.

2. Authors and Co-authors: Full names in English, with uppercase initials. Do not include prefixes or academic titles. The names should be placed in the

center of the page after the title. Multiple authors are numbered and listed after each name. For students, enter the name of the thesis advisor as a co-author.

3. Affiliation: Include the affiliations in order from the primary agency to the main agency after the authors' names. The academic position of the authors (if applicable) should be specified in the footnotes on the first page. For students, state the level of education, programme, area of specialization, and educational institution.

4. Abstract: The abstract should not exceed 500 words and be presented in one column.

5. Keywords: Give a list of no more than five keywords at the end of the abstract.

6. Main Texts

6.1 Research Article

6.1.1 Introduction: Present the background and importance of the research problem. Including a review of related literature, variables used in the study, and reasons for conducting the research.

6.1.2 Objectives: State the study's aims and the sought-after answers.

6.1.3 Hypothesis (if applicable): Present anticipated responses to the study's issues, specifying variable relationships.

6.1.4 Conceptual Framework: Present conceptual frameworks, theories, variables of interest for investigation, and the relationships between variables, in the form of diagrams.

6.1.5 Research Methodology: Outline a research plan encompassing various methods such as surveys, literature reviews, and experimentation.

6.1.6 Population: Provide a comprehensive description of the characteristics and size of the population under study, covering all relevant variables.

6.1.7 Sample: Articulate the criteria for determining the sample size or the method of sample selection.

6.1.8 Research Instrument: Detail the type of research instruments employed, the

methodology for their development, experimentation (Try Out), and any subsequent refinements made to enhance the research instruments.

6.1.9 Data Collection: Delineate the steps involved in data collection and specify the duration of the data collection process (indicating the timeframe).

6.1.10 Data Analysis: This section provides an overview of the data analysis methodology employed, including the statistical techniques utilized in the data analysis process.

6.1.11 Results: Present the research findings through a clear and focused analysis or synthesis, aligned with the research objectives. Elaborate on the research outcomes primarily through descriptive narratives. In the case of numerous studied variables or numerical data, represent them graphically through tables, charts, and graphs, integrating them seamlessly into the content. Accompany these visual representations with concise and comprehensive explanations to convey the essence succinctly.

6.1.12 Conclusion: Summarize key points derived from the research.

6.1.13 Discussion: This section involves presenting reflections on how the research findings align or deviate from the stated objectives and research hypotheses. It elucidates the reasons behind such conformity or deviation, supported by theoretical underpinnings or relevant research literature.

6.1.14 Suggestion: This section aims to articulate the potential applications of the research results and identifies the benefits derived. Additionally, it provides recommendations for future researchers undertaking similar inquiries, guiding them on pertinent problem areas or variables to investigate to yield comprehensive research outcomes or conclusive summaries.

6.2 Academic Article

6.2.1 Introduction: Describe the article's significance before delving into the content.

6.2.2 Body: Present new phenomena or knowledge relevant to the current academic context.

Establish causal relationships, cite various sources, and give reasons supported by academic evidence that comes from studying and researching, as well as the author's own experiences. This is done to make the information trustworthy and believable for the readers.

6.2.3 Conclusion: Summarize key points and emphasize the significance of the presented information.

7. References: Include only the documents cited in the article, formatted accurately and completely.

Document Citation

Citing documents is a crucial aspect of scholarly writing. The cited documents should not exceed 10 years, adhering to the American Psychological Association (APA) citation style. The citation should be formatted as follows:

1. In-text Citations:

Citations within the text serve as explicit references to the sources of information presented in the text. The author-date citation method is employed, wherein the author's name and the publication year are provided at the end of the text where the citation is needed.

1.1 Citations for Individuals:

1.1.1 Citing 1–2 Authors:

In cases where the author's name is an integral part of the article.

Phoosri and Treesopanakorn (2018)

Smith (2019)

In cases where the author's name is not an integral part of the article.

(Phoosri & Treesopanakorn, 2019).

(Smith, 2019).

1.1.2 Citing 3–5 Authors:

For articles with three to five authors, cite all names the first time you cite the source. In subsequent citations, use the first author's last name followed by "et al."

In cases where the author's name is an integral part of the article.

First citation:
Treesopanakorn, Leethong-in, and Boonkaew (2018)

Subsequent citation:
Treesopanakorn et al. (2018)

In cases where the author's name is not an integral part of the article.

First citation:
(Treesopanakorn, Leethong-in, & Boonkaew, 2018)

Subsequent citation:
(Treesopanakorn et al., 2018)

1.1.3 Citing 6 or More Authors:

For articles with six or more authors, use the first author's last name followed by "et al." and the publication year. This format is the same for both the first and subsequent references.

In cases where the author's name is an integral part of the article.

Treesopanakorn et al. (2018)

In cases where the author's name is not an integral part of the article.

(Treesopanakorn, Leethong-in, & Boonkaew, 2018)

1.1.4 Citing Multiple Works:

Multiple works should be cited in alphabetical order of the authors' surnames, separated by semicolons.

(Johnson, 2019; Ortega et al., 2018; Peterson, 2019).

1.2 Citing Organizations:

Reference organizations by their name as they appear.

(Chiang Mai Rajabhat University, 2019).

2. References:

The references section compiles all cited works at the end of the document. Each entry is arranged alphabetically by the author's last name. Translate each reference entry into English, specifying the original language of the referenced document at the end of each reference entry (e.g., [In Thai], [In Chinese]). There are details as follows:

2.1 Book

Author. (Year of Publication). *Title of book*. (Edition).
Place of Publication: Publisher.

Example:

Treesopanakorn, K. (2560). *Handball*. (2nd ed.).
Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University.
[In Thai]

Buchanan, D. A. & Huczynski, A. A. (2019). *Organizational behaviour*. (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.

2.2 Journal and Magazine

Author. (Year of Publication). Title of the article. *Title of Journal, Volume(Issue)*, Page Range.

Example:

Sakulsriprasert, S. (2022). The psychometric properties of teacher attributions testing. *Journal of graduate research*, 13(2), 103-116. [In Thai]

Ryve, A. & Hemmi, K. (2019). Educational policy to improve mathematics instruction at scale: Conceptualizing contextual factors. *Educational Studies in Mathematics*, 102(3), 379-394.

2.3 Electronic Media

Author. (Year of Online Publication). *Title of work*. Retrieved from <http://www>.

Example:

Phonvichai, T. (2016). *Aec go on*. Retrieved from <http://www.thairath.co.th/content/613039>
[In Thai]

Lawson, H. A. (2019). *Social determinants of the physical education system*. Retrieved from <http://www.radpsynet.org/docs/wollman-attitude.html>

2.4 Conference Proceedings

Author. (Year of Publication). Title of the article. In *Name of Conference Proceedings* (page number).
Month-Date, Year. City of Publication:
Publisher.

Example:

Pinsuwan, S. & Keawnopparat, S. (2006). Experimental and computational studies of epithelial transport of mefenamic acid ester prodrugs. In *The Thailand Research Fund (Ed.), RGJ-Ph.D. Congress VII*, (p. 88-95). April 20-22, 2006, Bangkok: The Thailand Research Fund.

2.5 Thesis and Dissertation

Author. (Year of Publication). *Title of Thesis*. (Degree Level, Department, Institution).

Example:

Katang, K. (2018). *The management of learning resources to support the philosophy of the*

sufficiency economy, Ban Mae Daet Noi School, Galyani Vadhana district, Chiang Mai province. (Master thesis, Education and Administration Program, Graduate School Chaing Mai .Rajabhat University). [In Thai]

Examples of Formatting Tables, Diagrams, and Figures (Using a Single Column)

1. Table

Table 1 Chang in the Employment Rates of Young Black Men, by Age and Educational Status, 1992 – 2000

Age and educational status	Employment rate		Absolute change
	1992	2000	
Enrolled in school			
Ages 16 – 24	22.5	29.4	6.9
Ages 16 – 19	17.4	22.8	5.4
Ages 20 – 24	35.8	46.7	10.9
Not enrolled in School, age 20 – 24			
All levels of education	62.2	66.2	40.0
Less than high school diploma	41.6	48.4	6.8
High school diploma only	64.2	66.7	2.5
Some college, no bachelor's degree	73.8	79.6	5.8
College graduate	85.7	88.1	2.4

2. Picture, Figure, and Graph: Utilize a single-column format while ensuring clarity.

2.1 Picture

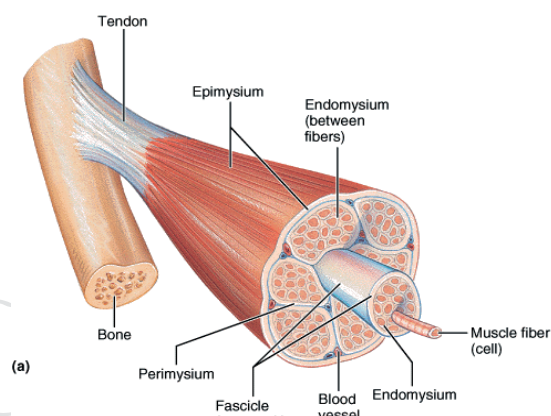
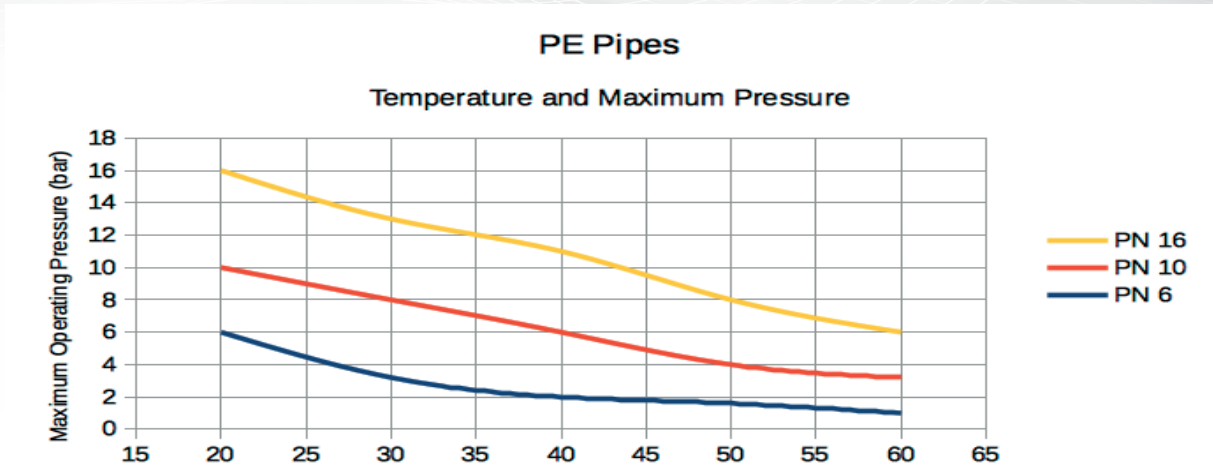

Figure 1 Muscle Coverings

2.2 Graph

Graph 1 Pe pipe temperature operating pressure

3. Diagram: Utilize a single-column format while ensuring clarity.

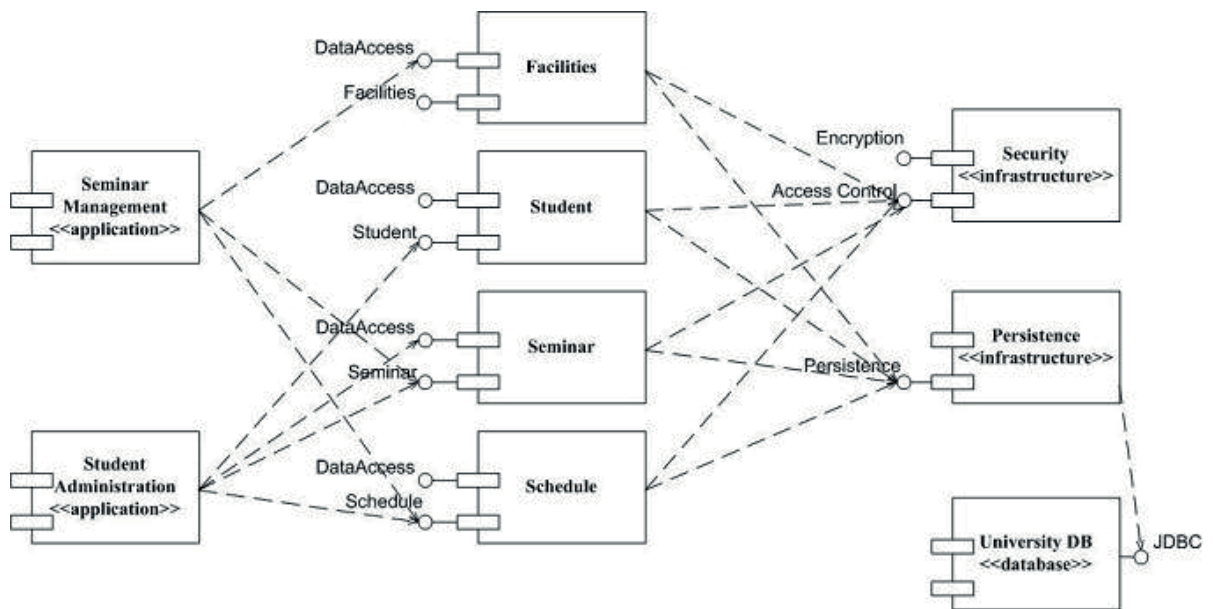

Figure 1 UML 2. x Component Diagram

1.25 นิ้ว

ตัวอย่างการจัดรูปแบบบทความวิจัย

ชื่อเรื่องภาษาไทย (TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ (TH Niramit AS ขนาด 18 pt. ตัวหนา)

เมธาดิ ศรีคช¹, ยูพิน อินทะยะ² และ ชาตรี มณีโกศล³
Methawadee Srkch¹, Yupin Intaya² and Chatree Maneekosol³

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถนนช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย

^{1,2,3} Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Road, Chang PuakSub-district, Mueang District, Chiang Mai Province 50300 Thailand

*Corresponding author E-mail:

บทคัดย่อ (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

xxxxxxxxxไม่ควรเกิน 500 คำ.....

1.25 นิ้ว

0.8 นิ้ว

.....(TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

คำสำคัญ : ไม่เกิน 5 คำ (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์

(TH Niramit AS ขนาด 12 pt. ตัวเอน)

0.8 นิ้ว

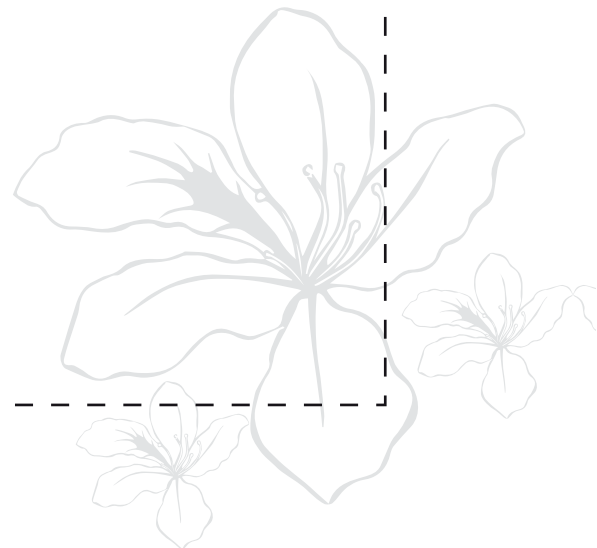
<p>← 2.98 นิ้ว →</p>	<p>0.25 นิ้ว</p>	<p>← 2.98 นิ้ว →</p>
<p>บทนำ (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>วัตถุประสงค์ของการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx1..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ) xxxxx2..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>สมมติฐานงานวิจัย (ถ้ามี) (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx1..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ) xxxxx2..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>กรอบแนวคิดการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx1..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ) xxxxx2..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>วิธีการดำเนินการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>ประชากร (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p>	<p>กลุ่มตัวอย่าง (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>เครื่องมือการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>การเก็บรวบรวมข้อมูล (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>การวิเคราะห์ข้อมูล (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>ผลการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>สรุปผลการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)</p> <p>อภิปรายผลการวิจัย (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา) xxxxx.....</p>	

ข้อเสนอแนะ (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา)
xxxxx.....
.....
.....
..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวหนา)
xxxxx.....
.....
..... (TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

เอกสารอ้างอิง (TH Niramit AS ขนาด 16 pt. ตัวหนา)

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อหนังสือ*. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อบทความ*. *ชื่อวารสาร*, ปีที่(ฉบับที่), เลขหน้า.
ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่เผยแพร่สารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต). *ชื่อเรื่อง/ชื่อบทความ*. สืบค้นจาก <http://www>
ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ใน *ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม*, วัน เดือน ปี สถานที่จัด. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.
ชื่อผู้พิมพ์. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อวิทยานิพนธ์*. (ระดับปริญญาของวิทยานิพนธ์, สถาบันการศึกษา).
(TH Niramit AS ขนาด 14 pt. ตัวปกติ)

แบบนำส่ง บทความวิชาการ บทความวิจัย

เพื่อพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารพิษเนศวรสาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วันที่ส่งบทความ.....

ชื่อ-สกุล ผู้นิพนธ์บทความ (ภาษาไทย).....

(ภาษาอังกฤษ).....

ตำแหน่งทางวิชาการ ศ. รศ. ผศ. สถานะผู้นิพนธ์บทความ อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา (ป.เอก/ป.โท)

สถานที่ติดต่อได้สะดวก.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ.....E-mail.....

ชื่อเรื่องภาษาไทย.....

.....

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ.....

.....

ชื่อผู้นิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 1.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

ชื่อผู้นิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 2.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

ชื่อผู้นิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) 3.ภาษาไทย.....ภาษาอังกฤษ.....

ตำแหน่งทางวิชาการ.....สังกัด.....

คำรับรองของผู้นิพนธ์

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความนี้ ไม่เคยเผยแพร่หรืออยู่ในระหว่างการพิจารณาลั่นกรองในวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์อื่น

ลงชื่อ.....ผู้นิพนธ์บทความ
(.....)

คำรับรองของอาจารย์ที่ปรึกษา (กรณีผู้นิพนธ์บทความเป็นนักศึกษา)

ข้าพเจ้าได้พิจารณาลั่นกรองและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาบทความ และนักศึกษาได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าบทความของนักศึกษามีคุณภาพและสามารถนำไปเผยแพร่ในวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์ทางวิชาการได้

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(.....)

สำหรับเจ้าหน้าที่

ลำดับบทความ.....วันที่รับบทความ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้รับค่าลงทะเบียนบทความวารสาร “พิษเนศวรสาร” ประจำปีที่.....เล่มที่.....

จาก.....สังกัด.....ชำระวันที่.....

เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) ไว้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

จึงลงนามรับทราบ

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ
(.....)

...../...../.....

หนังสือรับรอง

ก่อนการตีพิมพ์บทความในวารสารพิษเนศวร์สาร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เรียน บรรณาธิการวารสารพิษเนศวร์สาร

ตามที่ข้าพเจ้า.....
ได้ส่งบทความเรื่อง.....
.....

เพื่อตีพิมพ์ในวารสารพิษเนศวร์สารและกองบรรณาธิการได้รับพิจารณาบทความของข้าพเจ้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมานี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่าง
กระบวนการพิจารณาตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น
ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม ยอมรับนโยบายการพิจารณาตีพิมพ์ผลงานของวารสารพิษเนศวร์สาร ทั้งยินยอมให้
กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมทั้งขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์
ให้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ แผนภูมิ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง
และ/หรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้นิพนธ์ร่วม ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการวารสารพิษเนศวร์สารตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าวไม่เป็นความจริง รวมทั้งหากข้าพเจ้าไม่
ปฏิบัติตามนโยบายการพิจารณาตีพิมพ์ผลงานของวารสารพิษเนศวร์สาร กองบรรณาธิการ มีสิทธิ์ยกเลิกบทความของข้าพเจ้า
ออกจากวารสารพิษเนศวร์สารได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบล่วงหน้า และข้าพเจ้าขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตาม
ข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้นิพนธ์หลัก (คนที่ 1)

ลงนามผู้นิพนธ์ร่วม (คนที่ 2)

.....
(.....)
...../...../.....

.....
(.....)
...../...../.....

หมายเหตุ: ให้ผู้นิพนธ์หลักและผู้นิพนธ์ร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้นิพนธ์มากกว่า 2 ท่าน สามารถเพิ่มเติม
รายชื่อผู้ลงนามข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้นิพนธ์บทความทั้งหมด

การเผยแพร่

พจนานุกรมนี้มีกำหนดออกเป็นราย 6 เดือน (2 ฉบับ/ปี) ดังนี้

ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน)

ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม)

วารสารออนไลน์ <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/pikanasan>

ออกแบบ/พิมพ์ที่

เจริญพรินท์เฮ็ทซ์เพรส

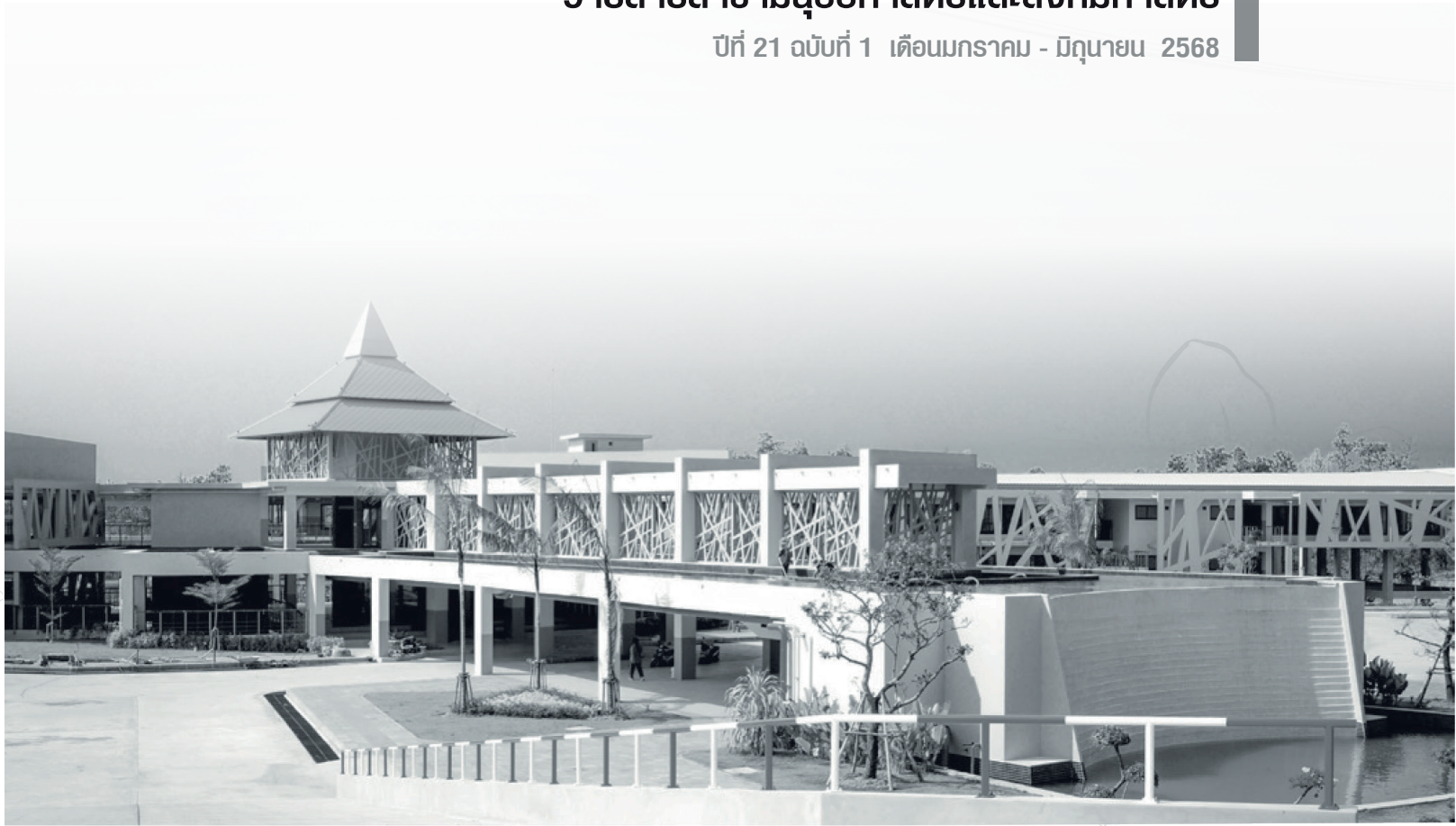
83/1 หมู่ 14 ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ 088 291 1758

พจนานุกรมสาร

วารสารสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - มิถุนายน 2568

ISSN 1686-7467 (Print)

ISSN 2651-141X (Online)

GANESHA JOURNAL

พินนศรสาร

Vol. 21 No. 1 January - June 2025

พินนศรสาร

Vol. 21 No. 1 January - June 2025

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
Chiang Mai Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถนนช้างเผือก ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300